

TÜRKİYE
GENÇLİK
ARAŞTIRMASI **2023**

KONRAD
ADENAUER
STIFTUNG

**TÜRK GENÇLİĞİNİN SİYASET, EKONOMİK DURUM VE
SİĞİNMACILARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
2023**

**Prof. Dr. Ali ÇAĞLAR
Doç. Dr. Türken ÇAĞLAR**

Ankara 2023, TÜRKİYE

PROJE ANA EKİBİ

Proje Genel Koordinatörü: Prof. Dr. Ali ÇAĞLAR

Proje Yürütücüsü: Prof. Dr. Ali ÇAĞLAR – Doç. Dr. Türken ÇAĞLAR

Proje Saha Koordinatör Yardımcısı: Dr. Taylan Can DOĞANAY

Proje Saha Ekibi: Detaylı bilgi için bkz. s. 5.

Ahmet Rasim Sok. No. 27, 06690
Çankaya/Ankara-TÜRKİYE

ARAŞTIRMANIN KÜNYESİ

ARAŞTIRMANIN ADI: *Türk Gençliğinin Siyaset, Ekonomik Durum ve Sığınmacılara İlişkin Görüşleri 2022-2023*

ARAŞTIRMANIN KİMİN İÇİN YAPILDIĞI: Konrad-Adenauer-Stiftung Türkiye

ARAŞTIRMANIN AMACI: Türkiye Cumhuriyeti'nde 18-25 yaş grubunda olan gençlerin Türkiye'nin siyaset, ekonomik durum ve Türkiye'deki göçmenlere ilişkin görüş ve değerlendirmelerini bir saha araştırması ile tespit etmektir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ: Bu araştırma, sahaya dayalı nicel (quantitative) bir araştırmadır. Araştırma tekniklerinden yüz yüze soru kağıdı (anket tekniği) uygulaması yapılarak ilgili veriler toplanmıştır. Ayrıca alan gözlem notları ile ikincil veriler tekniğinden de yararlanılmıştır.

a. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEM MODELİ: Araştırmanın evrenini, Türkiye Cumhuriyeti'nin tamamı oluşturmuştur. Diğer bir deyişle, bütün Türkiye'yi kapsayacak şekilde bölgesel dağılımı NUTS1 sınıflandırmasına göre yapılmıştır. Araştırma toplamda 16 kentte gerçekleştirilmiştir. Örnekleme işlemi, kentsel yerleşim alanlarında, kentlerin nüfus büyüklükleri ölçütüne göre belirlenmiştir:

i. Megapol Kentler: İstanbul, Ankara, İzmir.

ii. Metropol, Orta ve Küçük Ölçekli Kentler: Bursa, Konya, Diyarbakır, Samsun, Van, Trabzon, Erzurum, Mersin, Hatay, Tekirdağ, Sivas, Tunceli. Bu konudaki detaylı bilgiler, ilerleyen sayfalarda sunulmuştur.

ARAŞTIRMANIN GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİ ZAMAN: 1 Kasım 2022 – 30 Mart 2023 (Saha Çalışması - Veri Toplama: 05 Aralık 2022 – 20 Ocak 2023).

SAHA VE KONTROLÜ: Araştırmada gerçekleştirilen soru kâğıtlarının %100'ünün bilgi tutarlılığı, saha çalışması ve veri girişi sırasında kontrol edilmiştir.

TÜRK GENÇLİĞİNİN SİYASET, EKONOMİK DURUM VE SİĞİNMACILARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ - SAHA ÇALIŞMASI VE EKİPLER		
ŞEHİRLER	SAHA KOORDİNATÖRLERİ	ANKETÖRLER
Ankara	Prof. Dr. Ali Çağlar Doç. Dr. Türken Çağlar	- Hasret Semerci - Gülben Durmaz - Ege Cem Çağlar
Konya	Doç. Dr. Fatma Okur Çakıcı Dr. Taylan Can Doğanay Prof. Dr. Ali Çağlar	- Ahmet Pınar - Emine Soylu - Gamze Uzman - Enes Bezeniroğlu - Mustafa Göksu - Nuriye Hazar
Trabzon	Prof. Dr. Gülsüm Duyan Prof. Dr. Ali Çağlar	- Hüda Kenan - Müzeyyen Yıldırım - Furkan Yıldırım
Samsun	Prof. Dr. Gülsüm Duyan Prof. Dr. Ali Çağlar	- Gamze Taflan - Buse Nur Dağcı
Sivas	Prof. Dr. Ali Çağlar Doç. Dr. Türken Çağlar	- İlhan Karahan
Erzurum	Prof. Dr. Nuray Karaca Prof. Dr. Ali Çağlar	- Doç. Dr. Erdi Aksakal - Ar. Gör. Pınar Laloğlu
Van	Prof. Dr. Orhan Deniz Prof. Dr. Ali Çağlar	- Ar. Gör. Hasan Sayın - Ar. Gör. M. Kadri Tekin - Hamdullah Anık - Özlem İlli
Diyarbakır	Prof. Dr. Rüstem Erkan Prof. Dr. Ali Çağlar	- Zilan Tayfur - Sevda Tekin
Gaziantep	Prof. Dr. Ali Çağlar Doç. Dr. Türken Çağlar	- Hikmet Çağrı Yardımcı
Mersin	Prof. Dr. Ali Çağlar Doç. Dr. Türken Çağlar	- Merve Akay
Hatay	Dr. Öğr. Üyesi Sevra Fırıncı Prof. Dr. Ali Çağlar	- Dr. Öğr. Üyesi Sevra Fırıncı - Nazar Kimyeci
Bursa	Dr. Öğr. Üyesi Burak Faik Emirgil Dr. Taylan Can Doğanay Prof. Dr. Ali Çağlar	Dr. Öğr. Üyesi Burak Faik Emirgil Emir Yusuf Akkuş
İzmir	Dr. Taylan Can Doğanay Prof. Dr. Ali Çağlar	- Servet Can Bilgili - Vahit Selman Arabacı - Ayçin Öykü Ağdaşan - Gülşah Kurt
İstanbul	Dr. Öğr. Üyesi Melek İpek Dr. Taylan Can Doğanay Prof. Dr. Ali Çağlar	- Servet Can Bilgili - Ar. Gör. Ömer Avcı - İsmail Kuruhalil
Tunceli	Prof. Dr. Ali Çağlar Dr. Nursen Aydın Prof. Dr. Sabit Menteş	- Dr. Nursen Aydın
Tekirdağ	Prof. Dr. Burç Mert Aka Prof. Dr. Ali Çağlar	- Tuğba Güngör - Berker Yurdağul

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşı, 18-25 yaş grubunda olan gençlerin demografik, sosyo-ekonomik, sosyo-politik durumları ile Türkiye’de bulunan ve çokça tartışma konusu olan “sığınmacılar”a ilişkin görüş ve değerlendirmelerini tespit etmektir. Türkiye’nin Avrupa ülkeleri ortalamasının üzerinde bir genç nüfusa sahip olması ve özellikle de gelecekte ülkenin kaderinde söz sahibi ve etkin olacak genç neslin, belirtilmiş olan konular hakkında neler düşünüyor olduklarını öğrenmek büyük önem arz etmektedir.

Araştırma, bir Konrad Adenauer Stiftung (KAS) Projesi olarak gerçekleştirilmiştir. Takdir edilir ki, bu kapsamda bir araştırma, bir ya da birkaç kişinin emeği ile vücuda gelmez! Dolayısıyla bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde, proje genel koordinatör, yürütücü(ler), saha sorumlusu ve alan araştırması anketörleri, veri girişçileri, veri analizcileri ile rapor yazımına kadar pek çok insanın emeği geçmiştir. Ayrıca, alandan verilerin toplanması sürecinde yörede, gerek resmi görevli gerekse de yöre halkından pek çok değerli insanın yardımlarını burada şükranla anmamız gerekir. Az ya da çok emeği geçmiş her bireyi anmak, akademik etik gereğidir. Ancak, projenin niteliğinden dolayı, isimlerini ayrı ayrı zikredemediğimiz için anlayışla karşılanacağını umarız.

Bununla birlikte, özellikle araştırma sürecindeki nazik ilgi, yardım ve destekleri için KAS Genel Başkanı Sayın Walter Glos, Sayın Bruno Hamm-Pütt ile Projeler Birimi Yöneticisi Sayın Bekir Öncel başta olmak üzere KAS’ın değerli çalışanlarına; saha çalışması ve veri toplama aşamasında çok değerli katkıları olan Prof. Dr. Orhan Deniz (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi), Prof. Dr. Rüstem Erkan (Diyarbakır Dicle Üniversitesi), Prof. Dr. Gülsüm Çamur (Samsun 19 Mayıs Üniversitesi), Prof. Dr. Nuray Karaca (Erzurum Atatürk Üniversitesi), Prof. Dr. Burç Mert Aka (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi), Prof. Dr. Sabit Menteş (Tunceli Munzur Üniversitesi), Doç. Dr. Fatma Okur Çakıcı (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi), Dr. Öğr. Üyesi Melek İpek (İstanbul Aydın Üniversitesi), Dr. Öğretim Üyesi Sevra Fırıncı (Hatay), Dr. Öğr. Üyesi Burak Faik Emirgil (Bursa Uludağ Üniversitesi), Dr. Taylan Can Doğanay (Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi), Dr. Nursen Aydın (Tunceli Munzur Üniversitesi), Ar. Gör. Hikmet Çağrı Yardımcı (Hasan Kalyoncu Üniversitesi), Ar. Gör. Hasan Sayın ve Ar. Gör. M. Kadri Tekin (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi); veri analizinde çok değerli katkılar sunmuş olan Filiz Aydın, Azmi Aydın ve isimlerini yukarıda, “Saha Çalışması ve Ekipler” kısmında verdiğimiz bütün anketörlerimize, sahada kolaylıklar sağlamış olan ve adlarını burada anamadığımız güzel insanlara sonsuz teşekkürler ederiz.

Doç. Dr. Türken ÇAĞLAR
Prof. Dr. Ali ÇAĞLAR

İÇİNDEKİLER

ARAŞTIRMANIN KÜNYESİ.....	3
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	5
İÇİNDEKİLER	6
TABLolar LİSTESİ.....	7
GRAFİKLER LİSTESİ.....	13
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	15
GİRİŞ	20
BÖLÜM I	
1. ARAŞTIRMA PROBLEMİ	21
BÖLÜM II	
2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	23
2.1. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	24
2.2. Veri Toplama Araçları ve Pilot Çalışma.....	28
2.3. Saha Elemanları – Anketör Eğitimi.....	30
2.4. Saha Çalışması - Nicel Veri Toplama	30
2.5. Veri Girişi ve Veri Analizi.....	31
BÖLÜM III	
3. BULGULAR – FREKANS TABLOLARI	32
3.1. Frekans Dağılımları.....	32
3.1.1. Sosyo – Demografik Bulgular.....	32
3.1.2. Ekonomik Duruma İlişkin Bulgular.....	53
3.1.3. Politik Duruma İlişkin Bulgular.....	62
3.1.4. Sığınmacılara İlişkin Bulgular.....	106
3.1.5. Çapraz Tablolar.....	124
3.1.5.1. İllere Göre Çapraz Tablolar.....	124
3.1.5.2. Cinsiyete Göre Çapraz Tablolar.....	151
3.1.5.3. Eğitim Durumuna Göre Çapraz Tablolar.....	162
3.1.5.4. Yaş Gruplarına Göre Çapraz Tablolar.....	183
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	194
EK 1: Anket Formu	195

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Araştırmanın Yapıldığı İller, Örneklem Sayı ve Oranları.....	29
Tablo 2. Cinsiyet Dağılımı	34
Tablo 3. Yaş Dağılımı.....	35
Tablo 4. Eğitim Dağılımı.....	36
Tablo 5. Herhangi Bir İşte Ücretli Olarak Çalışma	36
Tablo 6. Şu An Yapmakta Olduğunuz İş.....	37
Tablo 7. Çalışmama Nedeni.....	38
Tablo 8. Almakta Olunan Eğitimin Kalitesi	39
Tablo 9. Eğitimini Yürütürken Ekonomik Açından Yaşanan Zorluk	40
Tablo 10. Eğitim Masraflarını Karşulamakta Zorluk	41
Tablo 11. Ulaşım Giderlerini Karşulamakta Zorluk.....	42
Tablo 12. İnternet, Telefon vb. Giderlerini Karşulamakta Zorlanma.....	43
Tablo 13. Beslenme Giderlerini Karşulamakta Zorlanma	44
Tablo 14. Barınma Giderlerini Karşulamakta Zorlanma	44
Tablo 15. Şimdiki Hayattan Memnuniyet-Mutluluk Durumu.....	45
Tablo 16. Gelecekteki En Önemli Hedef.....	46
Tablo 17. Tercih İmkânı Verilse, Türkiye'de Ya Da Başka Ülkede Yaşamak İsteği.....	49
Tablo 18. Türkiye Dışında Yaşamak İstenilen Ülkeler.....	50
Tablo 19. Başka Bir Ülkede Yaşama İsteğinin Nedenleri	50
Tablo 20. Din - İnançla İlişki.....	53
Tablo 21. Türkiye'nin Ekonomik Gelişmişliği.....	54
Tablo 22. Hükümetin Şu Anki Ekonomi Politikaları	55
Tablo 23. Türkiye'deki Ekonomik Durum	56
Tablo 24. Türkiye'de Gelir Dağılımı Konusundaki Düşünceler	57
Tablo 25. Türkiye'de İşsizlik Konusu İle İlgili Düşünceler	58
Tablo 26. Türkiye'de İşsizliğin Nedenlerine İlişkin Düşünceler	59
Tablo 27. Paranın Değer Kaybetmesi ve Enflasyonun Etkileri.....	63
Tablo 28. Hükümetin Yönetim Biçimini Doğru Bulma.....	64
Tablo 29. Hükümetin Adalet Uygulamasını Doğru Bulma.....	65
Tablo 30. Hükümetin Ekonomi Uygulamasını Doğru Bulma	65
Tablo 31. Hükümetin Eğitim Uygulamasını Doğru Bulma	66
Tablo 32. Hükümetin Özelleştirme Uygulamasını Doğru Bulma.....	67
Tablo 33. Hükümetin Asgari Ücret Uygulamasını Doğru Bulma	67

Tablo 34. Hükümetin Göçmen Politikaları Uygulamasını Doğru Bulma.....	68
Tablo 35. Hükümetin İklim ve Çevre Politikaları Uygulamasını Doğru Bulma	69
Tablo 36. Hükümetin İnsan Hakları Uygulamasını Doğru Bulma	70
Tablo 37. Hükümetin Yabancılara Emlak – Gayri Menkul Satışını Doğru Bulma	70
Tablo 38. Türkiye'nin Bugünkü Yönetiminden Memnuniyet Durumu	72
Tablo 39. Türkiye'nin Geleceğine İlişkin Düşünceler.....	73
Tablo 40. Türkiye’de Sorunlar Yaşanmasına İlişki Düşünceler	74
Tablo 41. Türkiye’de Yaşanan Sorunlar	74
Tablo 42. Devlette İşe Alımlar Hakkındaki Düşünceler	78
Tablo 43. Politik Yelpaze.....	79
Tablo 44. İdeolojik Olarak Tanımlanma.....	82
Tablo 45. Siyasi Partiye Üyelik.....	83
Tablo 46. Geçmiş Seçimlerde Oy Kullanma	84
Tablo 47. Son Genel Seçimlerde Oy Verilen Parti	85
Tablo 48. Yarın Milletvekilliği Genel Seçimi Olsa Oy Kullanma Durumu.....	86
Tablo 49. Yarın Seçim Olsa Oy Verilecek Parti	87
Tablo 50. Oy Kullanmak İstememe Nedenleri.....	89
Tablo 51. Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Tercih Edilecek İttifak.....	91
Tablo 52. Türkiye’deki Siyasi Partilerin Kendi Aralarında İttifak Yapmalarına İlişkin Düşünceler	92
Tablo 53. Türkiye Gündemini Takip Etme Durumu	92
Tablo 54. Türkiye Gündeminin Takip Edildiği Kaynaklar	93
Tablo 55. Şu Anki Politikacılardan En Çok Beğenilen-Takdir Edilen Kişi.....	95
Tablo 56. 2023 Seçimlerinde Cumhurbaşkanı Adayı Olması İstenilen Kişiler	96
Tablo 57. Türkiye İçin Hangi Yönetim Biçiminin Uygun Olduğuna İlişkin Düşünceler	101
Tablo 58. Yakın Gelecekte Türkiye’yi Bekleyen Sorunlar Olup Olmadığına İlişkin Düşünceler.....	103
Tablo 59. İlk Sırada Gelen Sorun	103
Tablo 60. İkinci Sırada Gelen Sorun.....	104
Tablo 61. Üçüncü Sırada Gelen Sorun	105
Tablo 62. Yakın Gelecekte Türkiye’yi Bekleyen En Önemli Üç Sorun.....	105
Tablo 63. Sığınmacılara Yönelik Hükümet Politikalarına İlişkin Düşünceler	108
Tablo 64. Sığınmacılara Yapılan Yardımlar Konusundaki Düşünceler	109
Tablo 65. Türkiye’deki Sığınmacıların Türk Toplumuna Uyumuna İlişkin Düşünceler	110
Tablo 66. Türkiye'deki Sığınmacılarla İlgili Ne Yapılması Gerektiğine İlişkin Düşünceler.....	110

Tablo 67. Türkiye’de Çok Fazla Sığınmacı Olması ve Bu Durumdan Rahatsızlık Duymaya İlişkin Değerlendirme.....	111
Tablo 68. Türkiye’deki Sığınmacıların Türkiye'nin Nüfus Yapısını Bozduğuna İlişkin Değerlendirme.....	114
Tablo 69. Türkiye’deki Sığınmacıların Türkiye'nin Ekonomisine Önemli Katkı Yaptıklarına İlişkin Değerlendirme.....	114
Tablo 70. Türkiye’deki Sığınmacıların Geleceğimiz İçin Tehdit Oluşturduğuna İlişkin Değerlendirme.....	115
Tablo 71. Türkiye’de Sığınmacılara Vatandaşlık Verilmesinin Doğru Bir Karar Olduğuna İlişkin Değerlendirme.....	115
Tablo 72. Türkiye’de Sığınmacıların Seçimlerde Oy Kullanmasının Doğru Bir Karar Olduğuna İlişkin Değerlendirme	116
Tablo 73. İL * S10. Şimdiki Hayatınızdan Memnuniyet-Mutluluk Durumunuz Nasıldır?	123
Tablo 74. İL * S12. Size Tercih İmkânı Verilse, Türkiye'de mi Yaşamak İstersiniz Yoksa Başka Bir Ülkede mi?.....	124
Tablo 75. İL * S15. Din - İnançla İlişkiniz Nasıldır?	125
Tablo 76. İL * S17. Şu Anki Hükümetin Ekonomi Politikalarını Nasıl Buluyorsunuz?	127
Tablo 77. İL * S22.1. Hükümetin Yönetim Biçimini Doğru Bulma	128
Tablo 78. İL * 2. Hükümetin Adalet Uygulaması	129
Tablo 79. İL * 3. Hükümetin Ekonomi Uygulaması.....	130
Tablo 80. İL * 4. Hükümetin Eğitim Uygulaması.....	131
Tablo 81. İL * 5. Hükümetin Özelleştirme Uygulaması	132
Tablo 82. İL * 6. Hükümetin Asgari Ücret Uygulaması	133
Tablo 83. İL * 7. Hükümetin Göçmen Politikaları Uygulaması	134
Tablo 84. İL * 8. Hükümetin İklim ve Çevre Politikaları Uygulaması	135
Tablo 85. İL * 9. Hükümetin İnsan Hakları Uygulaması	136
Tablo 86. İL * S35. Yarın Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?	138
Tablo 87. İL * S37. Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Tercihinizi Hangi İttifaktan Yana Kullanırsınız?	140
Tablo 88. İL * S41. Şu Anki Politikacılardan En Çok Beğendiğiniz-Takdir Ettiğiniz Kişi Hangisidir?	142
Tablo 89. İL * S42. Sizce 2023 Seçimlerinde Cumhurbaşkanı Adayı Kim Olmalıdır?.....	144
Tablo 90. İl Kod * S46. Sığınmacılara Yönelik Hükümet Politikalarını Nasıl Buluyorsunuz? ..	146
Tablo 91. İl Kod * 4. Türkiye’deki Sığınmacılar Geleceğimiz İçin Tehdit Oluşturuyor	148

Tablo 92. S1. Cinsiyetiniz? * S10. Şimdiki Hayatınızdan Memnuniyet-Mutluluk Durumunuz Nasıldır?.....	149
Tablo 93. S1. Cinsiyetiniz? * S12. Size Tercih İmkânı Verilse, Türkiye'de mi Yaşamak İstersiniz Yoksa Başka Bir Ülkede mi?.....	150
Tablo 94. S1. Cinsiyetiniz? * S15. Din - İnançla İlişkiniz Nasıldır?.....	150
Tablo 95. S1. Cinsiyetiniz? * S17. Şu Anki Hükümetin Ekonomi Politikalarını Nasıl Buluyorsunuz?	151
Tablo 96. S1. Cinsiyetiniz? * S22.1. Hükümetin Yönetim Biçimini	151
Tablo 97. S1. Cinsiyetiniz? * 2. Hükümetin Adalet Uygulamasını	152
Tablo 98. S1. Cinsiyetiniz? * 3. Hükümetin Ekonomi Uygulamasını	152
Tablo 99. S1. Cinsiyetiniz? * 4. Hükümetin Eğitim Uygulamasını	152
Tablo 100. S1. Cinsiyetiniz? * 5. Hükümetin Özelleştirme Uygulamasını	153
Tablo 101. S1. Cinsiyetiniz? * 6. Hükümetin Asgari Ücret Uygulamasını.....	153
Tablo 102. S1. Cinsiyetiniz? * 7. Hükümetin Göçmen Politikaları Uygulamasını	153
Tablo 103. S1. Cinsiyetiniz? * 8. Hükümetin İklim ve Çevre Politikaları Uygulamasını.....	154
Tablo 104. S1. Cinsiyetiniz? * 9. Hükümetin İnsan Hakları Uygulamasını.....	154
Tablo 105. S1. Cinsiyetiniz? * 10. Hükümetin Yabancılara Emlak – Gayri Menkul Satışını....	155
Tablo 106. S1. Cinsiyetiniz? * S35. Yarın Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?	156
Tablo 107. S1. Cinsiyetiniz? * S37. Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Tercihinizi Hangi İttifaktan Yana Kullanırsınız?.....	157
Tablo 108. S1. Cinsiyetiniz? * S41. Şu Anki Politikacılardan En Çok Beğendiğiniz-Takdir Ettiğiniz Kişi Hangisidir?	158
Tablo 109. S1. Cinsiyetiniz? * S42. Sizce 2023 Seçimlerinde Cumhurbaşkanı Adayı Kim Olmalıdır?	159
Tablo 110. S1. Cinsiyetiniz? * S46. Sığınmacılara Yönelik Hükümet Politikalarını Nasıl Buluyorsunuz?.....	159
Tablo 111. S1. Cinsiyetiniz? * 4. Türkiye'deki Sığınmacılar Geleceğimiz İçin Tehdit Oluşturuyor	160
Tablo 112. S3. Eğitiminiz? * S10. Şimdiki Hayatınızdan Memnuniyet-Mutluluk Durumunuz Nasıldır?.....	161
Tablo 113. S3. Eğitiminiz? * S12. Size Tercih İmkânı Verilse, Türkiye'de mi Yaşamak İstersiniz Yoksa Başka Bir Ülkede mi?.....	162
Tablo 114. S3. Eğitiminiz? * S15. Din - İnançla İlişkiniz Nasıldır?	163

Tablo 115. S3. Eğitiminiz? * S17. Şu Anki Hükümetin Ekonomi Politikalarını Nasıl Buluyorsunuz?	164
Tablo 116. S3. Eğitiminiz? * S22.1. Hükümetin Yönetim Biçimini.....	165
Tablo 117. S3. Eğitiminiz? * 2. Hükümetin Adalet Uygulamasını.....	166
Tablo 118. S3. Eğitiminiz? * 3. Hükümetin Ekonomi Uygulamasını	167
Tablo 119. S3. Eğitiminiz? * 4. Hükümetin Eğitim Uygulamasını	168
Tablo 120. S3. Eğitiminiz? * 5. Hükümetin Özelleştirme Uygulamasını.....	169
Tablo 121. S3. Eğitiminiz? * 6. Hükümetin Asgari Ücret Uygulamasını	170
Tablo 122. S3. Eğitiminiz? * 7. Hükümetin Göçmen Politikaları Uygulamasını.....	171
Tablo 123. S3. Eğitiminiz? * 8. Hükümetin İklim ve Çevre Politikaları Uygulamasını	172
Tablo 124. S3. Eğitiminiz? * 9. Hükümetin İnsan Hakları Uygulamasını	173
Tablo 125. S3. Eğitiminiz? * 10. Hükümetin Yabancılara Emlak – Gayri Menkul Satışını	174
Tablo 126. S3. Eğitiminiz? * S35. Yarın Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?.....	175
Tablo 127. S3. Eğitiminiz? * S37. Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Tercihinizi Hangi İttifaktan Yana Kullanırsınız?.....	176
Tablo 128. S3. Eğitiminiz? * S41. Şu Anki Politikacılardan En Çok Beğendiğiniz-Takdir Ettiğiniz Kişi Hangisidir?.....	177
Tablo 129. S3. Eğitiminiz? * S42. Sizce 2023 Seçimlerinde Cumhurbaşkanı Adayı Kim Olmalıdır?	179
Tablo 130. S3. Eğitiminiz? * S46. Sığınmacılara Yönelik Hükümet Politikalarını Nasıl Buluyorsunuz?.....	180
Tablo 131. S3. Eğitiminiz? * 4. Türkiye'deki Sığınmacılar Geleceğimiz İçin Tehdit Oluşturuyor	181
Tablo 132. S2. Yaşınız? * S1. Cinsiyetiniz?.....	182
Tablo 133. S2. Yaşınız? * S12. Size Tercih İmkânı Verilse, Türkiye'de mi Yaşamak İstersiniz Yoksa Başka Bir Ülkede mi?	182
Tablo 134. S2. Yaşınız? * S15. Din - İnançla İlişkiniz Nasıldır?	183
Tablo 135. S2. Yaşınız? * S17. Şu Anki Hükümetin Ekonomi Politikalarını Nasıl Buluyorsunuz?	184
Tablo 136. S2. Yaşınız? * S24. Türkiye'nin Bugünkü Yönetiminden Memnuniyet Durumunuz Nasıldır?.....	184
Tablo 137. S2. Yaşınız? * S29. Kendinizi Politik Yelpazede Nerede Görüyorsunuz?	185
Tablo 138. S2. Yaşınız? * S30. Kendinizi İdeolojik Olarak Nasıl Tanımlıyorsunuz?	186
Tablo 139. S2. Yaşınız? * S34. Yarın Milletvekili Genel Seçimi Olsa Oy Kullanır Mısınız? ..	187

Tablo 140. S2. Yaşınız? * S37. Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Tercihinizi Hangi İttifaktan Yana Kullanırsınız?.....	187
Tablo 141. S2. Yaşınız? * S38. Türkiye'deki Siyasi Partilerin Kendi Aralarında İttifak Yapmalarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	188
Tablo 142. S2. Yaşınız? * S39. Türkiye'de Gündemi Takip Ediyor Musunuz?	189
Tablo 143. S2. Yaşınız? * S41. Şu Anki Politikacılardan En Çok Beğendiğiniz-Takdir Ettiğiniz Kişi Hangisidir?.....	190
Tablo 144. S2. Yaşınız? * S42. Sizce 2023 Seçimlerinde Cumhurbaşkanı Adayı Kim Olmalıdır?	191
Tablo 145. S2. Yaşınız? * S46. Sığınmacılara Yönelik Hükümet Politikalarını Nasıl Buluyorsunuz?	191
Tablo 146. S2. Yaşınız? * 4. Türkiye'deki Sığınmacılar Geleceğimiz İçin Tehdit Oluşturuyor.	192

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Araştırmanın Yapıldığı İller ve Örneklem Oranları.....	29
Grafik 2. Cinsiyet Dağılımı	34
Grafik 3. Yaş Dağılımı.....	35
Grafik 4. Eğitim Dağılımı	36
Grafik 5. Herhangi Bir İşte Ücretli Olarak Çalışma.....	37
Grafik 6. Şu An Yapmakta Olduğunuz İş	38
Grafik 7. Çalışmama Nedeni	39
Grafik 8. Almakta Olunan Eğitimin Kalitesi	40
Grafik 9. Eğitimini Yürütürken Ekonomik Açından Yaşanan Zorluk.....	41
Grafik 10. Eğitim Masraflarını Karşulamakta Zorluk.....	42
Grafik 11. Ulaşım Giderlerini Karşulamakta Zorluk	42
Grafik 12. İnternet, Telefon vb. Giderlerini Karşulamakta Zorlanma.....	43
Grafik 13. Beslenme Giderlerini Karşulamakta Zorlanma	44
Grafik 14. Barınma Giderlerini Karşulamakta Zorlanma	45
Grafik 15. Şimdiki Hayattan Memnuniyet-Mutluluk Durumu.....	46
Grafik 16. Gelecekteki En Önemli Hedef	47
Grafik 17. Tercih İmkânı Verilse, Türkiye'de Ya Da Başka Ülkede Yaşamak İsteği.....	49
Grafik 18. Başka Bir Ülkede Yaşama İsteğinin Nedenleri	51
Grafik 19. Din - İnançla İlişki	53
Grafik 20. Türkiye'nin Ekonomik Gelişmişliği	55
Grafik 21. Hükümetin Şu Anki Ekonomi Politikaları	56
Grafik 22. Türkiye'deki Ekonomik Durum	57
Grafik 23. Türkiye'de Gelir Dağılımı Konusundaki Düşünceler.....	58
Grafik 24. Türkiye'de İşsizlik Olup Olmadığına İlişkin Düşünceler.....	59
Grafik 25. Türkiye'de İşsizliğin Nedenine İlişkin Düşünceler	60
Grafik 26. Hükümetin Yönetim Biçimini Doğru Bulma	64
Grafik 27. Hükümetin Adalet Uygulamasını Doğru Bulma	65
Grafik 28. Hükümetin Ekonomi Uygulamasını Doğru Bulma	66
Grafik 29. Hükümetin Eğitim Uygulamasını Doğru Bulma	66
Grafik 30. Hükümetin Özelleştirme Uygulamasını Doğru Bulma	67
Grafik 31. Hükümetin Asgari Ücret Uygulamasını Doğru Bulma.....	68
Grafik 32. Hükümetin Göçmen Politikaları Uygulamasını Doğru Bulma.....	69
Grafik 33. Hükümetin İklim ve Çevre Politikaları Uygulamasını Doğru Bulma.....	69
Grafik 34. Hükümetin İnsan Hakları Uygulamasını Doğru Bulma	70

Grafik 35. Hükümetin Yabancılara Emlak – Gayri Menkul Satışını Doğru Bulma.....	71
Grafik 36. Hükümetin Çeşitli Uygulamalarına İlişkin Düşünceler.....	71
Grafik 37. Paranın Değer Kaybetmesi ve Enflasyonun Etkileri.....	63
Grafik 38. Türkiye'nin Bugünkü Yönetiminden Memnuniyet Durumu	72
Grafik 39. Türkiye'nin Geleceğine İlişkin Düşünceler	73
Grafik 40. Türkiye’de Sorunlar Yaşanmasına İlişki Düşünceler	74
Grafik 41. Türkiye’de Yaşanan Sorunlar	75
Grafik 42. Devlette İşe Alımlar Hakkındaki Düşünceler	79
Grafik 43. Politik Yelpaze.....	80
Grafik 44. İdeolojik Olarak Tanımlanma.....	82
Grafik 45. Siyasi Partiye Üyelik	84
Grafik 46. Geçmiş Seçimlerde Oy Kullanma	84
Grafik 47. Son Genel Seçimlerde Oy Verilen Parti	85
Grafik 48. Yarın Milletvekiliği Genel Seçimi Olsa Oy Kullanma Durumu	86
Grafik 49. Yarın Seçim Olsa Oy Verilecek Parti.....	87
Grafik 50. Oy Kullanmak İstememe Nedenleri.....	90
Grafik 51. Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Tercih Edilecek İttifak.....	91
Grafik 52. Türkiye’deki Siyasi Partilerin Kendi Aralarında İttifak Yapmalarına İlişkin Düşünceler	92
Grafik 53. Türkiye Gündemini Takip Etme Durumu	93
Grafik 54. Türkiye Gündeminin Takip Edildiği Kaynaklar	94
Grafik 55. Şu Anki Politikacılardan En Çok Beğenilen-Takdir Edilen Kişi.....	96
Grafik 56. 2023 Seçimlerinde Cumhurbaşkanı Adayı Olması İstenilen Kişiler	97
Grafik 57. Türkiye İçin Hangi Yönetim Biçiminin Uygun Olduğuna İlişkin Düşünceler.....	101
Grafik 58. İlk Sırada Gelen Sorun.....	103
Grafik 59. İkinci Sırada Gelen Sorun	104
Grafik 60. Üçüncü Sırada Gelen Sorun	105
Grafik 61. Yakın Gelecekte Türkiye’yi Bekleyen En Önemli Üç Sorun.....	106
Grafik 62. Sığınmacılara Yönelik Hükümet Politikalarına İlişkin Düşünceler.....	108
Grafik 63. Sığınmacılara Yapılan Yardımlar Konusundaki Düşünceler	109
Grafik 64. Türkiye’deki Sığınmacıların Türk Toplumuna Uyumuna İlişkin Düşünceler	110
Grafik 65. Türkiye'deki Sığınmacılarla İlgili Ne Yapılması Gerektiğine İlişkin Düşünceler.....	111
Grafik 66. Sığınmacılara İlişkin Düşünceler – Genel Tablo	116

YÖNETİCİ ÖZETİ

“Türk Gençliğinin Siyaset, Ekonomik Durum ve Sığınmacılara İlişkin Görüşleri 2022-2023” başlıklı bu araştırmanın verileri, 05 Aralık 2022 – 20 Ocak 2023 arasında, 2140 kişiyle, 16 ilde, şehir merkezlerinde yüz yüze görüşme – anket tekniği ile yapılmıştır.

Araştırmanın hedef kitleleri 18-25 yaş aralığındaki gençlerdir. Bu yaş grubu son zamanlarda popüler tartışmalardan biri olan **Z Kuşağı’na** denk gelmektedir. Bu araştırma, bir anlamda Z Kuşağı araştırması olarak da görülebilir.

Araştırma raporu; frekans ve çapraz analizlerinden oluşmaktadır. Öncelikle düz frekans dağılımları tablolar halinde sunulmuştur. İlaveten çapraz analizler-tablolamalar il, cinsiyet, eğitim ve yaş değişkenleri bazında gerçekleştirilmiştir. Araştırma, belirlenmiş olan illerde, NUTS bölge sınıflandırmasına göre yapılmıştır.

Araştırmanın yapıldığı iller şunlardır:

İller ve Katılımcı Sayıları			
		Sayı	Yüzde
İller	Ankara	257	12,0
	Bursa	145	6,8
	Diyarbakır	106	5,0
	Erzurum	92	4,3
	Gaziantep	122	5,7
	Hatay	108	5,0
	Mersin	102	4,8
	İstanbul	375	17,5
	İzmir	196	9,2
	Konya	121	5,7
	Samsun	100	4,7
	Sivas	78	3,6
	Tekirdağ	102	4,8
	Trabzon	85	4,0
	Tunceli	52	2,4
	Van	99	4,6
Toplam		2140	100,0

Araştırmada, toplamda 50 adet soru sorulmuştur. Bu sorular “Sosyo-Demografik Durum,” “Ekonomik Durum,” “Politik Durum” ve “Sığınmacılar” olarak 4 grupta ele alınmıştır.

Aşağıda ilk olarak, bu gruplarda, araştırmada elde edilen temel araştırma sonuçları yer almaktadır. Daha sonra, il, cinsiyet, yaş ve eğitime göre bazı karşılaştırmalı sonuçlara yer verilmiştir. Sonuçlar, hem tablo ve hem de grafik olarak sunulmuştur.

Araştırma sonuçları ana hatlarıyla, kısaca, aşağıda özetlenmiştir:

A. Sosyo-Demografik Sonuçlar

- ✓ Araştırmaya, 16 ilden, 2140 kişi katılmıştır.
- ✓ Katılanların %56'sı kadın, %44'ü erkektir.
- ✓ Araştırmaya katılanların yaş aralığı 18-25'tir. %32,3 ile en çok temsil edilen yaş grubu 20-21 yaş grubudur.
- ✓ Araştırmaya katılanların çoğunluğu %63,3 ile lise ve dengi okul mezunlarıdır. Ancak, araştırmamızda, katılımcılara en son bitirilen okul – alınmış olan diploma- sorulduğu için, örneğin halen Üniversite öğrencisi olanlar da, lise ve dengi okul mezunu olarak kodlandırılmıştır. Bu nedenle lise ve dengi okul mezunu görünenlerin sayısı en yüksek olarak ortaya çıkmıştır.

a. Çalışma Durumu

- ✓ Araştırmaya katılmış olan gençlerin %27,4'ü hali hazırda bir işte çalışmaktadır.
- ✓ Çalıştığını belirten kişilerin %58,4'ü işçi olarak çalışıyor olduğunu belirtmiştir. Çalışmayanların %88,5'i öğrenci olduğunu ifade etmiştir.
- ✓ Çalıştığını belirten kişilerin %13,5'i devlet memuru, %1"2,1'i nitelikli meslek sahibidir (Avukat, doktor vb.).

b. Eğitim Durumu ve Ekonomisi

- ✓ Öğrenci olan katılımcıların, %23,7'si kaliteli bir eğitim aldığını söylerken, %60,4'ü aldığı eğitimden orta derecede memnundur.
- ✓ Öğrenci olan gençlerin %61,3'ü eğitimlerini sürdürürken ekonomik açıdan zorluk çekmektedir.
- ✓ Eğitim masraflarını karşılamadaki zorluk, görece daha düşüktür, %50,4.
- ✓ Eğitimle ilgili ulaşım konusunda yaşanan zorluk seviyesi daha da düşmektedir, %42,2.
- ✓ İletişim (internet-telefon) giderlerini karşılamadaki zorluk oranı %51,4'tür.
- ✓ Beslenme giderlerini karşılamadaki zorluk düzeyi %55,4'tür.

- ✓ Barınma giderlerini karşılamadaki zorluk düzeyi, öğrencilerin tüm zaruri ihtiyaçları içinde zorlandıkları en düşük kalemdir, %37,6.
- ✓ Araştırmaya katılanların sadece %17,3'ü mutludur. Orta derecede mutlu olanların oranı %52,5'tir. Yüzde 30,1'i kendini mutsuz olarak değerlendirmiştir.
- ✓ Gençlerin gelecekteki en önemli hedefi iyi bir hayat yaşamaktır (%46,7),
- ✓ Gençlerin %63'ü, imkan olsa başka ülkede yaşamak istemektedir. İlk sırada tercih edilen ülke Almanya, ikinci sırada ise ABD'dir. Ülkeler grubu ise Avrupa, İskandinav ülkeleri ile Kanada'dır.
- ✓ Bir başka ülkede yaşama isteğinin en önemli nedeni (%47,8), yaşam koşullarını yükseltme isteğidir. İkinci önemli neden (%20,7) o ülkelerde daha çok özgürlük olduğu düşüncesidir.
- ✓ Gençlerin %80,3'nün dini inancı vardır ve Allah'a inanmaktadır. Desit olanlar %7,8, Ateist olanlar ise %6,7'dir, %5,2'si din-inançla ilgili soruya yanıt vermek istememiştir.

B. Türkiye - Ekonomik Durum

- ✓ Türkiye ekonomik olarak az gelişmiş-gelişmekte olan bir ülkedir diyenlerin oranı %73'tür.
- ✓ Türkiye'nin şu anki ekonomi politikaları başarısızdır diyenlerin oranı %80,6'dır.
- ✓ Türkiye'deki ekonomik durum kötüdür diyenlerin oranı %86,2'dir.
- ✓ Türkiye'deki gelir dağılımı eşit değildir ve dengesizdir diyenlerin oranı %88,7'dir.
- ✓ Türkiye'de çok fazla işsizlik vardır diyenlerin oranı %84,6'dır.
- ✓ Tüketimim konusunda kendimi sınırlandırdım, tüketimimi azalttım, %84,4.

C. Türkiye - Politik Durum

Hükümetin uygulamaları hakkındaki görüşler;

- ✓ Hükümetin yönetim biçimini doğru bulmuyorum, %70,4.
- ✓ Hükümetin adalet uygulamalarını doğru bulmuyorum, %81,2.
- ✓ Hükümetin ekonomik uygulamasını doğru bulmuyorum, %83,8.
- ✓ Hükümetin eğitim uygulamasını doğru bulmuyorum, %75,7.
- ✓ Hükümetin özelleştirme uygulamasını doğru bulmuyorum, %66,9.
- ✓ Hükümetin asgari ücret uygulamasını doğru bulmuyorum, %75.
- ✓ Hükümetin göçmen politikaları uygulamasını doğru bulmuyorum, %86,3.
- ✓ Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını doğru bulmuyorum, %56,9.
- ✓ Hükümetin insan hakları uygulamasını doğru bulmuyorum, %73,3.

- ✓ Hükümetin yabancılara emlak – gayrimenkul satışını doğru bulmuyorum, %81,1.
- ✓ Türkiye'nin bugünkü yönetiminden memnun değilim, Türkiye çok kötü yönetiliyor, %69,6.
- ✓ Türkiye'nin geleceğini çok iyi görmüyorum ama geleceğinden umutluyum, %39,4. Türkiye'nin geleceğini çok iyi görmüyorum geleceğinden umutsuzum, %27,2.
- ✓ Türkiye'de sorunlar yaşanmaktadır, %98,4. En çok yaşanan sorunlar sırasıyla, mevcut ekonomik koşullar, hukuk ve adalet, işsizlik, adam kayırma - yolsuzluk ve rüşvet.
- ✓ Devlette işe alımlarda ehliyet ve liyakata uygun davranılmadığını düşünüyorum, %71,3.
- ✓ Gençlerin yarısından fazlası, herhangi bir siyasal görüşü benimsememektedir. Kendini, her hangi bir politik yelpazede görmeyenlerin oranı %51,4'tür.
- ✓ Gençler ideolojik açıdan kendilerini en çok "Atatürkçü" olarak tanımlamıştır, %37,6. İkinci büyük grup, herhangi bir ideolojisi olmadığını – apolitik olduğunu belirtmiştir, %17,1.
- ✓ Gençlerin büyük çoğunluğu herhangi bir siyasi parti üyesi değildir, %95,2.
- ✓ Araştırmaya katılan gençlerin, yarısından fazlası daha önce oy kullanmamıştır, %53.
- ✓ Oy kullanan gençler son seçimde en çok CHP'ye oy vermiştir, %33,6. AKP %14,9. Hangi parti için oy kullandığını söylemek istemeyenler %28,4.
- ✓ Yarın seçim olsa, oy kullanacağını belirten gençlerin oranı %79,6'dır. Bu oran, seçimlerde halkın genel oy kullanma oranlarına yakındır.
- ✓ Yarın bir seçim olsa, en çok oy verilecek parti CHP'dir, %33,8. AKP %7,1. Hangi parti için oy kullanacağını söylemek istemeyenler %33,6.
- ✓ Oy kullanmak istememe nedeni, mevcut partilerin hiç birisine güvenmemektir, %65,5. Oy kullanmamın bir değişiklik yaratacağını düşünmüyorum, %31,4.
- ✓ En çok oy verilecek ittifak Millet İttifakı'dır, %46,7. Cumhur İttifakı %10,3. Kararsız %20,4. Hiçbiri %22,5.
- ✓ Siyasi partilerin ittifak yapmalarını doğru bulma, %36,2. Doğru bulmama %31,6. Fikri olmayanlar %32,2.
- ✓ Gençler, gündemi takip etmektedir, %85,5.
- ✓ Gençler, gündemi en çok sosyal medyadan takip etmektedirler, %52.
- ✓ Gençler, politikacı olarak en çok Mansur Yavaş'ı beğenip takdir etmektedir, %42.
- ✓ Seçimlerde Mansur Yavaş'ı cumhurbaşkanı adayı olarak istemektedirler, %53,5.
- ✓ Gençler Türkiye için, parlamenter sisteminin daha uygun olduğunu düşünmektedirler, %74,3.

- ✓ Yakın gelecekte Türkiye'yi bekleyen sorunlar vardır, %98,3. İlk sırada gelen sorun ekonomik sorunlardır, %89,2.
- ✓ Türkiye'de en çok olması beklenen sorunlar, birlikte sırasıyla; ekonomik sorunlar (%32,2), sığınmacı sorunları (%27,3) ve terör sorunlarıdır (%15,8).

D. Sığınmacılar;

- ✓ Hükümetin mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış buluyorum, değiştirilmelidir, %91,8.
- ✓ Sığınmacılara sadece temel ihtiyaçları konusunda yardım etmeliyiz, %62,7. Hiçbir konuda yardım etmemeliyiz, %26,8.
- ✓ Sığınmacıların Türk toplumuna uyum sağlayacağını düşünmüyorum, %87,1.
- ✓ Sığınmacılar kendi ülkelerine geri gönderilmelidir, %67.
- ✓ Türkiye'de çok fazla sığınmacı olmasından rahatsızlık duyma, %91,4.
- ✓ Türkiye'deki sığınmacılar Türkiye'nin nüfus yapısını bozuyor, %90,1.
- ✓ Türkiye'deki sığınmacıların Türkiye'nin ekonomisine önemli katkı yaptıklarına katılmıyorum-kesinlikle katılmıyorum, %78,8.
- ✓ Türkiye'deki sığınmacıların geleceğimiz için tehdit oluşturduğunu düşünüyorum-kesinlikle düşünüyorum, %80,8.
- ✓ Türkiye'de sığınmacılara vatandaşlık verilmesinin yanlış bir karar olduğunu düşünüyorum-kesinlikle düşünüyorum, %89,6.
- ✓ Türkiye'de sığınmacıların seçimlerde oy kullanmasının doğru bir karar olduğuna katılmıyorum-kesinlikle katılmıyorum, %92,6.

Araştırmaya katılan gençlerin, öğrenci olmakla birlikte genellikle herhangi bir işte çalışmadığını görüyoruz.

Aldıkları eğitimden, orta derecede memnunlar ve eğitim sürecinde ekonomik zorluklar yaşamaktalar.

Yaşamlarından pek mutlu değiller, çoğunlukla orta düzeyde memnuniyet ile hayatlarını sürdürüyorlar.

Ülkenin ekonomisine ilişkin ve hükümetin uygulamalarına ilişkin yüksek oranlarda, olumsuz düşüncelere sahipler. Adalet, insan hakları, işe yerleşme konularında oldukça yüksek oranda olumsuz bakış açısına sahipler.

İmkan olduğunda, yurtdışına gitmek istemektedirler. Bu durum, ülkedeki ekonomi politik uygulamalara yönelik olumsuz bakış açıları ile birlikte düşünüldüğünde, yaşadıkları hayattan mutlu olmadıklarını ve gelecekte de çok fazla umutlu olmadıklarını göstermektedir.

Politik olarak, aslında bir siyasal angajman içinde olmadıkları görülüyor. Belli politik görüşlere karşı mesafeli ama gündemi takip eden, seçimlerde oy verecek bir gençlik olduğundan söz edebiliriz. Bu da aslında, geleneksel politikacı ve politikalara karşı bir güvensizlik ve ilgisizlik duygusunun dışavurumu olarak değerlendirilebilir.

Varolan politik partiler içinde CHP ve politikacılar arasında Mansur Yavaş'ı ön plana çıkartıyorlar. Diğer parti ve politikacılar, bunlardan açık ara geride görünüyorlar. Mansur Yavaş'ı destekleyenler arasında, kadın erkek oranında kadınlar çok daha yüksek ve eğitim ortalamasında ise yine eğitilmiş kişilerin çok daha yüksek oranda oldukları görülmüştür.

Sığınmacılar konusunda aslında, bu araştırmanın bir alarm verdiğini söylemek mümkün görünüyor. Gençlerin, sığınmacılara ve onlara yönelik hükümet politika ve uygulamalarına oldukça karşı bir yaklaşıma sahip oldukları tespit edilmiştir. Gençlere kadar inen bu tepkisel yaklaşıma bakıldığında, sığınmacılara yönelik hali hazırdaki politika ve uygulamaların ülke için sürdürülebilir bir süreç olmadığına işaret ettiğini söylemek olanaklıdır.

GİRİŞ

Bu araştırma, 18-25 yaş grubunu kapsayan bir gençlik araştırmasıdır. Temel amaç, tüm Türkiye'yi kapsayan ve 18-25 yaş grubundaki gençliğin Türkiye'nin ekonomik, politik durum ile Türkiye'deki sığınmacılara ilişkin düşüncelerini tespit etmektir.

Bu amaca varmak için çalışma üç ana bölümden oluşturulmuştur. İlk bölümde, araştırma hakkında genel bilgiler verilmiştir. İkinci olarak, çalışmanın metodolojisi açıklanmıştır. Üçüncü olarak, araştırmanın bulguları, uygun başlıklar altında ayrı ayrı analiz edilerek sunulmuştur. Burada ayrıca farklı değişkenler arasındaki ilişkileri tespiti yönelik çapraz tablolamalara da yer verilmiştir. Son olarak çalışma, özet niteliğinde genel bir sonuç ile tamamlanmıştır.

Bilindiği üzere sosyal bilim araştırmalarının odağında insan, toplum ve onların yapıları, ilişkileri, iletişim biçimleri, yaşadıklarının neden – sonuç ilişkileri gibi konular yer alır. Temel amaç, özellikle mevcut durum tespitinden hareketle, geleceğe yönelik tasarımlar için bilgi üretmektir. İşte bu araştırmanın temel çıkış noktası da burada yatmaktadır. Diğer bir deyişle bu araştırma, 5 Aralık 2022 – 20 Ocak 2023 aylarında Türk gençliğinin Türkiye'nin ekonomik ve politik durumu ile ülkemizde bulunan sığınmacılara ilişkin düşünceleri ve beklentileri hakkında bilgi(ler) üretmeyi amaçlamıştır. Politika yapıcıların ve karar vericilerin bu bilgi ve bulgulardan hareketle gençliğin geleceğini tasarlama olanağına sahip olacağı açıktır.

BÖLÜM I

1. ARAŞTIRMA PROBLEMİ

Bu bölümde öncelikle çalışmanın amacı ve kapsamına yer verilmiştir. Diğer bir deyişle, bu başlık kapsamında şu konulara açıklık getirilmiştir: Araştırmanın temel sorunsalı nedir? Hangi konu(lar) üzerinde odaklanılmıştır? Araştırmanın yanıt aradığı temel sorular nelerdir? Ne tür varsayımlardan hareket edilmiştir? Bununla birlikte araştırmanın neyi, neden kapsadığı ve kısacası sınırlarının ne olduğu konusu da netleştirilmiştir.

Bu araştırmanın konusu Türk gençliğidir. Diğer bir deyişle araştırmanın hedef kitlesi 18-25 yaş gurubundaki gençliktir. Bu yaş grubu son zamanlarda popüler tartışmalardan biri olan **Z Kuşağına** denk gelmektedir. Bu araştırma, bir anlamda Z Kuşağı araştırması olarak da görülebilir.

Araştırma, 16 ilde, 2140 kişiyle, şehir merkezlerinde yüz yüze görüşme – anket tekniği ile yapılmıştır. Tüm Türkiye’yi kapsayan geniş kapsamlı bir çalışmadır. Bilindiği üzere, TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verilerine göre, 31 Aralık 2022 tarihi itibariyle Türkiye’nin toplam nüfusu **85.279.553** kişidir¹ ve bunların % 93,2’si² kent yerleşimlerinde yaşamaktadır Türkiye’de Şubat 2023 tarihi itibariyle mevcut il sayısı 81’dir.

Türkiye, Avrupa ülkelerine kıyasla, genel anlamda daha genç bir nüfusa sahiptir. Yine TÜİK verilerine göre 18-25 yaş grubu arasında yaklaşık 7 milyon kişi bulunmaktadır. Bunların büyük bir çoğunluğu yaşamlarında ilk kez oy kullanacaklar ve kendi tercihleriyle Türkiye’nin geleceğinde söz ve karar sahibi olacaklar. Dolayısıyla T.C. ile ilgili görüş ve düşüncelerinin neler olduğunu öğrenmek, bilimsel verilerle ortaya çıkarmak büyük bir önem arz etmektedir. Zira gençlik, sadece Türkiye için değil, tüm dünya ülkeleri için çok değerli ve önemli bir insani kaynaktır. Her ne kadar zaman zaman Türk gençliğinin farklı kesimleri (ör., lise gençliği, üniversite gençliği), farklı yaş grupları (ör., 15 – 25, 15 – 30 vb.) ve sınırlı konular (siyasi tercih, oy davranışı vb.) üzerinde, daha çok tarama niteliğinde araştırmalar (bkz.

¹ <https://www.cnnturk.com/turkiye/turkiye-nufusu-2022-sonuclari-aciklandi?page=1>

² <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=45500#:~:text=%C4%B0I%20ve%20il%C3%A7e%20merkezlerinde%20ya%C5%9Fayanlar%C4%B1n,6%2C8'e%20d%C3%BC%C5%9Ft%C3%BC>

Akdağ, 2021; Baş, 2017; British Council, tarihsiz; Genar Araştırma, 2018; Konda, 2011; KAS Türkiye, 2017; Saadet Partisi, 2017; Sencar, 2013; SODEV, 2020) gerçekleştirilmiş olsa da, Türk gençliğini KAS Türkiye Gençlik Araştırması 2021 ve bu araştırmanın ele aldığı şekli ile kapsamlı ve güncel bir araştırmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla, Türkiye nüfusunun bu önemli grubunu farklı açılardan araştırmak ve ilgili bulguları ortaya çıkarmak hem gençliği daha iyi anlamak, kavramak ve hem de politika yapıcı ve strateji geliştiricilere önemli bir veri sağlanmış olacaktır.

Bütün bu gereklilik ve zorunluluktan hareketle örneklem grubuna girmiş olan deneklerle bilimsel bir araştırma – saha çalışması yapılmış ve aşağıda verilmiş soru - konular hakkında Türk gençliğinin görüş, yorum, yaklaşım, beklenti ve önerileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu temel konu ve sorular şu şekilde özetlenmiştir:

1. Türk gençliğinin sosyo-demografik bilgileri ve durumu nasıldır?
2. Türk gençliği, kendini ne ve hangi kimlik ve değerlerle tanımlamaktadır?
3. Türk gençliğinin geleceğe yönelik düşünceleri, hedef ve beklentileri nelerdir?
4. Türk gençliğinin inanç değerleri nasıldır?
5. Türk gençliğinin yaşamlarından memnuniyet durumu nasıldır?
6. Türk gençliğinin, beslenme, barınma vb. gereksinimlerini karşılama durumunda yaşadıkları zorluklar var mıdır?
7. Türk gençliğinin Türkiye’de mi yoksa başka bir ülkede mi yaşama konusundaki düşünceleri nelerdir?
8. Türk gençliğinin Türkiye’nin ekonomik durumuna ilişkin düşünce ve değerlendirmeleri nasıldır?
9. Türk gençliği ideolojik olarak kendini nasıl tanımlıyor ve hangi yelpazede değerlendiriyor?
10. Türk gençliğinin politik tutum ve tercihleri nasıldır?
11. Türk gençliğinin en çok beğendiği siyasi parti lideri kimdir?
12. Türk gençliği, yarın seçim olsa politik tercihini hangi siyasi partiden yana kullanmayı düşünmektedir?
13. Türk gençliği tercihini hangi ittifaktan yana kullanmaktadır?
14. Türk gençliği kimin Cumhurbaşkanı adayı olmasını istemektedir?

15. Türk gençliğinin, Türkiye’de yaşanan sorunlara ilişkin düşünceleri nelerdir?
16. Türk gençliğinin Türkiye’deki göçmenlere ilişkin düşünce ve tutumları nasıldır?
17. Bu konular dışında önemli gördükleri başka konuların olup olmadığı ve varsa bunların neler olduğunun tespit edilmesi.

Araştırmanın temel soruları bunlar olmakla birlikte, özellikle gençliğin eğitim, iş durumu - meslek, sosyal medya kullanımları, Türkiye ve dünya gündemini takip etme vb. gibi diğer bazı alanlardan da sorular ankette yer almıştır. Bu konuların çeşitliliği için bkz. EK 1: Anket Formu.

Bir sonraki bölümde, araştırmanın metodolojisi açıklanmıştır. Diğer bir deyişle, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama araçları, saha personeli eğitimi, pilot çalışma, saha çalışması ve verilerin toplanması ile verilerin analizi hakkında açıklayıcı bilgilere yer verilmiştir.

BÖLÜM II

2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu araştırma, hem nicel (*quantitative*) hem de nitel (*qualitative*) yönü olan bir alan araştırmasıdır. Araştırmanın anketlere dayalı verileri araştırmanın nicel yönünü, özellikle gözlem ve ikincil verilere dayalı kısmı ise nitel yönünü oluşturmuştur. Bununla birlikte ifade etmek gerekir ki ana veri toplama aracı anket olmuştur. Özellikle gözlem ve ikincil veriler teknikleri aracılığıyla toplanmış olan nitel verilerin, anketlerle toplanmış nicel verilerin test edilmesi, desteklenmesi ve daha somut analizlerin yapılmasına olanak sağlaması hedeflenmiştir.

Bu bölümde daha çok saha çalışması ile ilgili olarak yapılan hazırlık çalışmaları ve saha çalışmasına ilişkin lojistik detaylar anlatılmıştır. Öncelikle araştırmanın evren ve örnekleme açıklandıktan sonra saha araştırmasında kullanılan anketlerin ne şekilde hazırlandığı, ön denemesinin nerede ve ne şekilde yapıldığı, soru kâğıtlarının son haline nasıl getirildiği, saha araştırması personelinin seçimi, saha ekiplerinin oluşturulması, eğitimi ve eğitim sonrasında ön deneme – pilot çalışmasının yeniden yapılması ile veri toplama ve veri analizi süreçleri açıklanmıştır.

2.1. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini, Türkiye Cumhuriyeti (T.C.) içindeki il yerleşim yerleri oluşturmuştur. Bilindiği üzere T.C. coğrafi olarak 7 ana bölgeye ayrılmıştır. Bunlar; Marmara, Karadeniz, Ege, İç Anadolu, Doğu Anadolu, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'dur. Aşağıdaki görsel bu bölgeleri ülke düzeyinde göstermektedir. Yukarıda bahsedilmiş olduğu üzere TÜİK verilerine göre Türkiye nüfusunun %93,2'si kent merkezlerinde yaşamaktadır. Bu nedenle kırsal alanlar ayrıca örnekleme dahil edilmemiştir.

Araştırma, 16 ilde yapılmıştır. Araştırma sahası olarak seçilen iller ikili bir kategorilendirme ile belirlenmiştir. Bu ölçütler şu şekildedir:

- i. **Megapol Kentler:** İstanbul, Ankara, İzmir.
- ii. **Göreceli olarak orta ve küçük ölçekli kentler:** Bursa, Konya, Gaziantep, Diyarbakır, Samsun, Van, Trabzon, Mersin, Hatay, Tekirdağ, Erzurum, Sivas, Tunceli.

Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri ve Araştırma Kapsamına Alınmış Olan Kentler (Toplamda 16 Kent)

TÜRKİYE'NİN YEDİ COĞRAFI BÖLGESİ

Görüleceği üzere, örnekleme alınmış olan kentler, Türkiye'nin tüm bölgelerini ve dolayısıyla kent nüfuslarını temsil etmektedir. Araştırmanın planlanması sürecinde toplamda, 2015 kişilik bir örneklem belirlenmiş olsa da, sonra daha fazla araştırma birimine ulaşmanın araştırmanın geçerlilik ve güvenilirlik katsayısını artıracığı düşünülmüş ve sonuç olarak 2140 kişi ile görüşülmüş ve yüz yüze anketler uygulanmıştır. Araştırmanın, iller dışında, bölgesel dağılımı NUTS1 sınıflandırmasına göre tablo ve grafiklerde gösterilmiştir. Ayrıca, bölgelere göre, anket yapılan illerin dağılımı, örneklem ve gerçekleştirilmiş olan anket sayıları da verilmiştir.

Grafik-A. Türkiye NUTS 1 Haritası

NUTS, Avrupa Birliği ülkelerinin kullandığı “İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması”na verilen addır. Türkiye bu sınıflandırmaya göre çeşitli bölgelere ayrılmıştır. Bunlardan biri olan NUTS1’e göre Türkiye, yukarıda gösterildiği üzere 12 bölgeye ayrılmıştır. Bu bölgesel ayırım, ülkenin değişik yöreleri arasındaki demografik, toplumsal, kültürel ve ekonomik benzerlikler ve farklılıklar dikkate alınarak yapılmıştır. Bu 12 bölgeyi temsilen, belirlenmiş olan iller şunlar:

TR	Türkiye	
TR1	Istanbul Region	Istanbul Sub-region
TR2	West Marmara Region	Balıkesir Sub-region, Tekirdağ Sub-region
TR3	Ege (Aegean) Region	Aydın Sub-region, İzmir Sub-region, Manisa Sub-region
TR4	East Marmara Region	Bursa Sub-region, Kocaeli Sub-region
TR5	West Anatolia Region	Ankara Sub-region, Konya Sub-region
TR6	Akdeniz (Mediterranean) Region	Adana Sub-region, Antalya Sub-region, Hatay Sub-region
TR7	Central Anatolia Region	Kayseri Alt Sub-region, Kırıkkale Sub-region, Sivas Sub-region
TR8	West Karadeniz (Blacksea) Region	Kastamonu Sub-region, Samsun Sub-region, Zonguldak Sub-region
TR9	East Karadeniz (Blacksea) Region	Trabzon Sub-region
TRA	Northeast Anatolia Region	Ağrı Sub-region, Erzurum Sub-region
TRB	Central East Anatolia Region	Malatya Sub-region, Van Sub-region
TRC	Southeast Anatolia Region	Sub-region, Mardin Sub-region, Şanlıurfa Sub-region

Gerçekleştirilen bu araştırmada, yukarıdaki NUTS1 bölgeleri bazında örnekleme dahil edilmiş olan iller şunlardır:

AKDENİZ: Hatay ve Mersin

BATI ANADOLU: Ankara ve Konya

BATI KARADENİZ: Samsun

BATI MARMARA: Tekirdağ

DOĞU KARADENİZ: Trabzon

DOĞU MARMARA: Bursa

EGE: İzmir

GÜNEYDOĞU ANADOLU: Diyarbakır ve Gaziantep

İSTANBUL: İstanbul

KUZEYDOĞU ANADOLU: Erzurum

ORTA ANADOLU: Sivas

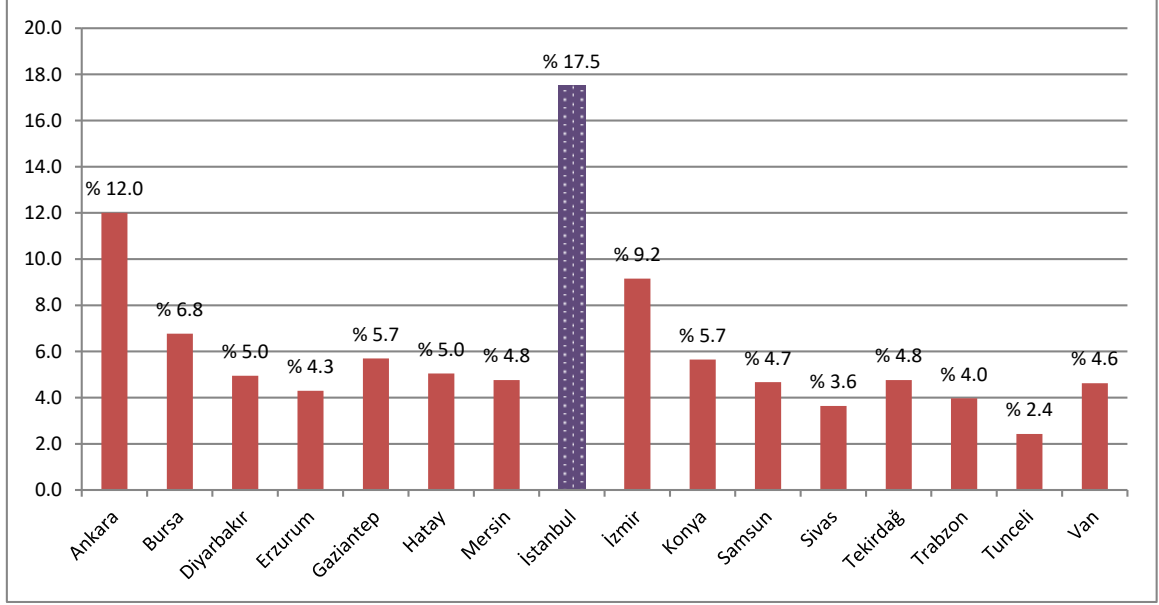
ORTADOĞU ANADOLU: Tunceli ve Van

Araştırma sürecinde, araştırmanın gerçekleştirildiği iller, kentsel bazda sayısal ve oransal örneklem dağılımı ile gerçekleştirilen anketlerin toplamı, aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1. Araştırmanın Yapıldığı İller, Örneklem Sayı ve Oranları

İller ve Katılımcı Sayıları				
		İl Nfusları	Örneklem Sayı	Örneklem Yüzde
İller	Ankara	5.782.285	257	12,0
	Bursa	3.194.720	145	6,8
	Diyarbakır	1.804.880	106	5,0
	Erzurum	749.754	92	4,3
	Gaziantep	2.154.051	122	5,7
	Hatay	1.686.043	108	5,0
	Mersin	1.916.432	102	4,8
	İstanbul	15.907.951	375	17,5
	İzmir	4.462.056	196	9,2
	Konya	2.296.347	121	5,7
	Samsun	1.368.488	100	4,7
	Sivas	634.924	78	3,6
	Tekirdağ	1.142.451	102	4,8
	Trabzon	818.023	85	4,0
	Tunceli	84.366	52	2,4
	Van	1.128.749	99	4,6
	Toplam	45.131.520	2140	100,0

Grafik 1. Araştırmanın Yapıldığı İller ve Örneklem Oranları

Yukarıda belirtilmiş olan saha çalışması, planlandığı ve tasarlandığı şekilde tamamlanmıştır. Diğer bir deyişle, toplamda 2140 anket formu deneklerle yüz-yüze doldurularak araştırmanın saha çalışması sona erdirilmiştir. Araştırma sürecinde, önemli bir sorun ile karşılaşılmamıştır. Çalışma, bilimsel araştırma, bilimsel yöntem ve etik kurallarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

2.2. Veri Toplama Araçları ve Pilot Çalışma

Bu araştırmanın ana veri toplama aracı, ankettir. Çalışmanın veri toplama araçları, bizzat proje yürütücüsü ve proje yürütücü yardımcısı tarafından tasarlanmış ve geliştirilmiştir. Öncelikle hazırlanmış olan anket formu, bilgi ve onay için proje sahibine (KAS) sunulmuş ve anket formatı ve sorular üzerinde fikir birliğine varılıp, ön onayları alındıktan sonra, Ankara'da bir pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Diğer bir deyişle, hazırlanmış olan anket formundaki soruların sahada çalışıp çalışmadığı, araştırma birimlerince her sorunun yeterince anlaşılıp anlaşılmadığı, eksik bırakılan şık(lar) ve ilave sorular olup olmadığı test edilmiştir.

Anketörler ile ekip başı – saha koordinatörüne verilen eğitimden sonra öncelikle anketörlerin birbirlerine anket uygulamaları sağlanarak, sorulara aşinalıkları sağlanmıştır. Gelen değerlendirmeler sonucunda, anketler tekrar gözden geçirilerek, esas örneklem için kullanılabilir hale getirilmiştir. Daha sonra, bir ön deneme çalışması ile az sayıda görüşmeci kullanılarak farklı niteliklerde –kadın ve erkek genç cevaplayıcılarla (30 kişi) gerçek deneme anketleri yapılarak test edilmiş ve sonrasında da gerekli görülen düzeltmeler ve değişiklikler yapılarak soru formu, son haline getirilmiştir. Diğer bir deyişle, veri toplama araçları olarak hazırlanan anket soruları bir ön deneme ile test edilip geçerlilik ve güvenilirliklerinin sağlanmasına gidilmiştir. Bu süreçte özellikle şu soruların yanıtları aranmıştır:

1. Her denek aynı sorudan aynı anlamı çıkarıyor mu?
2. Hazırlanmış olan sorular, araştırmanın probleminde ileri sürülmüş olan konuların gereksindiği verileri topluyor mu?
3. Hazırlanmış olan sorular sayı ve içerik olarak yeterli sayıda mıdır?
4. Anketörler her soruda neyin amaçlandığı konusunda hem fikirler midir? vb.

Tekrar ifade etmek gerekirse ön deneme, soru kâğıtlarının içeriğinin, kullanılan kelime ve kavramların cevaplayıcılar tarafından anlaşılır olup olmadığının, cevap kategorilerinin uygun ve yeterli olup olmadığının, atlama ve süzgeçlerin çalışıp çalışmadığının tespit edilmesi ve alan personelinin gerekli beceriyi edinip edinmemiş olduğunu anlamaya yönelik olmuştur. Pilot çalışmasında – anket ön deneme- bazı cevaplayıcıların “Millet İttifakı” ile “Cumhur İttifakı”nı, oluşturan partiler açısından, karıştırdıkları görülmüş ve ön deneme sonrası yapılan revizyonda soru şıkları şu şekilde düzenlenmiştir:

1. Cumhur İttifakı (AKP, MHP, BBP)
2. Millet İttifakı (CHP, İYİ Parti, DEVA, DP, GELECEK, SAADET - 6'lı Masa)

Belirtilmiş olduğu üzere, araştırmanın ana veri toplama aracı ankettir. Ancak, eğitilmiş anketörler tarafından örneklem dâhilindeki bireylerle yüz yüze gerçekleştirilen anketlerin yanı sıra gözlem tekniğiyle de diğer destekleyici veriler toplanmıştır. Her anketör ve saha koordinatörünün, önemli buldukları saha gözlemleri de ayrıca alınmış ve bulguların analizinde destekleyici veri olarak değerlendirilmiştir. Bunların yanı sıra mevcut

literatürdeki ikincil veriler de toplanmış ve çalışmanın amaçları doğrultusunda kullanılmıştır.

2.3. Saha Elemanları - Anketör Eğitimi

Hazırlanan anket - soru formu, öncelikle Ankara'da olan anketörlere, proje yürütücüsü ve proje yürütücüsü yardımcısı tarafından kapsamlı bir eğitim ile tanıtılmıştır. Anket uygulanacak illerin sosyo-kültürel yapı ve özellikleri, araştırma etik kuralları, her soruda ne beklendiği, anketlerin ilk karşılaşmadan, soruların yanıtlanması ve teşekkür edilip ayrılmasına kadar anketörlerin neler yapmaları gerektiği, giyimleri, tıraş ve makyaj durumları ile nelere dikkat etmeleri gerektiği vb. ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Bununla birlikte, Korona Virüsü riski nedeniyle, bazı bölgelerde Üniversite akademik personelinin yardım alınmış, saha ekipleri yerelde oluşturulmuştur.

Bölgesel bazda ayarlanmış ve yukarıda isimleri verilmiş olan diğer anketör ve saha koordinatörlerine ise proje yürütücüsü ve yardımcısı tarafından Zoom Programı üzerinden, Ankara'da anketörlere verilmiş olan eğitimin aynısı verilmiştir. Diğer bir deyişle, yerel ekiplere de, araştırma etik kuralları, anket özelinde tek tek her soruda ne hedeflendiği, ne beklendiği, anketlerin ilk karşılaşmadan, soruların yanıtlanması ve teşekkür edilip ayrılmasına kadar anketörlerin neler yapmaları gerektiği, giyimleri, tıraş ve makyaj durumları ve nelere dikkat etmeleri gerektiği ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Bunlara ilaveten anketörlere ayrıca, vatandaşların-gençlerin, hassasiyetleri, iletişimde kullanacakları beden dili ile sözcükleri, bölgesel farklılıklar ile yörenin özellikleri hakkında da, *proje yürütücü ve yardımcısı* tarafından kapsamlı-açıklayıcı bilgiler verilmiştir.

2.4. Saha Çalışması – Nicel Veri Toplama

Anket – soru formunun son haline getirilmesinden sonra saha çalışmasını yürütecek – anketleri uygulayacak- saha personeli adayları tespit edilmiş ve bu kişilere verilen eğitimin ardından, belirlenmiş olan günlük programa uygun olarak saha çalışması, ilgili kent merkezlerinde gerçekleştirilmiştir. Sahadan veri toplama, 05 Aralık 2022 – 20 Ocak 2023

tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın tüm saha ekipleri, *proje yürütücüsü - proje genel koordinatörüne* bağlı olarak çalışmış ve görevlerini başarı ile sorunsuz bir şekilde tamamlamışlardır.

2.5. Veri Girişi ve Veri Analizi

Sahada tamamlanan anketler öncelikle proje yürütücüsü tarafından kontrol edilmiş, başka seçeneklerine verilmiş olan yanıtlar kaydedilmiş daha sonra veri girişi için 'Veri Giriş Ofisi'ne gönderilmiştir. Veri giriş koordinatörü, sahadan dönen tüm soru kâğıtlarını tekrar kontrol etmiş, "Uygulama İzleme Tabloları"na kaydetmiş ve önceden kodlanmamış az sayıdaki soru ile bazı sorulara, açık uçlu olarak alınan cevapları kodlamıştır.

Bunun sonrasında, PCEdit (The United Nations Software Package for Data Entry and Editing) - (UNFPA) United Nations Population Fund tarafından tasarlanan paket program kullanılarak hazırlanmış olan veri giriş programı kullanılarak kişisel bilgisayarlarda veri girişi ve kontrolü yapılmıştır. Veri girişinin kontrollerinden sonra, sosyal bilimler için istatistik programı sunan IBM SPSS Statistics Data Editor v20 kullanılarak frekanslar ve çapraz tablolar oluşturulmuştur. Daha sonra elde edilmiş olan bu veriler, tablolar vb. ilgili başlıklar altında analiz edilerek değerlendirilmiş ve sunulmuştur.

Çalışmanın metodolojisine ilişkin bilgi ve açıklamalar burada tamamlanmıştır. Bir sonraki bölümde, araştırmanın bulgularına yer verilmiştir.

BÖLÜM III

3. BULGULAR – FREKANS TABLOLARI

Araştırma, Türkiye'nin farklı bölgelerini temsilen 16 ilde gerçekleştirilmiştir. Nüfus yoğunluklarına göre, ilk sırada, İstanbul ve daha sonra Ankara ve İzmir gelmektedir. İllerin dağılımı NUTS1 bölge illerini içine alacak şekilde tasarlanmıştır.

Araştırma, toplam 2140 katılımcı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ancak, bazı sorularda az sayıda da olsa, katılımcılar cevap vermekten imtina etmişlerdir. Bu nedenle oranlar, cevap verenlere göre alınmış ve bu şekilde de, cevap vermeyenler, dolaylı olarak, bu oranlara dağıtılmış ve reel oranlara ulaşılmıştır.

Bununla birlikte belirtilmesi gereken önemli bir nokta; proje sahibi kuruluşun yetkilileri, bulguların olduğu hali ile verilmesi ve bu bulgulara ilişkin herhangi bir yorum ve değerlendirmeye gidilmemesini talep etmiştir. Bu nedenle elde edilen bulgulara ilişkin bir neden-sonuç ilişkisi değerlendirmesine yer verilmemiş, elde edilen bulgular sayı ve yüzde olarak tablo ve grafikler üzerinde sunulmuştur.

3.1. Frekans Dağılımları

Bu bölümde, sahada anket tekniği ile elde edilmiş ve analizleri yapılmış olan bulgular, kendi içinde alt başlıklar altında sınıflandırılmış ve oransal olarak tablo ve grafik formatında sunulmuştur. Bu çerçevede ilk önce, katılımcıların sosyo-demografik bilgi ve bulgularına yer verilmiştir.

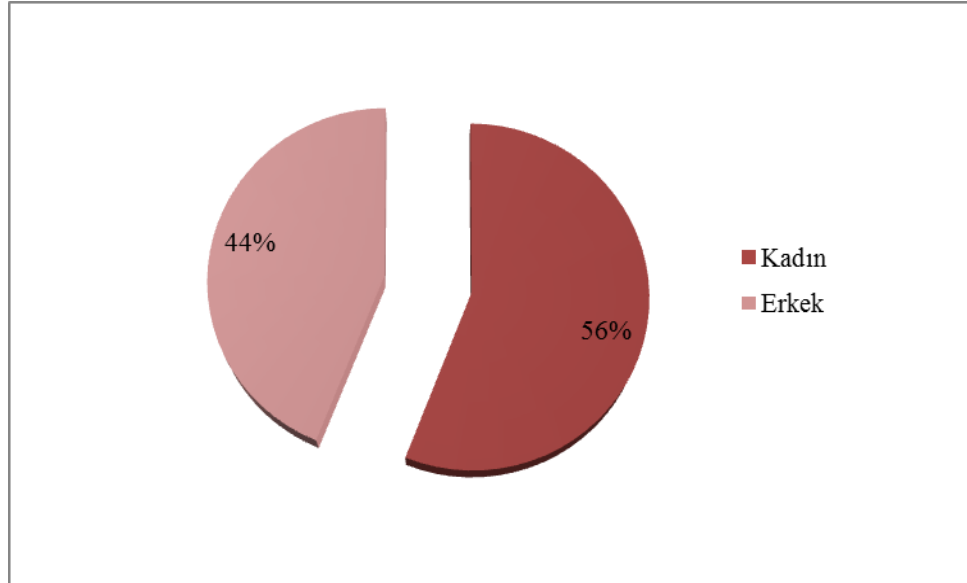
3.1.1. Sosyo - Demografik Bulgular

Bu başlık altında ilk önce, katılımcıların cinsiyetlerine yer verilmiştir. İlgili veriler oransal olarak aşağıda tablo ve grafik formatında sunulmuştur:

Tablo 2. Cinsiyet Dağılımı

		Sayı	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	1184	56,0
	Erkek	929	44,0
	Toplam	2113	100,0

Grafik 2. Cinsiyet Dağılımı

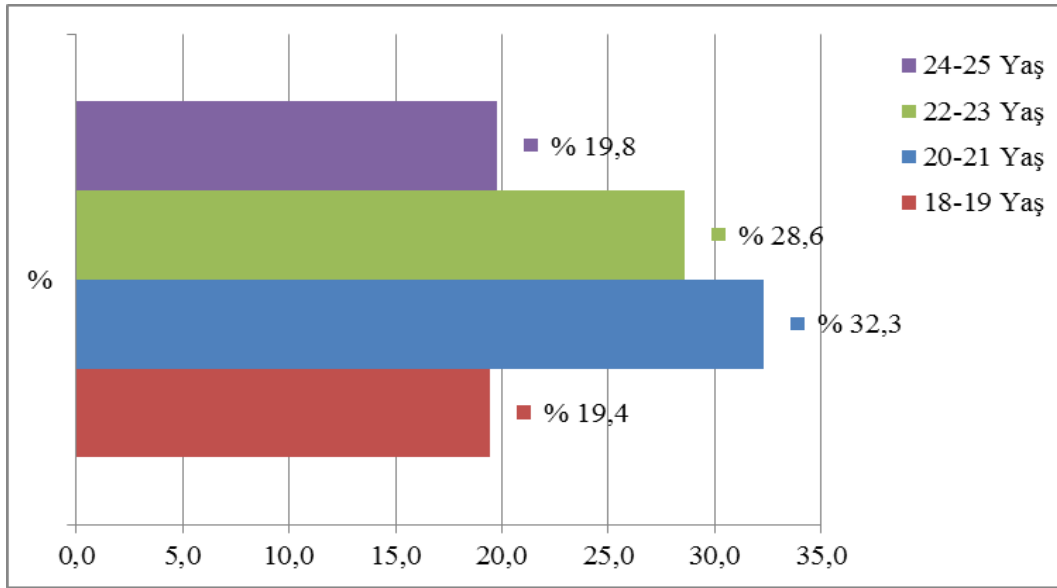

Araştırmaya katılanların cinsiyet dağılımına baktığımızda %56'sının 'kadın' ve %44'ünün 'erkek' olduğu görülmüştür. Ülkemizde kadın erkek nüfus dağılımı yaşlara göre belli farklılıklar göstermektedir. 60 yaş üzeri baz alındığında, kadın nüfusunun erkek nüfusuna göre oldukça yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ancak daha genç yaşlar için, nüfusun yarı yarıya olduğu söylenebilir. Araştırmada, kadın nüfusu, ülke ortalamasına göre, birkaç puan daha fazla oranla örnekleme girmiştir.

Tablo 3. Yaş Dağılımı

		Sayı	Yüzde
Yaş	18-19 Yaş	408	19,4
	20-21 Yaş	678	32,3
	22-23 Yaş	600	28,6
	24-25 Yaş	415	19,8
	Toplam	2101	100,0

Grafik 3. Yaş Dağılımı

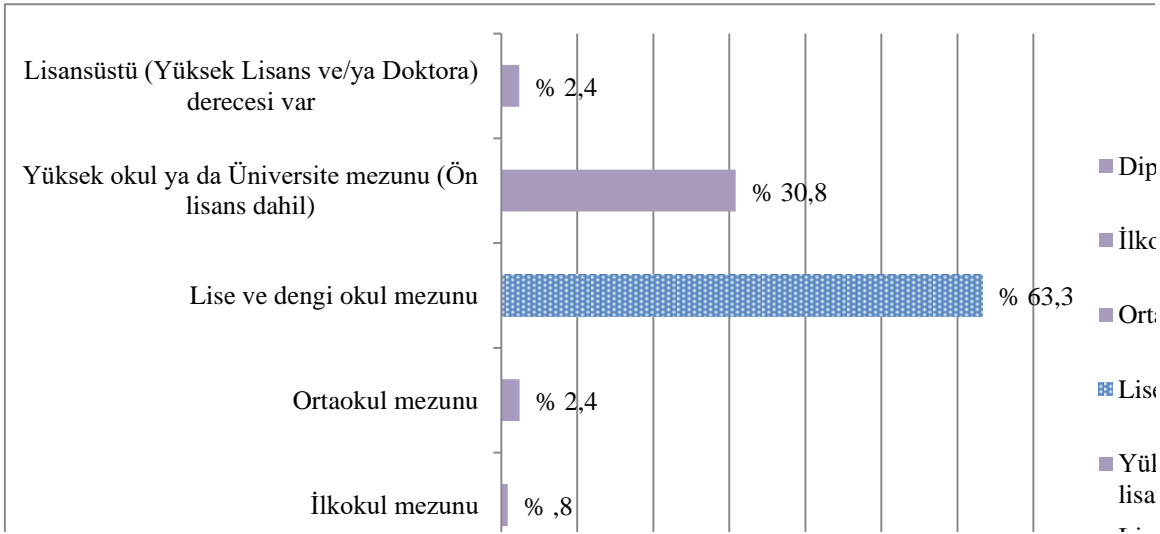

Araştırmaya katılan 2140 kişiden, 2101 kişi yaş bilgilerini vermiştir. Bu şekilde yaş dağılımında ilk sırada %32,3 ile '20-21' yaş grubu yer almaktadır. Bu yaş grubunu, %28,6 ile 22-23 yaş grubu gençler izlemektedir. Diğer yaş grupları aynı oranlarda temsil edilmiştir.

Yaş dağılımı incelendiğinde ve en son seçimin 2018 yılında yapıldığı (Genel Seçimler ve Cumhurbaşkanlığı seçimi) dikkate alındığında, yaklaşık %52 oranında katılımcının, 2018 yılında seçmen yaşında olmadıkları görülmektedir. Bu nedenle, gençlerin, 2023 yılında yapılması beklenen Genel Seçimlerde oldukça etkili bir faktör olacaklarını söylemek olanaklıdır.

Tablo 4. Eğitim Dağılımı

		Sayı	Yüzde
Eğitim	Diplomasız okur-yazar	6	,3
	İlkokul mezunu	18	,8
	Ortaokul mezunu	51	2,4
	Lise ve dengi okul mezunu	1342	63,3
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	654	30,8
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	50	2,4
	Toplam	2121	100,0

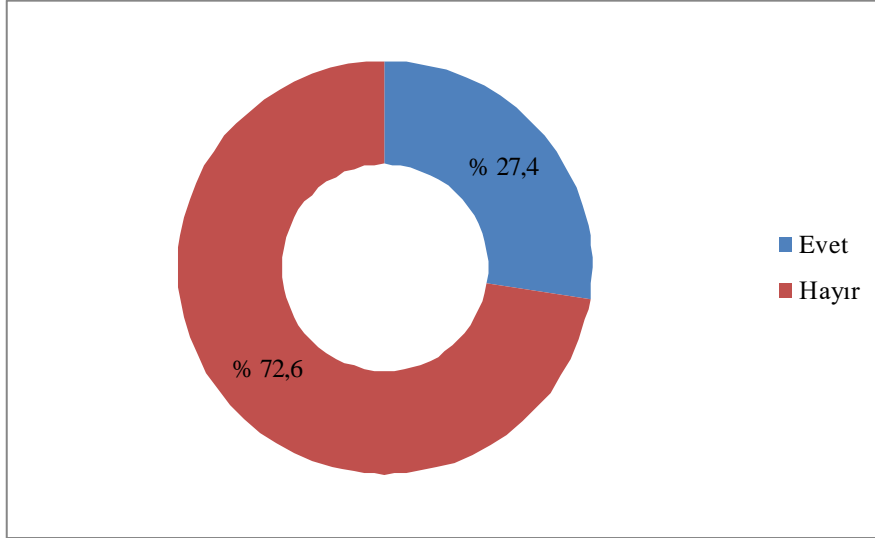
Grafik 4. Eğitim Dağılımı

Eğitim durumuna bakıldığında, araştırmaya katılanların çoğunlukla, 'lise ve dengi okul mezunu' olduğu (% 63,3) görülmektedir. Ancak belirtmek gerekir ki araştırmaya katılanlardan, 'en son bitirilen okul' bilgisi alındığı için mezuniyet düzeylerinin 'lise ve dengi okul mezunu' olarak yüksek çıkması normal bir sonuçtur. Araştırmaya katılanlar büyük ölçüde öğrenimine devam eden öğrencilerden (üniversite öğrencilerinden) oluşmaktadır.

Tablo 5. Herhangi Bir İşte Ücretli Olarak Çalışma

		Sayı	Yüzde
	Evet	587	27,4
	Hayır	1553	72,6
	Toplam	2140	100,0

Grafik 5. Herhangi Bir İşte Ücretli Olarak Çalışma

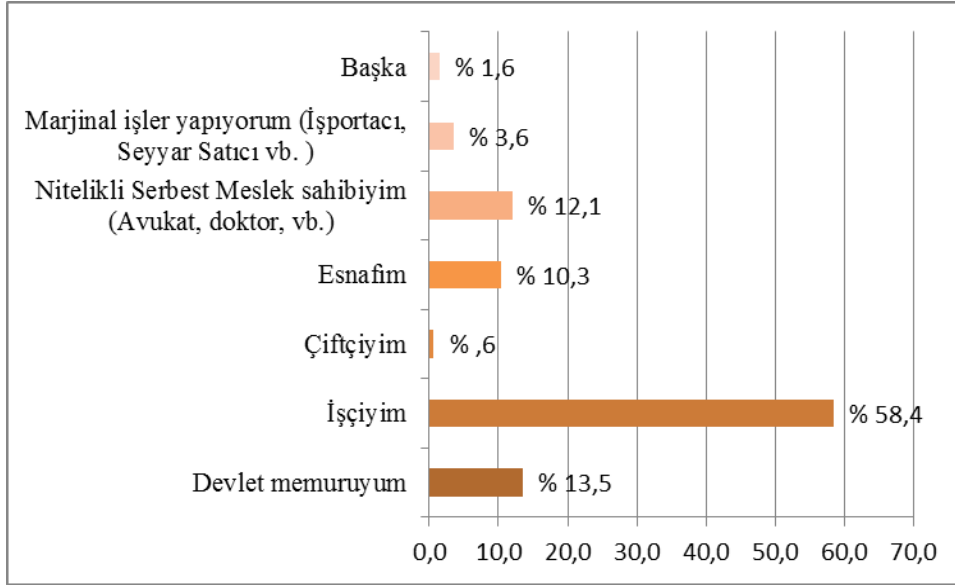

Araştırmaya katılan genç nüfusun, herhangi bir işte ücretli olarak çalışanlarının oranı %27'4'dür. Yaklaşık 4'te 3'ü, ücretli olarak bir işte çalışmamaktadır. Bu oranın yüksekliğini, öğrenciliğe devam ediyor olma, genç nüfusta çalışmama ve dolayısıyla işsizlik düzeyinin de yüksek olduğu şeklinde okumak olanaklıdır. Bu oranları ülke genelinde düşündüğümüzde, eğitim öğretim sürecinde olan milyonlarca gencin aslında, emek güçlerinin atıl olduğunu düşünmek gerekir.

Tablo 6. Şu An Yapmakta Olduğunuz İş

	Sayı	Yüzde
Devlet memuruyum	68	13,5
İşçiyim	295	58,4
Çiftçiyim	3	,6
Esnafım	52	10,3
Nitelikli Serbest Meslek sahibiyim (Avukat, doktor, vb.)	61	12,1
Marjinal işler yapıyorum (İşportacı, Seyyar Satıcı vb.)	18	3,6
Başka	8	1,6
Toplam	505	100,0

Grafik 6. Şu An Yapmakta Olduğunuz İş

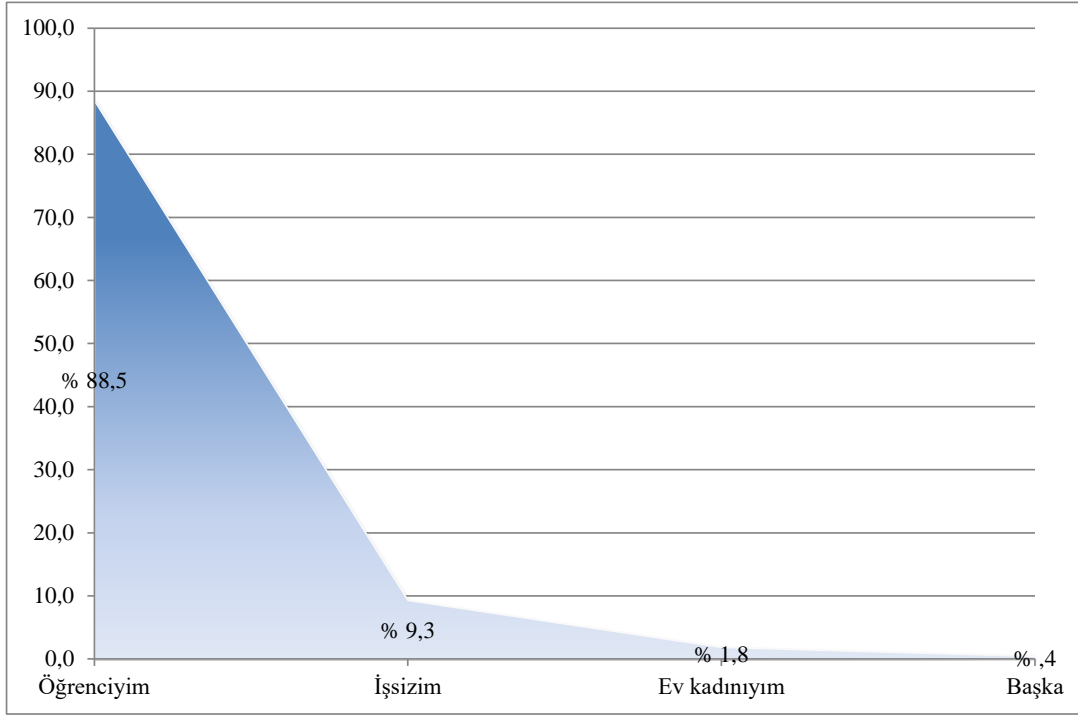

Herhangi bir işte ücretli çalışanların yaptıkları işin ne olduğunu sorduğumuzda, büyük çoğunluğunun %58,4 ile 'işçi' olarak çalıştığını görüyoruz. Nitelikli meslek sahibi olanların oranı %12,1'dir. Yüzde 13,5'lik bir kesim devlet memuru, %10,3'lük bir kesim ise esnaf olduğunu belirtmiştir.

Tablo 7. Çalışmama Nedeni

		Sayı	Yüzde
	Öğrenciyim	1357	88,5
	İşsizim	142	9,3
	Ev kadınıyım	28	1,8
	Başka	6	,4
	Toplam	1533	100,0

Grafik 7. Çalışmama Nedeni

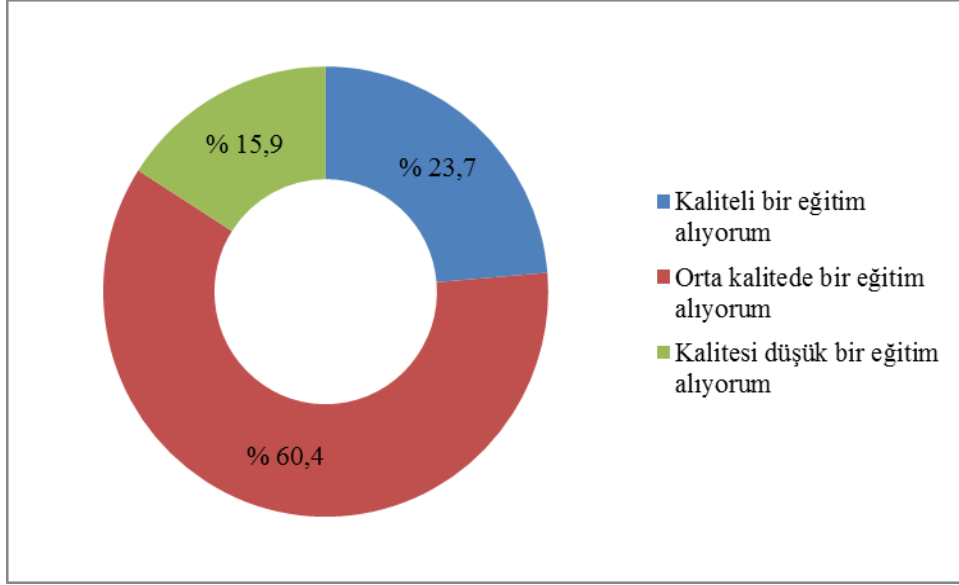

Yukarıda vurgulandığı üzere, araştırmaya katılanların önemli bir bölümü öğrencidir. Araştırmaya katılanların %72,6'sı bir işte çalışmamaktadır. Bunların %88,5'i öğrenci olduğu için çalışmadığını söylemiştir. İşsiz olduğu için çalışmadığını söyleyenlerin oranı ise %9,3'tür. Ev kadını olduğu için çalışmayanların oranının düşük olması, yaş gruplarına göre evlilik düzeylerinin düşük olması nedeniyledir. Son yıllarda Türkiye'de kadınlarda ortalama evlenme yaşı 25-29'dur. Dolayısıyla 18-25 yaş grubunda evli olma oranı oldukça düşük tespit edilmiştir.

Tablo 8. Almakta Olunan Eğitimin Kalitesi

	Sayı	Yüzde
Kaliteli bir eğitim alıyorum	365	23,7
Orta kalitede bir eğitim alıyorum	932	60,4
Kalitesi düşük bir eğitim alıyorum	246	15,9
Toplam	1543	100,0

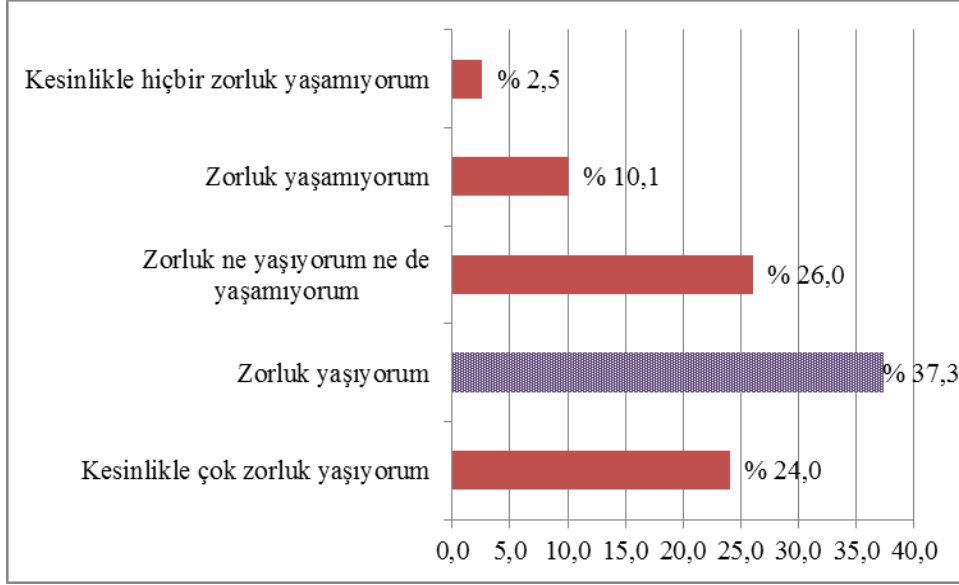
Grafik 8. Almakta Olunan Eğitimin Kalitesi

Öğrenci katılımcıların aldıkları eğitimlerin kalitesine ilişkin düşüncelerine baktığımızda, okullarından çok memnun olmasalar da, çok da memnuniyetsiz olmadıkları görülmektedir. 'Orta kalitede bir eğitim' aldığını söyleyenlerin oranı %60,4'tür. Düşük kalitede eğitim aldığını söyleyenlerin oranı ise sadece %15,9'dur. Yüzde 23,7'lik bir kesim aldığı eğitimin kalitesinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Tabii, bu veride, katılımcıların kaliteli eğitim algısının da önemli olduğunu belirtmek gerekir. Eğitimin kalitesinden beklentiye göre, memnuniyet oranı da değişim gösterecektir.

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle çok zorluk yaşıyorum	369	24,0
Zorluk yaşıyorum	573	37,3
Zorluk ne yaşıyorum ne de yaşamıyorum	400	26,0
Zorluk yaşamıyorum	155	10,1
Kesinlikle hiçbir zorluk yaşamıyorum	39	2,5
Toplam	1536	100,0

Grafik 9. Eğitimini Yürütürken Ekonomik Açıdan Yaşanan Zorluk

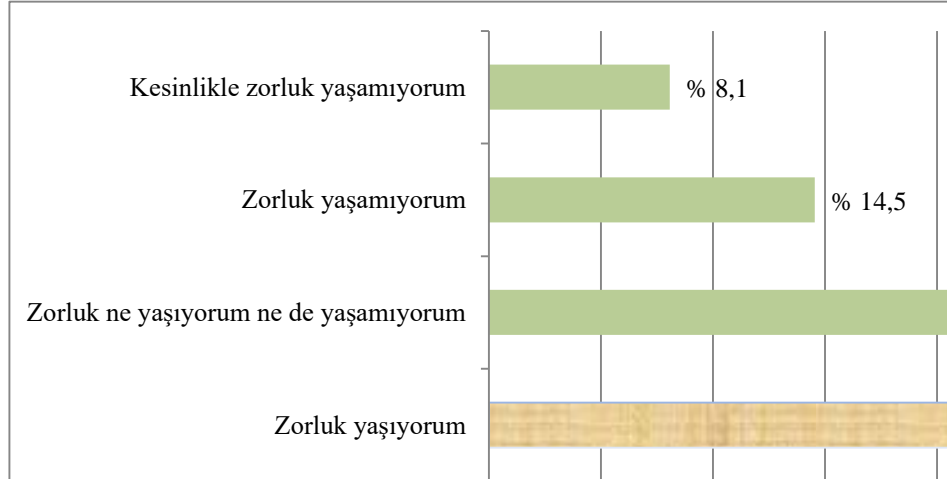

Öğrencilerin genel olarak ekonomik anlamda oldukça zorluk çektiği görülmektedir. Zorluk yaşadığını söyleyenlerin toplam oranı %61,3'tür. Buna karşılık, bir zorluk çekmediğini söyleyenlerin toplam oranı ise %12,6'dır. Gençlerin, harcamaları kısıtığını da görüyoruz. Tüketimi konusunda kendini sınırlandıran, tüketimini azaltan kişilerin oranı, %84,4'tür. (Tablo 27). Ülkenin genel ekonomik durumunun gençler üzerinde etkilerinin oldukça yüksek düzeyde hissedildiği görülmektedir.

Tablo 10. Eğitim Masraflarını Karşulamakta Zorluk

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle zorluk yaşıyorum	300	21,1
Zorluk yaşıyorum	417	29,3
Zorluk ne yaşıyorum ne de yaşamıyorum	384	27,0
Zorluk yaşamıyorum	207	14,5
Kesinlikle zorluk yaşamıyorum	115	8,1
Toplam	1423	100,0

Grafik 10. Eğitim Masraflarını Karşulamakta Zorluk

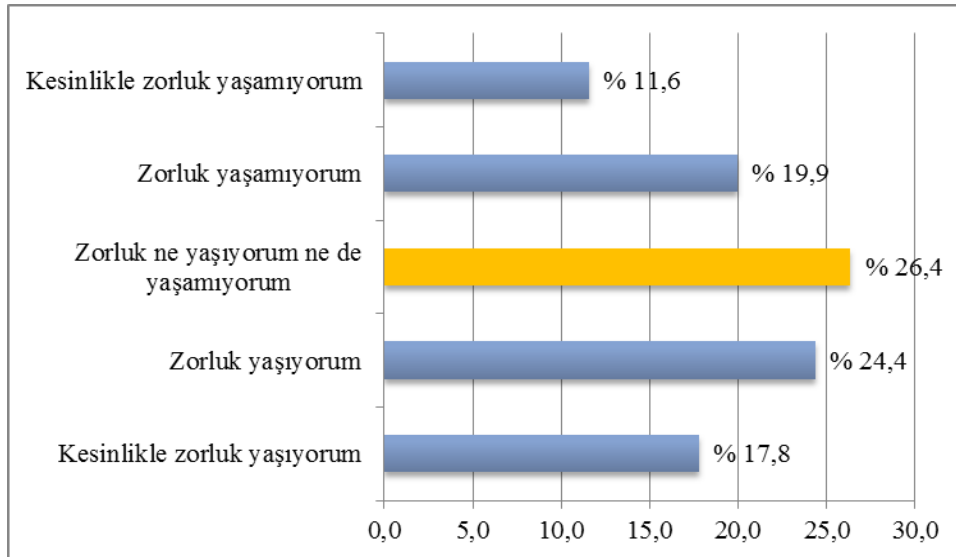

Öğrencilerin eğitim masraflarını karşılamadaki zorluk düzeyinin, genel ekonomik zorluklara göre daha düşük düzeyde olduğu görülmüştür, %50,4. Ancak, her iki kişiden birinin zorluk yaşaması da, kaliteli bir eğitim sürecinin önünde önemli bir engeldir denebilir.

Tablo 11. Ulaşım Giderlerini Karşulamakta Zorluk

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle zorluk yaşıyorum	252	17,8
Zorluk yaşıyorum	346	24,4
Zorluk ne yaşıyorum ne de yaşamıyorum	374	26,4
Zorluk yaşamıyorum	283	19,9
Kesinlikle zorluk yaşamıyorum	164	11,6
Toplam	1419	100,0

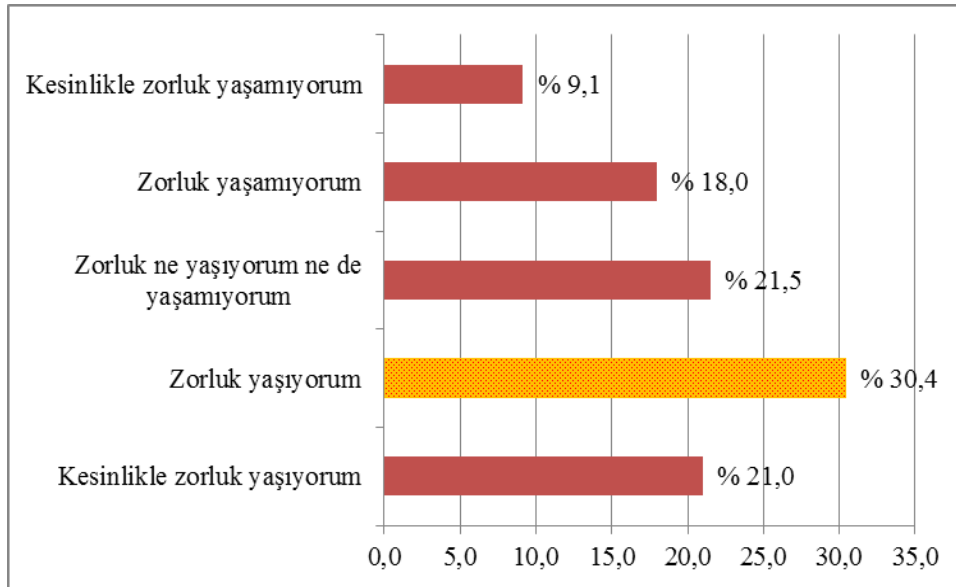
Grafik 11. Ulaşım Giderlerini Karşulamakta Zorluk

Öğrencilerin, ulaşım konusunda yaşadıkları zorluk düzeyi %42,2 ile daha düşük seviyededir. Zorluk yaşamadığını belirten öğrencilerin oranı toplamda %31,5'tir. Yüzde 26,4'lük bir kesim ise yaşadığı zorluk düzeyini orta seviyede (ne yaşıyorum ne yaşamıyorum) değerlendirmiştir.

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle zorluk yaşıyorum	298	21,0
Zorluk yaşıyorum	432	30,4
Zorluk ne yaşıyorum ne de yaşamıyorum	305	21,5
Zorluk yaşamıyorum	255	18,0
Kesinlikle zorluk yaşamıyorum	129	9,1
Toplam	1419	100,0

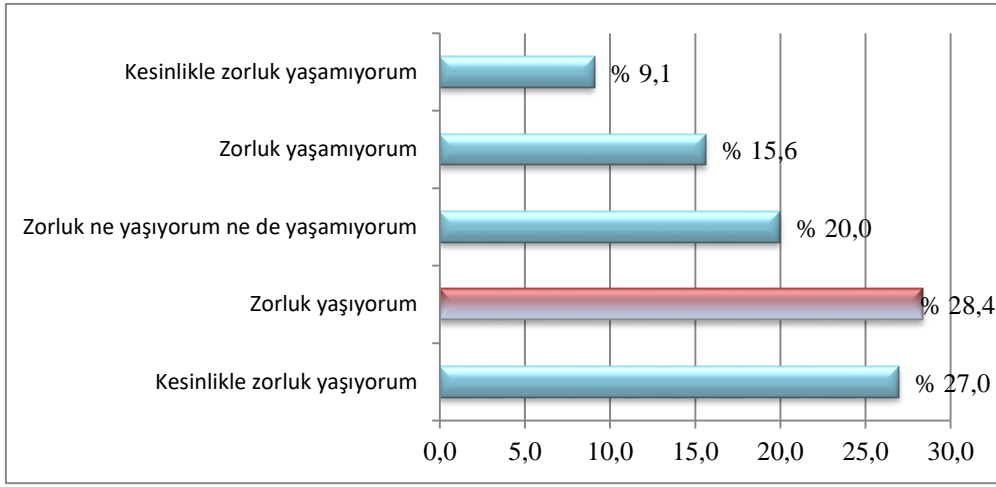
Grafik 12. İnternet, Telefon vb. Giderlerini Karşulamakta Zorlanma

Öğrencilerin, genel olarak yaşadıkları problemlerden biri ve belki de en önemlilerinden birisi, internet ve telefon giderleridir. Telefon ve internet giderlerini karşılamakta zorluk yaşadığını söyleyenlerin oranı, %51,4'tür. Yüzde %27,1'lik bir kesim ise bu giderlerini karşılamakta zorluk yaşadığını belirtmiştir. Çağımızda, telefon ve internet, sahip olunan veri tabanları nedeniyle, eğitim sürecinin önemli bir parçası haline gelmiştir. Bu nedenle öğrencilerin, internet kaynaklarına sınırsız erişimi önemlidir. Bu yüzden, bu alanda yaşanan zorlukların azaltılması da eğitim sürecine katkı sağlayacaktır.

Tablo 13. Beslenme Giderlerini Karşulamakta Zorlanma		
	Sayı	Yüzde
Kesinlikle zorluk yaşıyorum	383	27,0
Zorluk yaşıyorum	403	28,4
Zorluk ne yaşıyorum ne de yaşamıyorum	284	20,0
Zorluk yaşamıyorum	222	15,6
Kesinlikle zorluk yaşamıyorum	129	9,1
Toplam	1421	100,0

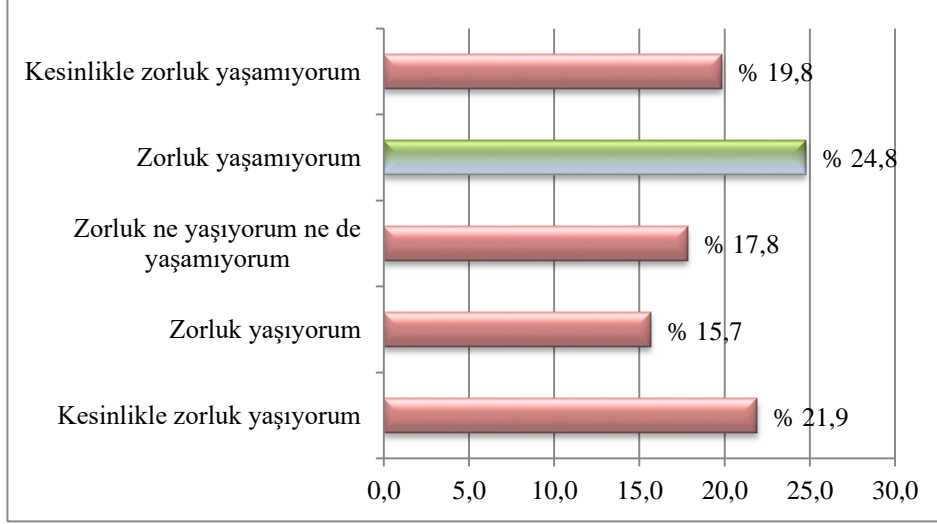
Grafik 13. Beslenme Giderlerini Karşulamakta Zorlanma

Öğrenci olan katılımcıların beslenme giderlerini karşılama konusunda zorluklar yaşayıp yaşamadıkları sorulduğunda; öğrenci olanların yarısından fazlası (%55,4), beslenme giderlerini karşulamakta sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu konuda zorluk yaşamadığını belirtenlerin oranı ise toplamda %24,7'dir. Yüzde 20'lik bir kesime ise yaşadığı zorluk düzeyini orta seviyede (ne yaşıyorum ne yaşamıyorum) değerlendirmiştir.

Tablo 14. Barınma Giderlerimi Karşulamakta Zorlanma		
	Sayı	Yüzde
Kesinlikle zorluk yaşıyorum	306	21,9
Zorluk yaşıyorum	219	15,7
Zorluk ne yaşıyorum ne de yaşamıyorum	249	17,8
Zorluk yaşamıyorum	346	24,8
Kesinlikle zorluk yaşamıyorum	277	19,8
Toplam	1397	100,0

Grafik 14. Barınma Giderlerimi Karşulamakta Zorlanma

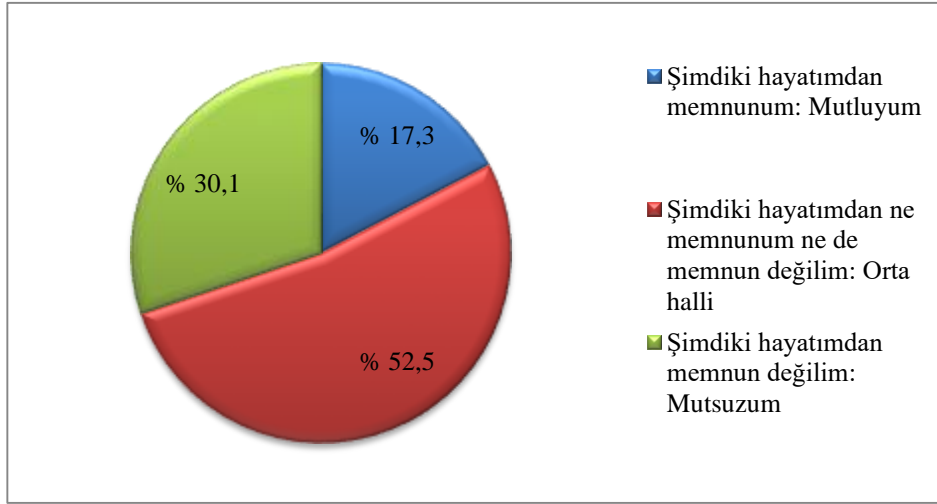

Öğrencilerin yaşadıkları problemler arasında, en az problem yaşadıkları alanın barınma olduğu görülmektedir. Barınma konusunda zorluk yaşamadığını söyleyenlerin oranı %44,6'dır. Zorluk yaşadığını söyleyenlerin oranı ise %37,6'dır. Bu sorunun diğerlerine oranla daha düşük düzeyde olmasının nedeni, öğrencilerin kendi evlerinde kalması ya da kamu öğrenci yurtlarında barınma olanağına sahip olmaları olduğunu söylemek olanaklıdır.

Tablo 15. Şimdiki Hayattan Memnuniyet-Mutluluk Durumu

	Sayı	Yüzde
Şimdiki hayatımdan memnunum: Mutluyum	366	17,3
Şimdiki hayatımdan ne memnunum ne de memnun değilim: Orta halli	1110	52,5
Şimdiki hayatımdan memnun değilim: Mutsuzum	637	30,1
Toplam	2113	100,0

Grafik 15. Şimdiki Hayattan Memnuniyet-Mutluluk Durumu

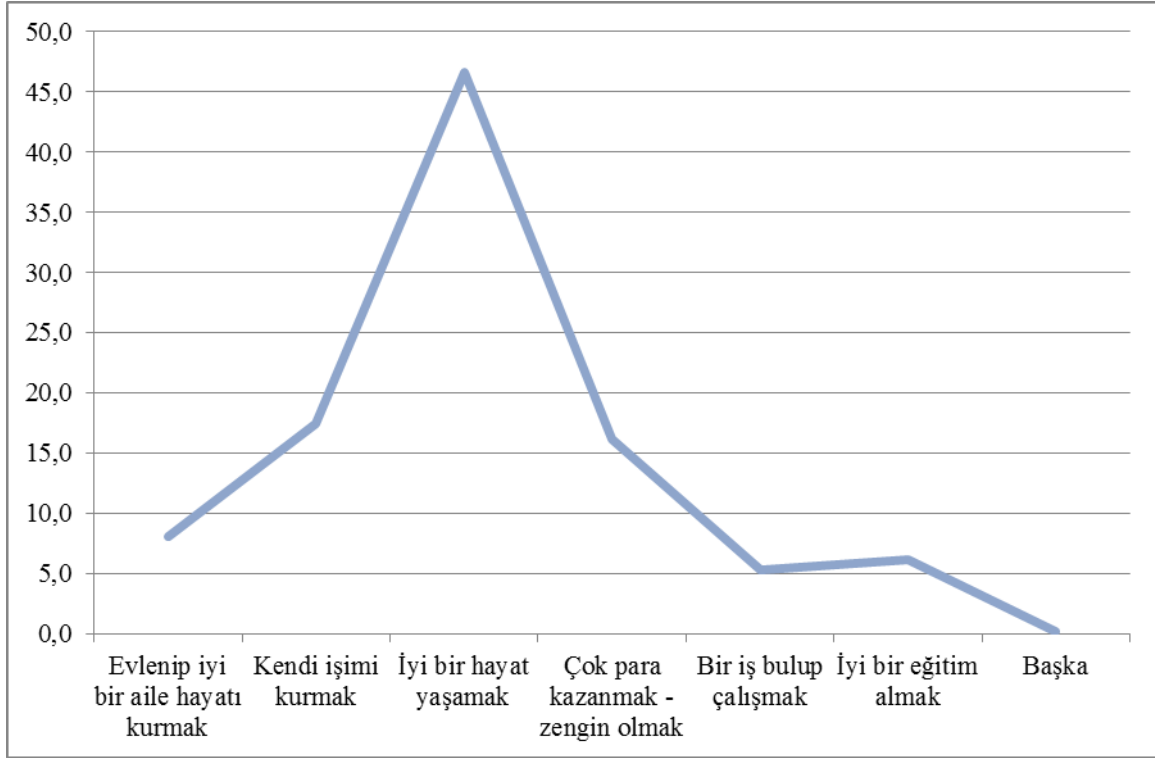

Araştırmaya katılanların, yaşadıkları hayattan duydukları memnuniyet oranlarına bakıldığında; şimdiki yaşamından memnun olduğunu belirtenlerin oranı %17,3'tür. Buna karşılık, şimdiki yaşamından memnun olmadığını, mutsuz olduğunu söyleyenlerin oranı ise %30'dur. Yüzde %52,5'lik bir diğer kesim ise şu an yaşamakta olduğu hayatından orta derecede memnun -ne mutlu ne de mutsuz- olduğunu belirtmiştir. Nitekim yukarıdaki verilere baktığımızda, temel ihtiyaçlar konusundaki zorluklar, gençlerin yaşadıkları hayattan memnun olup olmama durumu ile doğrudan ilintili konulardır denebilir.

Tablo 16. Gelecekteki En Önemli Hedef

	Sayı	Yüzde
Evlenip iyi bir aile hayatı kurmak	166	8,1
Kendi işimi kurmak	358	17,5
İyi bir hayat yaşamak	957	46,7
Çok para kazanmak - zengin olmak	331	16,1
Bir iş bulup çalışmak	108	5,3
İyi bir eğitim almak	127	6,2
Başka	3	,1
Toplam	2050	100,0

Grafik 16. Gelecekteki En Önemli Hedef

Katılımcıların gelecekteki en önemli hedef ya da beklentilerinin ne olduğu konusunda, 'iyi bir hayat yaşamak' şeklindeki cevabın %46,7 ile ilk sırada geldiği görülmüştür. Yüzde 17,5'lik bir kesim gelecekte kendi işini kurmak istediğini; % 16,1'lik bir diğer kesim ise zengin olmak – çok para kazanmak istediğini belirtmiştir. Diğer yanıtların, çok küçük oranlarla, sırasıyla, 'evlenip iyi bir aile hayatı kurmak (%8,1)', 'iyi bir eğitim almak (%6,2)' ve 'bir iş bulup çalışmak (%5,3)' olduğu görülmüştür.

Bu soruya katılımcıların, "Diğer (başka) belirtiniz..." şeklindeki açık uçlu seçeneğe kendilerinin yazmış oldukları yanıtların dökümü şu şekildedir:

Ankara	Amatör futbol kulübü başkanlığı yapmak
Ankara	Almanya'ya yerleşip dönmeyi planlıyorum. Videographer olmak...
Ankara	Kariyerimde en iyi yere ulaşmak
Ankara	Kariyerimde en iyi yere ulaşmak
Ankara	Okuduğum işi yapmak
Ankara	Mutlu yaşamak
Ankara	Başarılı bir akademik kariyere sahip olmak
Ankara	Ünlü olmak
Ankara	Dünya'yı gezmek
Bursa	Bol bol gezmek
Bursa	Doğa ile uyumlu yaşamak
Bursa	İstedğim hayatı yaşamak

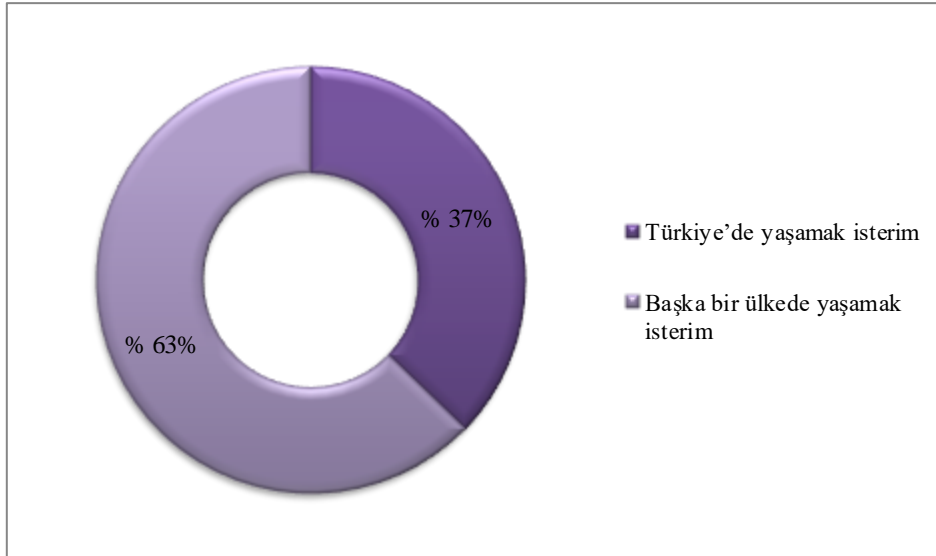
Bursa	Ölene kadar dağ evinde odun kesmek
Bursa	Kimseyi sömürmeden ihtiyaç ve isteklerimi karşılayabileceğim bir hayat sürmek
Bursa	AKP beceriksiz ve kişilerin çıkarım gözetken politik duruşu benimsediği için
Bursa	Görebildiğim kadar çok şey görebilmek ve bunu karşılayabilecek bir işe sahip olmak
Bursa	Yurtdışı
Bursa	Dağa kaçmak
Bursa	Fransa'da tütüncü açmak
Bursa	Yurtdışına çıkmak
Diyarbakır	Hayallerimi gerçekleştirmek
Diyarbakır	İyi bir kariyer yapmak
Diyarbakır	İyi bir siyasetçi olmak
Gaziantep	İnsanlara her anlamda faydalı olabilmek
Gaziantep	Kendimi her alanda geliştirmek ve kariyerimde olabilecek en başarılı noktaya gelmek
Hatay	Sevdiğim işi yapmak isterdim
Hatay	Bu ekonomi şartlarında hedefime ulaşmak biraz zor
İstanbul	Mutlu huzurlu hayatımı idame ettirmek istiyorum
İstanbul	Akademisyen olup standartlarımı yukarı çekmek
İstanbul	Kendi derneğini kurarak, güzel işler yürütmek, mutlu bir hayat yaşamak
İstanbul	Aldığım eğitimi yeteri kadar değerlendirebileceğim bir iş alanı
İstanbul	Yurtdışına gitmek
İstanbul	İşimde başarılı olmak ve iyi bir aile kurmak
İzmir	Yurtdışına çıkmak
Konya	Çalıştığım sektörde dünyaya yön verecek değişiklikler yapılmak
Konya	İstedğim mesleği yapmak
Konya	Okuduğum bölümle ilgili bir meslek sahibi olmak
Konya	Eşimle zengin olmak
Konya	Yaşamıma son vermek.
Konya	Ölmek
Konya	Kimseyle muhatap olmamak
Konya	Eşimle zengin olmak
Konya	Geleceğimi göremiyorum
Mersin	Doktora yapmak
Mersin	Ülkede istihdam sağlamak
Mersin	Yüksek lisans ve doktora
Samsun	Kızımı okutmak
Samsun	Geleceğe yönelik dünyayı daha iyi koşullara götürmek, getirerek çalışmalar yapmak
Sivas	Neden yaşadığını anlamak ve yaşadıklarından pişman olmamak
Sivas	Zengin bir kadın bulup evlenmek
Sivas	Memur olmak
Sivas	Mesleğimde en üst seviyeye ulaşmak
Tekirdağ	Subay olmak
Tekirdağ	Anarka-milliyetçi

Tekirdağ	Alanımda en iyisi olmak
Tekirdağ	Yurtdışında yaşamak
Tunceli	TSK'ya girip vatana millete hizmet etmek
Tunceli	Maddi ve manevi iyi bir konuma gelmek, mesleğim vesilesi ile ve böylece dünyanın dört bir yanındaki insanlara yardımcı olmak
Tunceli	Nasyonal bir Kürt hareketinin liderlerinden olmak
Van	Ülkemi hakkettiği yere getirebilmek
Van	Atanmış olmak
Van	Atanmak
Van	Ailemle ülkeyi gezmek
Van	Sistemi iyi bir işte çalışıp adaleti sağlamak başka insanların hayatına iyi anlamda dokunmak
Van	Dünyayı dolaşmak
Van	Hayallerimi başarıp isteklerimi gerçekleştirmek
Van	İyi bir coğrafya öğretmeni olmak
Van	İyi bir iş kurup dünya turuna çıkmak
Van	Topluma bir şeyler katmak
Van	İç huzuru yakalamak

Tablo 17. Tercih İmkânı Verilse, Türkiye'de Ya Da Başka Ülkede Yaşamak İsteği

	Sayı	Yüzde
Türkiye'de yaşamak isterim	794	37
Başka bir ülkede yaşamak isterim	1339	63
Toplam	2133	100,0

Grafik 17. Tercih İmkânı Verilse, Türkiye'de Ya Da Başka Ülkede Yaşamak İsteği

Araştırmaya katılanlara, tercih imkanları olsa, Türkiye’de mi yoksa başka bir ülkede mi yaşamak istedikleri sorulmuş ve %63’lük bir kesim Türkiye dışında, başka bir ülkede yaşamak istediğini belirtmiştir. Sadece %37’lik bir kesim Türkiye’de – kendi ülkesinde yaşamayı tercih ettiğini ifade etmiştir.

Tercih imkanı verilse Türkiye dışında, başka bir ülkede yaşamak istediğini belirtmiş olanlara, “hangi ülkede yaşamak istediği” sorulduğunda tercihlerini ülke bazında aşağıdaki şekilde yapmışlardır. İlgili verilere bakıldığında ilk üç sırayı Almanya, ABD ve İngiltere almıştır.

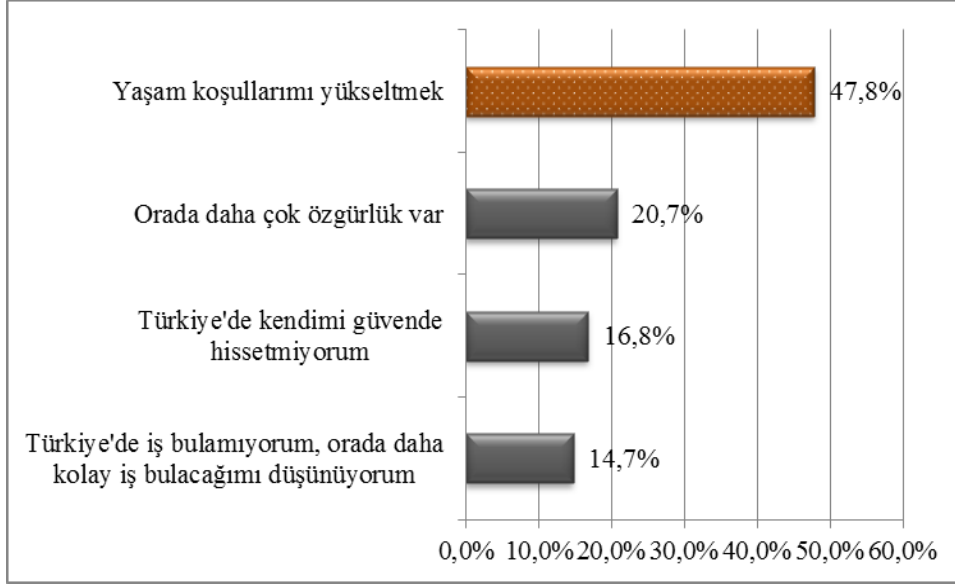
Tablo 18. Türkiye Dışında Yaşamak İstenilen Ülkeler

Almanya	194	Avrupa	27	Belçika	6
ABD	185	İspanya	27	İzlanda	5
İngiltere	131	Diğer	20	Polonya	5
Kanada	94	İskandinav	17	Avusturya	5
Norveç	90	Herhangi bir ülke	17	İrlanda	5
İtalya	84	Japonya	14	Brezilya	4
İsviçre	64	Katar	13	Yeni Zelanda	4
Fransa	62	Danimarka	11	Suudi Arabistan	3
Hollanda	52	Avustralya	9	Romanya	3
İsveç	36	Küba	9	İskoçya	2
Finlandiya	35	Güney Kore	7	Rusya	2

Tercih olanağı verildiğinde, Türkiye dışında başka bir ülkede yaşamak istediğini belirtmiş olanlara, neden başka bir ülkede yaşamak istedikleri de sorulmuştur. Aşağıdaki tablo bu konudaki bulguları içermektedir:

Tablo 19. Başka Bir Ülkede Yaşama İsteğinin Nedenleri			
		Yanıtlar	
		Sayı	Yüzde
	Türkiye'de iş bulamıyorum, orada daha kolay iş bulacağımı düşünüyorum	328	14,7
	Türkiye'de kendimi güvende hissetmiyorum	373	16,8
	Orada daha çok özgürlük var	460	20,7
	Yaşam koşullarımı yükseltmek	1065	47,8
Toplam		2226	100,0

Grafik 18. Başka Bir Ülkede Yaşama İsteğinin Nedenleri

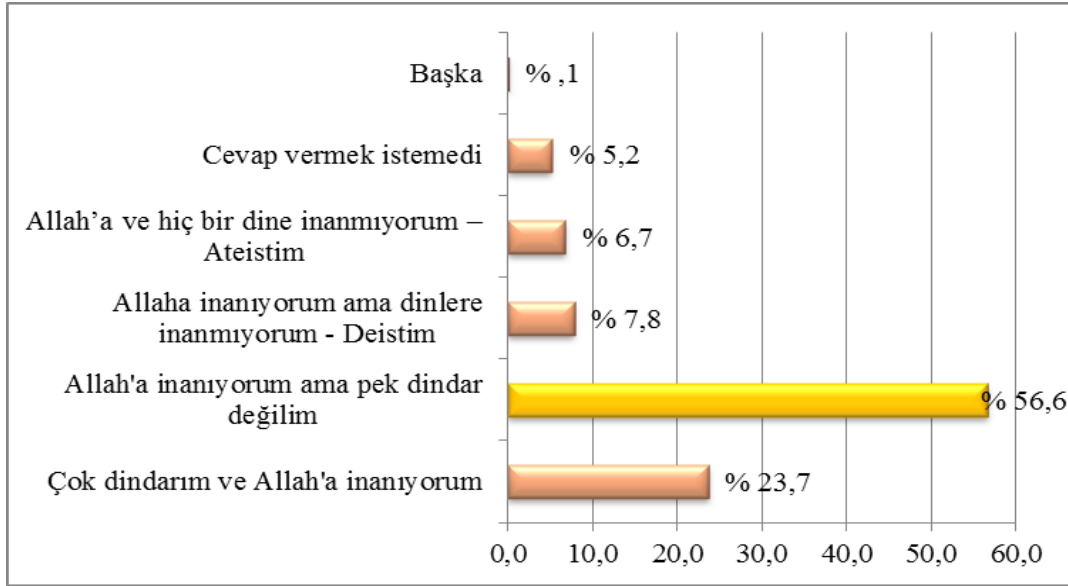
Katılımcıların, bu soruya birden fazla yanıt verdikleri görülmüştür. Elde edilen bulgular, çoklu seçenekler göz önüne alınarak değerlendirildiğinde; ilk sırada, Türkiye dışında başka bir ülkede yaşama isteği gerekçesi olarak %47,8 oranında bir grup, 'yaşam koşullarını yükseltmek', %20,7'lik bir kesim 'o ülkede daha fazla özgürlük olduğu', %16,8'lik bir grup 'Türkiye'de kendini güvende hissetmediği' ve %14,7'lük bir diğer kesim ise 'Türkiye'de iş bulamadığı ve o ülkede daha kolay iş bulacağı' için Türkiye dışında başka bir ülkede yaşamak istediğini belirtmiştir.

Katılımcıların neden Türkiye dışında başka bir ülkede yaşamak istediklerini "Diğer – başka (belirtiniz)..." seçeneğine açık-uçlu olarak kendilerinin yazmış oldukları düşünceleri şu şekildedir:

Ankara	Verilen emeğin karşılığını alabilme isteği
Ankara	Ekonomi
Ankara	Hakimlerin savcılarının olduğu bir ülkede yaşamak tercihim. Kaygılarım maddi değil
Ankara	Türkiye'de yaptığım işin tam anlamıyla karşılığını alamıyorum
Bursa	Hayat tarzına müdahale edildiği için
Bursa	Fırsat imkânı fazlalığı
Bursa	Alım gücü
Bursa	Yabancı uyrukluyum
Bursa	Daha fazla maaş
Diyarbakır	Bir kadın olarak arkama bakmadan yürümek isterim
Diyarbakır	Refahın yükselmesi
Gaziantep	Az iş çok para var
Hatay	Türkiye'deki göçmenler olanaklardan daha fazla yararlanıyor bundan dolayı gitmek istiyorum.
Hatay	İnsan hakları
Hatay	Ülkede emeğimin karşılığını aldığımı düşünmüyorum
Hatay	Kadına ve hayvana saygı yok değer yok
İstanbul	Çalışana değer görüyorum, gidip başka ülkede çalışmak
İstanbul	Kendime ve aileme daha iyi bir hayat sunmak
İstanbul	Farklı kültürlerde yaşamak
İstanbul	Alım gücü
İstanbul	Deneyim
İzmir	Mesleğimi daha iyi geliştirebileceğimi düşündüğüm için
Konya	Ailem orada
Konya	Cihat için
Mersin	Orada hedeflerime daha rahat varabileceğime inanıyorum
Mersin	Hukuk alanında kendimi geliştirmek
Sivas	Eğitim için iş için olanaklar daha fazla
Sivas	Türkiye'de mutluyum
Sivas	Refah seviyesi, alım gücü, saygı
Sivas	Kaliteli ve düzenli bir yaşam ve iş için
Sivas	Daha önce yurtdışında bulunduğum için oradaki gerek ekonomik gerek sosyal hayat beni daha çok cezbediyor
Sivas	Ekonomik şartlar çok zor ve mülteci çok fazla
Tekirdağ	İnsanları sevmiyorum
Tekirdağ	Kadın olarak güvende değilim
Tekirdağ	Türkiye'deki bozuk sosyal düzen
Tekirdağ	Türkiye'de kadın olmak çok zor ve Türkiye'yi sevmiyorum
Tekirdağ	Juche sistemini yerinde gözlemek (kalıcı şekilde yaşamayı düşünmüyorum)
Tunceli	İnsan hakları
Van	Daha iyi eğitim var
Van	Doğal güzellikleri daha iyi korunuyor
Van	Türkiye'nin hiçbir konuda iyiye gitmemesi

Tablo 20. Din - İnançla İlişki			
		Sayı	Yüzde
	Çok dindarım ve Allah'a inanıyorum	496	23,7
	Allah'a inanıyorum ama pek dindar değilim	1187	56,6
	Allaha inanıyorum ama dinlere inanmıyorum - Deistim	164	7,8
	Allah'a ve hiç bir dine inanmıyorum – Ateistim	140	6,7
	Cevap vermek istemedi	108	5,2
	Başka	2	,1
	Toplam	2097	100,0

Grafik 19. Din - İnançla İlişki

Din ve inanç ile ilişki düzeyleri sorulduğunda; katılımcıların yarıdan fazlası (%56,6), Allah'a inandığını ancak kendini pek dindar olarak görmediğini belirtmiştir. Ancak %23,7'lik bir grup Allah'a inandığını ve çok dindar olduğunu ifade etmiştir. Yüzde 7,8'lik bir kesim Deist, %6,7'lik bir grup ise Ateist olduğunu söylemiştir. Yüzde 5,2'lik bir kesim ise bu soruya yanıt vermek istemediğini belirtmiştir.

Katılımcıların, din ve inanç ile ilişkilerinin nasıl olduğuna ilişkin sorunun “Diğer – başka (belirtiniz)...” seçeneğine açık-uçlu olarak kendilerinin yazmış oldukları düşünceleri şu şekildedir:

	Agnostiğim
Ankara	Agnostiğim
Ankara	Agnostizm
Ankara	Agnostik
Ankara	Evrene ve enerjiye inanıyorum
Ankara	Agnostik
Ankara	Agnostik
Bursa	Panteist
Bursa	Agnostik
Bursa	Agnostik
Bursa	Göktengri
Bursa	Agnostik
Gaziantep	Sorunuzu biraz saçma buldum ama Müslümanım dinimi yaşamaya çalışıyorum elimden geldiğince
İstanbul	Dine inanmıyorum
İstanbul	Üstüne düşünmüyorum
İzmir	Agnostik
Konya	Dinlere inanmıyorum. Tanrı varlığından emin değilim.
Mersin	Agnostik
Mersin	Agnostik
Mersin	Agnostik
Samsun	Agnostik
Tekirdağ	İnancım sağlam ama bunun kimseyi ilgilendirdiğini sanmıyorum

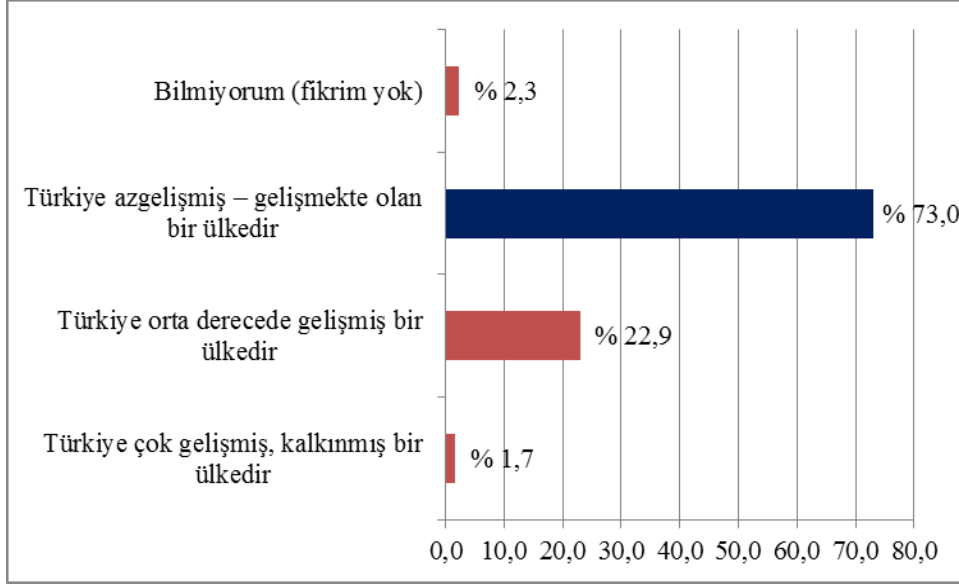
Katılımcıların genel ve sosyo-demografik durumlara ilişkin bulguları burada tamamlanmıştır.

3.1.2. Ekonomik Duruma İlişkin Bulgular

Bu bölümde katılımcıların Türkiye'nin ekonomik durum ve konularına ilişkin görüş ve değerlendirmelerine yer verilmiştir. Bu çerçevede ilk önce Türkiye'nin ekonomik gelişmişlik düzeyine ilişkin değerlendirmeler ele alınmıştır.

		Sayı	Yüzde
	Türkiye çok gelişmiş, kalkınmış bir ülkedir	36	1,7
	Türkiye orta derecede gelişmiş bir ülkedir	490	22,9
	Türkiye azgelişmiş – gelişmekte olan bir ülkedir	1560	73,0
	Bilmiyorum (fikrim yok)	50	2,3
	Toplam	2136	100,0

Grafik 20. Türkiye'nin Ekonomik Gelişmişliği

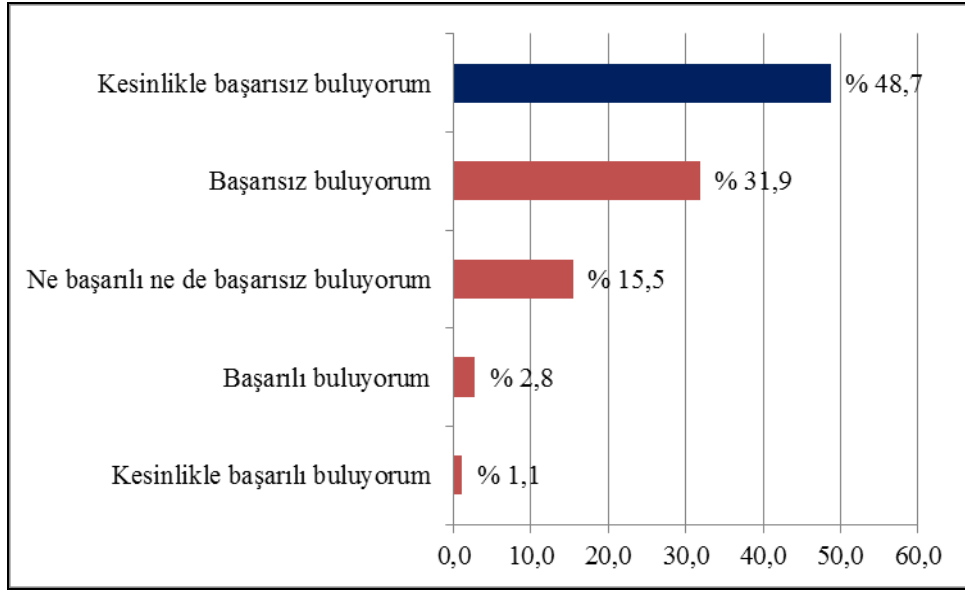

Türkiye'nin ekonomik gelişmişliğinin düzeyi sorgulandığında katılımcıların dörtte üçü (%73), Türkiye'nin az gelişmiş – gelişmekte olan bir ülke olduğunu ifade etmiştir. Türkiye'nin ekonomik olarak orta derecede gelişmiş bir ülke olduğunu söyleyenlerin oranı ise %22,9'dur. Türkiye'nin çok gelişmiş ve kalkınmış bir ülke olduğunu belirtmiş olanların oranı sadece %1,7'dir.

Tablo 22. Hükümetin Şu Anki Ekonomi Politikaları

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle başarılı buluyorum	24	1,1
Başarılı buluyorum	59	2,8
Ne başarılı ne de başarısız buluyorum	331	15,5
Başarısız buluyorum	681	31,9
Kesinlikle başarısız buluyorum	1040	48,7
Toplam	2135	100,0

Grafik 21. Hükümetin Şu Anki Ekonomi Politikaları

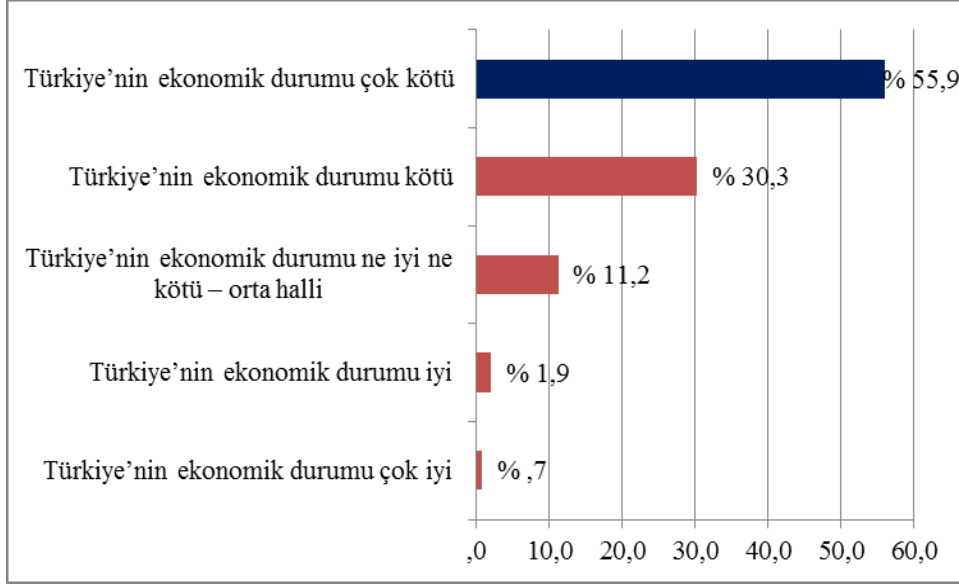

Katılımcıların, hükümetin şu anda uyguladığı ekonomi politikalarını başarı düzeyi açısından değerlendirmeleri istendiğinde; %48,7'lik bir grup mevcut ekonomi politikalarını kesinlikle başarısız bulduğunu belirtmiştir. Bu oran, başarısız bulanlarla birlikte %80,6 olarak tespit edilmiştir. Hükümetin mevcut ekonomi politikalarını kesinlikle başarılı ve başarılı bulanların toplam oranı ise sadece %3,9 olmuştur.

Tablo 23. Türkiye'deki Ekonomik Durum

	Sayı	Yüzde
Türkiye'nin ekonomik durumu çok iyi	16	,7
Türkiye'nin ekonomik durumu iyi	40	1,9
Türkiye'nin ekonomik durumu ne iyi ne kötü – orta halli	239	11,2
Türkiye'nin ekonomik durumu kötü	647	30,3
Türkiye'nin ekonomik durumu çok kötü	1196	55,9
Toplam	2138	100,0

Grafik 22. Türkiye'deki Ekonomik Durum

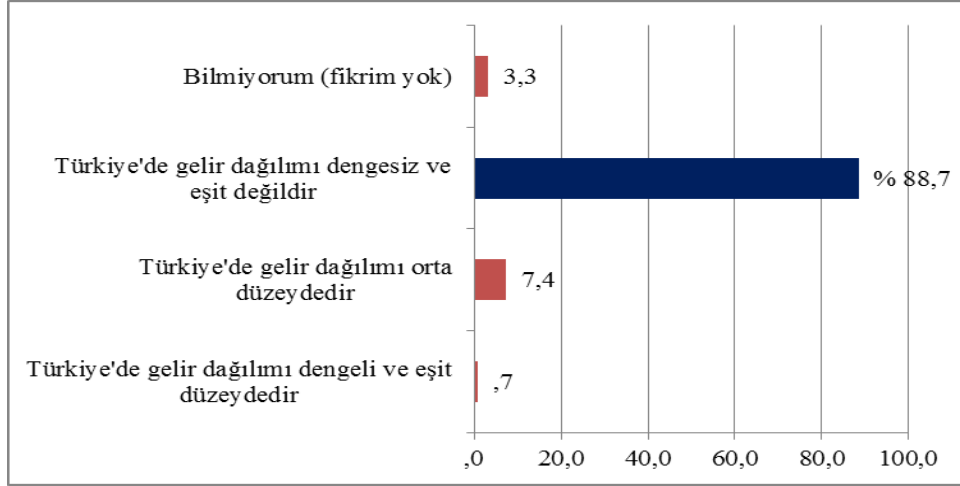
Katılımcıların, Türkiye'nin ekonomik durumunu nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda; yarısından fazlası (%55.9) Türkiye'nin ekonomik durumunu çok kötü olarak, %30,3 ise kötü olarak değerlendirdiğini belirtmiştir. Diğer bir deyişle katılımcıların toplamda %86,2'si Türkiye'nin ekonomik durumunu kötü – çok kötü olarak değerlendirmiştir. Sadece %2,6'lık bir grup Türkiye'nin ekonomik durumunu iyi – çok iyi olduğunu ifade etmiştir.

Katılımcılar, siyasal kimlik sorularında (bkz. Tablo 43) yarısından az fazlası, herhangi bir politik angajmanı olmadığını belirtmiştir. Dolayısıyla ekonomik durum hakkındaki negatif yaklaşım, mevcut yönetime muhalif olmaktan, siyasal bir perspektiften ziyade, olumsuz yaşam koşullarının kendini güçlü bir şekilde hissettirmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 24. Türkiye'de Gelir Dağılımı Konusundaki Düşünceler

	Sayı	Yüzde
Türkiye'de gelir dağılımı dengeli ve eşit düzeydedir	15	,7
Türkiye'de gelir dağılımı orta düzeydedir	157	7,4
Türkiye'de gelir dağılımı dengesiz ve eşit değildir	1893	88,7
Bilmiyorum (fikrim yok)	70	3,3
Toplam	2135	100,0

Grafik 23. Türkiye'de Gelir Dağılımı Konusundaki Düşünceler

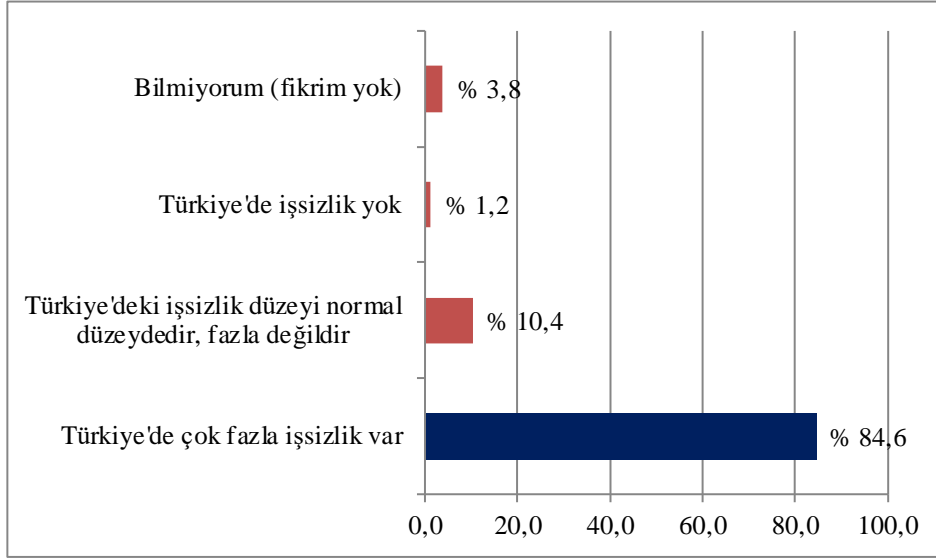

Aynı şekilde katılımcıların Türkiye'deki gelir dağılımına ilişkin düşüncelerine bakıldığında, %88,7'lik bir çoğunluk Türkiye'de gelir dağılımının dengesiz olduğunu, eşit olmadığını ifade etmiştir. Sadece 0,7'lik bir kesim Türkiye'de gelir dağılımının dengeli ve eşit olduğunu belirtmiştir.

Tablo 25. Türkiye'de İşsizlik Konusu ile İlgili Düşünceler

	Sayı	Yüzde
Türkiye'de çok fazla işsizlik var	1810	84,6
Türkiye'deki işsizlik düzeyi normal düzeydedir, fazla değildir	223	10,4
Türkiye'de işsizlik yok	26	1,2
Bilmiyorum (fikrim yok)	81	3,8
Toplam	2140	100,0

Grafik 24. Türkiye'de İşsizlik Olup Olmadığına İlişkin Düşünceler

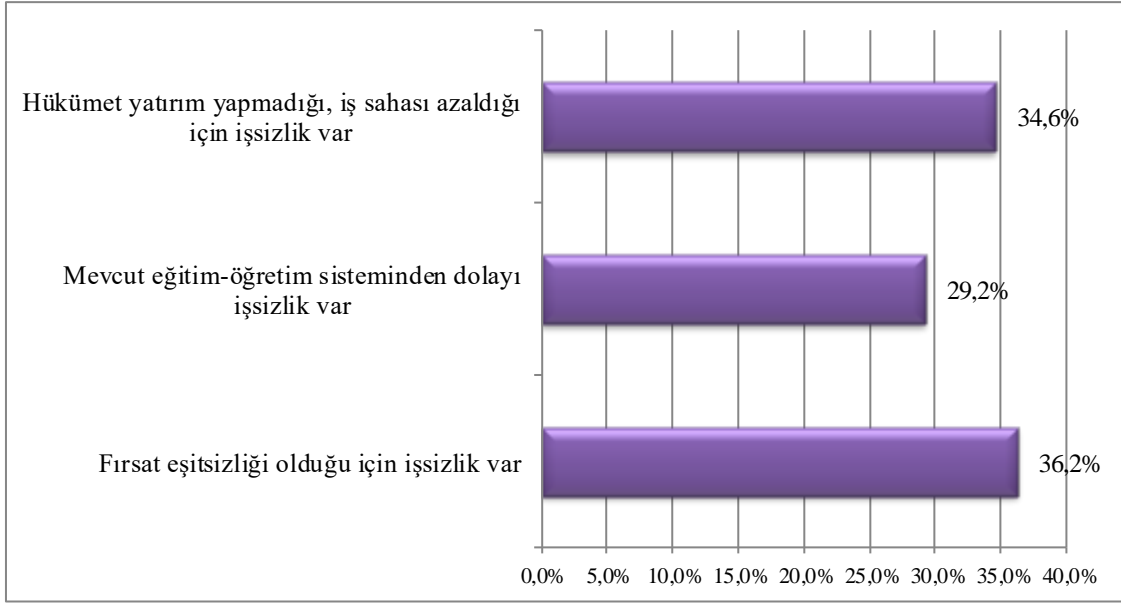

Türkiye’de işsizlik olup olmadığına ilişkin durum sorgulandığında katılımcıların çok önemli bir grubu (%84,6) Türkiye’de çok fazla oranda işsizlik olduğunu belirtmiştir. Sadece %1,2’lik bir kesim Türkiye’de işsizlik olmadığını; %10,4’lük bir diğer kesim ise var olan mevcut işsizliğin normal düzeyde olduğunu belirtmiştir.

Tablo 26. Türkiye'de İşsizliğin Nedenlerine İlişkin Düşünceler

		Cevaplar	
		Sayı	Yüzde
	Fırsat eşitsizliği olduğu için işsizlik var	1224	36,2%
	Mevcut eğitim-öğretim sisteminden dolayı işsizlik var	988	29,2%
	Hükümet yatırım yapmadığı, iş sahası azaldığı için işsizlik var	1169	34,6%
Toplam		3381	100,0

Grafik 25. Türkiye'de İşsizliğin Nedenine İlişkin Düşünceler

Türkiye’de işsizlik olduğunu belirtmiş olanlara bir alt soru sorulmuş, bu işsizliğin kendilerine göre nedenlerinin ne olduğu öğrenilmeye çalışılmıştır. Katılımcılara birden fazla seçenek işaretleyebilecekleri söylenmiştir. Yüzde 36,2’lik bir kesim Türkiye’de fırsat eşitsizliği olduğu için işsizliğin var olduğunu ifade etmiştir. Yüzde 34,6’lık bir diğer grup, hükümet yatırım yapmadığı ve dolayısıyla iş sahası azaldığı için işsizlik olduğunu belirtmiştir. Yüzde 29,9’luk bir kesim ise mevcut eğitim-öğretim sisteminden dolayı işsizlik olduğunu söylemiştir.

Katılımcıların, işsizliğin nedenlerine ilişkin, “Diğer-başka (belirtiniz)....” seçeneğine açık-uçlu yanıt olarak kendilerinin yazmış oldukları görüşleri aşağıda sunulmuştur:

Ankara	İşveren kaynaklı ve işçi maliyetleri
Ankara	Suriyeliler yüzünden
Ankara	Nitelikli insanlara imkan verilmiyor, torpil ve liyakatsizlikten ötürü iş bulamıyorlar ve yurt dışına gidiyorlar
Ankara	Adam Kayırma
Ankara	Ülkenin yarısının asgari ücretle çalışması
Ankara	Liyakatin olmaması
Ankara	Harici talep
Bursa	Hükümet Politikası
Bursa	Hukuk güvenilir olmadığı için yatırım riski yüksek
Bursa	Torpil yapıldığı için
Bursa	Niteliksiz üniversitelerin ve dolayısıyla üniversite mezunlarının çoğalması
Bursa	Liyakat yok
Bursa	Torpil
Bursa	Göçmen

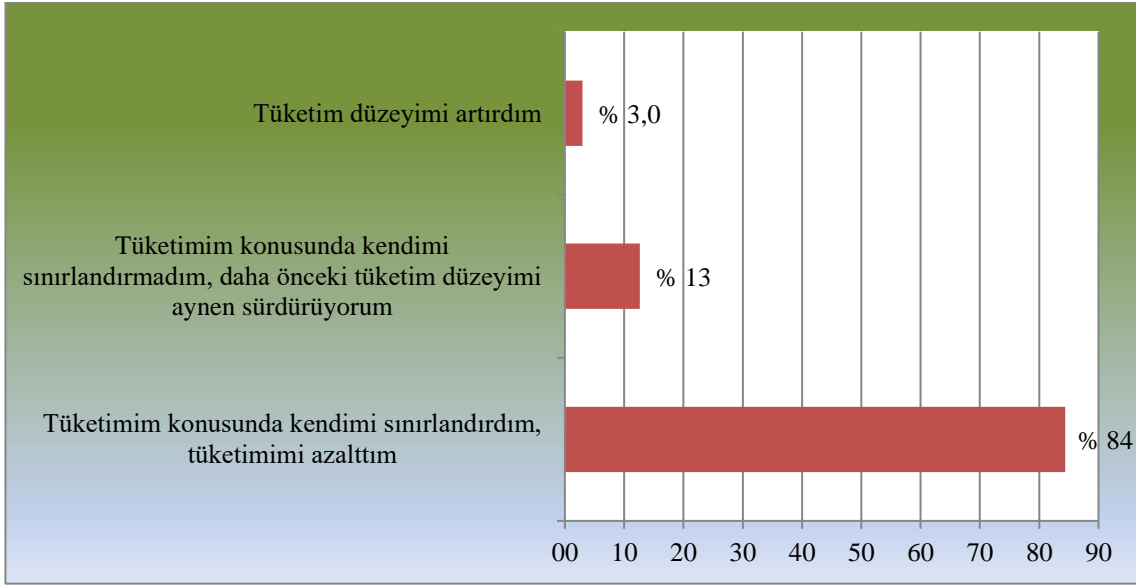
Bursa	Mülteciler sebebiyle sigortasız işçi gücünün dengesiz dağılımı
Bursa	Üretime yeterince önem verilmiyor
Bursa	Açık işler ve eğitimin paralel olmaması
Diyarbakır	Ülkede demokrasinin gittikçe eksilmesinden kaynaklı hem yatırımın hem de var olan iş olanaklarının yok olmaya doğru gitmesi
Diyarbakır	Ülkenin kaynakları satıldığı için de artmıştı
Gaziantep	İnsanların mezun oldukları alanlarda çalışmaması ve yeterli ücret, imkanın verilmemesi. Mevcut halk ağır sanayi alanında çalışmaması kaynaklı işsizlik var
Hatay	Göçmenlerle eşit tutulmamız
Hatay	Çok mezun az iş sahası sebebi ile
Hatay	Çok fazla üniversite ve mezun olması
Hatay	İşveren ve işçi dengesi doğru sağlanmadığı için
Hatay	Çok fazla mezun çok az iş sahası ayrıca sığınmacılar daha çok işe alınıyor
Hatay	Adam kayırma çok fazla olduğu için var
Hatay	Ucuz işçi politikası ile göçmenler işe alındığı için
Hatay	Gençlerin dil eğitimi için maddi külfet azaltılmalı. Öğrencilerin barınma beslenme gibi temel ihtiyaçları devlet tarafından giderilmeli
Hatay	Emeklilik yaşı fazla insanlar erken emekli olup maaşlarını alsa birçok öğrenciye olanak sağlar
Hatay	Türk çalışan yerine yabancı uyruklu çalıştırılması
Hatay	Göçmenler işe alındığı için
İstanbul	Tanıdık olmadığı için
İstanbul	Torpil sistemi
İstanbul	Hükümetin dış göç alımı, başarısız ekonomik politikası ve adaletsizliği
İstanbul	Nüfus çok fazla
İstanbul	Torpil dediğimiz durum çok yaygın
İstanbul	İlk üç maddeyi kapsıyor daha fazlası olabilir
İstanbul	Bireyler emekle değil torpille giriyor
İstanbul	Referans uygulamalarının var olması
İstanbul	Millet iş beğenmiyor
İzmir	Göçmen işçilerin ucuz iş gücü ile çalışması
İzmir	İş beğenilmediği için
İzmir	Zanaata ve mesleklere yönelim az
Konya	Adam kayırma
Konya	Sığınmacılar
Konya	Emeklisi gelmiş olanların memuriyetinin devam etmesi nedeniyle işsizlik var
Konya	Adam kayırma
Konya	Suriyeliler yüzünden
Konya	İş beğenmezlik
Konya	Mülteciler
Konya	Sığınmacılar nedeniyle düşük ücrete çalışılmak istenmemesi.
Konya	İş beğenmezlik
Konya	Bilmiyorum
Konya	Suriyeliler yüzünden

Konya	Suriyeliler yüzünden
Mersin	Suriyeliler
Mersin	Çok fazla yabancı olduğu için
Mersin	İstihdam edemiyor olan yerleri de kapatıyor
Mersin	İstihdam yok
Mersin	İş beğenmeme
Mersin	Çalışmak istemeyenler işsiz
Mersin	Herkes kendi adamını işe alıyor
Mersin	Gizli işsizlik çok fazla
Mersin	İş beğenmeyen çok
Mersin	Hükümetin ücret politikalarının yanlış olması
Samsun	İşsizlik en başta olmak üzere hukuk ve kadın erkek eşitsizliği
Sivas	Yetersiz eğitim kaynaklı işsizlik
Sivas	Gençlere gerekli fırsatın verilmediği emekli yaşına yakın olup hala görevde olan vatandaşlardan dolayı gençler arasında işsizlik olduğunu düşünüyorum
Sivas	Aktif hükümet
Sivas	Ayrıca eğitim verilen bölümlerin çoğunun çalışma alanı yok
Tekirdağ	Hakkettiğimiz parayı alamıyorum
Tekirdağ	Nitelikli insan yetiştirmeye çalışıyoruz ama nitelikli eğitim ve iş yok
Tekirdağ	İnsanlar iş beğenmediği ve rahata alıştıkları için az sayıda işsizlik var
Tekirdağ	İş var ama kazanç yok, zengin daha zengin fakir daha fakir
Tekirdağ	İş verenlerin adaletsizliği
Tekirdağ	Liyakatsizlik, taciz, torpil, mevzuata uygunsuzluk
Tekirdağ	Bilmiyorum
Tekirdağ	Denetim zayıf
Tekirdağ	Birden fazla nedeni var
Tekirdağ	Hükümetin piyasaya olan dengesiz mübadeleleri sonucunda yatırımcıların kaçması bu sebeple işsizlik oranının hızla artması ve piyasada güvenin sarsılması
Tekirdağ	Bir işe girmek için torpil ve adam kayırmaya başlanması
Trabzon	Ülkemize gelen mültecilerin daha düşük fiyata çalıştıkları için halkımıza imkan kalmaması
Tunceli	Dayıcılık işleri nedeniyle kimse hakkettiği yerde değil
Tunceli	Ülke kaynakları doğru değerlendirilmiyor
Tunceli	Meslek eğitimleri olmaması
Van	İnsanlar iş ayaklarına gelsin istiyorlar
Van	İş beğenmeme sebebinden işsizlik var
Van	İş beğenmeme
Van	Fazlasıyla torpil dönüyor işe hakim olanlar olmadığı için o iş ya da kurum gelişmiyor ve aynı yerde kaldığı için yeni iş imkanı doğmuyor
Van	Yönetimde torpil olduğu için
Van	Yanlış hükümet politikası
Van	Başka alanlara yönlendirme az olduğu için yığılma sektörlerde çok olduğundan işsizlik vardır
Van	İş beğenmiyorlar

Tablo 27. Paranın Değer Kaybetmesi ve Enflasyonun Etkileri

	Sayı	Yüzde
Tüketimim konusunda kendimi sınırlandırdım, tüketimimi azalttım	1791	84,0
Tüketimim konusunda kendimi sınırlandırmadım, daha önceki tüketim düzeyimi aynen sürdürüyorum	268	13,0
Tüketim düzeyimi artırdım	63	3,0
Toplam	2122	100,0

Grafik 26. Paranın Değer Kaybetmesi ve Enflasyonun Etkileri

Son yılda TL'nin değer kaybetmiş ve dolayısıyla enflasyonun artmış olduğu bir gerçektir. Bu durumun katılımcıların tüketim alışkanlıkları üzerinde herhangi bir etki bırakıp bırakmadığı, bırakmış ise ne tür bir etki bırakmış olduğu da sorgulanmıştır. Elde edilen verilere bakıldığında; katılımcıları %84'ü tüketimi konusunda kendini sınırlandığını ve tüketimini azalttığını belirtmiştir. Yüzde 13'lük bir kesim bu konuda yaşamında bir değişiklik olmadığını belirtirken sadece %3'lük bir grup tüketim düzeyini artırdığını ifade etmiştir.

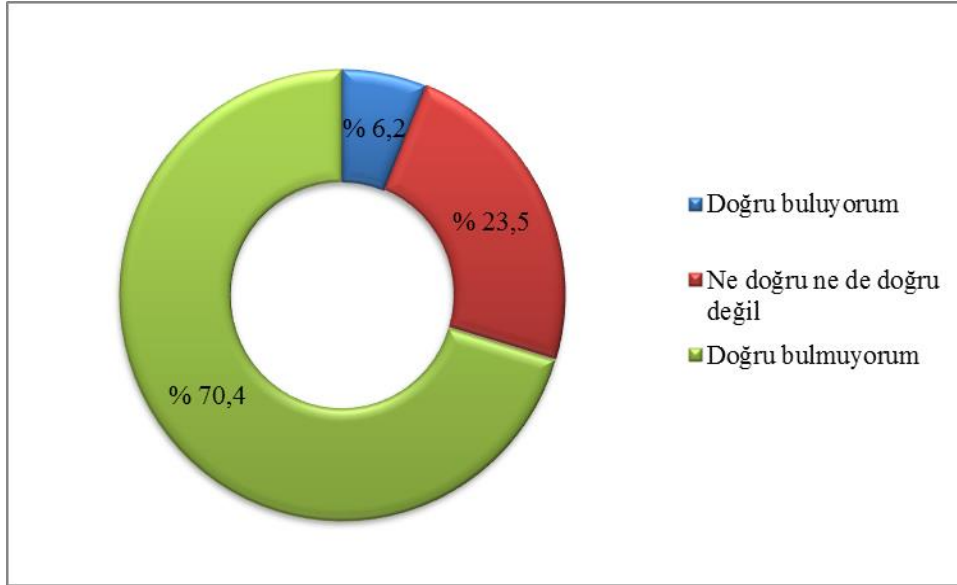
Katılımcıların Türkiye'nin ekonomik durumuna ilişkin bulgularının sunumu burada tamamlanmıştır.

3.1.3. Politik Duruma İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılmış olanların Türkiye'nin politik durum ve konularına ilişkin görüş ve değerlendirmelerine yer verilmiştir. Bu çerçevede ilk önce katılımcıların mevcut hükümetin yönetim biçimini nasıl gördükleri-değerlendirdikleri sorgulanmıştır.

	Sayı	Yüzde
Doğru buluyorum	131	6,2
Ne doğru ne de doğru değil	499	23,5
Doğru bulmuyorum	1496	70,4
Toplam	2126	100,0

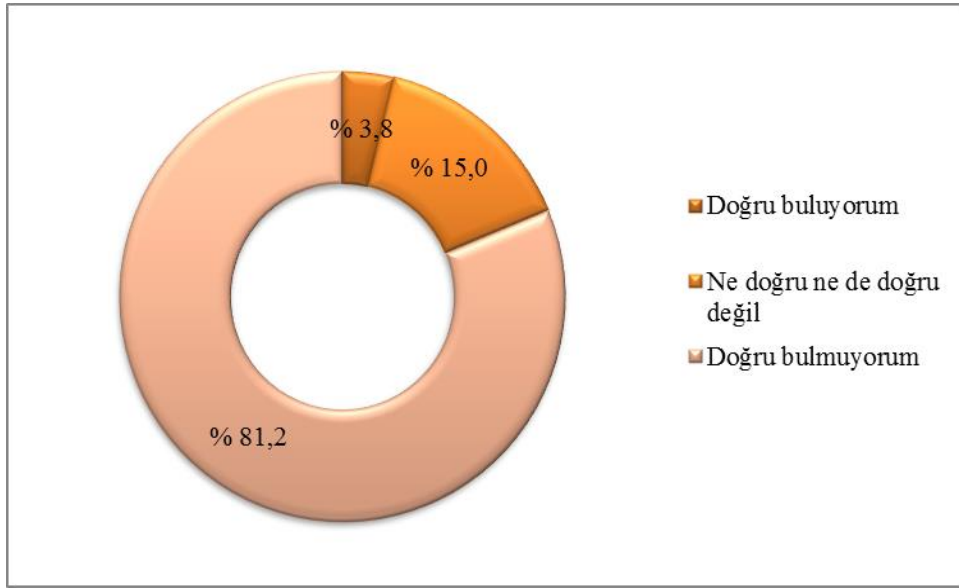
Grafik 27. Hükümetin Yönetim Biçimini Doğru Bulma

Şimdide katılımcılara, belirli konulardaki uygulamaları ne oranda doğru bulup bulmadıkları sorulmuştur. Bu çerçevede katılımcılara ilk önce, mevcut hükümetin yönetim biçimini doğru bulup bulmadıkları sorulmuş ve %70,4'lük bir grup doğru bulmadığını ifade etmiştir. Sadece %6,2'lik bir kesim, hükümetin mevcut uygulamalarını doğru bulduğunu belirtmiştir.

Tablo 29. Hükümetin Adalet Uygulamasını Doğru Bulma		
	Sayı	Yüzde
Doğru buluyorum	81	3,8
Ne doğru ne de doğru değil	319	15,0
Doğru bulmuyorum	1732	81,2
Toplam	2132	100,0

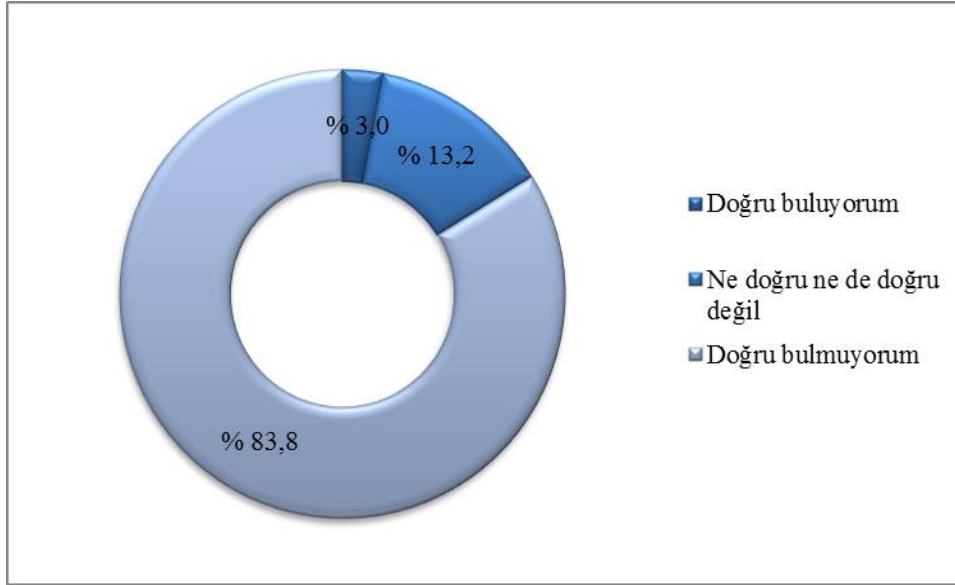
Grafik 28. Hükümetin Adalet Uygulamasını Doğru Bulma

Hükümetin adalet uygulamalarını nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda %81,2'lik bir grup mevcut adalet uygulamalarını doğru bulmadığını belirtmiştir. Sadece %3,8'lik bir kesim ise hükümetin adalet uygulamalarını doğru bulduğunu ifade etmiştir.

Tablo 30. Hükümetin Ekonomi Uygulamasını Doğru Bulma		
	Sayı	Yüzde
Doğru buluyorum	64	3,0
Ne doğru ne de doğru değil	282	13,2
Doğru bulmuyorum	1784	83,8
Toplam	2130	100,0

Grafik 29. Hükümetin Ekonomi Uygulamasını Doğru Bulma

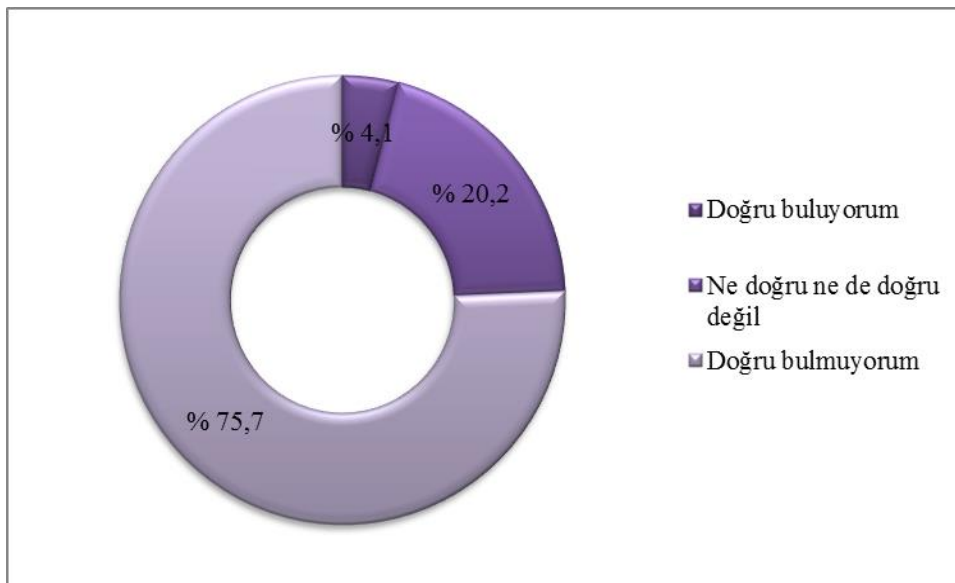

Katılımcıların %83,8'i, hükümetin mevcut ekonomi uygulamalarını doğru bulmadığını belirtmiştir. Sadece %3'lük bir kesim hükümetin mevcut ekonomi uygulamalarını doğru bulduğunu söylemiştir.

Tablo 31. Hükümetin Eğitim Uygulamasını Doğru Bulma

	Sayı	Yüzde
Doğru buluyorum	87	4,1
Ne doğru ne de doğru değil	431	20,2
Doğru bulmuyorum	1611	75,7
Toplam	2129	100,0

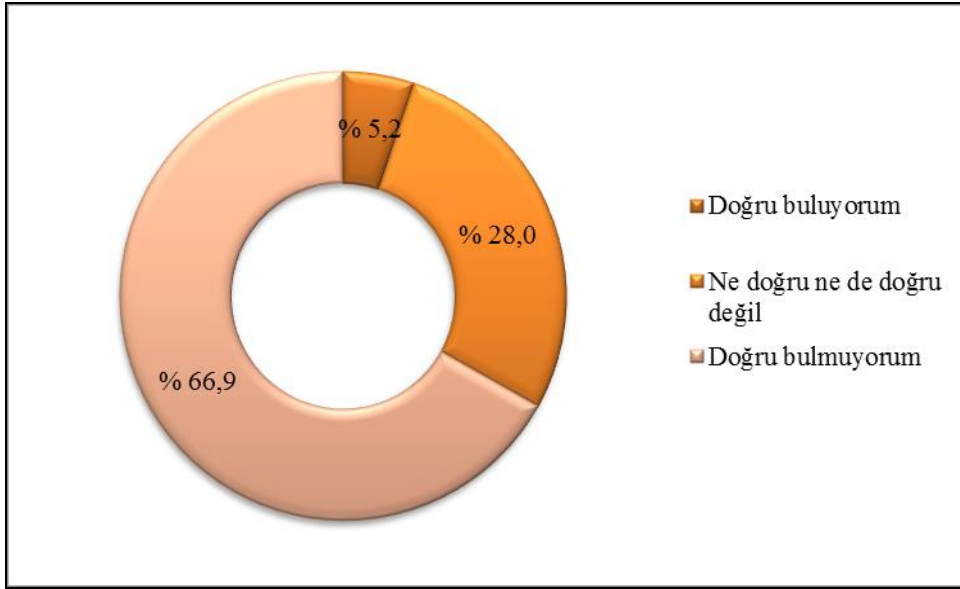
Grafik 30. Hükümetin Eğitim Uygulamasını Doğru Bulma

Hükümetin mevcut eğitim uygulamalarını, katılımcıların dörtte üçünden fazlası (%75,7) doğru bulmadığını; %4,1'lik bir grup ise doğru bulduğunu belirtmiştir.

	Sayı	Yüzde
Doğru buluyorum	110	5,2
Ne doğru ne de doğru değil	594	28,0
Doğru bulmuyorum	1421	66,9
Toplam	2125	100,0

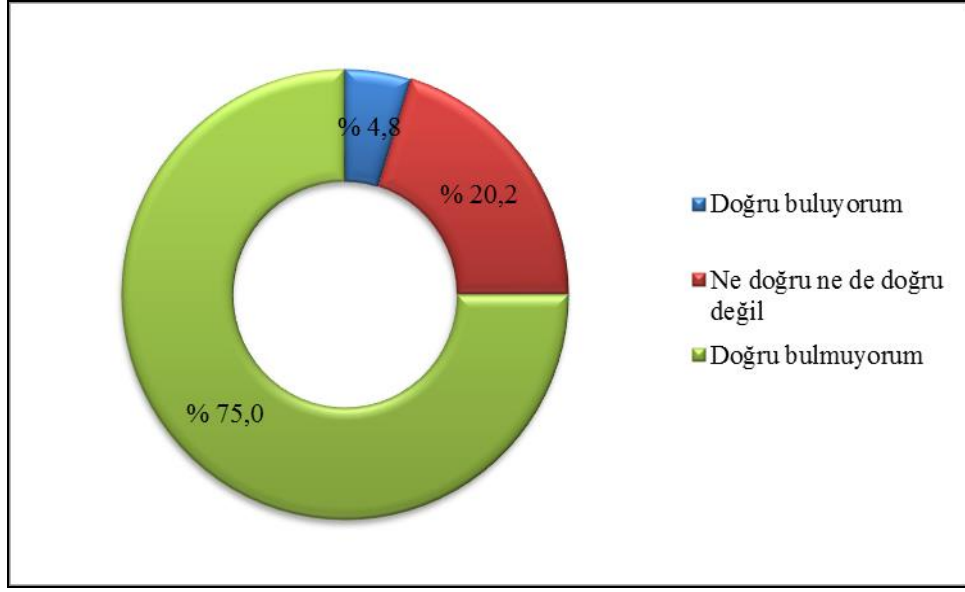
Grafik 31. Hükümetin Özelleştirme Uygulamasını Doğru Bulma

Katılımcıların %66,9'luk bir kesimi, hükümetin özelleştirme uygulamalarını doğru bulmadığını; buna karşılık %5,2'lik bir grup ise doğru bulduğunu belirtmiştir. Yüzde 28'lik bir diğer grup, hükümetin mevcut özelleştirme uygulamalarını ne doğru ne de doğru bulmadığını ifade etmiştir.

	Sayı	Yüzde
Doğru buluyorum	102	4,8
Ne doğru ne de doğru değil	430	20,2
Doğru bulmuyorum	1598	75,0
Toplam	2130	100,0

Grafik 32. Hükümetin Asgari Ücret Uygulamasını Doğru Bulma

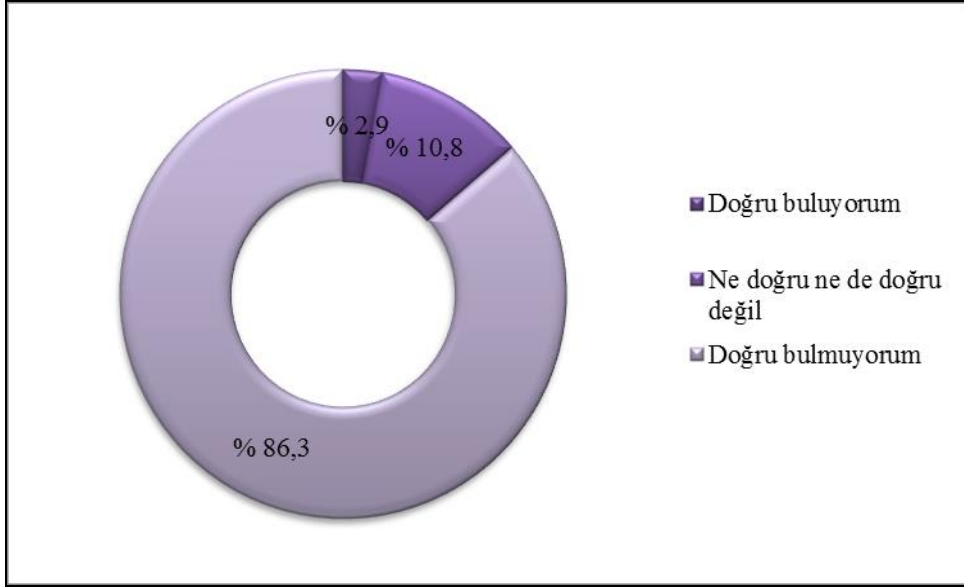

Hükümetin mevcut asgari ücret uygulamalarını, katılımcıların %75'i doğru bulmamıştır. Sadece %4,8'lik bir kesim asgari ücret uygulamalarını doğru bulduğunu belirtmiştir. Yüzde 20,2'lik bir kesim ise ortada bir görüş (ne doğru ne de doğru değil) dile getirmiştir.

Tablo 34. Hükümetin Göçmen Politikaları Uygulamasını Doğru Bulma

	Sayı	Yüzde
Doğru buluyorum	61	2,9
Ne doğru ne de doğru değil	230	10,8
Doğru bulmuyorum	1833	86,3
Toplam	2124	100,0

Grafik 33. Hükümetin Göçmen Politikaları Uygulamasını Doğru Bulma

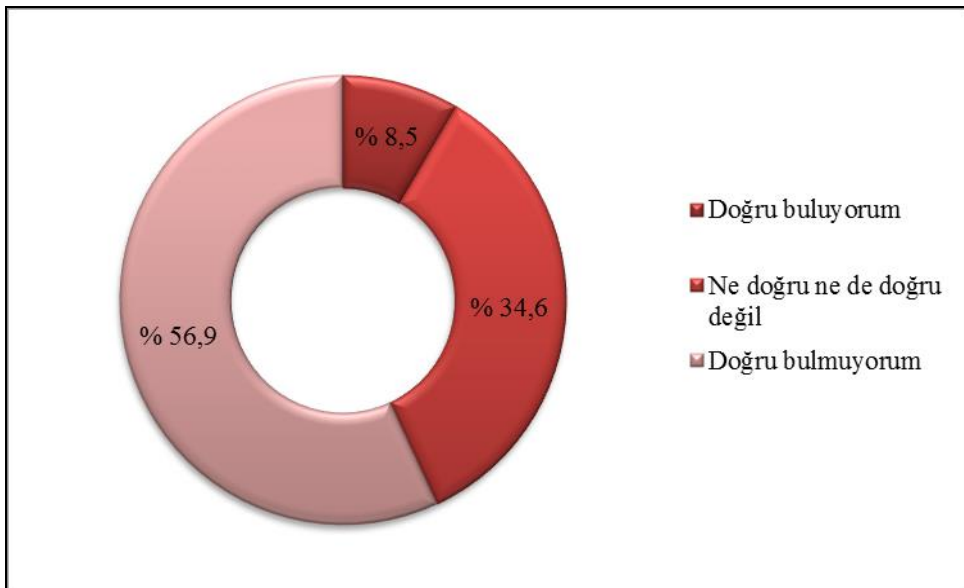

Hükümetin mevcut göçmen politikası uygulamalarını, katılımcıların %86,3'ü doğru bulmadığını; sadece %2,9'luk bir kesim uygun bulduğunu belirtmiştir.

Tablo 35. Hükümetin İklim ve Çevre Politikaları Uygulamasını Doğru Bulma

	Sayı	Yüzde
Doğru buluyorum	180	8,5
Ne doğru ne de doğru değil	735	34,6
Doğru bulmuyorum	1210	56,9
Toplam	2125	100,0

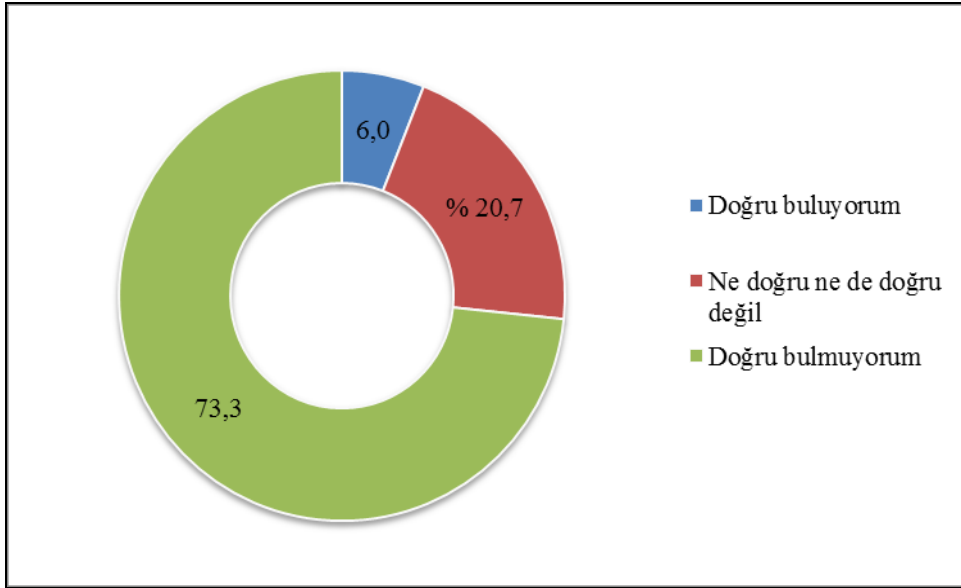
Grafik 34. Hükümetin İklim ve Çevre Politikaları Uygulamasını Doğru Bulma

Hükümetin iklim ve çevre politikası uygulamalarını, katılımcıların %56,9'u doğru bulmadığını belirtmiştir. Yüzde 34,6'lık bir grup ise hükümetin iklim ve çevre politikası uygulamalarını ne doğru ne de doğru olmadığı şeklinde ortada bir görüş iletmıştır. Yüzde %8,5'luk bir kesim ise hükümetin bu konudaki uygulamalarını doğru bulduğunu belirtmiştir.

Tablo 36. Hükümetin İnsan Hakları Uygulamasını Doğru Bulma			
		Sayı	Yüzde
	Doğru buluyorum	127	6,0
	Ne doğru ne de doğru değil	440	20,7
	Doğru bulmuyorum	1560	73,3
	Toplam	2127	100,0

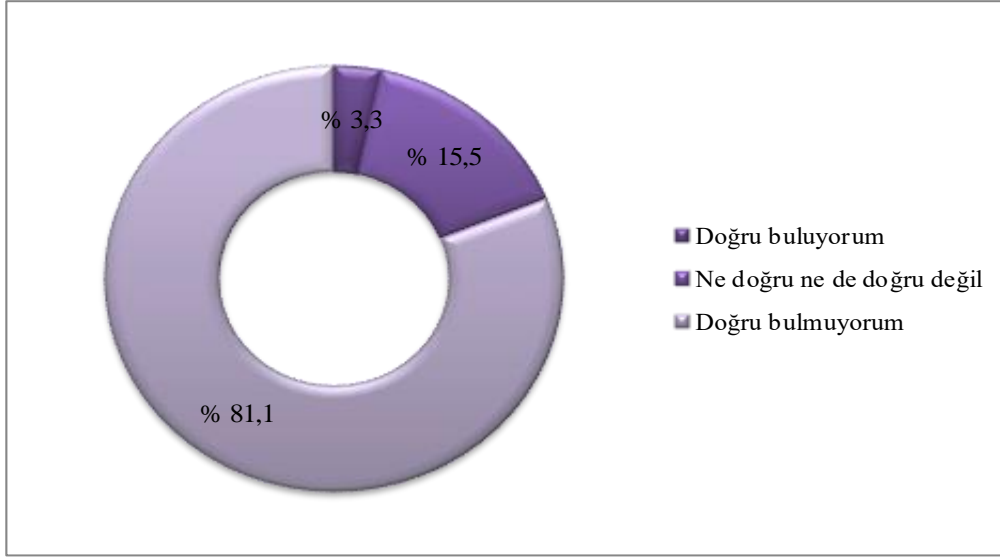
Grafik 35. Hükümetin İnsan Hakları Uygulamasını Doğru Bulma

Hükümetin mevcut insan hakları uygulamalarını, katılımcıların %73,3'ü doğru bulmamışken sadece %6'lık bir grup doğru bulduğunu ifade etmiştir.

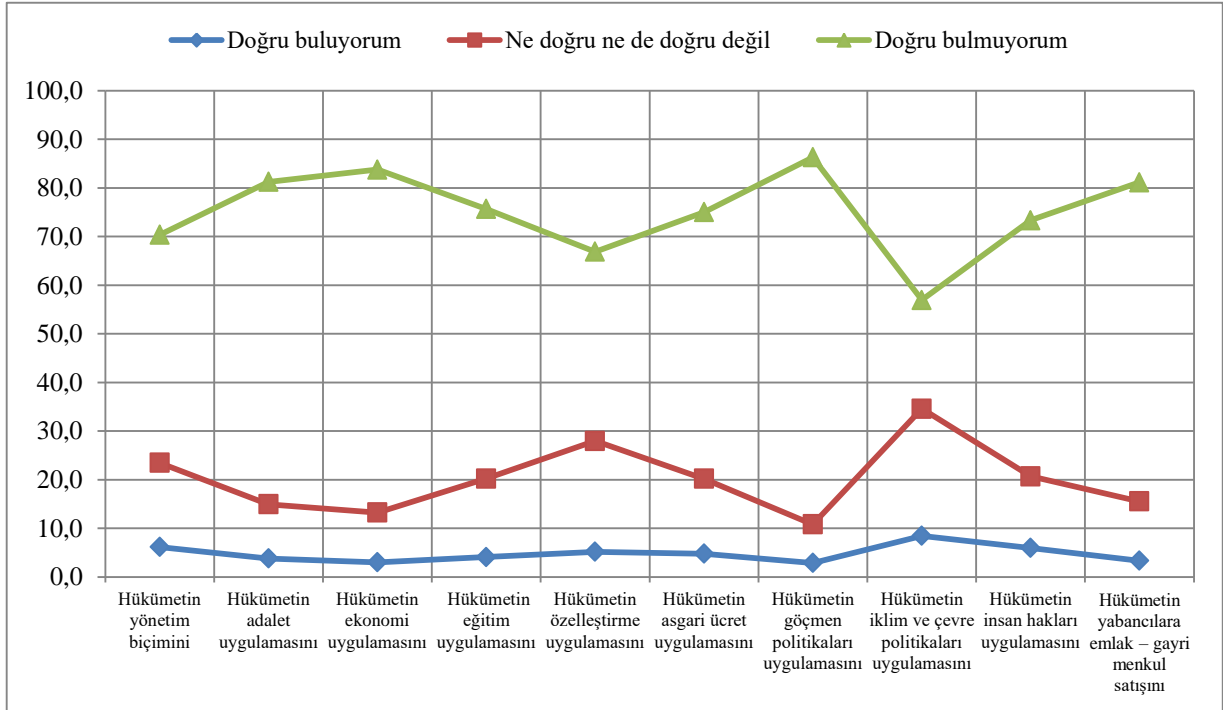
Tablo 37. Hükümetin Yabancılara Emlak – Gayri Menkul Satışını Doğru Bulma			
		Sayı	Yüzde
	Doğru buluyorum	71	3,3
	Ne doğru ne de doğru değil	331	15,5
	Doğru bulmuyorum	1729	81,1
	Toplam	2131	100,0

Grafik 36. Hükümetin Yabancılara Emlak – Gayri Menkul Satışını Doğru Bulma

Katılımcılara, hükümetin yabancı uyruklulara emlak-gayri menkul satışını nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda, %81,1'lik bir kesim bu uygulamayı doğru bulmadığını belirtmiştir. Sadece %3,3'lük bir grup, doğru bulunduğunu ifade etmiştir. Yüzde 15,5'lik bir diğer grup ise yabancılara emlak-gayri menkul satışını, ne doğru ne de doğru bulmadığını söylemiştir.

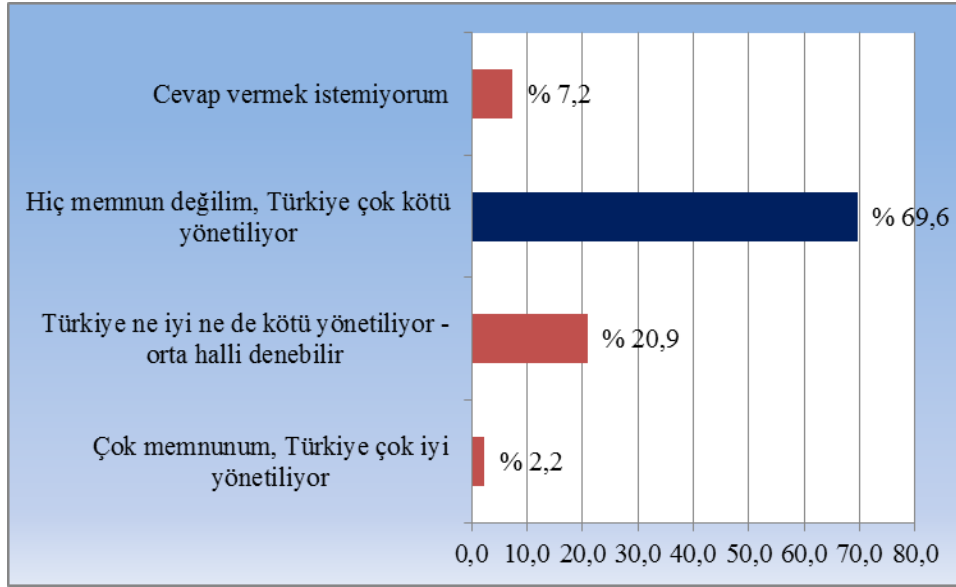
Grafik 37. Hükümetin Çeşitli Uygulamalarına İlişkin Düşünceler

Bu grafikte, yukarıda ele alınan hükümet uygulamalarına ilişkin düşünceler birlikte verilmiştir. Buna göre, hükümetin farklı konulardaki uygulamalarını doğru bulmama seviyesinin en yüksek olduğu alan, 'hükümetin göçmen politikaları' olarak ortaya çıkarken, doğru bulmama seviyesinin en düşük olduğu alanınsa, 'hükümetin iklim ve çevre politikaları' uygulamaları olduğu görülmüştür.

Tablo 38. Türkiye'nin Bugünkü Yönetiminden Memnuniyet Durumu		
	Sayı	Yüzde
Çok memnunum, Türkiye çok iyi yönetiliyor	47	2,2
Türkiye ne iyi ne de kötü yönetiliyor - orta halli denebilir	447	20,9
Hiç memnun değilim, Türkiye çok kötü yönetiliyor	1486	69,6
Cevap vermek istemiyorum	154	7,2
Toplam	2134	100,0

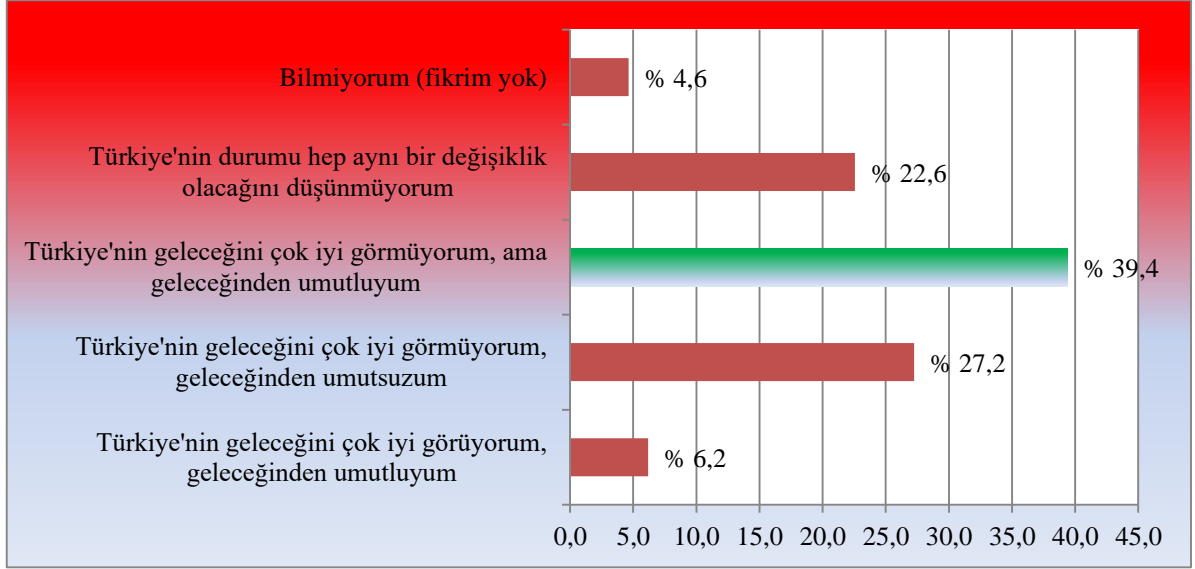
Grafik 38. Türkiye'nin Bugünkü Yönetiminden Memnuniyet Durumu

Katılımcılara, Türkiye'nin bu günkü yönetiminden memnuniyet düzeyleri sorulduğunda; %69,6'lık bir çoğunluk Türkiye'nin bu günkü yönetiminden memnun olmadığını ve Türkiye'nin çok kötü yönetiliyor olduğunu beyan etmiştir. Yüzde 20,9'luk bir grup orta halli – ne iyi ne kötü yönetiliyor derken sadece %2,2'lik bir kesim Türkiye'nin yönetiminden çok memnun olduğunu ve Türkiye'nin çok iyi yönetiliyor olduğunu belirtmiştir.

Tablo 39. Türkiye'nin geleceğine ilişkin düşünceler		
	Sayı	Yüzde
Türkiye'nin geleceğini çok iyi görüyorum, geleceğinden umutluyum	132	6,2
Türkiye'nin geleceğini çok iyi görmüyorum, geleceğinden umutsuzum	582	27,2
Türkiye'nin geleceğini çok iyi görmüyorum, ama geleceğinden umutluyum	841	39,4
Türkiye'nin durumu hep aynı bir değişiklik olacağını düşünmüyorum	482	22,6
Bilmiyorum (fikrim yok)	99	4,6
Toplam	2136	100,0

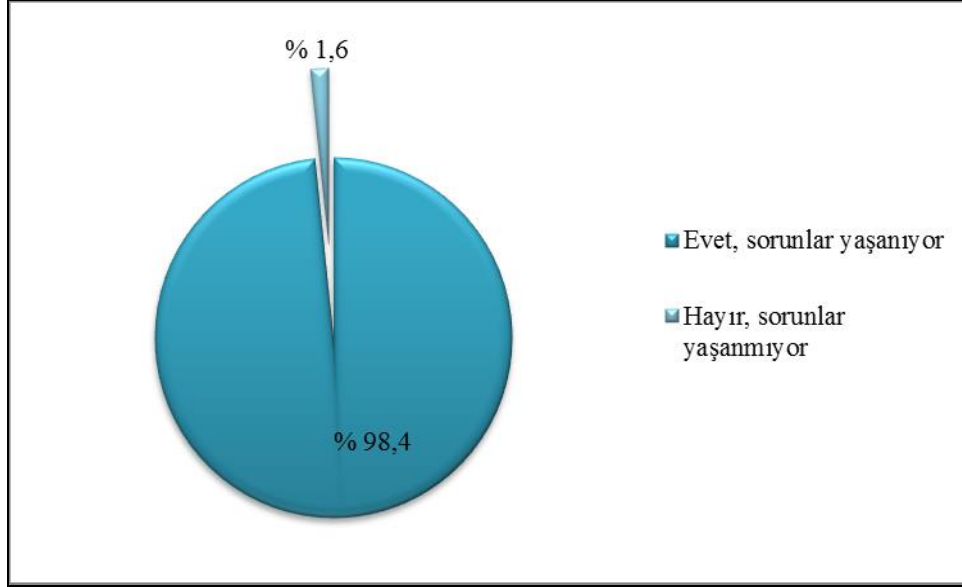
Grafik 39. Türkiye'nin Geleceğine İlişkin Düşünceler

Katılımcılara Türkiye'nin geleceğine ilişkin değerlendirmeleri sorulduğunda şu yanıtlar alınmıştır: Türkiye'nin geleceğini çok iyi görmüyor olmakla birlikte, geleceğinden umutlu olduğunu belirtenlerin oranı %39,4; Türkiye'nin geleceğini çok iyi görmediğini ve geleceğinden umutsuz olduğunu ifade edenlerin oranı ise %27,2 olarak tespit edilmiştir. Sırasıyla üçüncü büyük grup ise %22,6'lık bir oranla Türkiye'nin durumunun hep aynı olduğunu ve değişeceğini düşünmediğini belirtmiştir. Sadece %6,2'lik bir kesim Türkiye'nin geleceğini çok iyi gördüğünü ve geleceğinden umutlu olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 40. Türkiye’de Sorunlar Yaşanmasına İlişkin Düşünceler		
	Sayı	Yüzde
Evet, sorunlar yaşanıyor	2093	98,4
Hayır, sorunlar yaşanmıyor	35	1,6
Toplam	2128	100,0

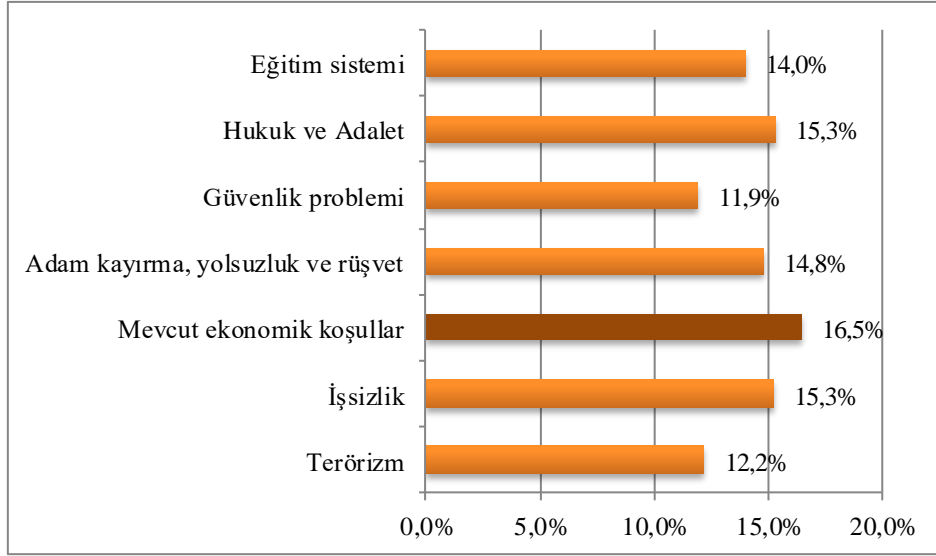
Grafik 40. Türkiye’de Sorunlar Yaşanmasına İlişki Düşünceler

Araştırmaya katılmış olan gençlerin neredeyse tamamı (%98,4), Türkiye’de sorunların yaşanmakta olduğunu düşündüğünü belirtmiştir. Sadece %1,6’lık çok küçük bir grup, Türkiye’de herhangi bir sorunun yaşanmadığını ifade etmiştir.

Tablo 41. Türkiye’de Yaşanan Sorunlar			
		Cevaplar	
		Sayı	Yüzde
	Terörizm	1351	12,2%
	İşsizlik	1687	15,3%
	Mevcut ekonomik koşullar	1821	16,5%
	Adam kayırma, yolsuzluk ve rüşvet	1638	14,8%
	Güvenlik problemi	1319	11,9%
	Hukuk ve Adalet	1693	15,3%
	Eğitim sistemi	1547	14,0%
Toplam		11056	100,0%

Grafik 41. Türkiye’de Yaşanan Sorunlar

Türkiye’de sorunların yaşanıyor olduğunu ifade edenlere ek soru olarak bu sorunların neler olduğu, birden fazla tercih yaparak, belirtmeleri istenmiştir. İlk sırada, %16,5’lik bir oranla, mevcut ekonomik koşulların kötü olmasının en fazla yaşanan sorun olduğu belirtilmiştir. Diğer sorunlar sırasıyla, işsizlik ile hukuk ve adalet aynı oranlarla %15,3, adam kayırma, yolsuzluk ve rüşvet %14,8, eğitim sistemi %14, terörizm %12,2, güvenlik sorunu ise %11,9 olarak ifade edilmiştir. Kısacası özellikle ekonomik durumun kötülüğü, hukuk ve adalet ile işsizlik sorunları en çok öne çıkan sorunlar olmuştur.

Katılımcıların Türkiye’de en çok yaşanan sorunlar sorusundaki “Diğer – başka (belirtiniz)...” açık-uçlu seçeneğine kendi el yazılarıyla yazmış oldukları ilave görüşleri aşağıda sunulmuştur:

Ankara	Fikir özgürlüğünün kısıtlanması baskıcı rejim, cahillik
Ankara	Devleti yönetenlerin hırsız olması
Ankara	Göçmen ve mülteci
Ankara	Mülteciler
Ankara	Kadın ve hayvan haklarına saygı gösterilmemesi
Ankara	Göçmen politikası
Ankara	Sığınmacılar ve kaçaklar
Ankara	Kadına şiddet, çocuk istismarı, hayvan sorunu
Ankara	Kadına şiddet
Ankara	Kadına şiddet
Ankara	Şehir planlama
Ankara	Küresel sorunlardan etkilenme

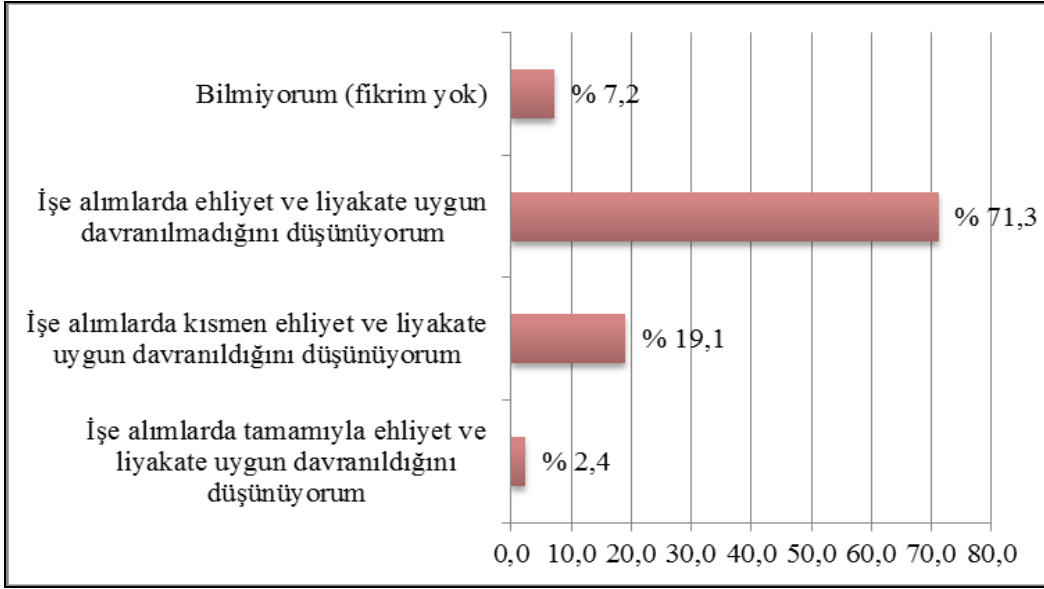
Ankara	Göçmen mülteciler
Bursa	Politika, Hükümet, Cinsiyet eşitsizliği
Bursa	Hükümet istifa
Bursa	Cinsiyet eşitsizliği
Bursa	Dar görüşlü, eski kafalı insanlardan kurtulmamız lazım.
Bursa	Sığınmacılar
Bursa	Torpilli işçi ve memurlar
Bursa	Göçmen problemi
Bursa	Tacizin normalleştirilmesi
Bursa	Kürt sorunu (ana dilde eğitim ve ifade hakkı) Kadın ve lgbti+ hakları
Bursa	AKP siyasal İslam
Bursa	Homofobiklik
Bursa	Cinsiyet eşitsizliği
Bursa	Göçmen politikası
Bursa	Halk üzerinde oluşturulan korku algısı, insanları susturmak
Bursa	Suriyeliler
Diyarbakır	Demokrasi ve insan hakları
Diyarbakır	Demokrasi eksikliği var
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet, tecavüz, çocuk istismarı
Diyarbakır	Kadına şiddet
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddetin durması
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet
Diyarbakır	Sığınmacı sorunları
Diyarbakır	Kürt meselesi
Diyarbakır	Din istismarı
Diyarbakır	Kadına şiddet
Gaziantep	Kadın ve hayvan hakları eksikliği
Hatay	Göçmenler ekonomik durum
Hatay	Mülteci
Hatay	Kadın ve çocuk hakları eksikliği
Hatay	Sığınmacılar ve sebep oldukları her şey
Hatay	Kadın hakları, göçmen sorunları, hayvan hakları
Hatay	Mülteciler ve sebep olduğu sıkıntılar
Hatay	Göçmenler
Hatay	Göçmenler şiddet içerikli suçlar
Hatay	Özellikle ilimizde göçmenler ile beraber güvenlik sorunu üst düzeyde
Hatay	Ülkemizde kişisel yeteneğe göre eğitim olmaması gençlerin gelişmesini engelliyor. Dil eğitimi yetersiz.
Hatay	Göçmenler
Hatay	Göçmenlerin yol açtığı sosyal ve ekonomik problemler
Hatay	Yanlış iktidar/yöneten seçimi
İstanbul	Gençlere yönelik olumlu politikaların olmaması gençlere önem verilmemesi atama yok
İstanbul	Mülteci sorunu
İstanbul	Sağlık sistemi

İstanbul	Hepsi
İstanbul	Mültecilere açık kapı politikası. Günümüzde en önemli sorunlardan biri
İstanbul	Şiddet
İstanbul	Göçmen politikası yok
İstanbul	Kadına şiddet
İstanbul	Kadın ve hayvan hakları
İstanbul	Kadın ve hayvan hakları
İstanbul	Kadın hakları
İstanbul	Kadın cinayetleri
İstanbul	Kadın cinayetleri
İstanbul	Kadın cinayetleri
İstanbul	Göçmen Sorunu
İstanbul	Göçmen Sorunu
İstanbul	Kadın cinayetleri
İstanbul	Kadın cinayetleri
İstanbul	Kadın cinayetleri
İstanbul	Hepsinin yanında kadına şiddet
İzmir	Kadına şiddet
İzmir	Mülteciler, kadın hakları
İzmir	Mülteci sorunu
İzmir	Sağlık
Konya	Özelleştirme
Konya	Mülteci
Konya	Sığınmacı, Türksüzleştirme, Vasatın yükseltilmesi
Konya	Mülteci sorunu
Konya	Göçmenler
Konya	Sığınmacılar
Konya	Ekonomi
Konya	Özgürlük
Konya	Eğitime gereken yardım ve değer verilmesini istiyorum
Konya	Mafya ve çeteleşme, mülteciler, sağlık hizmetlerine ulaşım, yolsuzluk, usulsüzlük
Konya	Mülteci sorunu, yolsuzluk, dış politika
Konya	Sığınmacılar
Konya	Sığınmacı problemi
Mersin	Kadına şiddet
Mersin	Irkçılık
Mersin	Kadına ve çocuğa tecavüz
Mersin	Diğer canlılara eziyet
Samsun	Göçmen problemi
Samsun	Göçmen fazlalığı
Samsun	Suriyeliler
Samsun	Dini yanlış yönlendirme görevi ve yetkiyi kötüye kullanma
Samsun	Liyakat, mülteci, gelir eşitsizliği
Samsun	Refah seviyesi yüksek değil
Samsun	Mülteciler

Samsun	Sağlık sistemi hastane olduğu halde randevu alamamak
Samsun	Yetkinliğin olmaması
Sivas	Mülteci sorunu, gerekli vasfı olmayanların gerekli yerde olması.
Sivas	Göçmenler
Sivas	Yönetim ve siyasiler
Tekirdağ	Hepsi
Tekirdağ	Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmaması
Tekirdağ	Göç ve mülteci sorunları
Tekirdağ	Bu tür devleti oluşturan ana etmenler ve güvenlik sağlanmadığı sürece bir ülke yönetiminden söz edilemez
Tekirdağ	Hepsi
Tekirdağ	Mülteci problemi ve vatandaşlık verilmesi
Tekirdağ	Sosyal, saygı
Tekirdağ	FETÖ, PKK, göç
Tekirdağ	Hepsi
Tekirdağ	Hepsi
Tekirdağ	Hepsi
Tekirdağ	Tarikatlar
Trabzon	Mülteci politikası
Trabzon	Cahillik ve bundan kaynaklanan her şey
Tunceli	Kemalizm
Van	Irkçılık
Van	Ayrımcılık her konuda
Van	Halkı yeterince bilgilendirmemek ve üst devlet çalışanlarının yeterince teftiş ve takip etmemesi
Van	Tacizler, kadınların rahat yaşayamaması
Van	Cehalet
Van	Hükümetin ekonomi politikaları

Tablo 27. Devlette İşe Alımlar Hakkındaki Düşünceler			
		Sayı	Yüzde
	İşe alımlarda tamamıyla ehliyet ve liyakate uygun davranıldığını düşünüyorum	52	2,4
	İşe alımlarda kısmen ehliyet ve liyakate uygun davranıldığını düşünüyorum	406	19,1
	İşe alımlarda ehliyet ve liyakate uygun davranılmadığını düşünüyorum	1518	71,3
	Bilmiyorum (fikrim yok)	154	7,2
	Toplam	2130	100,0

Grafik 42. Devlette İşe Alımlar Hakkındaki Düşünceler

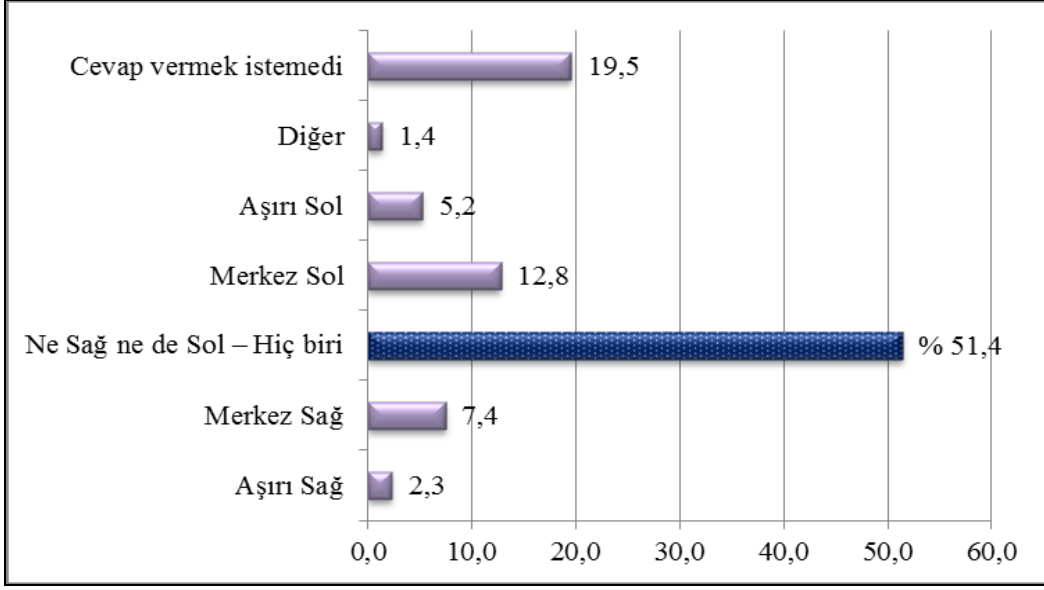

Araştırma örneklemini olarak anket uygulanmış olan katılımcıların kamuda işe alımlar hakkındaki düşünce ve değerlendirmeleri sorulduğunda, %71,3'lük bir grup, kamuda işe alımlarda ehliyet ve liyakate uygun davranılmadığını belirtmiştir. Yüzde 19,1'lik bir diğer kesim, kamuda işe alımlarda kısmen ehliyet ve liyakate uygun davranıldığını ifade etmiştir. Sadece %2,4'lük bir grup kamuda işe alımlarda tamamiyle ehliyet ve liyakate uygun davranıldığını söylemiştir. Bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde katılımcıların neredeyse tamamı (%97,6), kısmen ve/ya tamamen ehliyet ve liyakate uygun hareket edilmediğini söylemiştir.

Tablo 28. Politik Yelpaze

	Sayı	Yüzde
Aşırı Sağ	47	2,3
Merkez Sağ	154	7,4
Ne Sağ ne de Sol – Hiç biri	1064	51,4
Merkez Sol	264	12,8
Aşırı Sol	108	5,2
Diğer	28	1,4
Cevap vermek istemedi	404	19,5
Toplam	2069	100,0

Grafik 43. Politik Yelpaze

Katılımcıların kendilerini politik yelpazede nerede gördükleri sorulmuş ve şu bulgular elde edilmiştir: Katılımcıların yarından fazlası (%51,4) kendini politik açıdan ne sağ ve ne de sol siyasi yelpazede değerlendirmiştir. Diğer bir deyişle, kendini hiçbir siyasi yelpazede görmediğini belirtmiştir. Ayrıca, ikinci büyük grup %19,5'lik bir oranla bu soruya yanıt vermek istemediğini söylemiştir. Bu kişilerin, ülkenin mevcut siyasi atmosferinden dolayı çekingenlik gösterdikleri değerlendirilmektedir. Katılımcıların %12,8'i kendini merkez solda, %7,4'lük bir kesim ise kendini merkez sağda gördüğünü belirtmiştir. Aşırı sağ (%2,3) ile aşırı sol (5,2) oldukça düşük oranlarda kalmıştır.

Araştırma açısından, bu bulgulardan hareketle, hükümet uygulamalarına yönelik eleştirilerin, aslında politik bir bakış açısı ile yapılmıyor olduğunu ve dolayısıyla yapılan olumsuz değerlendirmelerin nesnel ve tarafsız olduğu algısını güçlendirmektedir. Öte yandan, gençlerin bu apolitik tutumunun kaynaklarını anlamak ve araştırmak ayrıca önemli olarak değerlendirilmiştir.

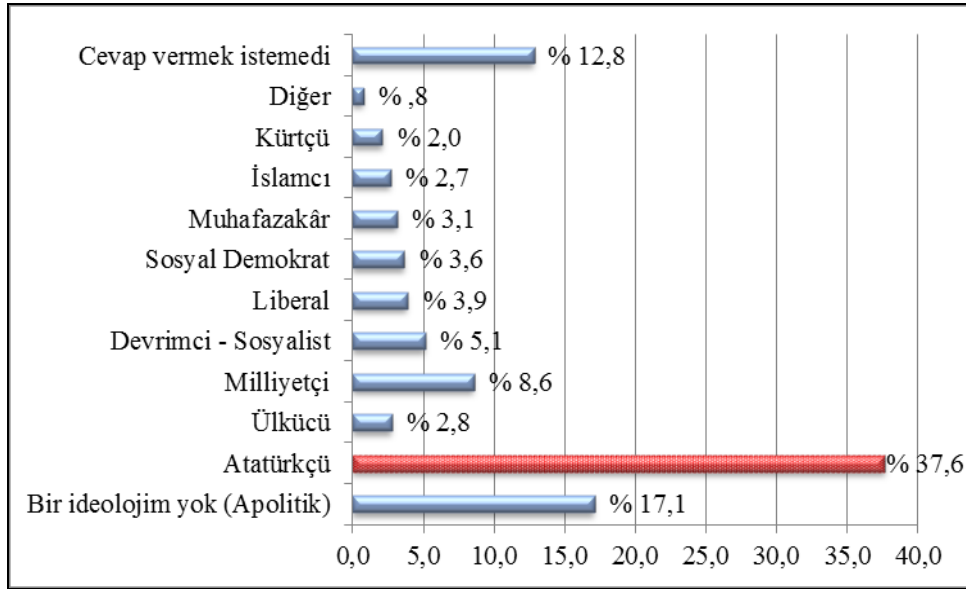
Katılımcıların, politik yelpazede kendilerini nerede gördükleri sorusuna, "Diğer-başka (belirtiniz)..." seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları aşağıda sunulmuştur:

Ankara	Ortanın solu
Ankara	Liberal
Ankara	Ülkücüyüm
Ankara	Liberal
Ankara	Liberal

Ankara	Türk milliyetçisi
Ankara	Türk milliyetçisi
Bursa	Apolitik
Bursa	Bu sınıflandırmaları doğru bulmuyorum
Bursa	Bu sınıflandırmaları doğru bulmuyorum
Bursa	Anarşist
Bursa	Anarşizm
Bursa	Sol liberal
Bursa	Atatürk'ün yolunda ilerlemeye çalışıyorum
Diyarbakır	Orta yol
Diyarbakır	Sosyal demokrat
Diyarbakır	Anarşist
Hatay	Sol liberal
Hatay	Liberal
İstanbul	Her zaman kendi doğrularımı savunmayı tercih ediyorum herhangi bir partinin düşüncelerini benimseyip, körükörüne savunup kendimi kısıtlamıyorum.
İstanbul	Sağcı yada solcu değilim kişi bazlı yaklaşım sergiliyorum partiden bağımsız yöneticiye önem veriyorum
İstanbul	Hiçbiri
İstanbul	Sosyal demokrat
İstanbul	Atatürk ilke ve inkılaplarını savunan ve o doğrultuda hareket eden
İstanbul	Sola daha yakın
Konya	İttihatçı
Konya	Atatürk milliyetçisi
Samsun	Türk milletinden yana
Sivas	Yelpaze dar
Sivas	Göçmenler
Sivas	Atatürkçüyüm ama CHP'li değilim, dindarım ama AKP'li değilim, milliyetçiyim ama MHP'li değilim.
Sivas	Hiçbir politakacı. Siyasi partiye güvenim yok
Sivas	Vatandaş
Sivas	Milliyetçi
Tekirdağ	Bu ülkede herhangi bir politik yelpazenin doğru anlaşıldığını düşünmüyorum
Tekirdağ	Atatürkçü
Tekirdağ	Anarşizim
Tekirdağ	Türkçü
Tunceli	Sosyal demokrasi
Tunceli	Nasyonal kürtçü
Van	Şeriat

Tablo 29. İdeolojik Olarak Tanımlanma		
	Sayı	Yüzde
Bir ideolojim yok (Apolitik)	359	17,1
Atatürkçü	791	37,6
Ülkücü	58	2,8
Milliyetçi	180	8,6
Devrimci - Sosyalist	107	5,1
Liberal	81	3,9
Sosyal Demokrat	76	3,6
Muhafazakâr	65	3,1
İslamcı	56	2,7
Kürtçü	43	2,0
Diğer	16	,8
Cevap vermek istemedi	269	12,8
Toplam	2101	100,0

Grafik 44. İdeolojik Olarak Tanımlanma

Siyasi yelpazenin yanı sıra katılımcılara, kendilerini ideolojik kimliklerden hangisi ile tanımladıkları sorulmuş ve şu bulgular elde edilmiştir: Katılımcıların en büyük grubu %37,6'lık bir oranla kendini "Atatürkçü" olarak tanımlamıştır. İkinci büyük grup ise %17,1'lik bir oranla "bir ideolojim yok – apolitik" seçeneğini işaretlemiştir. Bu soruya cevap vermek istemediğini belirtmiş olanlar ise %12,8'lik bir grubu oluşturmuştur.

Bu bulgular, bir önceki politik yelpaze sorusundan elde edilmiş olan bulgularla paralellik göstermektedir. Her iki soru açısından önemli olan durum, önceki kuşaklarda keskin

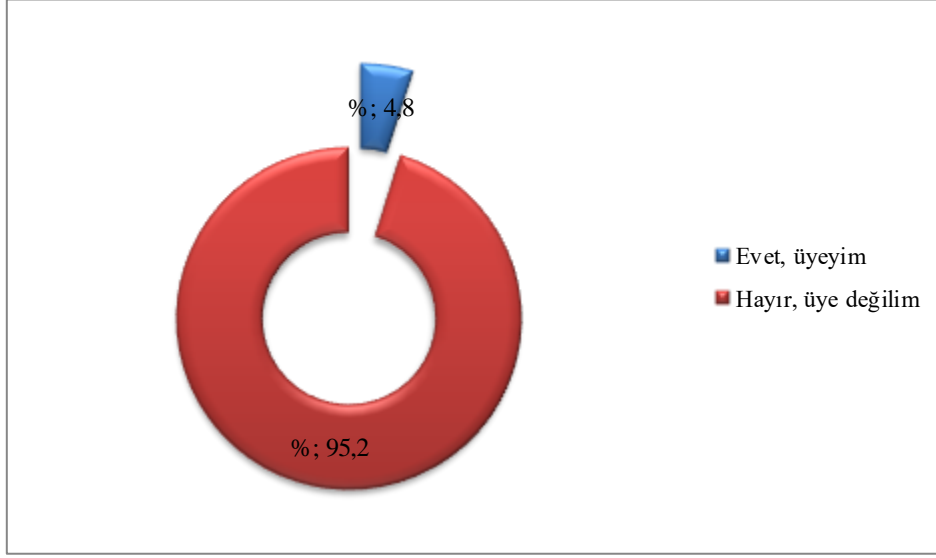
bir biçimde var olan “Sağcıyım”, “Solcuyum” “Devrimciyim”, “Ülkücüyüm”, “İslamcıyım”, “Kürtçüyüm” gibi ideolojik kimliklerin günümüz gençleri arasında pek fazla bir anlam ifade etmiyor olduğudur denebilir.

Katılımcıların, kendilerini ideolojik olarak nasıl tanımladıkları sorusuna, “Diğer-başka (belirtiniz)...” seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları aşağıda sunulmuştur:

Ankara	Anarşist
Ankara	Otoriter sağ
Ankara	Feminist
Bursa	Bu sınıflandırmaları doğru bulmuyorum
Bursa	Anarşizm
Bursa	Hümanist
Bursa	Nihilizm
Bursa	Atatürk milliyetçisi
Bursa	Anarşist
Bursa	Karışık
Diyarbakır	Feminist
İstanbul	2. 3. ve 4. Şıkların hepsi
İstanbul	Anarşist, insan
Konya	Anti-Kemalist
Konya	Müslüman
Mersin	Vatansever
Samsun	Atatürk milliyetçisi
Tekirdağ	Bu kalıplara sığmıyor
Tekirdağ	Osmanlıcıyım
Tekirdağ	Anarşizm
Tekirdağ	Kendine özgü bir ideoloji sahibi
Tunceli	Ülkesini seven bir birey

Tablo 30. Siyasi Partiye Üyelik			
		Sayı	Yüzde
	Evet, üyeyim	102	4,8
	Hayır, üye değilim	2030	95,2
	Toplam	2132	100,0

Grafik 45. Siyasi Partiyeye Üyelik

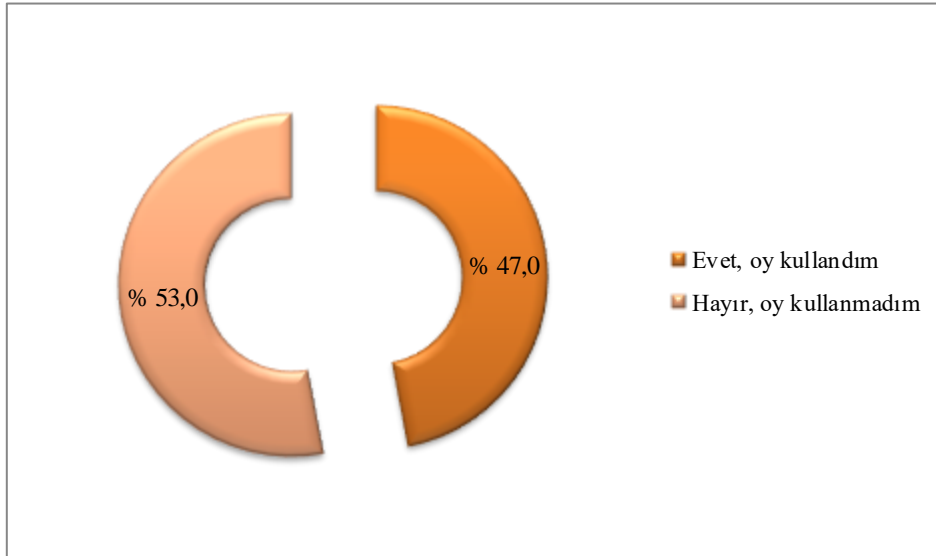

Katılımcıların siyasi partilere üyelik oranı %4,8'dir. Türkiye'de siyasi partilere üye sayısının oranı yaklaşık %16'dır. Bu oranın %13,5'unu AK Parti üyeleri oluşturmaktadır.

Tablo 31. Geçmiş Seçimlerde Oy Kullanma

		Sayı	Yüzde
	Evet, oy kullandım	1006	47,0
	Hayır, oy kullanmadım	1133	53,0
	Toplam	2139	100,0

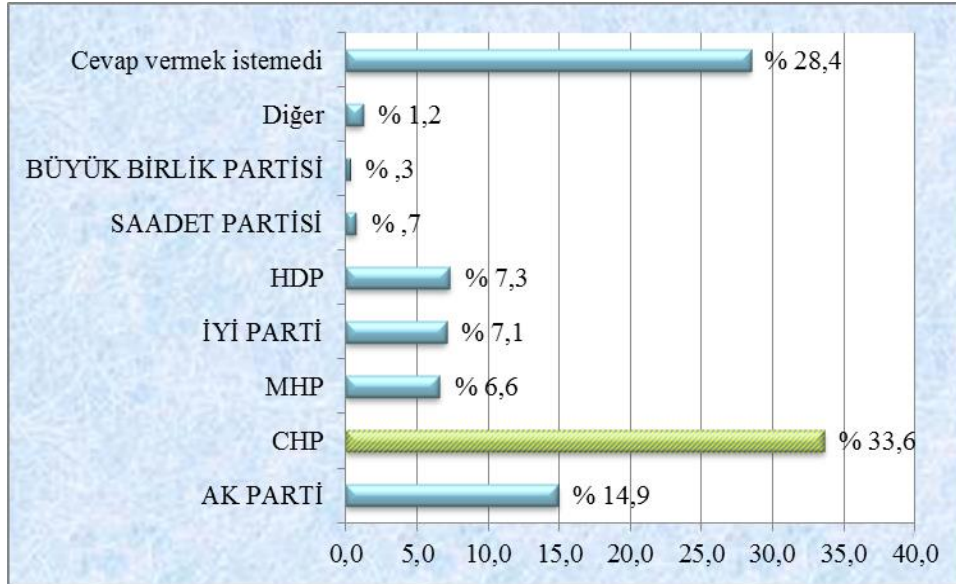
Grafik 46. Geçmiş Seçimlerde Oy Kullanma

En son 24 Haziran 2018’de yapılan genel seçimler hatırlandığında, araştırmaya katılan gençler arasında daha önce oy kullanmış olanların %47 oranında olduğu görülmüştür. Diğer bir deyişle katılımcıların %53’ü daha önce seçimlerde oy kullanmadığını belirtmiştir.

Tablo 32. Son Genel Seçimlerde Oy Verilen Parti		
	Sayı	Yüzde
AK PARTİ	150	14,9
CHP	338	33,6
MHP	66	6,6
İYİ PARTİ	71	7,1
HDP	73	7,3
SAADET PARTİSİ	7	,7
BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	3	,3
Diğer	12	1,2
Cevap vermek istemedi	286	28,4
Toplam	1006	100,0

Grafik 47. Son Genel Seçimlerde Oy Verilen Parti

Son genel seçimlerde (milletvekili) oy verenlerin hangi partiye oy verdikleri sorulduğunda, ilk sırada %33,6 ile CHP gelmektedir. Onu %14,9 ile AK PARTİ izlemektedir. Bu soruya cevap vermeyenlerin oranı da dikkat çekici ölçüde yüksektir, %28,4. Diğer parti ve oranları göreceli olarak çok daha düşük düzeyde tespit edilmiştir.

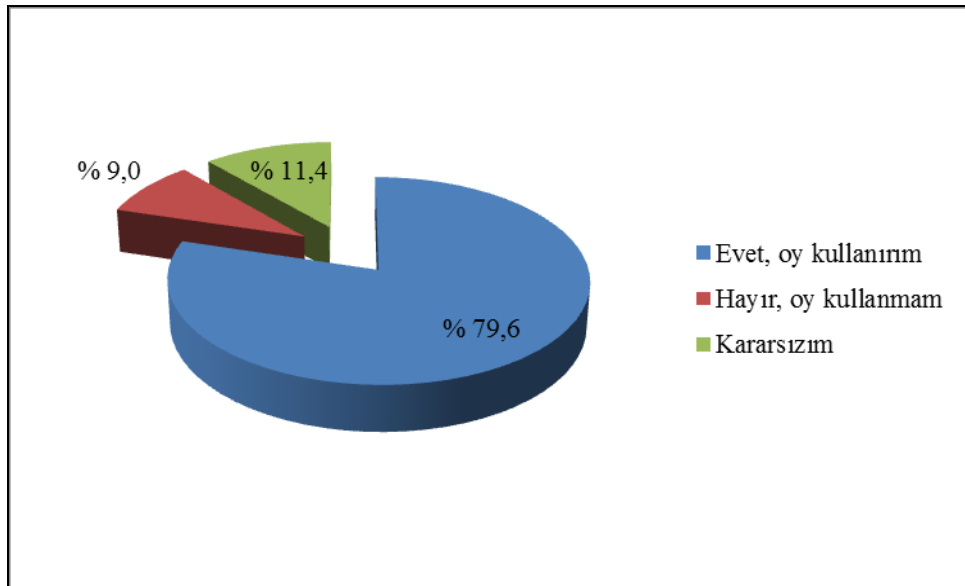
Katılımcıların, son genel seçimlerde oy verip de listede yer almayan ve “Diğer-başka (belirtiniz)...” seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları oy verdikleri siyasal partiler aşağıda sunulmuştur:

Ankara	Geçersiz oy kullanacağım
Ankara	TKP
Ankara	TKP
Bursa	TKP
Diyarbakır	TKP
İstanbul	Oy verecek parti yok
İstanbul	Son seçimlerde 18 yaş altıydım
İstanbul	Cevap vermeyeceğim
İstanbul	TKP
İstanbul	TKP
Konya	TKP
Konya	Memleket partisi
Konya	TKP
Konya	Zafer partisi
Samsun	TKP
Tekirdağ	Boş attım
Van	İşçi partisi

Tablo 33. Yarın Milletvekilliği Genel Seçimi Olsa Oy Kullanma Durumu

	Sayı	Yüzde
Evet, oy kullanırım	1698	79,6
Hayır, oy kullanmam	191	9,0
Kararsızım	243	11,4
Toplam	2132	100,0

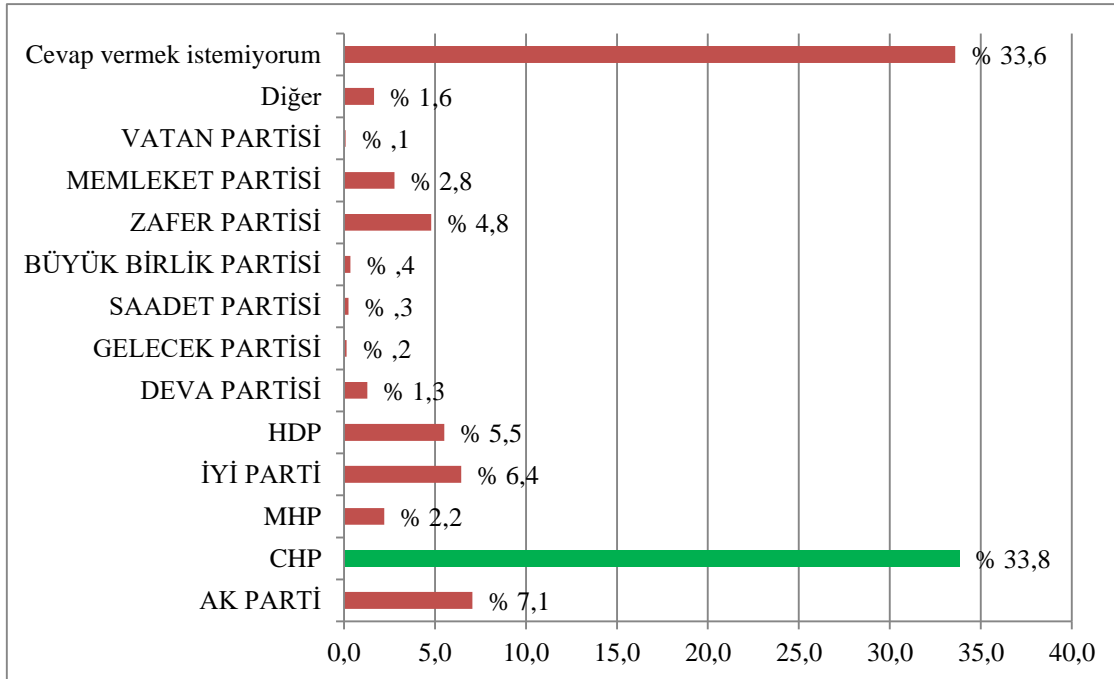
Grafik 48. Yarın Milletvekilliği Genel Seçimi Olsa Oy Kullanma Durumu

Katılımcıların oy verme eğilimlerine bakıldığında, %79,6'sı yarın seçim olsa oy kullanacaklarını; buna karşılık %9' oy kullanmayacağını belirtmiştir. Yüzde 11,4'lük bir grup ise kararsız olduğunu ifade etmiştir. Bu oy kullanma oranları, kararsızların bir kısmının da oy kullanacağını varsaydığımızda, geleneksel oy verme düzeylerine yakın bir oy verme oranı olduğu söylenebilir.

	Sayı	Yüzde
AK PARTİ	137	7,1
CHP	656	33,8
MHP	43	2,2
İYİ PARTİ	125	6,4
HDP	107	5,5
DEVA PARTİSİ	25	1,3
GELECEK PARTİSİ	3	,2
SAADET PARTİSİ	5	,3
BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	7	,4
ZAFER PARTİSİ	93	4,8
MEMLEKET PARTİSİ	54	2,8
VATAN PARTİSİ	2	,1
Diğer	32	1,6
Cevap vermek istemiyorum	652	33,6
Toplam	1941	100,0

Grafik 49. Yarın Seçim Olsa Oy Verilecek Parti

Oy kullanacaklarını belirtmiş olanlara, yarın seçim olsa hangi partiye oy verecekleri sorulmuş ve parti tercihlerine baktığımızda, ilk sırayı %33,8'lik bir oran ile CHP'nin aldığı görülmüştür. İkinci büyük grup %33,6'lık bir oranla, bu soruya yanıt vermek istemediğini ifade etmiştir. Bu oranın oldukça yüksek ve anlamlı olduğu, ayrıca sorgulanması gerektiği düşünülmektedir. AK Parti'nin oyunun ise sadece %7,1'de kaldığı ve son seçimdeki tercihe göre yarı yarıya gerilediği söylenebilir.

Katılımcıların, yarın seçim olsa oy kullanacağını ifade etmiş olanların, "Diğer-başka (belirtiniz)..." seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları oy verecekleri siyasal partiler aşağıda sunulmuştur:

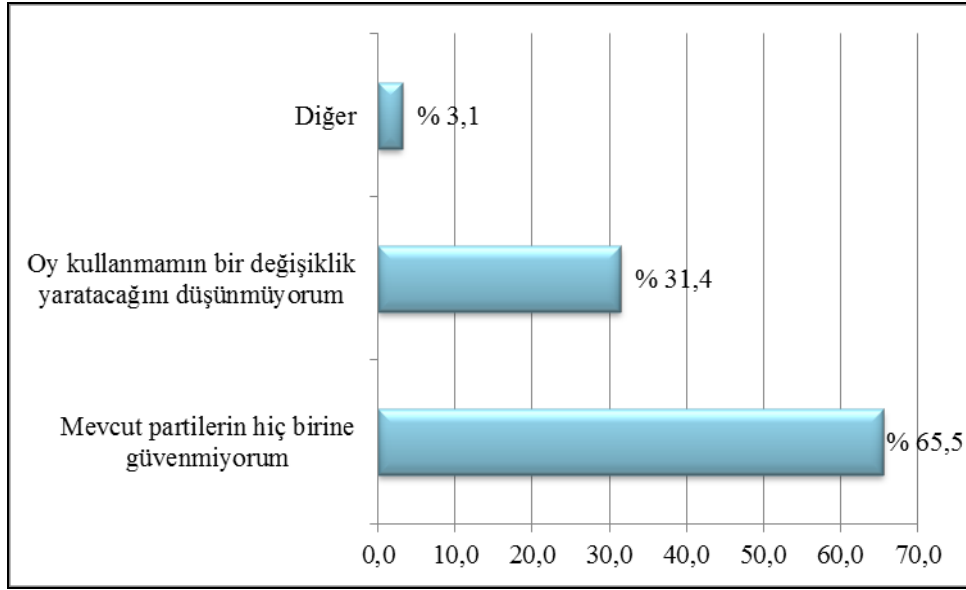
Ankara	Liberal Demokrat Parti
Ankara	TKP
Ankara	TKP
Ankara	Düzen partileri sadece statükoyu muhafaza etmeye ısrarcıdır
Bursa	EMEP, TKP
Bursa	EMEP
Diyarbakır	TİP
Diyarbakır	TİP
Diyarbakır	Yeniden Refah Partisi
Hatay	AKP haricinde herhangi biri olabilir. Ekonomiyi hangisi iyiye getirecekse onu seçerim.
Hatay	Oy kullanmam çünkü ümidim kalmadı
Hatay	Kararsızım
Hatay	Kararsızım
Hatay	Kararsızım
Hatay	Kararsızım
Hatay	Boş atarım oy vermek nasıl merak ediyorum
Hatay	Kararsızım
Hatay	Ülkeyi yönetebilecek düzgün bir parti olduğunu düşünmüyorum
İstanbul	TİP
İstanbul	Parti bulamıyorum
İstanbul	Yok
İstanbul	Kararsız
İstanbul	TKP
İstanbul	TKP
İstanbul	TİP
İstanbul	TİP
İstanbul	TİP
İstanbul	TİP
İzmir	Millet ittifakının çıkaracağı adaya bağlı
İzmir	Türkiye İşçi Partisi

İzmir	Bağımsız
İzmir	Aşırı kararsız
İzmir	Liberal Demokrat Parti
Konya	TİP
Konya	EMEP
Konya	TİP
Konya	TKP
Samsun	AK parti haricinde bir parti ama şu an öyle bir parti yok
Sivas	TİP
Sivas	Gençlik partisi
Sivas	Yeni parti kurulmasını bekliyorum ve istiyorum
Tekirdağ	Sol parti
Tekirdağ	Refah partisi
Tekirdağ	Kararsızım
Tekirdağ	Tam anlamıyla yapan yok
Tekirdağ	Adaya göre oy kullanırım
Tekirdağ	Kararsız
Trabzon	TİP
Trabzon	TİP
Trabzon	Kararsızım
Tunceli	Türkiye işçi partisi
Tunceli	Türkiye komünist partisi
Tunceli	Tüm partiler Kürt düşmanıdır Kürtler partici olmamalıdır
Van	TİP
Van	TİP

Tablo 50. Oy Kullanmak İstememe Nedenleri

		Sayı	Yüzde
	Mevcut partilerin hiç birine güvenmiyorum	148	65,5
	Oy kullanmamın bir değişiklik yaratacağını düşünmüyorum	71	31,4
	Diğer	7	3,1
	Toplam	226	100,0

Grafik 50. Oy Kullanmak İstememe Nedenleri

Seçimlerde oy kullanmayacaklarını belirtmiş olanlara (%9) oy kullanmama gerekçeleri sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır: “Mevcut partilerin hiçbirine güvenmiyorum” %65,5, “Oy kullanmamın bir değişiklik yaratacağımı düşünmüyorum” %31,4. Oy kullanmayacağını belirtmiş olanlar görece az sayıda olsa da, bunların üçte ikisinin mevcut siyasal partilerden hiçbirine güvenmiyor olmaları önemli olarak değerlendirilmiştir.

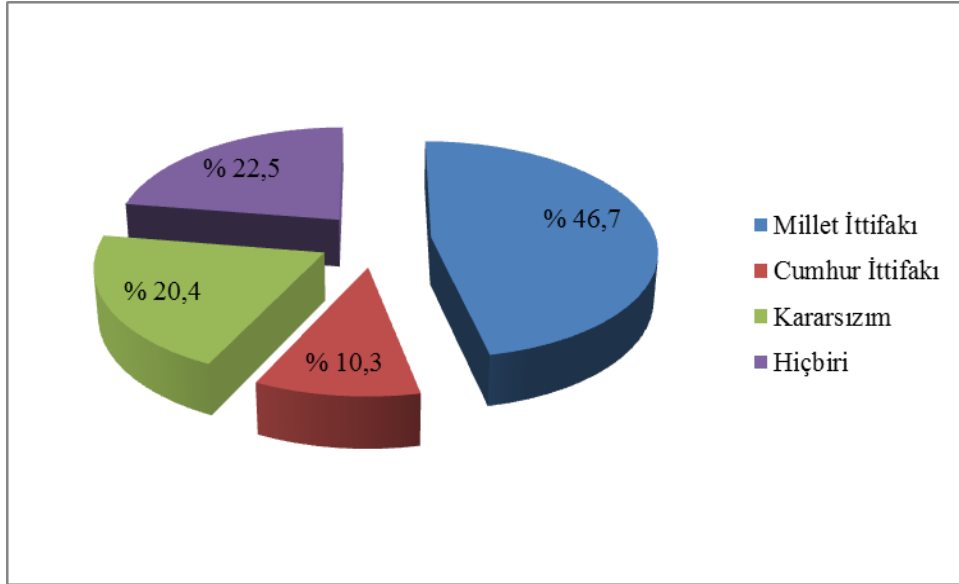
Katılımcılardan, yarın seçim olsa oy kullanmayacağını ifade etmiş olanların, “Diğer-başka (belirtiniz)...” seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları oy kullanmak istememe nedenleri aşağıda sunulmuştur:

Bursa	Mevcut sistem yüzünden kullanmayacağım. Devletsiz bir yaşam var olacaktır
Bursa	Oy vermek bir şeyi değiştirseydi yasaklanırdı
Bursa	Anarşistim
Hatay	Oy kullanmaktan yana değilim
Hatay	Gittikçe kötüleşiyor
Hatay	Sebebi yok istemiyorum
İstanbul	Siyasetten anlamıyorum
Konya	Kimsenin verdiğini yerine getireceğini düşünmüyorum
Konya	Teknik ve bilgi açısından yetersiz gördüğüm için
Mersin	Genç parti
Sivas	Bu partiler benim için yetersiz
Tunceli	Kemalist rejim içinde bana bir yer sağlanamayacağı için
Tunceli	Mevcut yönetimin bir an önce gitmesi

Tablo 35. Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Tercih Edilecek İttifak

	Sayı	Yüzde
Millet İttifakı	985	46,7
Cumhur İttifakı	218	10,3
Kararsızım	431	20,4
Hiçbiri	474	22,5
Toplam	2108	100,0

Grafik 51. Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Tercih Edilecek İttifak

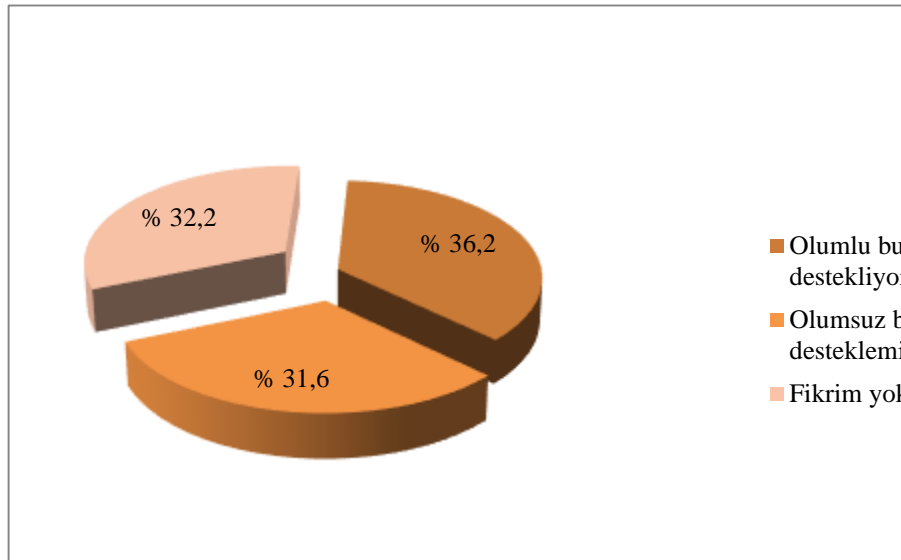

Katılımcılara, Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihini hangi ittifaktan yana kullanmayı düşündükleri sorulmuş ve %46,7'lik bir grup "Millet İttifakı" demişken %10,3'ü tercihini "Cumhur İttifakı"ndan yana kullanacağını belirtmiştir. Tablo verilerinde dikkat çeken nokta, katılımcıların %20,4'ü kararsızım derken %22,5'u her iki ittifaktan yana tercih kullanmayacağını ("Hiçbiri") ifade etmiştir. Bu bulgular, katılımcıların oy kullanmama gerekçesi olarak "mevcut siyasal partilerin hiçbirine güvenmiyorum" düşüncesi ile paralellik göstermektedir. Bu bulgu da, ayrıca üzerinde durulması ve çalışılması gereken bir konu olarak öne çıkmıştır.

Tablo 36. Türkiye’deki Siyasi Partilerin Kendi Aralarında İttifak Yapmalarına İlişkin Düşünceler

	Sayı	Yüzde
Olumlu buluyorum ve destekliyorum	764	36,2
Olumsuz buluyorum ve desteklemiyorum	667	31,6
Fikrim yok	679	32,2
Toplam	2110	100,0

Grafik 52. Türkiye’deki Siyasi Partilerin Kendi Aralarında İttifak Yapmalarına İlişkin Düşünceler

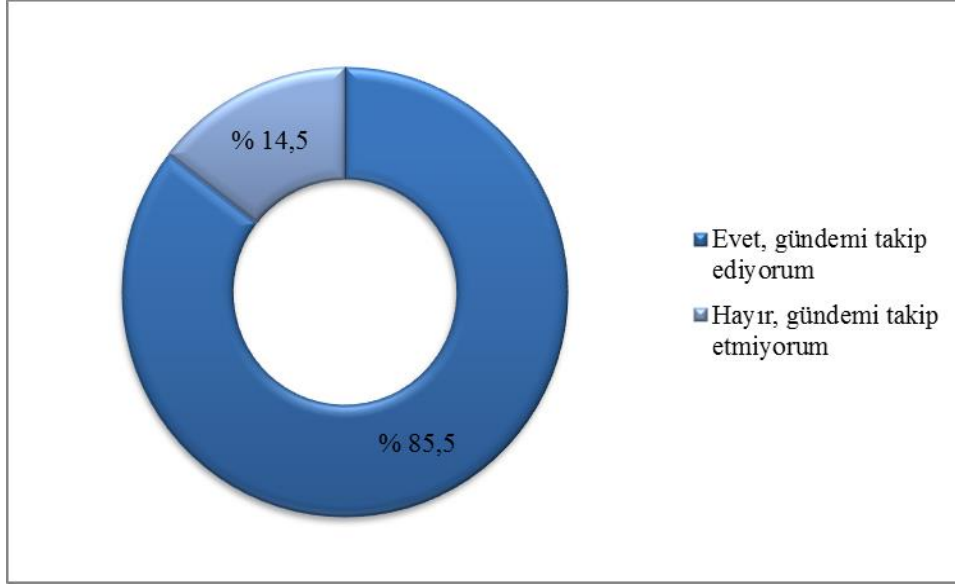

Seçim ittifakları uygulamasına ilişkin düşünceleri sorgulandığında katılımcılar arasında olumlu bulanlar (%36,2) en büyük grubu oluşturmasına karşın, olumsuz bulanlar (%31,6) da yakın bir oranda çıkmıştır. Yine onlara yakın önemli bir oran ise (32,2) bu konuda fikri olmadığını beyan etmiştir.

Tablo 37. Türkiye Gündemini Takip Etme Durumu

	Sayı	Yüzde
Evet, gündemi takip ediyorum	1805	85,5
Hayır, gündemi takip etmiyorum	306	14,5
Toplam	2111	100,0

Grafik 53. Türkiye Gündemini Takip Etme Durumu

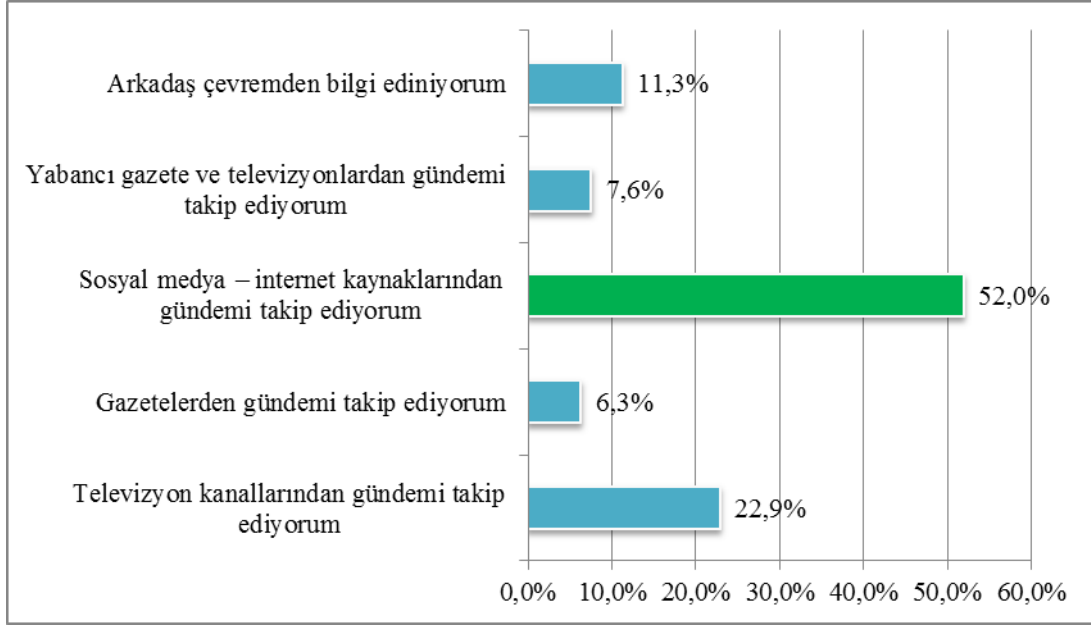

Araştırmaya katılmış olanların Türkiye gündemini takip edip etmedikleri sorulduğunda, %85,5'lik büyük bir çoğunluk gündemi takip ettiğini belirtmiştir. Sadece %14,5'lik bir kesim Türkiye gündemini takip etmediğini söylemiştir. Özet olarak, gençliğin çok büyük bir kesiminin Türkiye'nin gündemine duyarlı ve gündemi takip ediyor olduğu görülmüştür.

Tablo 38. Türkiye Gündeminin Takip Edildiği Kaynaklar

		Cevaplar	
		Sayı	Yüzde
	Televizyon kanallarından gündemi takip ediyorum	750	22,9%
	Gazetelerden gündemi takip ediyorum	207	6,3%
	Sosyal medya – internet kaynaklarından gündemi takip ediyorum	1704	52,0%
	Yabancı gazete ve televizyonlardan gündemi takip ediyorum	248	7,6%
	Arkadaş çevremden bilgi ediniyorum	369	11,3%
Toplam		3278	100,0%

Grafik 54. Türkiye Gündeminin Takip Edildiği Kaynaklar

Türkiye'nin gündemini takip ettiğini belirtenlere (%85,5), gündemi hangi kaynaklardan takip ettikleri de sorulmuştur. Bu soru, çoklu cevap tekniği ile sorulmuştur. Yani katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir. Elde edilmiş olan bulgulara göre, katılımcılar en çok (%52) sosyal medya ve internet kaynaklarından gündemi takip ettiklerini belirtmişlerdir. İkinci sırada ise %22,9 ile TV kanalları gelirken, en düşük kaynak ise %6,3 ile günlük gazeteler olmuştur.

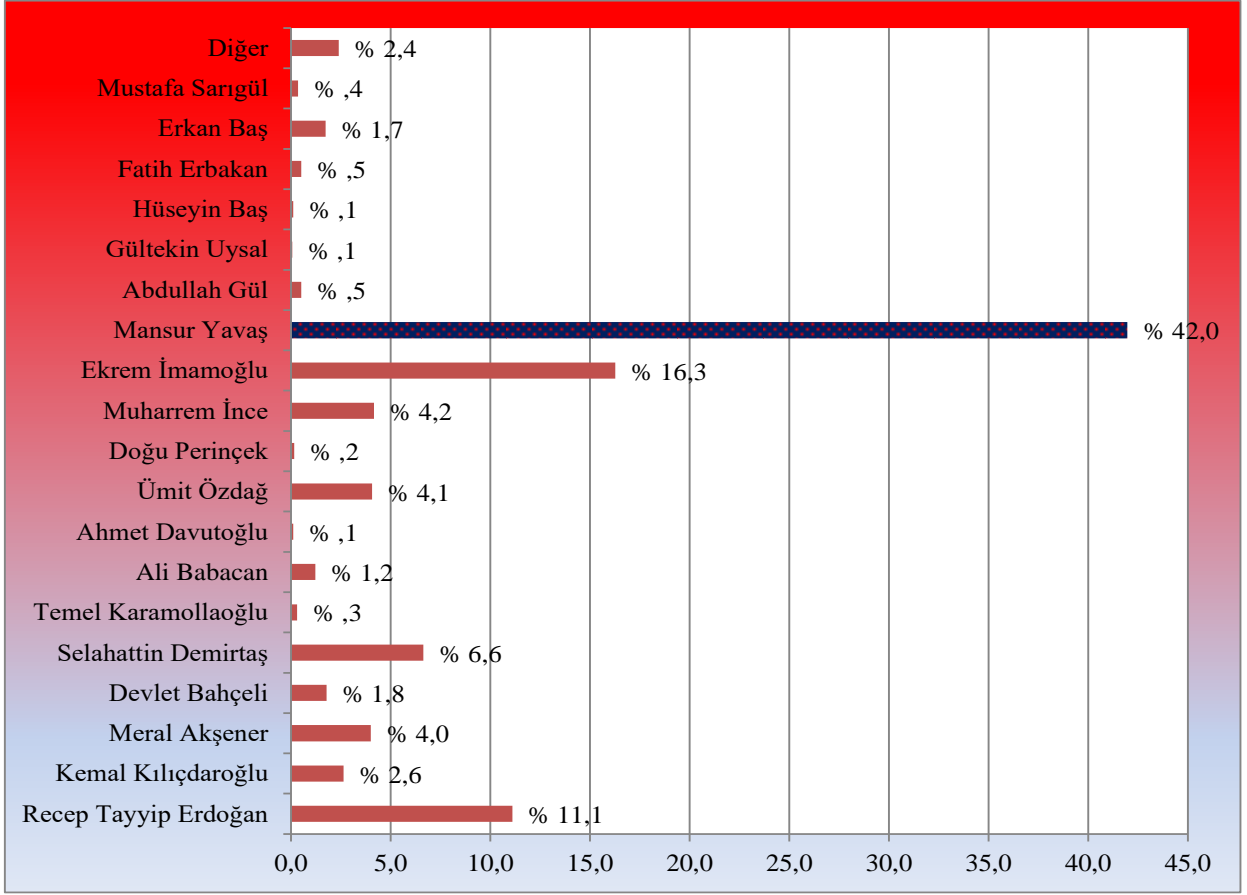
Katılımcıların gündemi en çok hangi kaynaklardan takip ediyorsunuz sorusuna, "Diğer-başka (belirtiniz)..." seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları gündem takip etme kaynakları aşağıda sunulmuştur:

Bursa	Akademisyen hocalarımla görüşüyorum
Bursa	Kendi araştırmalarım ve güncel konular
Diyarbakır	Kendim yaşıyorum
Sivas	Sosyal medya ve haber kanalları
Tunceli	Kendi gözlemime güveniyorum

Tablo 39. Şu Anki Politikacılardan En Çok Beğenilen-Takdir Edilen Kişi

	Sayı	Yüzde
Recep Tayyip Erdoğan	219	11,1
Kemal Kılıçdaroğlu	52	2,6
Meral Akşener	79	4,0
Devlet Bahçeli	35	1,8
Selahattin Demirtaş	131	6,6
Temel Karamollaoğlu	6	,3
Ali Babacan	24	1,2
Ahmet Davutoğlu	2	,1
Ümit Özdağ	80	4,1
Doğu Perinçek	3	,2
Muharrem İnce	82	4,2
Ekrem İmamoğlu	321	16,3
Mansur Yavaş	828	42,0
Abdullah Gül	10	,5
Gültekin Uysal	1	,1
Hüseyin Baş	2	,1
Fatih Erbakan	10	,5
Erkan Baş	34	1,7
Mustafa Sarıgül	7	,4
Diğer	47	2,4
Toplam	1973	100,0

Grafik 55. Şu Anki Politikacılardan En Çok Beğenilen-Takdir Edilen Kişi

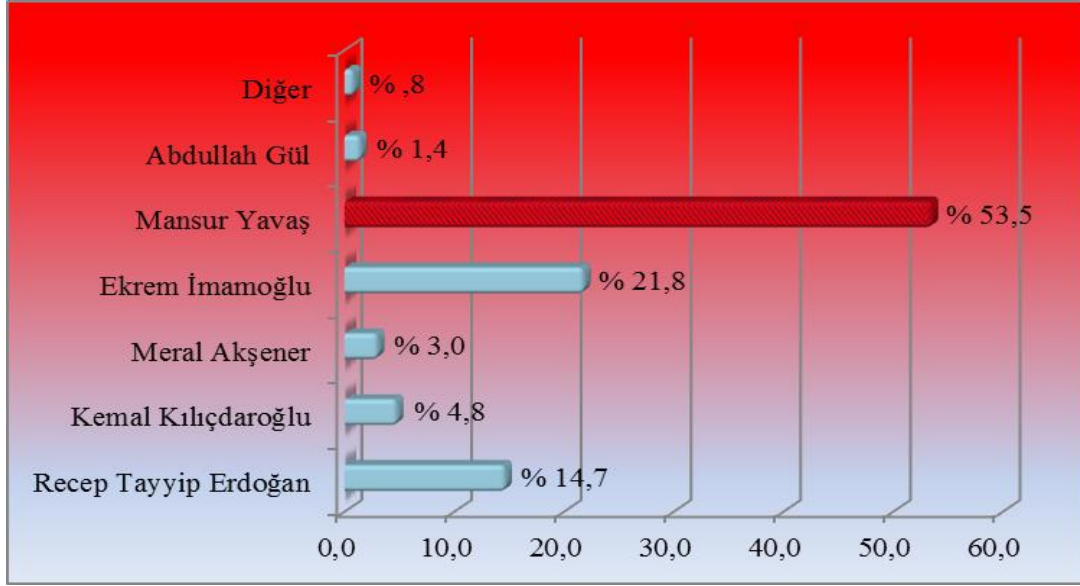

Bilindiği üzere, günümüzde, Cumhurbaşkanlığı ve genel seçimler arifesinde, çok yaygın siyasal tartışmalar yürütülmektedir. Bu çerçeveden hareketle katılımcılara, şu anki politikacılardan en çok beğendikleri, takdir ettikleri politikacının kim olduğu sorulmuş ve çoğunluk sırasına göre, tablo ve grafikte belirtildiği üzere, ilk üç sıra konusunda şu sonuçlar elde edilmiştir: Mansur Yavaş (%42), Ekrem İmamoğlu (%16,3) ve Recep Tayyip Erdoğan (%11,1). Altılı masanın adayı olarak öne çıkan isim olan Kemal Kılıçdaroğlu katılımcıların ancak %2,6'sı tarafından en çok beğenilen ve takdir edilen politikacı olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 40. 2023 Seçimlerinde Cumhurbaşkanlığı Adayı Olması İstenilen Kişiler

	Sayı	Yüzde
Recep Tayyip Erdoğan	267	14,7
Kemal Kılıçdaroğlu	87	4,8
Meral Akşener	55	3,0
Ekrem İmamoğlu	397	21,8
Mansur Yavaş	975	53,5
Abdullah Gül	26	1,4
Diğer	15	,8
Toplam	1822	100,0

Grafik 56. 2023 Seçimlerinde Cumhurbaşkanı Adayı Olması İstenilen Kişiler

Cumhurbaşkanlığı için adı geçen isimler arasında, en çok kimin aday olmasını istedikleri sorulduğunda, yine ilk sırayı %53,5 ile Mansur Yavaş almıştır. İkinci sırayı %21,8’lik bir oranla Ekrem İmamoğlu ve üçüncü sırayı ise %14,7’lik bir oranla Recep Tayyip Erdoğan almıştır. Bu bulguların bir önceki tablonun bulguları ile paralel – uyumlu olduğu görülmüştür. Sonuç olarak katılımcıların yarısından fazlası, Cumhurbaşkanı adayını olarak, Mansur Yavaş adını öne çıkarmıştır.

Katılımcıların 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayını kim olmalıdır sorusu için, “Diğer-başka (belirtiniz)...” seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları isimler aşağıda sunulmuştur:

Ankara	Cem Toker
Ankara	Muharrem İnce
Ankara	Muharrem İnce
Ankara	Düzen siyasetinden kopuk, bağımsız biri olmalıdır
Ankara	Hiçbiri
Ankara	Ümit Özdağ
Ankara	Muharrem İnce
Ankara	Selahattin Demirtaş
Ankara	Doğu Perinçek
Ankara	Selahattin Demirtaş
Ankara	Ümit Özdağ
Ankara	Muharrem İnce
Ankara	Muharrem İnce
Bursa	Selahattin Demirtaş
Bursa	Muharrem İnce
Bursa	Ümit Özdağ
Bursa	Ümit Özdağ

Bursa	Ümit Özdağ
Bursa	Muharrem İnce
Bursa	Muharrem İnce
Bursa	Muharrem İnce
Bursa	Selahattin Demirtaş
Bursa	Muharrem İnce
Bursa	Ümit Özdağ
Bursa	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Ümit Özdağ
Diyarbakır	Sezgin Tanrıkulu
Diyarbakır	Sezgin Tanrıkulu
Diyarbakır	Barış Atay
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Erkan Baş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Ali Babacan
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Özgür Demirtaş
Diyarbakır	Fatih Erbakan
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Erkan Baş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Diyarbakır	Selahattin Demirtaş
Erzurum	Fatih Erbakan
Erzurum	Ümit Özdağ
Erzurum	Devlet Bahçeli
Gaziantep	Muharrem İnce
Gaziantep	Besim Tibuk
Hatay	Recep Tayyip Erdoğan dışında hepsi olabilir
Hatay	Muharrem İnce
Hatay	Selahattin Demirtaş

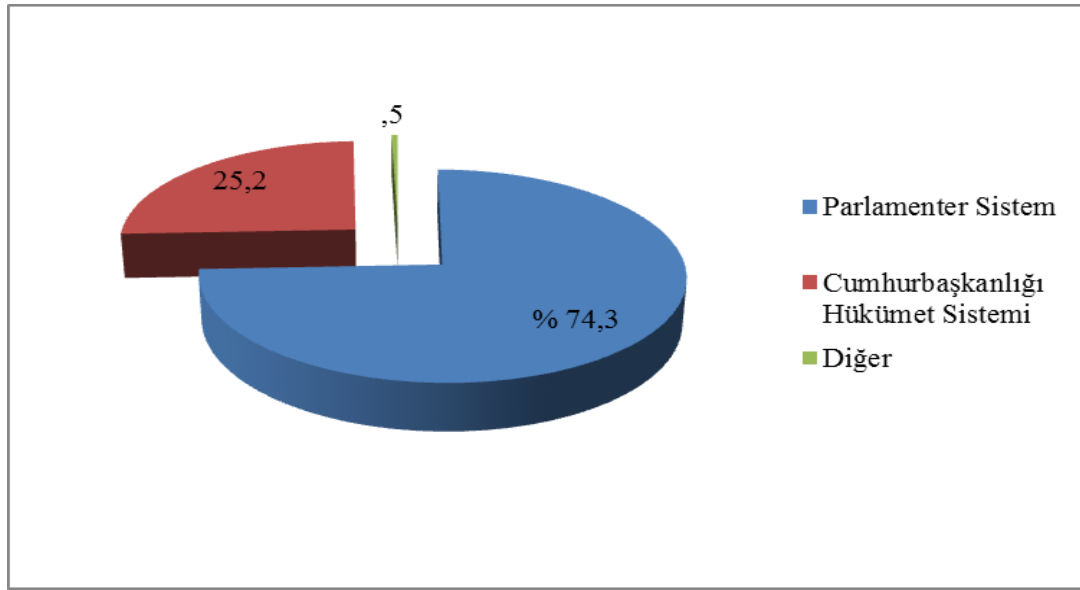
Hatay	Ali Babacan
Hatay	Şuan siyasette olan kimse güven vermiyor
Hatay	Ali Babacan
Hatay	Kararsızım ama AKP olmamalı
Hatay	Barış Atay
Hatay	Devlet Bahçeli
Hatay	Selahattin Demirtaş
Hatay	Kararsızım
Hatay	Kararsızım
Hatay	Selahattin Demirtaş
İstanbul	Ümit Özdağ
İstanbul	Selahattin Demirtaş
İstanbul	Hiçbiri
İstanbul	Yok
İstanbul	Ümit Özdağ
İstanbul	Hiçbiri
İstanbul	Mansur Yavaş ve Ümit Özdağ parti kurarsa ikisinden birini desteklerim
İstanbul	Hiçbiri
İstanbul	Selahattin Demirtaş
İstanbul	Fikrim yok
İstanbul	Erkan Baş
İstanbul	Muharrem İnce
İstanbul	Erkan Baş
İstanbul	Muharrem İnce
İzmir	Muharrem İnce
İzmir	Ümit Özdağ
İzmir	Hiçbiri
Konya	Fatih Erbakan
Konya	Muharrem İnce
Konya	Ümit Özdağ
Konya	Ümit Özdağ
Konya	Ümit Özdağ
Konya	Fikrim yok
Konya	Ümit Özdağ
Konya	Yorum yok.
Konya	Demirtaş
Konya	O da yenilikçi birisi
Konya	Ali babacan
Konya	Yok
Konya	Solcuların gönül rahatlığıyla oy verebileceği bir aday
Konya	Barış Akay
Konya	Muharrem İnce
Konya	Muharrem İnce
Konya	Ümit Özdağ
Konya	Ümit Özdağ
Mersin	Selahattin Demirtaş

Mersin	Selahattin Demirtaş
Mersin	Selahattin Demirtaş
Mersin	Selahattin Demirtaş
Mersin	Selahattin Demirtaş
Mersin	Selahattin Demirtaş
Mersin	Temel Karamollaoğlu
Mersin	Selahattin demirtaş
Mersin	Selahattin demirtaş
Mersin	Muharrem İnce
Mersin	Selahattin Demirtaş
Mersin	Selahattin Demirtaş
Samsun	Muharrem İnce
Samsun	Temel Karamollaoğlu
Samsun	Fatih Erbakan
Samsun	Ümit Özdağ
Samsun	Ali Babacan
Sivas	Yok
Sivas	Erkan Baş
Sivas	Kılıçdaroğlu olmamalıdır
Sivas	Sadece ülke çıkarlarının düşünenecek yeni biri
Tekirdağ	Muharrem İnce
Tekirdağ	Muharrem İnce
Tekirdağ	Muharrem İnce
Tekirdağ	Cem Uzan
Tekirdağ	Kararsız
Tekirdağ	Fikrim yok
Tekirdağ	Doğu Perinçek
Tekirdağ	Hiçbiri, hepsi birbirini gösteren spiderman karikatürü gibi
Tekirdağ	Muharrem İnce
Trabzon	Fatih Erbakan
Tunceli	Erkan Baş
Tunceli	Fatih Mehmet Maçoğlu
Tunceli	Erkan Baş
Van	Selahattin Demirtaş
Van	Selahattin Demirtaş
Van	Ali Babacan
Van	Erkan Baş
Van	Kararsızım
Van	Ali Babacan
Van	Kararsızım
Van	Selahattin Demirtaş
Van	Selahattin Demirtaş
Van	Selahattin Demirtaş
Van	Selahattin Demirtaş
Van	Selahattin Demirtaş
Van	Selahattin Demirtaş

Tablo 41. Türkiye İçin Hangi Yönetim Biçiminin Uygun Olduğuna İlişkin Düşünceler

	Sayı	Yüzde
Parlamenter Sistem	1444	74,3
Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi	490	25,2
Diğer	9	,5
Toplam	1943	100,0

Grafik 57. Türkiye İçin Hangi Yönetim Biçiminin Uygun Olduğuna İlişkin Düşünceler

Son birkaç yıldır uygulamaya sokulan ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi olarak adlandırılan yeni sistem ile eski parlamenter sistem arasında bir karşılaştırma yapılması istendiğinde, katılımcıların %74,3'ü Türkiye için parlamenter sistemin daha uygun olduğunu ifade etmiştir. Sadece %25,2'lik bir kesim Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin Türkiye için daha uygun olduğunu belirtmiştir.

Katılımcıların, Türkiye için hangi yönetim biçiminin daha uygun olduğu sorusuna, "Diğer-başka (belirtiniz)..." seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları yönetim biçimleri aşağıda sunulmuştur:

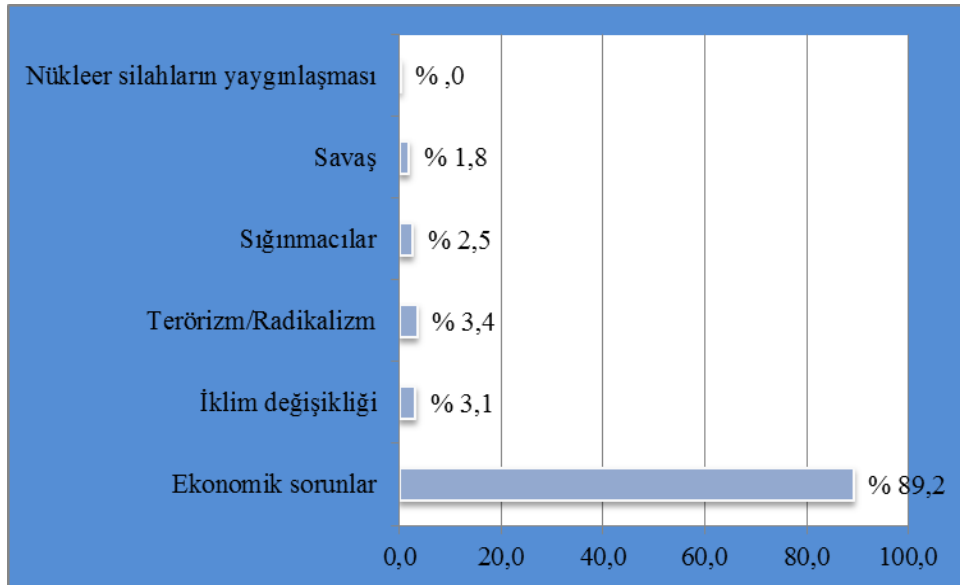
Ankara	Amerikan Seçim Sistemi; Çift Parlamentolu Sistem
Ankara	Güçlendirilmiş parlamenter sistem
Ankara	Yarı başkanlık sistemi
Ankara	Güçlendirilmiş parlamenter sistem
Ankara	Bilgili, adaletli monarşi
Ankara	Yarı başkanlık sistemi
Ankara	Güçlendirilmiş parlamenter sistem
Ankara	Komünizm
Ankara	Şeriat
Bursa	Demokratik Halk Yönetimi
Bursa	Başkanlık sistemi ama şimdiki değil, güçler ayrılığının olduğu.
Bursa	Anarşist bir yönetim
Bursa	Sosyalizm
Bursa	Bilgim yok
Diyarbakır	Güçlendirilmiş parlamenter sistem
Diyarbakır	Monarşi
Diyarbakır	Sosyalist yönetim biçimi
Diyarbakır	Federasyon
Diyarbakır	Sosyalizm
Diyarbakır	Şeriat
Erzurum	Halkın yönetim içinde bulunduğu bir sistem
Erzurum	Askeri rejim
Erzurum	Tek başlı teknokratik bir rejim olmalıdır
Erzurum	Şeriat
Hatay	Sosyalist cumhuriyet
İstanbul	Yok
İstanbul	Fikrim yok
İzmir	Monarşi
İzmir	Bilmiyorum
Konya	Şeriat
Konya	Fikrim yok
Konya	Kuvvetler ayrılığına dayalı tam denetimli Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi
Konya	Tam geliştirilmiş parlamenter sistemden yanayım
Konya	Bilmiyorum
Mersin	Teokrasi
Samsun	Şeriat
Samsun	Şeriat
Samsun	Şeriat
Tekirdağ	Yarı başkanlık sistemi
Tekirdağ	Yarı başkanlık sistemi
Tekirdağ	Bu sosyolojik toplum yapısında ikisi de yozlaşmaya çok müsait
Trabzon	Monarşi
Tunceli	Sosyalist cumhuriyet
Tunceli	Sosyalist cumhuriyet
Tunceli	Yarı başkanlık
Tunceli	Özerk eyaletler
Van	Şeriat

Tablo 42. Yakın Gelecekte Türkiye’yi Bekleyen Sorunlar Olup Olmadığına İlişkin Düşünceler

	Sayı	Yüzde
Evet, var	2048	98,3
Hayır, yok	35	1,7
Toplam	2083	100,0

Tablo 43. İlk Sırada Gelen Sorun		
	Sayı	Yüzde
Ekonomik sorunlar	1857	89,2
İklim değişikliği	65	3,1
Terörizm/Radikalizm	71	3,4
Sığınmacılar	52	2,5
Savaş	37	1,8
Nükleer silahların yaygınlaşması	1	,0
Toplam	2083	100,0

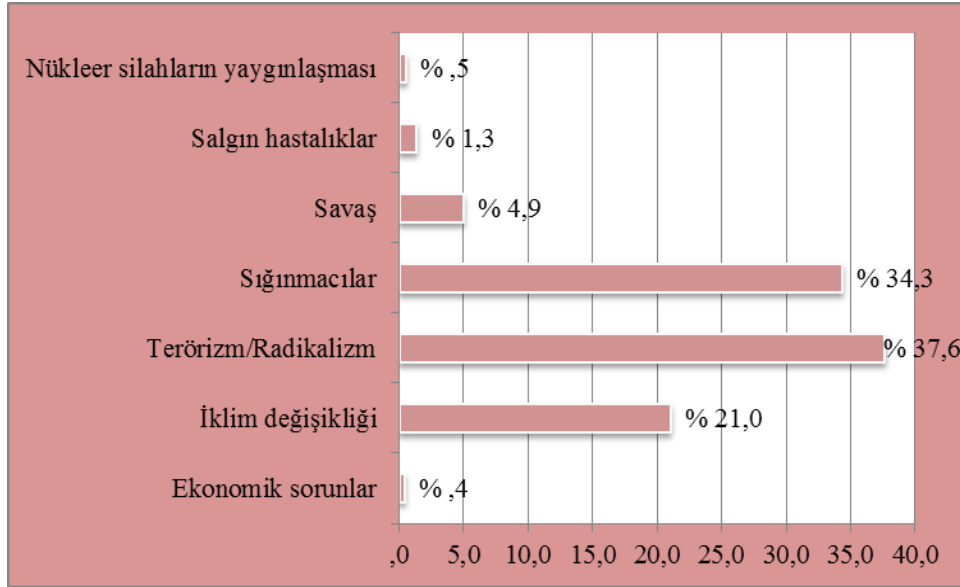
Grafik 58. İlk Sırada Gelen Sorun

Katılımcılara, yakın gelecekte Türkiye’yi bekleyen sorunlar olup olmadığı konusundaki düşünceleri sorgulandığında; tamamına yakını (%98,3) yakın gelecekte Türkiye’yi sorunların beklediğini düşündüğünü belirtmiştir. Kendilerine göre bu sorunların neler olduğu sorulduğunda ise ilk sırada, %89’2’lik bir oran ile “ekonomik sorunlar” dile getirilmiştir.

Tablo 44. İkinci Sırada Gelen Sorun		
	Sayı	Yüzde
Ekonomik sorunlar	7	,4
İklim değişikliği	408	21,0
Terörizm/Radikalizm	731	37,6
Sığınmacılar	667	34,3
Savaş	96	4,9
Salgın hastalıklar	25	1,3
Nükleer silahların yaygınlaşması	9	,5
Toplam	1943	100,0

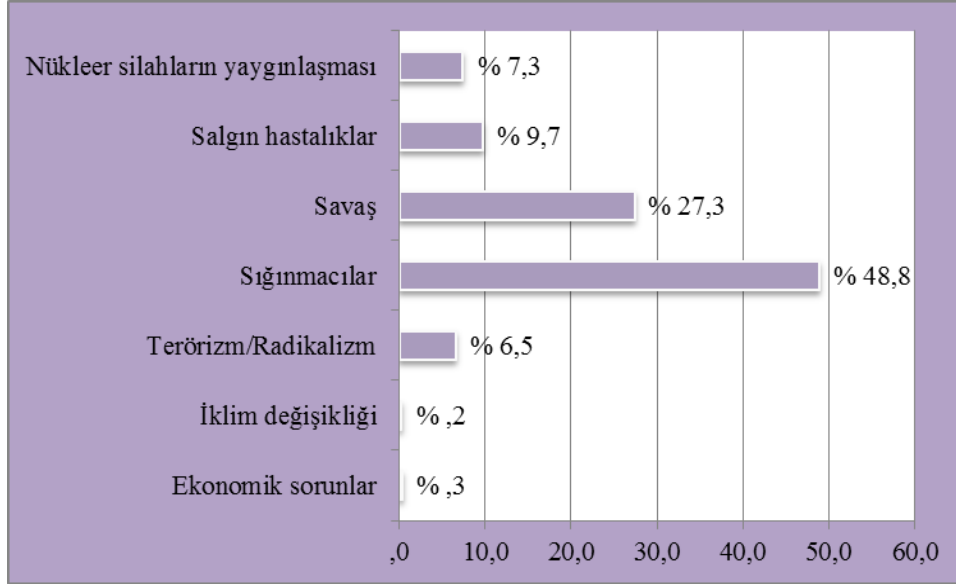
Grafik 59. İkinci Sırada Gelen Sorun

Türkiye’yi bekleyen sorunlar olarak ikinci sırada %37,6’lık bir oran ile “terörizm ve radikalizm” ifade edilmiştir.

	Sayı	Yüzde
Ekonomik sorunlar	5	,3
İklim değişikliği	3	,2
Terörizm/Radikalizm	115	6,5
Sığınmacılar	865	48,8
Savaş	484	27,3
Salgın hastalıklar	171	9,7
Nükleer silahların yaygınlaşması	129	7,3
Toplam	1772	100,0

Grafik 60. Üçüncü Sırada Gelen Sorun

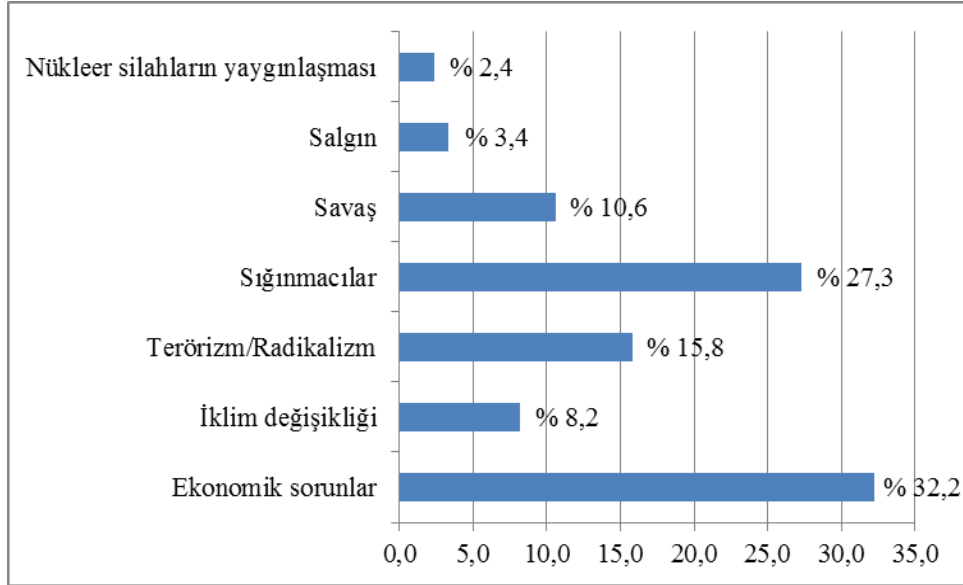
Türkiye'yi bekleyen sorunlar olarak üçüncü sırada, %48,8'lik bir oran ile sığınmacılar Türkiye'yi bekleyen en önemli sorun olarak belirtilmiştir.

Tablo 46. Yakın Gelecekte Türkiye'yi Bekleyen En Önemli Üç Sorun

	Sayı	Yüzde
Ekonomik sorunlar	1869	32,2
İklim değişikliği	476	8,2
Terörizm/Radikalizm	917	15,8
Sığınmacılar	1584	27,3
Savaş	617	10,6

Salgın	196	3,4
Nükleer silahların yaygınlaşması	139	2,4
Toplam	5798	100,0

Grafik 61. Yakın Gelecekte Türkiye’yi Bekleyen En Önemli Üç Sorun

Tablo 62 ve grafik 61’de, Türkiye’yi yakın gelecekte bekleyen sorunlara ilişkin sayı ve yüzdeler toplu olarak, bir arada ele alınmıştır. Bu üç soruya verilen cevaplar toplu olarak analiz edildiğinde, yüzdeler dağılımlarında “ekonomik sorunlar” %32,2, “sığınmacılar” %27,3, “terörizm ve radikalizm” ise %15,8’lik bir oranla en çok öne çıkarılan sorunlar olmuştur.

Katılımcıların, yakın gelecekte Türkiye’yi bekleyen en önemli üç problemin ne olduğuna ilişkin sorunun, “Diğer-başka (belirtiniz)...” seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları sorun türleri aşağıda sunulmuştur:

Ankara	Eğitimsizlik
Ankara	İç savaş ihtimali mevcut
Ankara	Eğitim sorunu
Ankara	Muhalefet
Ankara	Kültür yozlaşması
Ankara	Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve cahillik
Ankara	Azınlıkların yalnızlaştırılması
Ankara	Adalet ve güvenlik
Ankara	Altyapı, sağlık, eğitim vb. Temel toplumsal kurumların çöküşü
Ankara	Yönetim şekli, yozlaşma
Bursa	Eğitimsizlik
Bursa	Ülkemizde cinsel yönelimin bile kısıtlanması gibi kısıtlamalar
Bursa	Tek adam sistemi

Bursa	Ambargo konulması
Bursa	İrkçılık
Bursa	Eğitimin çökmesi
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet
Diyarbakır	Toplumda yozlaşma
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet
Diyarbakır	Kadına şiddet
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet
Hatay	Göçmenlere daha çok olanak tanınması
Hatay	Sadece mülteci ve göçmen sorunları
Hatay	İç savaş
Hatay	Kadın hakları eksiklikleri
Hatay	Sığınmacılar
Hatay	İç karışıklıklar
Hatay	Göçmenlerin de etkisinin olacağı iç karışıklıklar
İstanbul	Hepsi
İstanbul	Güvensiz ortam
İstanbul	Nüfusun yaşlanması
İstanbul	Aşırı İslam bir tehlike
İzmir	Eğitim, adalet
Konya	Eğitim
Konya	İşsizlik
Konya	Siyasi politikaların yanlış yönetmeliğine dayalı yönetmelik
Konya	Yeni yetişen nesille birlikte Türk toplumunun değer yargılarının değişmesi. Avrupa özentiliği
Konya	Nüfus dağılımı
Mersin	Yasalar değişmezse kadına şiddet artacak
Mersin	İç güvenlik
Mersin	Daha fazla göç alacak olması
Mersin	Siyasi tarihin tekerrür etmesi
Samsun	Eğitim
Samsun	Adalet
Tekirdağ	Muharrem ince
Tekirdağ	Tarikatlar ve cemaatler
Tekirdağ	Aynı iktidarın devam etmesi
Trabzon	Beyin göçü
Tunceli	Sığınmacılar ve Türkiyeciler arasında iç savaş
Van	Halkta ayrıştırma bölünme

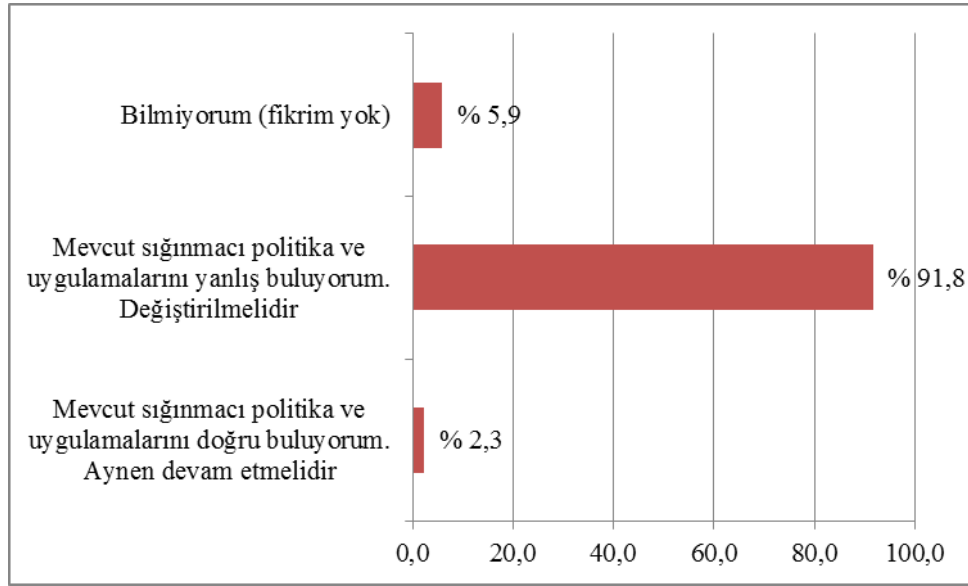
Katılımcıların Türkiye'nin politik durumuna ilişkin görüş ve değerlendirmelerini içeren bulguların sunumu burada tamamlanmıştır.

3.1.4. Sığınmacılara İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılanların, Türkiye’de bulunan sığınmacı-göçmenlere ilişkin görüş ve değerlendirmelerine yer verilmiştir.

	Sayı	Yüzde
Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını doğru buluyorum. Aynen devam etmelidir	50	2,3
Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış buluyorum. Değiştirilmelidir	1954	91,8
Bilmiyorum (fikrim yok)	125	5,9
Toplam	2129	100,0

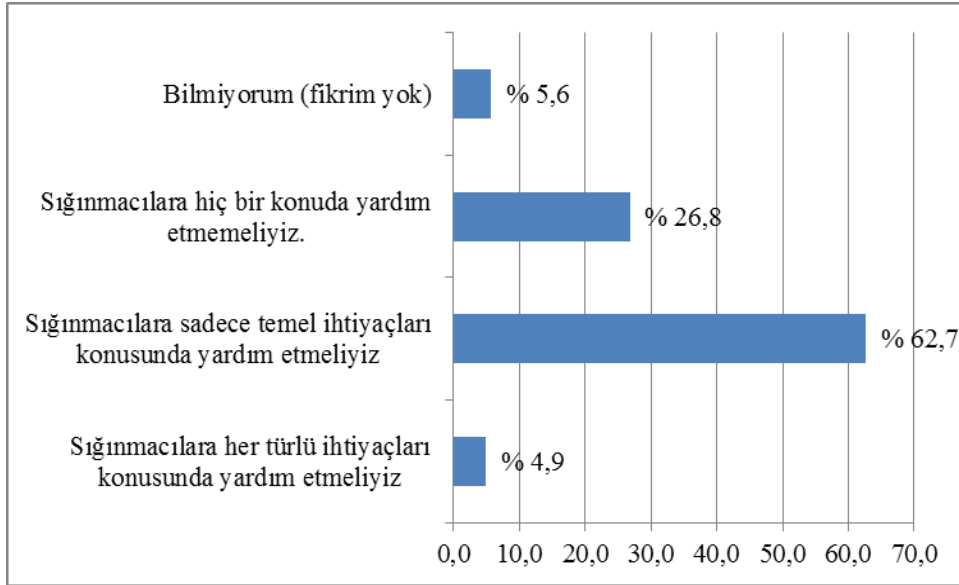
Grafik 62. Sığınmacılara Yönelik Hükümet Politikalarına İlişkin Düşünceler

Türkiye’de bulunan sığınmacılara yönelik mevcut hükümet politika ve uygulamalarının değerlendirilmesi istendiğinde, katılımcıların tamamına yakını (%91,8), mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış bulduğunu ve değiştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Sadece %2,3’lük çok küçük bir kesim, bu politika ve uygulamaları doğru bulduğunu ve aynen devam ettirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Tablo 48. Sığınmacılara Yapılan Yardımlar Konusundaki Düşünceler			
		Sayı	Yüzde
	Sığınmacılara her türlü ihtiyaçları konusunda yardım etmeliyiz	104	4,9
	Sığınmacılara sadece temel ihtiyaçları konusunda yardım etmeliyiz	1335	62,7
	Sığınmacılara hiç bir konuda yardım etmemeliyiz.	571	26,8
	Bilmiyorum (fikrim yok)	119	5,6
	Toplam	2129	100,0

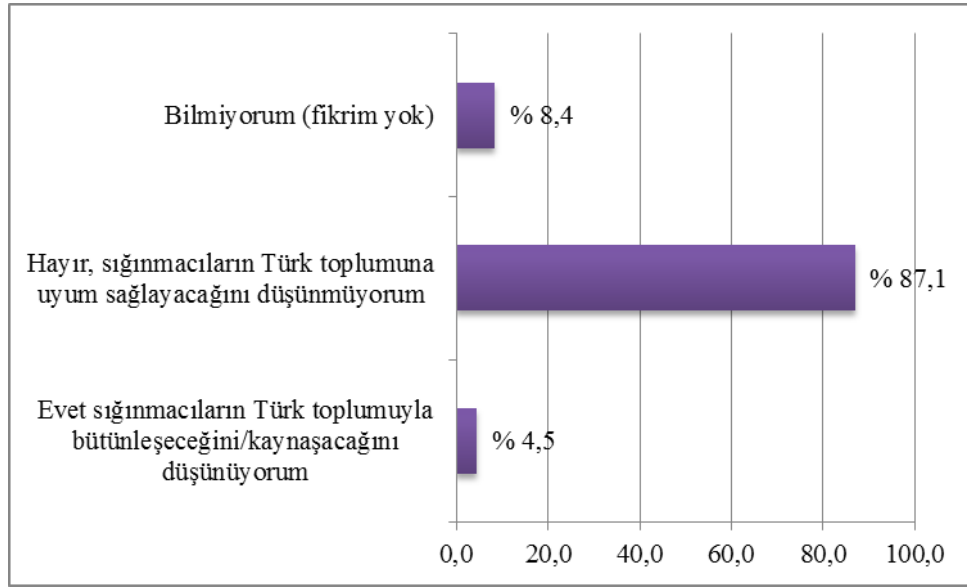
Grafik 63. Sığınmacılara Yapılan Yardımlar Konusundaki Düşünceler

Sığınmacılara yapılan yardımlar konusunda ise katılımcıların üçte ikisine yakın bir grup (%62,7), sadece temel ihtiyaçlar konusunda yardımcı olmak gerektiğini belirtmiştir. Sığınmacılara hiçbir konuda yardımcı olmamak gerektiğini düşündüğünü belirtenler ise ikinci büyük grubu (%26,8) oluşturmuştur. Sadece %4,9'luk küçük bir grup sığınmacılara her türlü ihtiyaçları konusunda yardım etmemiz gerektiğini ifade etmiştir.

Tablo 49. Türkiye’deki Sığınmacıların Türk Toplumuna Uyumuna İlişkin Düşünceler			
		Sayı	Yüzde
	Evet sığınmacıların Türk toplumuyla bütünleşeceğini/kaynaşacağını düşünüyorum	96	4,5
	Hayır, sığınmacıların Türk toplumuna uyum sağlayacağını düşünmüyorum	1852	87,1
	Bilmiyorum (fikrim yok)	179	8,4
	Toplam	2127	100,0

Grafik 64. Türkiye’deki Sığınmacıların Türk Toplumuna Uyumuna İlişkin Düşünceler

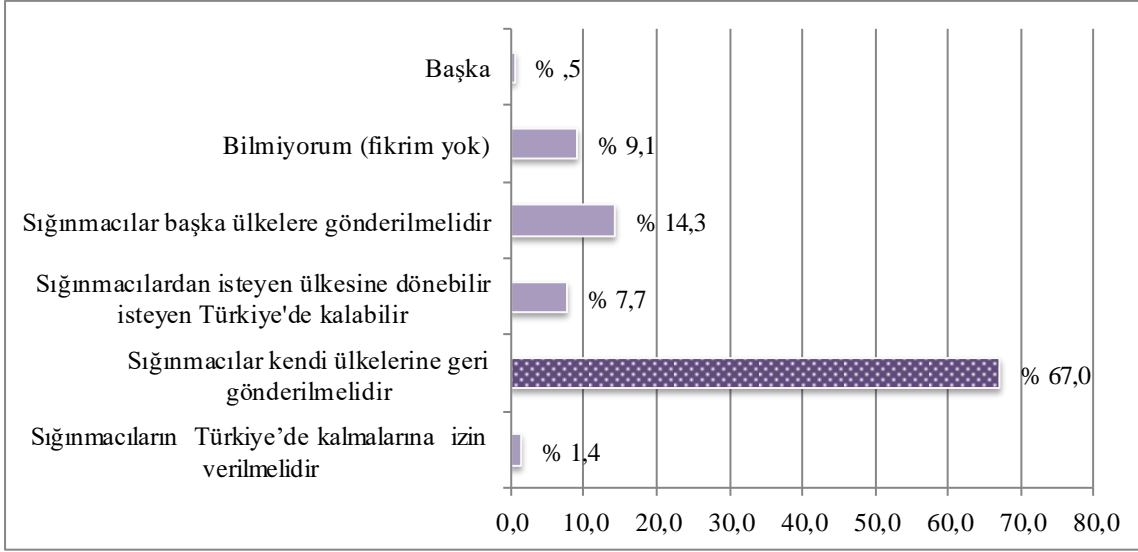

Araştırmaya katılmış olanlara, Türkiye’deki sığınmacıların Türk toplumuna uyumları konusundaki düşünceleri sorulduğunda, yine çok büyük bir grup %87,1’lik bir oranla, sığınmacıların Türk toplumuna uyum sağlayacağını düşünmediğini belirtmiştir. Buna karşılık, %4,5’lik küçük bir grup sığınmacıların Türk toplumuna uyum sağlayacağını ve toplumla bütünleşeceğini düşündüğünü ifade etmiştir.

Tablo 50. Türkiye'deki Sığınmacılarla İlgili Ne Yapılması Gerektiğine İlişkin Düşünceler			
		Sayı	Yüzde
	Sığınmacıların Türkiye’de kalmalarına izin verilmelidir	29	1,4
	Sığınmacılar kendi ülkelerine geri gönderilmelidir	1376	67,0
	Sığınmacılardan isteyen ülkesine dönebilir isteyen Türkiye'de kalabilir	159	7,7
	Sığınmacılar başka ülkelere gönderilmelidir	293	14,3
	Bilmiyorum (fikrim yok)	187	9,1
	Başka	11	,5

Toplam	2055	100,0
---------------	-------------	--------------

Grafik 65. Türkiye'deki Sığınmacılarla İlgili Ne Yapılması Gerektiğine İlişkin Düşünceler

Şimdi de katılımcılara, Türkiye'deki sığınmacılarla ilgili ne yapılması gerektiği sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır: Yüzde 67'lik bir grup, sığınmacıların kendi ülkelerine geri gönderilmesi gerektiğini belirtmiştir. Yüzde 14,3'lük ikinci büyük grup ise sığınmacıların başka ülkelere gönderilmesi gerektiğini düşündüğünü ifade etmiştir. Sadece %1,4'lik çok küçük bir grup, sığınmacıların Türkiye'de kalmalarına izin verilmelidir şeklinde düşünce beyan etmiştir.

Katılımcıların, Türkiye'deki sığınmacılara yönelik ne yapılmalıdır sorusuna, "Diğer-başka (belirtiniz)..." seçeneğine açık-uçlu olarak kendi yazdıkları düşünceleri aşağıda sunulmuştur:

	Mümkünse kendi ülkelerine şeffaf bir politikayla gönderilmelidirler
Ankara	Diğer ülkelerde olduğu gibi tahsilli temiz sığınmacılar kalabilir
Ankara	Nitelikli olanlara izin verilmeli, kalanı gönderilmelidir
Ankara	Sığınmacıların ülkeye adaptasyonu konusunda yapılan yatırımlar eksiktir. Adaptasyon konusunda ciddi çalışmalar yapılmalı, süreç izlenmeli adapte olanların kalmasına izin verilmeli
Ankara	Çalışmaya uygun sığınmacılar kontrole tabi şekilde ülkede tutulmalı kalanı gönderilmeli
Ankara	Sermayesi olanlar ülkenin ekonomisine katkı sağlamak şartıyla TC vatandaşı olarak kalsın
Ankara	Hayati tehlikesi olmayanlar gönderilmeli, kalanlarında Türk toplumuna entegre olmasını sağlayacak politikalar geliştirilmeli
Ankara	Ülkelerinde kriz çözülerek hepsi ülkelerine gönderilmeli
Ankara	Nitelikli olanlara izin verilmeli, kalanı gönderilmelidir

Ankara	Ülkelerine gönderilmeli ve Türkiye'de sebep oldukları sorunlar için tazminat ödemeliler
Ankara	Entegre olanlar kalmalı
Ankara	Gitmek isteyen gitsin, ceza işleyen suç işlendiğinde gitsin
Ankara	Daha etkili bir denetim ve iletişim sistemi geliştirilebilir
Bursa	Denetimler artırılmalı, bilinç artışı yaşamalıyız
Bursa	Nitelikli, ülkeye faydası dokunacak olan insanlar kalabilir diğerleri sınır dışı edilsin
Bursa	Ülkelerinde güvenle yaşayabilecekleri ortam sağlanana kadar kalmalılar
Diyarbakır	Bu ülkeye Hitler lazım
Diyarbakır	Daha iyi çözüm önerileri olabilir
Diyarbakır	Nazi kampı gibi olmalı
Diyarbakır	Sığınmacılara özel kurallar konulmalıdır
Diyarbakır	Sınırdaki kurşuna dizilmeli
Diyarbakır	Ülkelerindeki sorunların bitirilmesine yardımcı olunup ülkelerine gönderilmeliler
Erzurum	Yaşlı, çocuk ve kadınların kalması, genç eli silah tutanların gitmesini istiyorum
Gazintep	Bizim askerimiz gibi onlarda savaşmalıdır. Ülkeleri temizlenip tekrar ülkelerine gitmeliler kaçmak bir çözüm değil
Hatay	Diplomasi yöntemiyle geri gitmeleri gerekiyor
Hatay	Ülkenin sığınmacı olması önlenmelidir. Tampon bölge ve sınır oluşturulmalıdır
Hatay	Gerçekten sığınmaya ihtiyacı olanların temel ihtiyaçları karşılanmalı. Keyfi göç için gelenler gönderilmeli. Ve hatta baştan ülkeye alınmamalı.
Hatay	Boş gezenler çalışmayanlar gitsin
Hatay	Göçmen alımı durmalı keyfi göç önlenmeli
İstanbul	Sığınmacı sayısı sınırlandırılmadan herkese sınırlar açılmalı
İstanbul	Savaş bitince gitsinler
İstanbul	Göçmen politikası oluşturulmalı ve sınırlandırılmalı
İstanbul	Sığınmacılar denetimli yerlerde kalmalıdır. Girişleri kontrollü olmalıdır ülkeye
İstanbul	Sınırlı bir göçmen politikası izlenmeli
İstanbul	Kontrollü bir şekilde kalmalarına izin verilmeli
İstanbul	Nitelikli olanlar işe alınmalı, diğerleri kendi ülkelerine gönderilmeli
İstanbul	Nitelikli olanlar kalmalı, diğerleri kendi ülkelerine gönderilmeli
İstanbul	Nitelikli olanlar kalmalı, diğerleri kendi ülkelerine gönderilmeli
İzmir	Niteliklilerin kalması niteliksizlerin gitmesini doğru buluyorum
İzmir	Belli kriterleri sağlayan kişilerin kalmasını doğru buluyorum
İzmir	Uyum sağlama politikası geliştirilmeli ve uygulanmalıdır
İzmir	Belli kriterlere uyum sağlayanların kalmasını düşünüyorum
İzmir	Kriterlere uyum sağlayanlar kalabilir
İzmir	Kamp alanları oluşturmak
İzmir	Belirli kriterlere uyan kişilerin ülkede kalmasını destekliyorum.
İzmir	Kriterlere uyum sağlayanların ülkede kalmasını olumlu buluyorum
İzmir	Kriterlere uyum sağlayanların ve zor durumda olanlar kalabilir
İzmir	Belli kriterlere uyum sağlayanların kalmasını düşünüyorum.
İzmir	Belli kriterlere uyum sağlayanların kalmasını düşünüyorum.
İzmir	Belli kriterlere uyum sağlayanların kalmasını düşünüyorum.

İzmir	Temel ihtiyaçların karşılanıp asimile edilmelerini düşünüyorum
İzmir	Hepsini patlatmak
Konya	Kendi ülkelerinin durumu eskiye nazaran düzeltildi ise geri gönderilmeli
Konya	2. Dünya Savaşında Nazilerin Yahudileri zorla çalıştırdığı gibi bizde zorla çalıştırıp ekonomik güç elde edelim
Konya	Sığınmacılar sınır dışı edilmelidir
Konya	Sadece kalifiye olanlar kalabilir.
Konya	Türk milletini sınıflandıracak yükseltecek kalitesini yükseltecekse sığınmacılar mantıklı olabilir ama öncelik sığınmacılara desteklenmesi yardımcı olmaması halinde
Konya	Türkiye hariç ister kendi ülkelerine ister başka ülkelere gönderilmelidir
Mersin	Ülkelerindeki sıkıntı yaşanılacak bir düzeye geldiyse kesin olarak gönderilmelidirler. Ters bir durum söz konusu ise ülkemizin gerekli yerlerine gereği şekilde yaşatılmalıdır.
Samsun	Sığınmacılar can ve mal güvenliği sağlanarak kendi vatanlarına gerekirse zorla gönderilmelidir.
Samsun	Uyum süreci ile belli bir kısmı kalabilmelidir
Samsun	Her insanın yaşama hakkı gözetilerek bir şeyler yapılmalı
Samsun	Yeterki gitsinler nasıl gittikleri önemli değil
Samsun	Daha kontrollü bir şekilde sığınmacı alımı olmalı ve takip edilmeli
Samsun	Ülkemize yararlı olacak alanlarda kullanılabilir gerisi ülkesine gönderilmelidir
Samsun	Mevcut şartlar uygun olunca ülkelere geri gönderilmelidir
Samsun	Sığınmacılar isterlerse kendi memleketlerine isterlerse başka memlekete gönderilmelidirler
Sivas	Kadınlar ve çocuklar Türkiye’de kalabilir erkekler gönderilmeli
Sivas	Kadınlar ve çocuklar Türkiye’de kalabilir erkekler gönderilmeli
Sivas	Ülkemiz için yararlı olacaklar kalmalı diğerleri ihtiyaçlarını giderecek bağımsızlığını kazanacak durumda olunca gönderilmeli
Tekirdağ	2023 seçimleri
Tekirdağ	Sığınmacıların birlik içinde kendi ülkelerinin geleceğine karar vermesi, yasal olarak vatandaşlık alanların serbest bırakılması, uyum sağlamayan ve vatandaşlığı olmayanların ülkelere geri gönderilmesi gerekmektedir. Türkiye bu noktada atılacak adımlara destek olmalı, nefret politikasının önüne geçmelidir
Tekirdağ	Meslek sahibi ülkemize ekonomik yönden yükseltecek kadınlar kalmalıdır
Tekirdağ	Zeki olanlar kalabilir
Trabzon	Uygun bir ortamda ülkelere geri gitmelidir yine de Türkiye’de çok fazla sığınmacı kalırsa diğer ülkelere yardım istenmeli ve o ülkelere de gönderilmeli
Tunceli	Kamp sistemi uygulanmalı uyumsuz ve sabıka kaydı olan kişiler alınmamalı
Van	Belirli bir süre kaldıktan sonra ya ülkelere ya da başka ülkeye gönderilmelidirler, sürekli burada kalamazlar. Türk toplumunu asimile edecek kadar sayıları fazla
Van	Her hangi bir sorun yaşayan sığınmacı direkt sınır dışı edilsin diğerleri de gözetilsin
Van	Sığınmacıların gelmek zorunda olduğu yerlerde güvenlik sağlanmalı
Van	Çıkarlarımız doğrultusunda kalabilir ancak mevcut kültür, örf adet gibi etnik

	kökene yönelik durumlar kontrol altına alındıkça
Van	Avrupa ülkelerine gönderilmeli

Tablo 51. Türkiye’de Çok Fazla Sığınmacı Olması ve Bu Durumdan Rahatsızlık Duymaya İlişkin Değerlendirme

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle katılıyorum	1564	73,5
Katılıyorum	382	17,9
Kararsızım	93	4,4
Katılmıyorum	36	1,7
Kesinlikle katılmıyorum	54	2,5
Toplam	2129	100,0

Tablo 52. Türkiye’deki Sığınmacıların Türkiye'nin Nüfus Yapısını Bozduğuna İlişkin Değerlendirme

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle katılıyorum	1531	71,8
Katılıyorum	390	18,3
Kararsızım	109	5,1
Katılmıyorum	48	2,3
Kesinlikle katılmıyorum	53	2,5
Toplam	2131	100,0

Tablo 53. Türkiye’deki Sığınmacıların Türkiye'nin Ekonomisine Önemli Katkı Yaptıklarına İlişkin Değerlendirme

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle katılıyorum	80	3,8
Katılıyorum	95	4,5
Kararsızım	276	13,0
Katılmıyorum	535	25,1
Kesinlikle katılmıyorum	1144	53,7
Toplam	2130	100,0

Yukarıdaki üç tabloda da, sığınmacılara yönelik olarak olumsuz düşüncelerin devam ettiği görülmektedir. Diğer bir deyişle, Türkiye’de çok fazla sayıda sığınmacı olmasından rahatsızlık duyanlar, toplamda, %91,4’lük bir oran oluşturmuştur. Sığınmacıların, Türkiye’nin nüfus yapısını bozduğunu düşünenlerin oranı ise yine genel toplamda %90,1 olarak tespit

edilmiştir. Sığınmacıların Türkiye'nin ekonomisine önemli bir katkı yapmadıklarını düşünenlerin oranı ise toplamda %78,8 olarak tespit edilmiştir. Kısacası, katılımcıların çoğunluğunun bu üç konuda da sığınmacılara yönelik olumsuz düşünce içinde olduklarını söylemek olanaklıdır.

Tablo 54. Türkiye'deki Sığınmacıların Geleceğimiz İçin Tehdit Oluşturduğuna İlişkin Değerlendirme

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle katılıyorum	1325	62,5
Katılıyorum	389	18,3
Kararsızım	228	10,8
Katılmıyorum	84	4,0
Kesinlikle katılmıyorum	94	4,4
Toplam	2120	100,0

Türkiye'deki sığınmacıların, Türkiye'nin geleceği için tehdit oluşturup oluşturmadığı sorgulandığında, katılımcıların toplamda %80,8'i tehdit oluşturduğunu belirtmiştir. Buna karşılık ancak %8,4'lük bir grup, tehdit oluşturmadığını düşündüğünü beyan etmiştir.

Tablo 55. Türkiye'de Sığınmacılara Vatandaşlık Verilmesinin Doğru Bir Karar Olduğuna İlişkin Değerlendirme

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle katılıyorum	67	3,1
Katılıyorum	28	1,3
Kararsızım	126	5,9
Katılmıyorum	337	15,8
Kesinlikle katılmıyorum	1571	73,8
Toplam	2129	100,0

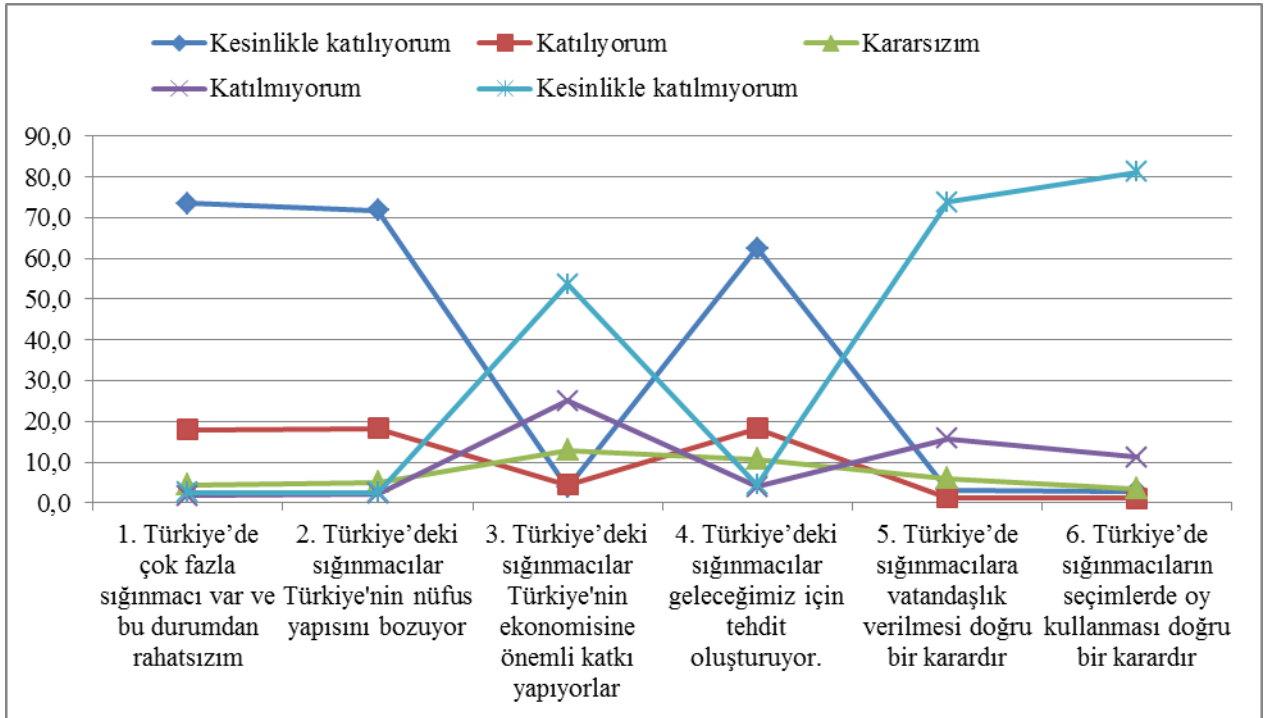
Aynı şekilde, Türkiye'de sığınmacılara vatandaşlık verilmesinin doğru bir karar olup olmadığına ilişkin düşünceleri sorulduğunda katılımcıların %89,6'sı doğru bir karar olmadığını ve sığınmacılara vatandaşlık verilmesini uygun bulmadığını belirtmiştir. Sadece %4,4'lük bir kesim sığınmacılara vatandaşlık verilmesinin doğru ve uygun bir karar olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 56. Türkiye’de Sığınmacıların Seçimlerde Oy Kullanmasının Doğru Bir Karar Olduğuna İlişkin Değerlendirme

	Sayı	Yüzde
Kesinlikle katılıyorum	59	2,8
Katılıyorum	25	1,2
Kararsızım	75	3,5
Katılmıyorum	239	11,3
Kesinlikle katılmıyorum	1726	81,3
Toplam	2124	100,0

Yine sığınmacıların Türkiye’deki seçimlerde oy kullanmalarının doğru bir karar olup olmadığı konusundaki düşüncelerinin ne olduğu sorulduğunda, katılımcıların %92,6’sı sığınmacıların seçimlerde oy kullanmalarının doğru bir karar olmadığını düşündükleri tespit edilmiştir. Buna karşılık, sadece %4’lük bir grup sığınmacıların Türkiye’deki seçimlerde oy kullanmalarını doğru bulduğunu belirtmiştir.

Grafik 66. Sığınmacılara İlişkin Düşünceler – Genel Tablo

Bu grafikte, yukarıdaki tablolarda verilen sonuçların bir arada görülmesi tasarlanmıştır. Belirtilen konularda, en yüksek hoşnutsuzluk duyulan konular, sırasıyla, sığınmacıların seçimlerde oy kullanmaları, vatandaşlık verilmesi, sayılarının çok fazla olduğu ve ülkenin nüfus yapısını bozdukları şeklindeki düşünce ve değerlendirmeler olmuştur.

Katılımcıların Türkiye'deki sığınmacı-göçmenler hakkındaki görüş ve değerlendirmelerine ilişkin bulgularının sunumu burada tamamlanmıştır.

Katılımcılara, son olarak sormadığımız ancak ankete eklemek istedikleri veya araştırmacı ile paylaşmak istedikleri, önemli gördükleri düşüncelerini belirtmeleri, açık-uçlu bir soru ile istenmiş ve bu açık-uçlu soruya katılımcıların kendi yazdıkları düşünceleri aşağıda sunulmuştur:

Ankara	Herkesi Üniversite mezunu yapmak ve üniversitedeki bölümlerin değerinin azalması
Ankara	Kılıçdaroğlu aday olmasın
Ankara	Her ne kadar belirli siyasi partilere veya isimlere oy vereceğimi söylemiş olsam da hiçbiri iyi değil. Kötünün iyisini seçmek zorunda olduğumu hissediyorum
Ankara	Muhalefet partilerinin aktif siyasi politikalar izlediğini düşünmüyorum. Şu an muhalefet partinin tek dayanağı Ak partinin iktidarının kötü yönetimi ve insanların ona oy vermeme düşüncesidir
Ankara	Sığınmacılar gitsin. Eğitim düzelsin, ekonomi düzelsin
Ankara	Ülkedeki temel yaşam standartlarımızı etkileyen olayların yanı sıra kültürel ve kişisel gelişimimize yönelik bir şeyler yapılmalı, bunlar da önemli
Ankara	Göçmenler arasındaki sadece yetkin kişilere oy kullanma hakkı verilmeli
Ankara	Türkiye'nin dış politikasına ilişkin soru olabilirdi
Ankara	Beyin göçü ile ilgili soru olabilirdi
Ankara	Selo başkanı rahat bırakın
Ankara	Sizin de değinmediğiniz adalet konusunda; kadın ve çocuk istismarları, zoraki evlilikler, kadın hakları konusunda devletin tutumuyla ilgili anket yapılabilir
Ankara	Kadın hakları konusunda çok ciddi çalışmalar yapılmalıdır
Ankara	Serbest ekonomi politikası gereği gümrük vergileri vs kaldırılmalıdır
Ankara	Duygusal ve cinsel yönelim olarak farklı düşünen insalara da hakları konusunda düzenlemeler yapılmalıdır
Ankara	Sığınmacıların hedef haline gelmesine katılmıyorum
Ankara	Önce AKP'den sonra da Y-CHP'den kurtulmalıyız
Bursa	Sorular açık seçik değildi 3 şık yerine 5li ve 5 şık yerine 10lu şık kullanılabilirdi
Bursa	Kılıçdaroğlu aday olmasın
Bursa	Dolaylı vergiler kaldırılmalı ve gelir vergisi uygulanmalı
Bursa	Ülkenin ciddi problemlerinden biri olan Kürt sorunu acilen çözülmelidir anadilde eğitim hakkı Kürtlerin benliklerini ve kültürlerini koruyabilmeleri için gerekli bir haktır
Bursa	Türkiye'de siyasi ve politik konuları gerektiğinde yüzleşerek ve açıkça toplum önünde tartışılmasını istiyorum
Bursa	Mülteci sorununa bir çözüm bulunmalı, sokak köpeklerinden rahatsızım. Geceleri rahat gezmek istiyorum
Diyarbakır	Hükümetin değişmesi ve mültecilerin gönderilmesi ülkenin bütün sorunlarını çözer
Diyarbakır	Gençlerin gelecek kaygılarını azaltacak ve ekonomiyi iyileştirecek stratejiler bir an evvel uygulanmalı
Diyarbakır	48. soruda Türk yerine Türkiye demeliydi ve kadına yönelik şiddete değinmeliydi
Diyarbakır	Bazı sorular spesifik olabilirdi. Ayrıca 48. soruda 'Türk toplumu' yerine 'Türkiye Cumhuriyeti Halkı' denebilirdi çünkü T.C. birçok kimlikle inşa edilmiştir.
Diyarbakır	Sosyallikle ilgili soru olmaması eksikti
Diyarbakır	Türkiye'nin sorunları kısmında kadına yönelik şiddet seçeneği olmaması sorundu
Diyarbakır	Bu soruların sorulması bile ülkenin ne halde olduğunun küçük bir belirtisidir
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddetin olmaması eksikti

Diyarbakır	Kadına yönelik şiddet Türkiye'nin en büyük sorunu. Olmaması eksikti
Diyarbakır	Kadına yönelik şiddetin olmaması eksikti ve 48. Soruda Türk yerine Türkiye sözcüğü kullanılmalı
Diyarbakır	Siyasal İslamla yönetilen bir ülkede yaşamak istemiyorum
Diyarbakır	Kapitalizm içinde Faşizmi yaşayan bir ülke fazla sözüm yok
Diyarbakır	Ak parti kapatılsın
Diyarbakır	Emekli ittifakı eklensin
Diyarbakır	Sistemin değişmesi gerekiyor
Diyarbakır	Gençlere önem verilsin. Gelir eşitliği sağlansın
Diyarbakır	Gençlere önem verilsin. Ekonomi düzeltilsin
Diyarbakır	Kürtler kendi partisi altında seçime girsın
Diyarbakır	48. soruya ek olarak şöyle cevap vermek istiyorum; Türkiye'nin toplumsal yapısına uymayacakları gibi bozacaklar ve Türk yerine Türkiye Toplumunu denmeliydi.
Diyarbakır	Ülkenin bir an önce tek kişilik yönetimden çıkarılıp daha demokratik biçimde ilerlemeli ve TBMM'ye girmek için farklı anayasalar eklenmeli
Diyarbakır	Hükümetin kesinlikle değişmesi gerekiyor. Ekonomi çok kötü
Erzurum	Mancılık kurulmalı Suriye sınırına
Erzurum	Birileri çöpe ekmek atıyorsa ya çöpteki ekmeği alırsın ya da adalet ister adaleti alırsın
Erzurum	Hükümetin istişare yapması lazım. Her yerde üniversite açılmaması lazım
Erzurum	Türkiye ekonomisi eşit ve adaletsiz olduğu için ve ülke yönetiminin kendi vatandaşlarını 2. Sınıf göstermesi, kadın haklarının hala hiçe sayılması gibi nedenler de göz önüne alınmalıdır
Erzurum	Şu an da geçmiş zaman diliminde ülkemizde gündemde olan taciz, tecavüz, bilindik isimlerin davaları ve hakimlerin değiştirilmesi. Aniden ülkede sürekli ortaya çıkan video ve ses kayıtları ama bunlarla ilgili gerçek ve anlamlı bir dönüş olmaması benim nezdimde üzerinde durulması gereken konulardır
Erzurum	Ekonomi geliştirilmelidir. Yerli üretim arttırılmalıdır. Yatırımcılara daha çok destek verilmelidir
Gaziantep	Muhalefetin de yeterince adil vatanperver olduğunu düşünmüyorum kötünün iyisidir diye
Gaziantep	Sığınmacıların insan olarak desteklenmesi gerekiyor fakat doğru politikalarla kabul edilmeli, ülkeye kabul etmek doğruyu yapmak demek değildir
Gaziantep	Optimist bir yaklaşımla; bir sonraki seçimlerde olumsuz durumların iyiye yönelik geleceğimizin daha parlak olacağına inanıyorum
Gaziantep	İki şıklı sorularda iki uç cevapların olması sorundu
Gaziantep	Umarım bir şeyler artık değişir/mültecilere vatandaşlık verilmemeli
Gaziantep	Ülkemizde doğru düzgün bir parti olmadığı için bizler neye oy vereceğimizi bilmiyoruz. Bence Mansur Yavaş gibi bir aday ortaya çıkmalı ve ona oy vermeliyiz. Yoksa mevcut düzen değişmeyecek gibi
Gaziantep	Okulda özel günlerin (29 Ekim, 23 Nisan) daha özenli kutlanmasını istiyorum
Gaziantep	Geçinemiyoruz, mazot-benzin düşmeli, eğitim zor durumda
Gaziantep	Sığınmacılar, Türk milletiyle aynı dinde ve benzer kültüre sahip olduğu için abartılacak bir sorun teşkil etmeyeceğini düşünmekteyim
Gaziantep	Sığınmacılar ülkemizden gitsin
Hatay	Ekonominin düzelmesini istiyorum çünkü bu durumda gelecek göremiyorum
Hatay	Sığınmacılar gitmeden ülke kalkınmaz
Hatay	Ekonominin düzelmesini ve sığınmacıların gitmesini istiyorum. Parlamenter sistemin geri dönmesini ve herkese eşit haklar tanınmasını istiyorum
Hatay	Herşey güzel olacak
Hatay	Daha iyiye gidebiliriz. Şuan kötü durumdayız. Asgari durumdan iyiyiz. Ama gelişmiş bir ülke değiliz
Hatay	Göçmenlere çok fazla yardımda bulunuyoruz bizim Türkiye vatandaşı olarak daha fazla yardıma ihtiyacımız var
Hatay	Maddi yetersizliği olan gençlerin mesleki eğitim görmeleri devlet tarafından desteklenmelidir. İstihdam sağlanmalıdır. Sığınmacıdan çok TC vatandaşı işe alınmalıdır
Hatay	Türkiye anayasasına kapsamlı hayvan hakları eklenmeli. Kadın, çocuk ve hayvan her canlıyı sevme ve koruma iç güdüsü barındırılmış eğitim semineri her yaş grubuna verilmelidir
Hatay	Göçmenler toplumdaki usulsüzlüklerin artmasına sebep oldu. İnsanlar kendi mahallelerinde kendilerini güvende hissetmiyor
Hatay	Sığınmacıların ülke içinde değil tampon bölgelerde gerekli koşullar sağlanana kadar yardım alıp ülkelerine acilen dönmelidir

Hatay	Ülke ekonomisini kalkındırmak ve dışa bağımlılığı çözebilmek için acilen hamleler yapılmalı
Hatay	Ucuz iş gücü sebebi ile sığınmacılar işe alınmakta ve kendi gençlerimiz çoğunlukla iş bulamamaktadır
Hatay	Sığınmacıların ikamet ettikleri yerlerde güvenlik problemimiz üst düzeyde özellikle kadınlar için
Hatay	Sığınmacılar sebebi ile kendi gençlerimiz işsiz
Hatay	Ülkemizde dil eğitimi çok yetersiz. Maddi imkanı olmayan gençler dil eğitimi alamıyor. Bu durum da uluslararası hayalleri olan her gencin problemi
Hatay	Üniversite öğrencilerinin büyük kısmı okurken çalışmak zorunda ve buna rağmen giderlerini karşılarken sıkıntı yaşıyorlar çok okul çok mezun az iş durumu da motivasyonlarını düşürüyor gelecek kaygıları yüksek
Hatay	Şu anda ülkemizde Atatürk ilkelerinin çoğu uygulanmıyor. Onlara dikkat edilmesini ve daha liyakatli ve daha şeffaf bir yönetim olmasını isterim
Hatay	Milli bayram kutlamaları gün geçtikçe unutuluyor. Bu bayramların kutlamalarının yapılmaması beni çok rahatsız ediyor ve şu milletin idaresinin unutulmasına yol açıyor
Hatay	Yurt dışındaki Türk öğrencilerin yks sınavına girmeden üniversitelere alınması
Hatay	Umutsuzum böyle giderse çöküş olacak
Hatay	Umarım göçmenler gider ve hükümet değişir
Hatay	Tayyip gitsin
Hatay	Gelecek belirsiz, umutsuz değilim ama çok da iyiye gittiğini düşünmüyorum
Hatay	Bilim ticaret ekonomide ilerleme olabilir umutluyum
Hatay	Sığınmacıların bir kısmı kraldan çok kralcı edası ile saldırgan. Onların dilini öğrenmediğimiz için tepki alıyoruz. Bu işte bir terslik yok mu?
Hatay	Göçmenler sebebi ile sağlık ve eğitim hizmetleri muazzam aksaklıklar içinde sosyal problemler de üst düzeyde
Hatay	Göçmenlerin nüfus planlaması zorunlu kılınmalı. Gerçekten zorunlu göç etmeyen geri gönderilmeli. Burada olanlara zorunlu dil eğitimi verilip sıkı denetim altına alınmalıdır
Hatay	Istanbul sözleşmesi geri getirilmelidir diye düşünüyorum emekli ve asgari ücretin yükseltilmesinin gerektiğini düşünüyorum
Hatay	Istanbul sözleşmesi geri gelsin
Hatay	Pandemi sonrası girişimci ve var olan esnafın yaşadığı ekonomik üst düzey sorunlar görmezden gelliniyor
Hatay	Eğitilmiş ve işsiz sayımız çok fazla çünkü işçi yerine ucuz göçmen tercih ediliyor hem de her sektörde
İstanbul	Sığınmacılarla ilgili devlet kesin bir politika net bir politika uygulamalı
İstanbul	Bağımsızlığın ön planda olduğu bir yönetim olmasını umut ediyorum. Hukuk, adalet ve liyakat sisteminin olacağı yeni bir dönemi Türkiye için diliyorum
İstanbul	Her şey çok güzel olacak
İstanbul	Ülkemize baktığımızda herkesin çok kararsız kaldığı düşüncesindeyim. Kimsenin kendi düşüncesi yok veya düşüncesini dile getiremiyor. Ben bu durumun gelecekte bir sorun yaratacağı düşüncesindeyim
İstanbul	Mülteciler bir an önce ülkeden gönderilmelidir. Bir kadın olarak güvenliğimin olduğunu düşünmüyorum. Bu iktidarın bir an önce düşmesi gerekiyor
İstanbul	Mülteci sorunu çözülmeli (ülkemde artık saf Türkçe duymak istiyorum) ekonomik koşullar iyileştirilmeli
İstanbul	Acilen hükümet el değiştirmesi gerekiyor
İstanbul	Özellikle amaç dışında ülkede barındırıldığını, ülkenin toplum yapısını bozduğunu, ülkedeki suç oranlarını artırdığını düşünüyorum ve bu durumdan rahatsızım
İstanbul	Üniversite öğrencileri desteklenmiyor ekonomik olarak sığınmacılar haklarımızı gasp ediyor ve suç oranı artıyor. Nüfusun artması gelir adaletsizliği getiriyor o nedenle sığınmacılara bir çözüm bulunmalı
İstanbul	Hükümet değişmeli
İstanbul	Öyle bir noktadayız ki bir ipin ucundayız. Daha fazla batırılmadan kendi toplumunu ayaklandırmalı sonradan gelenleri değil, bu ülkenin vatandaşı biziz. Bize bizden fayda var
İstanbul	Her şey çok güzel olacak
İstanbul	Göçmen politikası oluşturulmalı işsizliğe çözüm bulunmalı
İstanbul	Siz sordunuz fakat ben yine eklemek istiyorum. Ülkemizde sığınmacı istemiyoruz öğrencilere eğitim desteği daha fazla olmalı. Ekonomik krizi yaşamamıza çok az zaman kaldığını düşünüyorum
İstanbul	Lütfen sığınmacıların ülkelerine geri dönsün hükümet değişsin ben bir kadın olarak sığınmacılar yüzünden kendi ülkemde tehdit altındayım yönetim koşullarımızı iyi bir seviyeye ulaştın
İstanbul	Keşke bu yapılan anketler bazı kişilere ulaşabilse bazı şeyler değişebilse

İstanbul	Türkiye’de sığınmacılar, göç, mülteciler için yapılan düzgün bir politika düşünmüyorum. Onlara verilen hizmetler haklar o millette toplumu etkilenmektedir. Çünkü ayrımcılık, ayrıştırılma gibi durumlar söz konusu
İstanbul	Adam kayırmacılık ve iktidar için her yolun mübah olması çok tehlikeli ve bizi umutsuz kılıyor
İstanbul	Ülkenin durumu berbat herkes yurtdışına çıkmak istiyor gelecek kaygısı var
İstanbul	Gençler olarak umutsuz Kürt politikacılar dışlanmamalı Kürtlere ayrımcılık yapılmamalı
İstanbul	Kadın haklarına ve hayvan haklarına yönelik kanun ve uygulamaların artması gerektiğini düşünüyorum
İstanbul	Kadın hakları ve hayvanları koruma
İstanbul	Kadın hakları, hayvan hakları, eğitimde fırsat eşitliliği
İstanbul	Sığınmacıları kontrollü bir şekilde almalıyız
İstanbul	Sığınmacıları kontrollü bir şekilde ülkeye kabul etmeliyiz
İstanbul	Kadın olarak ülkemde güvenle hareket edemiyorum
İstanbul	Sığınmacıları kontrollü bir şekilde ülkeye kabul etmeliyiz. Belirli kriterleri sağlayan kişilere vatandaşlık verilmesi doğru bir karar olur
İstanbul	Sığınmacıları kontrollü bir şekilde almalıyız
İstanbul	Nitelikli sığınmacılar kalmalı, niteliksiz sığınmacılar gönderilmeli
İzmir	Güvenliği tehdit ettikleri için mültecilerin ülkesine geri dönmelerini istiyorum
İzmir	Radikalizm en büyük sorundur
İzmir	Öğrencilere daha çok destek verilmeli
İzmir	Mültecilerin en azından yarar sağlamayanlarının gitmesini istiyorum
İzmir	Kadın haklarına daha çok önem verilmelidir
İzmir	Toplumsal psikoloji araştırılıp tahribata göre tedavi olmalıyız
İzmir	Mültecilerin ülkemizden gitmesini istiyorum
İzmir	Ehliyet ve liyakat sahiplerinin başa geçmesi. Devletin daha iyi yönetilmesi
İzmir	Uygulanan ekonomik politikaların yanlışlığı uygulayan yöneticilerin bilgisizliğinden kaynaklı değil. Tamamen doğru politikayı uygulamayı tercih etmemelerinden. Doğru ekonomik politikalar uygulandığı zaman 3 ay içerisinde psikolojik etkilerini 6 ay içinde cebimizdeki etkilerini görebiliriz
İzmir	Cumhurbaşkanı adayı Mansur Yavaş olmalı
İzmir	Kadın haklarına ve hayvanlara yönelik yaptırımların artırılması gerektiğini düşünüyorum
İzmir	Kadın ve öğrencilere daha fazla önem verilmeli
Konya	Durumumuz hiç iyi değil, böyle bir dünyada çocuklarımızın yaşamasını istemiyorum
Konya	Ekonomik durum ve ev fiyatları yiyecek fiyatları yükseldiği için özel sığınmacıları istemiyoruz
Konya	Ülkemizdeki fabrikaların ve sahillerin kiralınmasını ve satılmasını nasıl buluyorsunuz?
Konya	Ülkemizdeki sığınmacılara gereğinden yardım ve katkı yapıldığına dair ama gerçekten yoksul ve muhtaç insanlara onlara verilen yardımın verilmemesi rahatsız ediyor
Konya	Kılıçdaroğlu aday olmasın
Konya	Gençlere yönelik destek faaliyetlerinin artmasını istiyorum
Konya	Sorularınızda hayali gerçekte olmayan birçok soru var. Cevap vermesi anlamsız, sorulması anlamsız sorular var. 1. soruda bir LGBT dayatması açıkça ortada
Konya	Türkiye şu anda pek çok açıdan iyi durumda değildir fakat gelecek için umutsuz değilim sorunlardan Atatürk ilke ve inkılapları ile kurtulabiliriz
Konya	Aslında çok var ama bunları paylaşmanın hiçbir faydası olacağını düşünmüyorum. Daha kötüsü gençlerin üzerinde çok fazla umutsuzluk var
Konya	Ülkemizin şu anki en önemli problemi yüksek doğurganlığa sahip sığınmacılara sahip olmasıdır. Üretimin olmadığı halde çok fazla ülke kaynakları tüketilmektedir. Bu da gelecek için büyük tehlike arz etmektedir
Konya	Bu konuda kendimi kafa karışıklığı içinde buluyorum mevcut iktidara zorunluluk hissi hissediyorum bu sebepten devam etmesi gerektiğini düşünüyorum
Konya	Bu mevcut hükümet en yakın zamanda sürmüş olduğu saltanatın son bulması dileğiyle
Konya	Eğitim
Konya	Türkiye siyaset yapısının sağlıklı olmadığı bu siyaset yapısının daha gerçekçi ve dürüst bir yapıya bürünmesiyle ilgili sorunlar ve çözüm önerileri üstünde durabilir

Konya	Aksine zarar vermiyorlar ve birçok sorunun temeli sığınmacı fazlalığına dayanmaktadır
Konya	Sığınmacıların gitmesi
Konya	Suriyelileri bombalayın
Konya	Her köşeye üniversite açılmasını yanlış buluyorum. Gerçekten okuyup bir yerlere gelmek isteyenlere engel olabileceğini düşünüyorum
Mersin	Türkiye siyaseti markalaşmış yüzlerden ve kalıplaşmış sözlerden kurtulmalı
Mersin	Dünya daha güzel olsun Türkiye düzelsin insanlar gülsün istiyorum
Mersin	Aydınlar daha fazla siyasetle uğraşsınki birşeyler düzelsin
Mersin	Gelecek beş yıl daha güzel olacak
Mersin	Ekonomik sorunlar var düzeltilmesi gerek
Mersin	Ben bu yaşta ne yiyeceğim düşüncesinde olmak istemiyorum. Gelecek kaygım değil gelecek hayalim olsun istiyorum.
Mersin	Machiavelli'nin yanlış anlaşıldığı bir ülkede yaşadığımı düşünüyorum
Mersin	Özellikle kamu kurumlarında denetim artırılmalı siyaset de bürokrasi en aşağıdan düzeltilmedikçe en yukarının düzelmeye imkanı yok
Mersin	Benim de yaşım küçük ama bir şeylerin bilincinde olduğumu düşünüyorum. Ancak mesleğimizin öneminin farkında olmayan birçok insan var. O yüzden herkes polis olmamalı daha fazla liyakate ihtiyaç var
Mersin	Babam biz uyumadan eve gelmiyor. Sırf yüzümüze bakmadığı için! Herkes ülkeyi düşünüyor ama ülke sürekli daha kötü hale geliyor Atatürkçüyüm demeye çekiniyorum!
Mersin	Hukuk" kötü emsal, emsal değil" diyor. Türkiyede emsal kalmadı!
Samsun	Sosyal refahın artırılması, dezavantajlı grupların güçlendirilmesi noktasında sosyal politikalar geliştirilmeli ve meclise genç vekiller girmeli. (18-25)
Samsun	Bu şartlar altında ülke dışına çıkmak istiyorum
Samsun	Asgari ücrete zam yapıyorlar fakat 5 litre yağ vb temel gıda barınma gibi ihtiyaçlara da zam yapılması saçma geliyor çok gereksiz paramız sürekli değer kaybediyor
Samsun	Ülkemizde yaşanan bir çok sorunun çözümünün odak noktası liyakat ve anlayışlı davranış olmalıdır
Samsun	Sığınmacılar hakkında yaptığınız çalışmalarını takdir ediyorum hepsinden nefret ediyorum Bolu belediye başkanını anketinizde görmeliydim
Samsun	Toplum içinde zengin ve fakir arasındaki fark oldukça açılmış ve orta kesim neredeyse yok olmuştur. Adaletsizlik, eşitsizlik mevcut ve düşünme özgürlüğü yoktur
Samsun	Türkiyedeki sığınmacılar Türkiye'nin nüfus yapısını bozuyor ve Türkiye'deki sığınmacılar geleceğimize tehdit oluşturuyor
Samsun	Suriyelileri gönderin
Samsun	Toplumun ahlak yapısının gittikçe bozulduğunu düşünüyorum. Ve eğitim yapısı çok eksik eğitimle toplumu düzelterekimizi ve toplumu düzelmeye bir çok problemlere cevap bulacağımızı düşünüyorum. Eğitimden kastım sadece öğrencilere matematik veya türkçe öğretmek yerine onları dış dünyaya hazırlamak nasıl davranılması gerektiğini öğretmek ülkesine bağlı bireyler yetiştirmek bunlara örnek verilebilir bu saydıklarım saadece birkaçıdır. Son olarak eğitimle herşeyi yenebiliriz çözebiliriz
Samsun	Mevcut sistemde gidersek yakında Türkiye diye bir ülke kalmayacak bir an önce gerekli işlemler yapılmalı kararlar verilmelidir ve içinde bulunduğumuz bu nahoş durumdan ülkemiz kurtarılmalıdır
Samsun	Sığınmacılara yönelik pozitif ayrımcılık yapılmasını doğru buluyorum ancak ülkemizdeki herkese bu pozitif ayrımcılık bakışı eşit olmalıdır
Samsun	Ülkemize katkıda bulunup eğitim görenler kalabilir diğer kesim ise ülkelerine gitmelidir
Samsun	Böyle giderse Türkiye'de mutlu insan kalmayacak
Samsun	İktidar zihniyeti değişmedikçe zaten kötü olan ülke durumu çok daha fazla kötü olacak
Samsun	Şiddet sorunundaki cinsiyetçilik
Samsun	Kemal Kılıçdaroğlu aday olmasın
Sivas	Suriyeleri gönderin artık. Ekonomi büyük bir sorun haline geldi. Düzeltilmesi gerekiyor
Sivas	Ülke olarak ilerlemek yerine gerilemekteyiz ve sebebinin orantısız nüfus artışı ve adetsizliğe bağlıyorum. Ülkemde sığınmacı istemiyorum
Sivas	Cumhurbaşkanının fazlaca yaşlandığını ve Türkiye Cumhuriyeti devletine daha genç ve dinamik ülkeyi kaldıracak bir başkana gerek duymaktadır
Sivas	Artık toplum çıkarına uygun bir politika izlensin istiyorum, toplum adı altında kendi çıkarlarını düşünen sistem istemiyorum

Sivas	Adalet sistemi hak ve özgürlük konularının yeniden düzenlenmesini talep etmek isterdim
Sivas	Sorularınız nokta atışı şeklindeydi
Sivas	Hükümet değiştikten sonra yapılması kaç yılda biter 10 yıl
Sivas	Bizleri mutlu bir gelecek beklemiyor. Ancak Türk toplumu bunu atlatacaktır
Tekirdağ	Sığınmacıların ülkemde oy kullanması beni bir genç olarak çok rahatsız ediyor
Tekirdağ	Sorularınız çok detaylı ve güzel sorulmuş keşke cevap verdiğimiz doğrultuda gelişmeler olsa
Tekirdağ	Güvenlik konusunda somut adımlar atılması gerekiyor buna istinaden soru olmalıydı
Tekirdağ	Sizi daha önce tanıyıyor olamama rağmen gençlere yönelik bu projeniz için teşekkür ederim ve sizi araştıracağım
Tekirdağ	Ülkemizin koyun gibi güdülüp her olaya alışması insanlığımızın ne kadar bittiğinin göstergesidir. Bizler kendimizi de yırsak tek amacı koltukta kalmak veya o koltuğa oturmak olan insanlar acımızı medyada önemiyor. Devletin başına gelenlerin samimiyetine inanmıyorum. Seçim zamanı kasılan duyarlardan, seçim geçince unutulmuş halka canınızı verseniz ödeyemeyeceğiniz bedeller var
Tekirdağ	Türkiye önündeki 10 yıla kadar yaratabileceğini düşündüğü istihdamlara göre üniversite kontenjanı belirlemelidir. Ve insanların çocuk yaşta olmaktan çekindiği ustalık, zanaat gibi alanların belli başlı güncel teknolojiler ve iş sağlığı güvenlikleriyle destekleyip, gelecekteki oluşabilecek iş gücü kaybını önlemelidir
Tekirdağ	Medya sektörüne de ne kadar güvenmeliyiz sorusunun da önem arz ettiğini düşünüyorum
Tekirdağ	Sığınmacıların eğitimdeki önceliklerine karşı önlem almayı düşünüyor musunuz?
Tekirdağ	Keşke bu tarz anketleri daha özgür ad ve soyad belirterek yapacak özgürlükte olabilseydik
Tekirdağ	İnsanların dini inançlarını sorarak kişisel alana girdiğinizi, inançların bireye özgü olduğunu düşünüyorum. Dini inanç sorusu yerine eğitim kalitesini nasıl arttırabiliriz diye sorular yöneltirseniz geleceğimiz açısından daha iyi olacağını düşünüyorum
Tekirdağ	Küreselleşme ve internet çağıyla mücadele edilmediği sürece sorunlarımız çözülmeyecektir. Ayrıca demokrasinin kılıcı olarak askerler tekrardan siyasete yön verecek konuma gelmelidir
Tekirdağ	Türkiye'nin güçlü bir geleceğe sahip olabilmesi için mevcut sistem tamamen değişmeli, hukukun üstünlüğünün ve bir yönetim tarzının hakim olduğu bir yönetim tarzı benimsenmeli
Tekirdağ	Eğitim alanında ayrıntılı bir anket olursa iyi olabilir. Teşekkürler
Tekirdağ	Sorunun kökenlerini siyasal eğitim ve sistemlerde aramak yerine bütüne odaklanmak ve biraz toplumun genel stokçuluğunda savunduğu tabuları incelemek ve kırmak, ancak bu sonuç ortaya çıktıktan sonra siyasi eğilimlerde bir çözüm zemini aramız mümkündür
Tekirdağ	Allah bizi kurtarsın
Trabzon	Esnafı bitiriyorlar kendi veremediklerini esnafa yüklüyorlar kamu personeli giderlerini esnafın fazlası ile karşılıyorlar SGK-bağkur-asgari ücret vs.
Trabzon	Ülkeye alınan göçmenlerin Türk halkının güvenliği açısından tehdit oluşturduğunu düşünüyorum her şehirde üniversite açılmasını yanlış buluyorum ekonomik altyapı oluşturulmalı
Trabzon	Türkiye'nin tek sıkıntısı tek problemi adam kayırma yani halk tabiriyle torpildir. Hak eden hak ettiği yere ulaşamıyor. Haksızlık gelen de israftan başka bir şey yapmıyor. Hükümetin çok acil tasarruf dönemine girmesi gerekiyor. Lüksü bırakmalılar. Türkiye'nin en büyük ikinci problemi eğitimidir. Sil baştan yapılmalı. Uzun süreli planlanmalı
Trabzon	Türk milleti cahilliğinde inat ettiği sürece hiç bir şey düzelmeyecek
Trabzon	Kılıçdaroğlu aday olmasın
Trabzon	Her ilde üniversite açılması ve bundan övünçle bahsedilmesini yanlış buluyorum
Trabzon	Bence cumhurbaşkanlığı ve parlamenter sistemle ilgili bilgi sorusu da olmalıydı çünkü çoğu insanlar 2 sini birbiriyle karıştırıyor
Tunceli	Bu ülkenin toparlanması en az 15 yılı bulacak. O zamana kadar hiçbir genç burda olmayacak
Tunceli	Öğrencilere verilen yurt ve burs destekleri ihtiyacı olana verilmiyor ve yetersiz
Tunceli	Seçimlerde dini görüş veya aynı memleketten olma gibi düşünceler yerine geleceğimize artı katacak insanlar seçilmeli
Tunceli	Biji nasyonal kurda yeti. Kürtler milliyetçi olmalıdır
Van	Adalet olsun istiyorum
Van	Eminimki daha bizim bilmediğimiz çok farklı şeyler var bunu sadece pahalılaştıran şeylere bakarak dememiz yanlış olur savaşlar var silahlı savaştan siyasi savaşlara bunun için halk bilgilendirilmeli
Van	Üniversiteye çok fazla öğrenci alınıp iş istihdamı sağlanmaması ve üniversite kalitesinin olumsuz etkilemesi Türk vatandaşı ile sığınmacıların aynı hukuki şartlarda görülmesi
Van	Hükümetin bir an önce ekonomik sorunları düzeltip, iş sahaları oluşturmaya Türkiye'yi bekleyen ciddi

	bir ekonomik krizi durdurmak için gereken her şeyi yapmalıdır
Van	Eğitim sistemi ne zaman değişecek!
Van	Açıkçası bugüne kadar eğitim hayatım boyunca anket doldurdum buna benzer ancak hiçbir değişiklik olmadı saygım sonsuz tabiki ama bana bu düşünceyi aşlayan insanlar utansın
Van	Türkiyedeki insanlar cumhurbaşkanımızın kıymetini bilmiyorlar abdülhamid tahttan indirildiği gibi türkiye ekonomisi çöktü cumhurbaşkanımız düşerse Türkiye dağılır dış ülkelere kanmamamız lazım bu bir küreselcilerin oyunudur
Van	Mezun atamaları daha çok arttırılmalıdır. Yığılmalar aza indirmelidir
Van	Eğitim sistemi kesinlikle değiştirilmeli öğrenciler bir çok konuda avantajlı olmalı ne yazık ki türkiyede bu avantaj yok
Van	Yanlış yönetim liyakatsızlık özgür düşünce ortamına sahip olamamak
Van	Eğitim konusunda özellikle yatırımlar yapılmalıdır
Van	Türkiye kanallarının tarafsız bir şekilde haber yapmalarını umuyorum. Tek taraflı olmasalar daha iyi ve yalan haber aktarmalarını tavsiye ederim
Van	Kılıçdaroğlu aday olmasın

3.1.5. Çapraz Tablolar

Bu bölümde iller, cinsiyet, eğitim ve yaş değişkenlerine göre çapraz tablolara yer verilmiştir.

3.1.5.1. İllere Göre Çapraz Tablolar

		S10. Şimdiki hayatınızdan memnuniyet-mutluluk durumunuz nasıldır?				Toplam
		Şimdiki hayatımdan memnunum: Mutluyum	Şimdiki hayatımdan ne memnunum ne de memnun değilim: Orta halli	Şimdiki hayatımdan memnun değilim: Mutsuzum		
İL	Ankara	Sayı	59	123	71	253
		%	23,3%	48,6%	28,1%	100,0%
	Bursa	Sayı	16	59	69	144
		%	11,1%	41,0%	47,9%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	17	40	49	106
		%	16,0%	37,7%	46,2%	100,0%
	Erzurum	Sayı	14	58	19	91
		%	15,4%	63,7%	20,9%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	31	64	27	122
		%	25,4%	52,5%	22,1%	100,0%
	Hatay	Sayı	6	49	46	101
		%	5,9%	48,5%	45,5%	100,0%
	Mersin	Sayı	12	39	51	102
		%	11,8%	38,2%	50,0%	100,0%
	İstanbul	Sayı	56	245	70	371
		%	15,1%	66,0%	18,9%	100,0%
	İzmir	Sayı	37	109	49	195

		%	19,0%	55,9%	25,1%	100,0%
Konya	Sayı		25	61	31	117
	%		21,4%	52,1%	26,5%	100,0%
Samsun	Sayı		19	57	24	100
	%		19,0%	57,0%	24,0%	100,0%
Sivas	Sayı		10	45	21	76
	%		13,2%	59,2%	27,6%	100,0%
Tekirdağ	Sayı		24	49	28	101
	%		23,8%	48,5%	27,7%	100,0%
Trabzon	Sayı		21	44	19	84
	%		25,0%	52,4%	22,6%	100,0%
Tunceli	Sayı		5	20	27	52
	%		9,6%	38,5%	51,9%	100,0%
Van	Sayı		14	48	36	98
	%		14,3%	49,0%	36,7%	100,0%
Toplam	Sayı		366	1110	637	2113
	%		17,3%	52,5%	30,1%	100,0%

Katılımcıların genel toplamda %30,1'i hayatından memnun olmadığını ve mutsuz olduğunu belirtmiştir. İllere göre baktığımızda, Tunceli, %51,9 ile en çok gencin mutsuz olduğu il olarak öne çıkmaktadır. Onu %50 ile Mersin ve %47,9 ile Bursa izlemektedir. Trabzon ve Gaziantep, %25 -%25,4'lük oranlarla, yaşadığı hayattan memnun olma oranının en yüksek olduğu ilk iki il olmuştur.

Tablo 58. İL * S12. Size tercih imkânı verilse, Türkiye'de mi yaşamak istersiniz yoksa başka bir ülkede mi?

			S12. Size tercih imkânı verilse, Türkiye'de mi yaşamak istersiniz yoksa başka bir ülkede mi?		Toplam
			Türkiye'de yaşamak isterim	Başka bir ülkede yaşamak isterim	
İL	Ankara	Sayı	107	148	255
		%	42,0%	58,0%	100,0%
	Bursa	Sayı	50	93	143
		%	35,0%	65,0%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	30	76	106
		%	28,3%	71,7%	100,0%
	Erzurum	Sayı	50	42	92
		%	54,3%	45,7%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	46	76	122
		%	37,7%	62,3%	100,0%
	Hatay	Sayı	36	71	107
		%	33,6%	66,4%	100,0%
	Mersin	Sayı	40	61	101

		%	39,6%	60,4%	100,0%
İstanbul	Sayı		100	274	374
		%	26,7%	73,3%	100,0%
İzmir	Sayı		47	149	196
		%	24,0%	76,0%	100,0%
Konya	Sayı		63	58	121
		%	52,1%	47,9%	100,0%
Samsun	Sayı		48	52	100
		%	48,0%	52,0%	100,0%
Sivas	Sayı		31	47	78
		%	39,7%	60,3%	100,0%
Tekirdağ	Sayı		43	59	102
		%	42,2%	57,8%	100,0%
Trabzon	Sayı		42	43	85
		%	49,4%	50,6%	100,0%
Tunceli	Sayı		19	33	52
		%	36,5%	63,5%	100,0%
Van	Sayı		42	57	99
		%	42,4%	57,6%	100,0%
Toplam	Sayı		794	1339	2133
		%	37,0%	63,0%	100,0%

Katılımcılardan başka bir ülkede yaşamak isteyenlerin genel oranı %62,8'dir. İllere göre baktığımızda, bu oranın en yüksek olduğu ilin %76 ile İzmir ve %73,3 ile İstanbul olduğu görülmüştür. Türkiye dışında başka bir ülkede yaşamak isteyen gençlerin en düşük olduğu iller ise %45,7 ile Erzurum ve %47,9 ile Konya olmuştur. Türkiye'de yaşamak isteyenler en çok %54,3 ile Erzurum olmuştur.

Tablo 59. İL * S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?

		S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?							Toplam
		Çok dindarım ve Allah'a inanıyorum	Allah'a inanıyorum ama pek dindar değilim	Allaha inanıyorum ama dinlere inanmıyorum - Deistim	Allah'a ve hiç bir dine inanmıyorum - Ateistim	Cevap vermek istemedi	Başka		
İL	Ankara	Sayı	55	136	15	21	20	0	247
		%	22,3%	55,1%	6,1%	8,5%	8,1%	0,0%	100,0%
	Bursa	Sayı	14	52	18	37	15	0	136
		%	10,3%	38,2%	13,2%	27,2%	11,0%	0,0%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	28	57	10	5	6	0	106
		%	26,4%	53,8%	9,4%	4,7%	5,7%	0,0%	100,0%
	Erzurum	Sayı	44	41	4	0	2	0	91
		%	48,4%	45,1%	4,4%	0,0%	2,2%	0,0%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	33	71	5	4	4	1	118
		%	28,0%	60,2%	4,2%	3,4%	3,4%	,8%	100,0%

Hatay	Sayı	19	66	16	4	3	0	108
	%	17,6%	61,1%	14,8%	3,7%	2,8%	0,0%	100,0%
Mersin	Sayı	15	55	16	12	1	0	99
	%	15,2%	55,6%	16,2%	12,1%	1,0%	0,0%	100,0%
İstanbul	Sayı	75	231	24	24	14	0	368
	%	20,4%	62,8%	6,5%	6,5%	3,8%	0,0%	100,0%
İzmir	Sayı	16	128	25	15	9	1	194
	%	8,2%	66,0%	12,9%	7,7%	4,6%	,5%	100,0%
Konya	Sayı	38	67	7	1	6	0	119
	%	31,9%	56,3%	5,9%	,8%	5,0%	0,0%	100,0%
Samsun	Sayı	32	50	2	7	8	0	99
	%	32,3%	50,5%	2,0%	7,1%	8,1%	0,0%	100,0%
Sivas	Sayı	30	40	2	1	4	0	77
	%	39,0%	51,9%	2,6%	1,3%	5,2%	0,0%	100,0%
Tekirdağ	Sayı	21	62	7	6	5	0	101
	%	20,8%	61,4%	6,9%	5,9%	5,0%	0,0%	100,0%
Trabzon	Sayı	24	51	3	1	5	0	84
	%	28,6%	60,7%	3,6%	1,2%	6,0%	0,0%	100,0%
Tunceli	Sayı	7	27	10	2	5	0	51
	%	13,7%	52,9%	19,6%	3,9%	9,8%	0,0%	100,0%
Van	Sayı	45	53	0	0	1	0	99
	%	45,5%	53,5%	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	100,0%
Toplam	Sayı	496	1187	164	140	108	2	2097
	%	23,7%	56,6%	7,8%	6,7%	5,2%	,1%	100,0%

Bu tabloda, dinsel inançlarla ilişkinin illere göre karşılaştırılması yer almaktadır. Elde edilen verilere göre “çok dindarım ve Allah’a inanıyorum” diyenlerin oransal (%48,4) olarak en yüksek olduğu il Erzurum, ikinci en yüksek il ise Van (%45,5) olarak tespit edilmiştir. Allah’a inandığını ama pek dindar olmadığını belirtenler açısından bakıldığında ise ilk sırayı %66 ile İzmir, ikinci sırayı ise %62,8 ile İstanbul illeri almıştır. Ateist olduğunu belirtmiş olanlar ise en fazla %27,2’lik bir oran ile Bursa’da görülmüştür. Katılımcılar arasında “ateistim” diyenlerin olmadığı (%0) Van ve Erzurum illeri olmuştur. Deist olduğunu ifade edenler ise en çok %19,6’lık bir oranla Tunceli ilinde görülmüştür.

Tablo 60. İL * S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?								
		S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?					Toplam	
		Kesinlikle başarılı buluyorum	Başarılı buluyorum	Ne başarılı ne de başarısız buluyorum	Başarısız buluyorum	Kesinlikle başarısız buluyorum		
İL	Ankara	Sayı	2	11	38	82	124	257
		%	,8%	4,3%	14,8%	31,9%	48,2%	100,0%
	Bursa	Sayı	1	0	11	54	78	144
		%	,7%	0,0%	7,6%	37,5%	54,2%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	1	2	13	29	61	106
		%	,9%	1,9%	12,3%	27,4%	57,5%	100,0%
	Erzurum	Sayı	0	3	34	26	29	92
		%	0,0%	3,3%	37,0%	28,3%	31,5%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	2	7	28	40	45	122
		%	1,6%	5,7%	23,0%	32,8%	36,9%	100,0%
	Hatay	Sayı	0	2	8	45	53	108
		%	0,0%	1,9%	7,4%	41,7%	49,1%	100,0%
	Mersin	Sayı	6	4	10	21	61	102
		%	5,9%	3,9%	9,8%	20,6%	59,8%	100,0%
	İstanbul	Sayı	7	6	51	115	195	374
		%	1,9%	1,6%	13,6%	30,7%	52,1%	100,0%
	İzmir	Sayı	0	0	11	50	134	195
		%	0,0%	0,0%	5,6%	25,6%	68,7%	100,0%
	Konya	Sayı	1	9	34	36	40	120
		%	,8%	7,5%	28,3%	30,0%	33,3%	100,0%
	Samsun	Sayı	0	1	29	35	35	100
		%	0,0%	1,0%	29,0%	35,0%	35,0%	100,0%
	Sivas	Sayı	0	1	13	29	35	78
		%	0,0%	1,3%	16,7%	37,2%	44,9%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	0	5	14	28	54	101
		%	0,0%	5,0%	13,9%	27,7%	53,5%	100,0%
	Trabzon	Sayı	2	1	10	43	29	85
		%	2,4%	1,2%	11,8%	50,6%	34,1%	100,0%
Tunceli	Sayı	0	2	3	17	30	52	
	%	0,0%	3,8%	5,8%	32,7%	57,7%	100,0%	
Van	Sayı	2	5	24	31	37	99	
	%	2,0%	5,1%	24,2%	31,3%	37,4%	100,0%	
Toplam		Sayı	24	59	331	681	1040	2135
		%	1,1%	2,8%	15,5%	31,9%	48,7%	100,0%

Katılımcıların, iller bazında, hükümetin ekonomi politikalarını nasıl değerlendirmiş olduklarına bakıldığında; başarısız ve kesinlikle başarısız bulduklarını belirtmiş olanlar %94,3 ile İzmir ve bu oranın en düşük olduğu il ise %59,8 ile Erzurum olmuştur. Tüm iller bazında bakıldığında ise bu oran %80,6 olarak görülmüştür.

Tablo 61. İL * S22.1. Hükümetin yönetim biçimini doğru bulma						
		S22.1. Hükümetin yönetim biçimini				Toplam
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	23	53	177	253
		%	9,1%	20,9%	70,0%	100,0%
	Bursa	Sayı	2	17	123	142
		%	1,4%	12,0%	86,6%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	6	22	78	106
		%	5,7%	20,8%	73,6%	100,0%
	Erzurum	Sayı	2	41	48	91
		%	2,2%	45,1%	52,7%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	12	49	60	121
		%	9,9%	40,5%	49,6%	100,0%
	Hatay	Sayı	6	20	82	108
		%	5,6%	18,5%	75,9%	100,0%
	Mersin	Sayı	12	11	79	102
		%	11,8%	10,8%	77,5%	100,0%
	İstanbul	Sayı	17	69	286	372
		%	4,6%	18,5%	76,9%	100,0%
	İzmir	Sayı	3	15	178	196
		%	1,5%	7,7%	90,8%	100,0%
	Konya	Sayı	13	36	71	120
		%	10,8%	30,0%	59,2%	100,0%
	Samsun	Sayı	5	43	52	100
		%	5,0%	43,0%	52,0%	100,0%
	Sivas	Sayı	1	30	47	78
		%	1,3%	38,5%	60,3%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	9	26	67	102
		%	8,8%	25,5%	65,7%	100,0%
	Trabzon	Sayı	7	31	47	85
		%	8,2%	36,5%	55,3%	100,0%
Tunceli	Sayı	1	6	45	52	
	%	1,9%	11,5%	86,5%	100,0%	
Van	Sayı	12	30	56	98	
	%	12,2%	30,6%	57,1%	100,0%	
Toplam		Sayı	131	499	1496	2126
		%	6,2%	23,5%	70,4%	100,0%

Hükümetin yönetim biçimini doğru bulanların oranı toplamda %6,2, doğru bulmayanların oranı ise %70,4'tür. Orta derecede doğru bulanların oranı ise %23,5'tir. Hükümetin yönetim biçimini doğru bulmayanların oranlarının en yüksek olduğu illere bakıldığında, %90,8 ile İzmir, %86,6 ile Bursa ve %86,5 ile Tunceli gelmektedir. Hükümetin yönetim biçimini doğru bulanların en yüksek olduğu iller ise %12,2 ile Van, %11,8 ile Mersin ve %10,8 ile Konya gelmektedir.

Tablo 62. İL * 2. Hükümetin adalet uygulaması						
		2. Hükümetin adalet uygulamasını				Toplam
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	12	46	195	253
		%	4,7%	18,2%	77,1%	100,0%
	Bursa	Sayı	2	10	131	143
		%	1,4%	7,0%	91,6%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	7	15	84	106
		%	6,6%	14,2%	79,2%	100,0%
	Erzurum	Sayı	2	24	66	92
		%	2,2%	26,1%	71,7%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	8	27	87	122
		%	6,6%	22,1%	71,3%	100,0%
	Hatay	Sayı	1	7	100	108
		%	,9%	6,5%	92,6%	100,0%
	Mersin	Sayı	10	9	83	102
		%	9,8%	8,8%	81,4%	100,0%
	İstanbul	Sayı	15	32	326	373
		%	4,0%	8,6%	87,4%	100,0%
	İzmir	Sayı	0	13	183	196
		%	0,0%	6,6%	93,4%	100,0%
	Konya	Sayı	6	32	83	121
		%	5,0%	26,4%	68,6%	100,0%
Samsun	Sayı	2	25	73	100	
	%	2,0%	25,0%	73,0%	100,0%	
Sivas	Sayı	2	16	60	78	
	%	2,6%	20,5%	76,9%	100,0%	
Tekirdağ	Sayı	4	16	82	102	
	%	3,9%	15,7%	80,4%	100,0%	
Trabzon	Sayı	5	22	58	85	
	%	5,9%	25,9%	68,2%	100,0%	
Tunceli	Sayı	1	5	46	52	
	%	1,9%	9,6%	88,5%	100,0%	
Van	Sayı	4	20	75	99	
	%	4,0%	20,2%	75,8%	100,0%	
Toplam		Sayı	81	319	1732	2132
		%	3,8%	15,0%	81,2%	100,0%

Hükümetin adalet uygulamalarını doğru bulanların oranı toplamda %3,8, doğru bulmayanların oranı ise %81,2'dir. Hükümetin adalet uygulamalarını doğru bulmayanların oranlarının en yüksek olduğu illere bakıldığında ise, %93,4 ile İzmir, %92,6 ile Hatay ilk iki sırayı almıştır. Hükümetin adalet uygulamalarını doğru bulduklarını belirtenlerin en yüksek olduğu il ise %9,8'lik oran ile Mersin olmuştur.

Tablo 63. İL * 3. Hükümetin ekonomi uygulaması						
		3. Hükümetin ekonomi uygulamasını			Toplam	
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	6	38	208	252
		%	2,4%	15,1%	82,5%	100,0%
	Bursa	Sayı	1	11	131	143
		%	,7%	7,7%	91,6%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	6	11	89	106
		%	5,7%	10,4%	84,0%	100,0%
	Erzurum	Sayı	2	24	66	92
		%	2,2%	26,1%	71,7%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	6	24	92	122
		%	4,9%	19,7%	75,4%	100,0%
	Hatay	Sayı	0	8	100	108
		%	0,0%	7,4%	92,6%	100,0%
	Mersin	Sayı	10	7	85	102
		%	9,8%	6,9%	83,3%	100,0%
	İstanbul	Sayı	12	55	306	373
		%	3,2%	14,7%	82,0%	100,0%
	İzmir	Sayı	0	4	192	196
		%	0,0%	2,0%	98,0%	100,0%
	Konya	Sayı	5	24	92	121
		%	4,1%	19,8%	76,0%	100,0%
	Samsun	Sayı	0	22	78	100
		%	0,0%	22,0%	78,0%	100,0%
	Sivas	Sayı	2	7	68	77
		%	2,6%	9,1%	88,3%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	6	9	87	102
		%	5,9%	8,8%	85,3%	100,0%
	Trabzon	Sayı	2	14	69	85
		%	2,4%	16,5%	81,2%	100,0%
Tunceli	Sayı	1	5	46	52	
	%	1,9%	9,6%	88,5%	100,0%	
Van	Sayı	5	19	75	99	
	%	5,1%	19,2%	75,8%	100,0%	
Toplam	Sayı	64	282	1784	2130	
	%	3,0%	13,2%	83,8%	100,0%	

Hükümetin ekonomi uygulamalarını doğru bulanların oranı toplamda %3, doğru bulmayanların oranı ise %83,8'dir. Hükümetin ekonomi uygulamalarını doğru bulmayanların oranlarının en yüksek olduğu illere bakıldığında ise, %98 ile İzmir, %92,6 ile Hatay ilk iki sırayı almıştır. Hükümetin ekonomi uygulamalarını doğru bulduklarını belirtenlerin en yüksek olduğu il ise %9,8'lik oran ile Mersin olmuştur.

Tablo 64. İL * 4. Hükümetin eğitim uygulaması						
		4. Hükümetin eğitim uygulamasını				Toplam
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	18	54	181	253
		%	7,1%	21,3%	71,5%	100,0%
	Bursa	Sayı	2	20	121	143
		%	1,4%	14,0%	84,6%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	6	14	86	106
		%	5,7%	13,2%	81,1%	100,0%
	Erzurum	Sayı	3	20	68	91
		%	3,3%	22,0%	74,7%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	6	38	78	122
		%	4,9%	31,1%	63,9%	100,0%
	Hatay	Sayı	1	16	91	108
		%	,9%	14,8%	84,3%	100,0%
	Mersin	Sayı	9	11	82	102
		%	8,8%	10,8%	80,4%	100,0%
	İstanbul	Sayı	16	95	262	373
		%	4,3%	25,5%	70,2%	100,0%
	İzmir	Sayı	1	23	172	196
		%	,5%	11,7%	87,8%	100,0%
	Konya	Sayı	5	32	83	120
		%	4,2%	26,7%	69,2%	100,0%
	Samsun	Sayı	4	30	65	99
		%	4,0%	30,3%	65,7%	100,0%
	Sivas	Sayı	1	15	62	78
		%	1,3%	19,2%	79,5%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	6	14	82	102
		%	5,9%	13,7%	80,4%	100,0%
	Trabzon	Sayı	2	17	66	85
		%	2,4%	20,0%	77,6%	100,0%
Tunceli	Sayı	1	8	43	52	
	%	1,9%	15,4%	82,7%	100,0%	
Van	Sayı	6	24	69	99	
	%	6,1%	24,2%	69,7%	100,0%	
Toplam		Sayı	87	431	1611	2129
		%	4,1%	20,2%	75,7%	100,0%

Hükümetin eğitim uygulamasını doğru bulanların oranı toplamda %4,1, doğru bulmayanların oranı ise %75,7'dir. Hükümetin eğitim uygulamasını doğru bulmayanların oranlarının en yüksek olduğu illere bakıldığında, %87,8 ile İzmir, %84,6 ile Bursa ilk iki sırayı almıştır. Hükümetin eğitim uygulamasını doğru bulduklarını belirtenlerin en yüksek olduğu il ise %8,8'lik oran ile Mersin olmuştur.

Tablo 65. İL * 5. Hükümetin özelleştirme uygulaması						
		5. Hükümetin özelleştirme uygulamasını				Toplam
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	18	84	150	252
		%	7,1%	33,3%	59,5%	100,0%
	Bursa	Sayı	6	35	102	143
		%	4,2%	24,5%	71,3%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	8	22	76	106
		%	7,5%	20,8%	71,7%	100,0%
	Erzurum	Sayı	4	31	57	92
		%	4,3%	33,7%	62,0%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	8	42	69	119
		%	6,7%	35,3%	58,0%	100,0%
	Hatay	Sayı	3	30	75	108
		%	2,8%	27,8%	69,4%	100,0%
	Mersin	Sayı	10	10	82	102
		%	9,8%	9,8%	80,4%	100,0%
	İstanbul	Sayı	11	112	249	372
		%	3,0%	30,1%	66,9%	100,0%
	İzmir	Sayı	3	28	165	196
		%	1,5%	14,3%	84,2%	100,0%
	Konya	Sayı	14	33	73	120
		%	11,7%	27,5%	60,8%	100,0%
	Samsun	Sayı	7	42	51	100
		%	7,0%	42,0%	51,0%	100,0%
	Sivas	Sayı	2	27	49	78
		%	2,6%	34,6%	62,8%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	2	36	64	102
		%	2,0%	35,3%	62,7%	100,0%
	Trabzon	Sayı	4	31	49	84
		%	4,8%	36,9%	58,3%	100,0%
Tunceli	Sayı	3	5	44	52	
	%	5,8%	9,6%	84,6%	100,0%	
Van	Sayı	7	26	66	99	
	%	7,1%	26,3%	66,7%	100,0%	
Toplam		Sayı	110	594	1421	2125
		%	5,2%	28,0%	66,9%	100,0%

Hükümetin özelleştirme uygulamasını doğru bulanların oranı toplamda %5,2, doğru bulmayanların oranı ise %66,9'dur. Hükümetin özelleştirme uygulamasını doğru bulmayanların oranlarının en yüksek olduğu illere bakıldığında, %84,6 ile Tunceli, %84,2 ile İzmir ilk iki sırayı almıştır. Hükümetin özelleştirme uygulamasını doğru bulduklarını belirtenlerin en yüksek olduğu il ise %11,7'lik oran ile Konya olmuştur.

Tablo 66. İL * 6. Hükümetin asgari ücret uygulaması						
		6. Hükümetin asgari ücret uygulamasını				Toplam
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	22	57	173	252
		%	8,7%	22,6%	68,7%	100,0%
	Bursa	Sayı	1	14	128	143
		%	,7%	9,8%	89,5%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	5	16	85	106
		%	4,7%	15,1%	80,2%	100,0%
	Erzurum	Sayı	4	34	54	92
		%	4,3%	37,0%	58,7%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	6	45	71	122
		%	4,9%	36,9%	58,2%	100,0%
	Hatay	Sayı	1	6	101	108
		%	,9%	5,6%	93,5%	100,0%
	Mersin	Sayı	9	12	81	102
		%	8,8%	11,8%	79,4%	100,0%
	İstanbul	Sayı	11	67	295	373
		%	2,9%	18,0%	79,1%	100,0%
	İzmir	Sayı	1	15	180	196
		%	,5%	7,7%	91,8%	100,0%
	Konya	Sayı	9	28	84	121
		%	7,4%	23,1%	69,4%	100,0%
	Samsun	Sayı	8	33	58	99
		%	8,1%	33,3%	58,6%	100,0%
	Sivas	Sayı	2	23	53	78
		%	2,6%	29,5%	67,9%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	10	18	74	102
		%	9,8%	17,6%	72,5%	100,0%
	Trabzon	Sayı	4	36	45	85
		%	4,7%	42,4%	52,9%	100,0%
Tunceli	Sayı	2	6	44	52	
	%	3,8%	11,5%	84,6%	100,0%	
Van	Sayı	7	20	72	99	
	%	7,1%	20,2%	72,7%	100,0%	
Toplam		Sayı	102	430	1598	2130
		%	4,8%	20,2%	75,0%	100,0%

Hükümetin asgari ücret uygulamasını doğru bulanların oranı toplamda %4,8, doğru bulmayanların oranı ise %75'tir. Hükümetin asgari ücret uygulamasını doğru bulmayanların oranlarının en yüksek olduğu illere bakıldığında, %93,5 ile Hatay, %91,8 ile İzmir ilk iki sırayı almıştır. Hükümetin asgari ücret uygulamasını doğru bulduklarını belirtenlerin en yüksek olduğu il ise %9,8'lik Tekirdağ olmuştur.

Tablo 67. İL * 7. Hükümetin göçmen politikaları uygulaması						
		7. Hükümetin göçmen politikaları uygulamasını				Toplam
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	5	42	204	251
		%	2,0%	16,7%	81,3%	100,0%
	Bursa	Sayı	2	13	128	143
		%	1,4%	9,1%	89,5%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	7	11	88	106
		%	6,6%	10,4%	83,0%	100,0%
	Erzurum	Sayı	4	12	76	92
		%	4,3%	13,0%	82,6%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	8	20	94	122
		%	6,6%	16,4%	77,0%	100,0%
	Hatay	Sayı	0	3	105	108
		%	0,0%	2,8%	97,2%	100,0%
	Mersin	Sayı	5	16	80	101
		%	5,0%	15,8%	79,2%	100,0%
	İstanbul	Sayı	8	35	330	373
		%	2,1%	9,4%	88,5%	100,0%
	İzmir	Sayı	0	8	188	196
		%	0,0%	4,1%	95,9%	100,0%
	Konya	Sayı	1	9	108	118
		%	,8%	7,6%	91,5%	100,0%
	Samsun	Sayı	2	15	82	99
		%	2,0%	15,2%	82,8%	100,0%
	Sivas	Sayı	3	8	67	78
		%	3,8%	10,3%	85,9%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	1	4	96	101
		%	1,0%	4,0%	95,0%	100,0%
	Trabzon	Sayı	5	10	70	85
		%	5,9%	11,8%	82,4%	100,0%
Tunceli	Sayı	1	6	45	52	
	%	1,9%	11,5%	86,5%	100,0%	
Van	Sayı	9	18	72	99	
	%	9,1%	18,2%	72,7%	100,0%	
Toplam		Sayı	61	230	1833	2124
		%	2,9%	10,8%	86,3%	100,0%

Hükümetin göçmen politikasını doğru bulanların oranı toplamda %2,9, doğru bulmayanların oranı ise %86,3'tür. Hükümetin göçmen politikasını doğru bulmayanların oranlarının en yüksek olduğu illere bakıldığında öne çıkan iller %97,2 ile Hatay, %95,9 ile İzmir ve %95 ile Tekirdağ'dır. Hükümetin göçmen politikasını doğru bulduklarını belirtenlerin en yüksek olduğu il ise %9,1'lik oran ile Van olmuştur.

Tablo 68. İL * 8. Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulaması						
		8. Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını				Toplam
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	19	100	134	253
		%	7,5%	39,5%	53,0%	100,0%
	Bursa	Sayı	3	36	104	143
		%	2,1%	25,2%	72,7%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	11	29	66	106
		%	10,4%	27,4%	62,3%	100,0%
	Erzurum	Sayı	16	44	31	91
		%	17,6%	48,4%	34,1%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	17	52	53	122
		%	13,9%	42,6%	43,4%	100,0%
	Hatay	Sayı	3	39	66	108
		%	2,8%	36,1%	61,1%	100,0%
	Mersin	Sayı	14	17	71	102
		%	13,7%	16,7%	69,6%	100,0%
	İstanbul	Sayı	25	117	230	372
		%	6,7%	31,5%	61,8%	100,0%
	İzmir	Sayı	3	46	146	195
		%	1,5%	23,6%	74,9%	100,0%
	Konya	Sayı	21	56	40	117
		%	17,9%	47,9%	34,2%	100,0%
	Samsun	Sayı	13	43	44	100
		%	13,0%	43,0%	44,0%	100,0%
	Sivas	Sayı	7	36	35	78
		%	9,0%	46,2%	44,9%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	6	44	52	102
		%	5,9%	43,1%	51,0%	100,0%
	Trabzon	Sayı	9	42	34	85
		%	10,6%	49,4%	40,0%	100,0%
Tunceli	Sayı	3	8	41	52	
	%	5,8%	15,4%	78,8%	100,0%	
Van	Sayı	10	26	63	99	
	%	10,1%	26,3%	63,6%	100,0%	
Toplam		Sayı	180	735	1210	2125
		%	8,5%	34,6%	56,9%	100,0%

Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını doğru bulanların oranı toplamda %8,5, doğru bulmayanların oranı ise %56,9'dur. Bununla birlikte %34,6'lık bir kesim ise ortada bir tutum takınmıştır. Hükümetin iklim ve çevre politikalarını doğru bulmayanların oranının en yüksek olduğu illere bakıldığında öne çıkan il, %78,8 ile Tunceli olmuştur. İkinci sırada ise %74,9'luk bir oranla İzmir ili yer almıştır. Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını doğru bulanların en yüksek olduğu iller ise %17,9 ile Konya ve %17,6 ile Erzurum illeridir.

Tablo 69. İL * 9. Hükümetin insan hakları uygulaması						
		9. Hükümetin insan hakları uygulamasını				Toplam
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
İL	Ankara	Sayı	15	55	182	252
		%	6,0%	21,8%	72,2%	100,0%
	Bursa	Sayı	3	21	119	143
		%	2,1%	14,7%	83,2%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	7	20	79	106
		%	6,6%	18,9%	74,5%	100,0%
	Erzurum	Sayı	7	43	42	92
		%	7,6%	46,7%	45,7%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	12	35	74	121
		%	9,9%	28,9%	61,2%	100,0%
	Hatay	Sayı	1	11	96	108
		%	,9%	10,2%	88,9%	100,0%
	Mersin	Sayı	11	13	77	101
		%	10,9%	12,9%	76,2%	100,0%
	İstanbul	Sayı	16	52	305	373
		%	4,3%	13,9%	81,8%	100,0%
	İzmir	Sayı	3	11	182	196
		%	1,5%	5,6%	92,9%	100,0%
	Konya	Sayı	12	39	69	120
		%	10,0%	32,5%	57,5%	100,0%
	Samsun	Sayı	11	38	51	100
		%	11,0%	38,0%	51,0%	100,0%
	Sivas	Sayı	4	17	57	78
		%	5,1%	21,8%	73,1%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	6	27	68	101
		%	5,9%	26,7%	67,3%	100,0%
	Trabzon	Sayı	5	32	48	85
		%	5,9%	37,6%	56,5%	100,0%
Tunceli	Sayı	1	8	43	52	
	%	1,9%	15,4%	82,7%	100,0%	
Van	Sayı	13	18	68	99	
	%	13,1%	18,2%	68,7%	100,0%	
Toplam	Sayı	127	440	1560	2127	
	%	6,0%	20,7%	73,3%	100,0%	

Hükümetin insan hakları uygulamalarını doğru bulanların oranı toplamda %6, doğru bulmayanların oranı ise %73,3'tür. Hükümetin insan hakları uygulamalarını doğru bulmayanların oranlarının en yüksek olduğu illere bakıldığında öne çıkan iller %92,9 ile İzmir ve %88,9 ile Hatay olmuştur. Hükümetin insan hakları uygulamalarını doğru bulduklarını belirtenlerin en yüksek olduğu il ise %13,1'lik oran ile Van olmuştur.

Tablo 70. İL * S35. Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?

		S35. Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?														Toplam	
		AK PARTİ	CHP	MHP	İYİ PARTİ	HDP	DEVA PARTİSİ	GELECEK PARTİSİ	SAADET PARTİSİ	BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	ZAFER PARTİSİ	MEMLEKET PARTİSİ	VATAN PARTİSİ	Diğer	Cevap vermek istemiyorum		
İL	Ankara	Sayı	13	91	7	22	4	6	1	1	3	11	7	1	4	70	241
		%	5,4%	37,8%	2,9%	9,1%	1,7%	2,5%	,4%	,4%	1,2%	4,6%	2,9%	,4%	1,7%	29,0%	100,0%
	Bursa	Sayı	1	51	3	9	3	1	0	0	0	15	6	0	4	39	132
		%	,8%	38,6%	2,3%	6,8%	2,3%	,8%	0,0%	0,0%	0,0%	11,4%	4,5%	0,0%	3,0%	29,5%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	4	13	2	1	46	0	0	0	0	2	0	0	1	24	93
		%	4,3%	14,0%	2,2%	1,1%	49,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,2%	0,0%	0,0%	1,1%	25,8%	100,0%
	Erzurum	Sayı	11	13	7	4	0	0	0	0	0	2	2	0	1	43	83
		%	13,3%	15,7%	8,4%	4,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,4%	2,4%	0,0%	1,2%	51,8%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	12	33	2	3	0	3	1	1	1	4	6	0	5	37	108
		%	11,1%	30,6%	1,9%	2,8%	0,0%	2,8%	,9%	,9%	,9%	3,7%	5,6%	0,0%	4,6%	34,3%	100,0%
	Hatay	Sayı	4	44	4	8	4	2	0	0	0	0	1	0	0	26	93
		%	4,3%	47,3%	4,3%	8,6%	4,3%	2,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%	0,0%	0,0%	28,0%	100,0%
	Mersin	Sayı	14	33	1	7	9	1	0	1	0	2	1	0	0	18	87
		%	16,1%	37,9%	1,1%	8,0%	10,3%	1,1%	0,0%	1,1%	0,0%	2,3%	1,1%	0,0%	0,0%	20,7%	100,0%
	İstanbul	Sayı	16	159	3	36	6	1	0	0	1	7	2	0	0	121	352
		%	4,5%	45,2%	,9%	10,2%	1,7%	,3%	0,0%	0,0%	,3%	2,0%	,6%	0,0%	0,0%	34,4%	100,0%
	İzmir	Sayı	2	88	0	9	3	2	0	0	0	15	6	0	4	60	189
		%	1,1%	46,6%	0,0%	4,8%	1,6%	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	7,9%	3,2%	0,0%	2,1%	31,7%	100,0%
	Konya	Sayı	19	14	3	6	0	3	0	1	1	17	6	0	5	25	100
		%	19,0%	14,0%	3,0%	6,0%	0,0%	3,0%	0,0%	1,0%	1,0%	17,0%	6,0%	0,0%	5,0%	25,0%	100,0%
Samsun	Sayı	10	15	3	1	1	1	0	1	0	6	4	0	0	45	87	
	%	11,5%	17,2%	3,4%	1,1%	1,1%	1,1%	0,0%	1,1%	0,0%	6,9%	4,6%	0,0%	0,0%	51,7%	100,0%	
Sivas	Sayı	4	15	1	3	0	0	0	0	1	4	3	0	4	33	68	
	%	5,9%	22,1%	1,5%	4,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,5%	5,9%	4,4%	0,0%	5,9%	48,5%	100,0%	
Tekirdağ	Sayı	10	35	2	5	0	2	0	0	0	2	3	1	3	32	95	
	%	10,5%	36,8%	2,1%	5,3%	0,0%	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	2,1%	3,2%	1,1%	3,2%	33,7%	100,0%	

Tablo 86. Devam...

		S35. Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?														Toplam
		AK PARTİ	CHP	MHP	İYİ PARTİ	HDP	DEVA PARTİSİ	GELECEK PARTİSİ	SAADET PARTİSİ	BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	ZAFER PARTİSİ	MEMLEKET PARTİSİ	VATAN PARTİSİ	Diğer	Cevap vermek istemiyorum	
Trabzon	Sayı	3	18	1	9	0	0	0	0	0	3	7	0	1	35	77
	%	3,9%	23,4%	1,3%	11,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,9%	9,1%	0,0%	1,3%	45,5%	100,0%
Tunceli	Sayı	1	19	1	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	19	48
	%	2,1%	39,6%	2,1%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	39,6%	100,0%
Van	Sayı	13	15	3	2	23	3	1	0	0	3	0	0	0	25	88
	%	14,8%	17,0%	3,4%	2,3%	26,1%	3,4%	1,1%	0,0%	0,0%	3,4%	0,0%	0,0%	0,0%	28,4%	100,0%
Toplam	Sayı	137	656	43	125	107	25	3	5	7	93	54	2	32	652	1941
	%	7,1%	33,8%	2,2%	6,4%	5,5%	1,3%	,2%	,3%	,4%	4,8%	2,8%	,1%	1,6%	33,6%	100,0%

Tablo 86'ya iki sayfada yer verilmiştir. Araştırmaya katılan ve 'Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?' sorusuna cevap verenlerin illere göre vermiş oldukları yanıtlarına baktığımızda, ilk sırada %33,8 ile CHP gelmektedir. İkinci sırada %7,1 ile AK Parti gelmektedir. Ancak, bu soruya cevap vermek istemediğini belirtmiş olanlar, %33,6 ile oldukça yüksek bir orandadır. Gençlerin diğer siyasal partiler arasında öne çıkan, %6,4 ile İYİ Parti'dir. CHP'nin en yüksek ve en düşük olduğu illere bakıldığında, Hatay %47,3, İzmir %46,6 ve İstanbul %45,2'lik oranlarla ilk üç sırada yer almaktadır. En düşük iller ise %14,0 ile Diyarbakır ve Konya'dır. AKP'nin en yüksek illere bakıldığında, %19 ile Konya, %16,1 ile Mersin ve %14,8 ile Van illeri; en düşük iller ise %0,8 ile Bursa ve %1,1 ile İzmir illeri olmuştur.

Tablo 71. İL * S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?							
			S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?				Toplam
			Millet İttifakı	Cumhur İttifakı	Kararsızım	Hiçbiri	
İL	Ankara	Sayı	135	22	48	45	250
		%	54,0%	8,8%	19,2%	18,0%	100,0%
	Bursa	Sayı	87	2	29	25	143
		%	60,8%	1,4%	20,3%	17,5%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	33	4	20	46	103
		%	32,0%	3,9%	19,4%	44,7%	100,0%
	Erzurum	Sayı	14	26	20	31	91
		%	15,4%	28,6%	22,0%	34,1%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	44	20	26	30	120
		%	36,7%	16,7%	21,7%	25,0%	100,0%
	Hatay	Sayı	58	9	20	20	107
		%	54,2%	8,4%	18,7%	18,7%	100,0%
	Mersin	Sayı	46	14	14	27	101
		%	45,5%	13,9%	13,9%	26,7%	100,0%
	İstanbul	Sayı	222	21	67	62	372
		%	59,7%	5,6%	18,0%	16,7%	100,0%
	İzmir	Sayı	125	4	38	27	194
		%	64,4%	2,1%	19,6%	13,9%	100,0%
	Konya	Sayı	30	32	25	33	120
		%	25,0%	26,7%	20,8%	27,5%	100,0%
	Samsun	Sayı	30	17	27	24	98
		%	30,6%	17,3%	27,6%	24,5%	100,0%
	Sivas	Sayı	16	10	25	24	75
		%	21,3%	13,3%	33,3%	32,0%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	50	11	22	18	101
		%	49,5%	10,9%	21,8%	17,8%	100,0%
	Trabzon	Sayı	37	6	22	19	84
		%	44,0%	7,1%	26,2%	22,6%	100,0%
	Tunceli	Sayı	27	3	7	15	52
		%	51,9%	5,8%	13,5%	28,8%	100,0%
	Van	Sayı	31	17	21	28	97
		%	32,0%	17,5%	21,6%	28,9%	100,0%
Toplam	Sayı	985	218	431	474	2108	
	%	46,7%	10,3%	20,4%	22,5%	100,0%	

Araştırmaya katılmış olan gençlerin Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinin hangi ittifaktan yana kullanacağını, iller bazında değerlendirdiğimizde, toplamda %46,7'si "Millet İttifakı", %10,3'ü ise "Cumhur İttifakı"ndan yana tercihinin kullanacağını belirtmiştir. Buna karşılık, %22,5'lik kesim ise her iki ittifaktan yana oy kullanmayacağını -hiçbiri- ifade etmiştir. Yüzde 20,4'lük bir grup ise 'kararsız' olduğunu beyan etmiştir.

İttifaklar açısından illere göre bakıldığında, Millet İttifakı'nı en yüksek %64,4 ile İzmir, en düşük %15,4 ile Erzurum illeri olmuştur. Cumhuriyet İttifakı ise en yüksek %28,6 ile Erzurum, en düşük %1,4 ile Bursa illeri olmuştur.

Tablo 72. İL * S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir?

		S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir?																				Toplam	
		Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Meral Akşener	Devlet Bahçeli	Selahattin Demirtaş	Temel Karamollaoğlu	Ali Babacan	Ahmet Davutoğlu	Ümit Özdağ	Doğu Perinçek	Muharrem İnce	Ekrem İmamoğlu	Mansur Yavaş	Abdullah Gül	Gültekin Uysal	Hüseyin Baş	Fatih Erbakan	Erkan Baş	Mustafa Sarıgül	Diğer		
İL	Ankara	Sayı	17	3	13	3	5	2	3	0	11	1	13	10	141	0	0	1	0	3	0	3	229
		%	7,4%	1,3%	5,7%	1,3%	2,2%	,9%	1,3%	0,0%	4,8%	,4%	5,7%	4,4%	61,6%	0,0%	0,0%	,4%	0,0%	1,3%	0,0%	1,3%	100,0%
	Bursa	Sayı	5	2	8	1	5	0	1	0	12	0	9	25	53	1	0	0	0	3	1	2	128
		%	3,9%	1,6%	6,3%	,8%	3,9%	0,0%	,8%	0,0%	9,4%	0,0%	7,0%	19,5%	41,4%	,8%	0,0%	0,0%	0,0%	2,3%	,8%	1,6%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	9	4	1	0	52	0	2	0	2	1	1	9	11	1	0	0	2	4	2	0	101
		%	8,9%	4,0%	1,0%	0,0%	51,5%	0,0%	2,0%	0,0%	2,0%	1,0%	1,0%	8,9%	10,9%	1,0%	0,0%	0,0%	2,0%	4,0%	2,0%	0,0%	100,0%
	Erzurum	Sayı	24	2	2	9	0	0	1	0	5	0	1	3	32	2	0	0	1	1	0	0	83
		%	28,9%	2,4%	2,4%	10,8%	0,0%	0,0%	1,2%	0,0%	6,0%	0,0%	1,2%	3,6%	38,6%	2,4%	0,0%	0,0%	1,2%	1,2%	0,0%	0,0%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	16	1	4	2	2	0	4	0	5	0	9	15	32	0	1	0	1	3	1	3	99
		%	16,2%	1,0%	4,0%	2,0%	2,0%	0,0%	4,0%	0,0%	5,1%	0,0%	9,1%	15,2%	32,3%	0,0%	1,0%	0,0%	1,0%	3,0%	1,0%	3,0%	100,0%
	Hatay	Sayı	4	7	9	4	4	1	2	0	1	0	2	24	34	2	0	0	0	0	0	0	94
		%	4,3%	7,4%	9,6%	4,3%	4,3%	1,1%	2,1%	0,0%	1,1%	0,0%	2,1%	25,5%	36,2%	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Mersin	Sayı	15	0	3	0	12	1	0	0	2	0	0	12	50	0	0	0	0	0	0	0	95
		%	15,8%	0,0%	3,2%	0,0%	12,6%	1,1%	0,0%	0,0%	2,1%	0,0%	0,0%	12,6%	52,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	İstanbul	Sayı	26	13	20	1	5	0	2	0	4	0	9	109	144	0	0	0	0	9	1	16	359
		%	7,2%	3,6%	5,6%	,3%	1,4%	0,0%	,6%	0,0%	1,1%	0,0%	2,5%	30,4%	40,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,5%	,3%	4,5%	100,0%
	İzmir	Sayı	5	8	3	1	3	0	1	0	6	0	9	30	124	0	0	0	1	2	0	2	195
		%	2,6%	4,1%	1,5%	,5%	1,5%	0,0%	,5%	0,0%	3,1%	0,0%	4,6%	15,4%	63,6%	0,0%	0,0%	0,0%	,5%	1,0%	0,0%	1,0%	100,0%
Konya	Sayı	27	0	4	4	2	1	2	2	18	0	7	5	32	1	0	1	3	0	1	9	119	

	%	22,7%	0,0%	3,4%	3,4%	1,7%	,8%	1,7%	1,7%	15,1%	0,0%	5,9%	4,2%	26,9%	,8%	0,0%	,8%	2,5%	0,0%	,8%	7,6%	100,0%
Samsun	Sayı	16	0	1	2	2	1	1	0	4	0	3	13	41	0	0	0	0	1	0	0	85
	%	18,8%	0,0%	1,2%	2,4%	2,4%	1,2%	1,2%	0,0%	4,7%	0,0%	3,5%	15,3%	48,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%	0,0%	0,0%	100,0%
Sivas	Sayı	11	2	0	1	0	0	1	0	2	0	2	10	34	0	0	0	0	1	0	7	71
	%	15,5%	2,8%	0,0%	1,4%	0,0%	0,0%	1,4%	0,0%	2,8%	0,0%	2,8%	14,1%	47,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,4%	0,0%	9,9%	100,0%
Tekirdağ	Sayı	11	2	3	1	0	0	1	0	3	1	11	21	39	1	0	0	1	0	1	5	101
	%	10,9%	2,0%	3,0%	1,0%	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	3,0%	1,0%	10,9%	20,8%	38,6%	1,0%	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	1,0%	5,0%	100,0%
Trabzon	Sayı	8	0	6	0	0	0	0	0	1	0	6	17	39	0	0	0	1	1	0	0	79
	%	10,1%	0,0%	7,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,3%	0,0%	7,6%	21,5%	49,4%	0,0%	0,0%	0,0%	1,3%	1,3%	0,0%	0,0%	100,0%
Tunceli	Sayı	3	7	0	1	14	0	0	0	1	0	0	13	5	0	0	0	0	4	0	0	48
	%	6,3%	14,6%	0,0%	2,1%	29,2%	0,0%	0,0%	0,0%	2,1%	0,0%	0,0%	27,1%	10,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	8,3%	0,0%	0,0%	100,0%
Van	Sayı	22	1	2	5	25	0	3	0	3	0	0	5	17	2	0	0	0	2	0	0	87
	%	25,3%	1,1%	2,3%	5,7%	28,7%	0,0%	3,4%	0,0%	3,4%	0,0%	0,0%	5,7%	19,5%	2,3%	0,0%	0,0%	0,0%	2,3%	0,0%	0,0%	100,0%
Toplam	Sayı	219	52	79	35	131	6	24	2	80	3	82	321	828	10	1	2	10	34	7	47	1973
	%	11,1%	2,6%	4,0%	1,8%	6,6%	,3%	1,2%	,1%	4,1%	,2%	4,2%	16,3%	42,0%	,5%	,1%	,1%	,5%	1,7%	,4%	2,4%	100,0%

Araştırmaya katılmış olan gençlerin en çok beğenip takdir ettiği politikacı,%42 ile Mansur Yavaş'tır. Yavaş'ın en çok beğenildiği illere baktığımızda %63,6 ile İzmir ve %61,6 ile Ankara ilk iki sırayı almıştır. En az beğenen iller ise %10,4 ile Tunceli ve %10,9 ile Diyarbakır olmuştur.

Tablo 73. İL * S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?										
			S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?							Toplam
			Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Meral Akşener	Ekrem İmamoğlu	Mansur Yavaş	Abdullah Gül	Diğer	
İL	Ankara	Sayı	25	5	7	21	163	1	0	222
		%	11,3%	2,3%	3,2%	9,5%	73,4%	,5%	0,0%	100,0%
	Bursa	Sayı	7	2	6	37	70	1	0	123
		%	5,7%	1,6%	4,9%	30,1%	56,9%	,8%	0,0%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	11	11	1	27	16	2	0	68
		%	16,2%	16,2%	1,5%	39,7%	23,5%	2,9%	0,0%	100,0%
	Erzurum	Sayı	28	2	2	4	35	4	0	75
		%	37,3%	2,7%	2,7%	5,3%	46,7%	5,3%	0,0%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	17	3	5	24	42	1	12	104
		%	16,3%	2,9%	4,8%	23,1%	40,4%	1,0%	11,5%	100,0%
	Hatay	Sayı	9	8	9	21	35	3	1	86
		%	10,5%	9,3%	10,5%	24,4%	40,7%	3,5%	1,2%	100,0%
	Mersin	Sayı	15	2	3	12	53	0	0	85
		%	17,6%	2,4%	3,5%	14,1%	62,4%	0,0%	0,0%	100,0%
	İstanbul	Sayı	27	19	8	116	160	0	0	330
		%	8,2%	5,8%	2,4%	35,2%	48,5%	0,0%	0,0%	100,0%
	İzmir	Sayı	5	7	4	34	140	0	2	192
		%	2,6%	3,6%	2,1%	17,7%	72,9%	0,0%	1,0%	100,0%
	Konya	Sayı	38	1	2	8	45	4	0	98
		%	38,8%	1,0%	2,0%	8,2%	45,9%	4,1%	0,0%	100,0%
	Samsun	Sayı	18	2	1	15	45	0	0	81
		%	22,2%	2,5%	1,2%	18,5%	55,6%	0,0%	0,0%	100,0%
	Sivas	Sayı	12	1	1	8	40	1	0	63
		%	19,0%	1,6%	1,6%	12,7%	63,5%	1,6%	0,0%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	14	2	1	25	48	1	0	91
		%	15,4%	2,2%	1,1%	27,5%	52,7%	1,1%	0,0%	100,0%

	Trabzon	Sayı	10	0	3	20	49	0	0	82
		%	12,2%	0,0%	3,7%	24,4%	59,8%	0,0%	0,0%	100,0%
	Tunceli	Sayı	5	14	0	16	8	0	0	43
		%	11,6%	32,6%	0,0%	37,2%	18,6%	0,0%	0,0%	100,0%
	Van	Sayı	26	8	2	9	26	8	0	79
		%	32,9%	10,1%	2,5%	11,4%	32,9%	10,1%	0,0%	100,0%
Toplam	Sayı	267	87	55	397	975	26	15	1822	
	%	14,7%	4,8%	3,0%	21,8%	53,5%	1,4%	,8%	100,0%	

Araştırmaya katılmış olan gençlere, 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır sorusuna iller bazında verilen yanıtlara bakıldığında, ilk sırada, yine %53,5 ile Mansur Yavaş gelmiştir. Mansur Yavaş'ın Cumhurbaşkanı adayı olması isteği oransal olarak %73,4 ile en çok Ankara'lı katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. İkinci sırada ise %72,9 ile İzmir'li katılımcılar yer almıştır. Mansur Yavaş'ın en az oranda ifade edildiği iller ise yine Tunceli (%18,6) ve Diyarbakır (%23,5) illerindeki katılımcılar olmuştur.

Tablo 74. İl Kod * S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?						
		S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?				Toplam
		Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını doğru buluyorum. Aynen devam etmelidir	Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış buluyorum. Değiştirilmelidir	Bilmiyorum (fikrim yok)		
İl Kod	Ankara	Sayı	4	235	18	257
		%	1,6%	91,4%	7,0%	100,0%
	Bursa	Sayı	4	134	4	142
		%	2,8%	94,4%	2,8%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	5	94	7	106
		%	4,7%	88,7%	6,6%	100,0%
	Erzurum	Sayı	1	82	8	91
		%	1,1%	90,1%	8,8%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	4	107	10	121
		%	3,3%	88,4%	8,3%	100,0%
	Hatay	Sayı	0	107	1	108
		%	0,0%	99,1%	,9%	100,0%
	Mersin	Sayı	6	88	8	102
		%	5,9%	86,3%	7,8%	100,0%
	İstanbul	Sayı	11	335	27	373
		%	2,9%	89,8%	7,2%	100,0%
	İzmir	Sayı	0	191	5	196
		%	0,0%	97,4%	2,6%	100,0%
	Konya	Sayı	1	114	5	120
		%	,8%	95,0%	4,2%	100,0%
	Samsun	Sayı	1	88	9	98
		%	1,0%	89,8%	9,2%	100,0%
	Sivas	Sayı	0	71	7	78
		%	0,0%	91,0%	9,0%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	2	97	3	102
		%	2,0%	95,1%	2,9%	100,0%
	Trabzon	Sayı	2	77	6	85
		%	2,4%	90,6%	7,1%	100,0%
	Tunceli	Sayı	3	48	1	52
		%	5,8%	92,3%	1,9%	100,0%
	Van	Sayı	6	86	6	98
		%	6,1%	87,8%	6,1%	100,0%
Toplam		Sayı	50	1954	125	2129
		%	2,3%	91,8%	5,9%	100,0%

Araştırmaya katılmış olan gençlerin, hükümetin sığınmacılara yönelik politikalarını nasıl değerlendiklerine yönelik düşüncelerine bakıldığında, genel anlamda, katılımcıların %91,8'i hükümetin mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış bulduğunu ve değeristirilmesi gerektiğini belirtmiştir. İller bazında değerlendirildiğinde ise hükümetin mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış bulduğunu ve değeristirilmesi gerektiğini belirtenlerin, oransal olarak en düşük (%88,4) Gaziantep ve Mersin (%86,3), en yüksek ise Hatay (%99,1) ve İzmir (%97,4) illerinden olduğu görülmüştür.

Tablo 75. İl Kod * 4. Türkiye'deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor								
		4. Türkiye'deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor.					Toplam	
		Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum		
İl Kod	Ankara	Sayı	142	55	37	14	6	254
		%	55,9%	21,7%	14,6%	5,5%	2,4%	100,0%
	Bursa	Sayı	88	25	16	3	9	141
		%	62,4%	17,7%	11,3%	2,1%	6,4%	100,0%
	Diyarbakır	Sayı	56	13	18	8	9	104
		%	53,8%	12,5%	17,3%	7,7%	8,7%	100,0%
	Erzurum	Sayı	50	18	10	6	4	88
		%	56,8%	20,5%	11,4%	6,8%	4,5%	100,0%
	Gaziantep	Sayı	73	17	17	4	9	120
		%	60,8%	14,2%	14,2%	3,3%	7,5%	100,0%
	Hatay	Sayı	88	14	4	1	1	108
		%	81,5%	13,0%	3,7%	,9%	,9%	100,0%
	Mersin	Sayı	74	9	5	10	4	102
		%	72,5%	8,8%	4,9%	9,8%	3,9%	100,0%
	İstanbul	Sayı	209	91	48	10	13	371
		%	56,3%	24,5%	12,9%	2,7%	3,5%	100,0%
	İzmir	Sayı	162	25	3	1	4	195
		%	83,1%	12,8%	1,5%	,5%	2,1%	100,0%
	Konya	Sayı	80	23	8	6	4	121
		%	66,1%	19,0%	6,6%	5,0%	3,3%	100,0%
	Samsun	Sayı	52	20	18	4	6	100
		%	52,0%	20,0%	18,0%	4,0%	6,0%	100,0%
	Sivas	Sayı	58	9	7	1	3	78
		%	74,4%	11,5%	9,0%	1,3%	3,8%	100,0%
	Tekirdağ	Sayı	71	15	6	3	7	102
		%	69,6%	14,7%	5,9%	2,9%	6,9%	100,0%
	Trabzon	Sayı	53	18	5	6	3	85
		%	62,4%	21,2%	5,9%	7,1%	3,5%	100,0%
Tunceli	Sayı	20	20	6	2	4	52	
	%	38,5%	38,5%	11,5%	3,8%	7,7%	100,0%	
Van	Sayı	49	17	20	5	8	99	
	%	49,5%	17,2%	20,2%	5,1%	8,1%	100,0%	
Toplam		Sayı	1325	389	228	84	94	2120
		%	62,5%	18,3%	10,8%	4,0%	4,4%	100,0%

Katılımcıların, Türkiye'deki sığınmacıların geleceğimiz için bir tehdit oluşturup oluşturmadıkları konusundaki görüşlerine bakıldığında, toplamda, %80,8'lik bir grup, sığınmacıların geleceğimiz için tehdit oluşturduğunu düşündüğünü belirtmiştir. İller bazında

değerlendirildiğinde ise şu sonuçlar elde edilmiştir: Sığınmacıların geleceğimiz için tehdit oluşturduğu görüşünde olanların en yüksek orana sahip olduğu iller Hatay (%94,5) ve İzmir (%95,9) olmuştur. Sığınmacıların Türkiye'nin geleceği için bir tehlike oluşturmadığını düşünenlerin illere göre dağılımına bakıldığında en yüksek oran %16,4 ile Diyarbakır ve %13,7 ile Mersin illerinde görülmüştür.

İller bazında, farklı konuların çapraz tabloları burada tamamlanmıştır.

3.1.5.2. Cinsiyete Göre Çapraz Tablolar

Bu bölümde, araştırmaya katılanların cinsiyetleri temelinde farklı konular hakkında aralarında bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır.

Tablo 76. S1. Cinsiyetiniz? * S10. Şimdiki hayatınızdan memnuniyet-mutluluk durumunuz nasıldır?						
			S10. Şimdiki hayatınızdan memnuniyet-mutluluk durumunuz nasıldır?			Toplam
			Şimdiki hayatımdan memnunum: Mutluyum	Şimdiki hayatımdan memnunum ne de memnun değilim: Orta halli	Şimdiki hayatımdan memnun değilim: Mutsuzum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	214	668	286	1168
		%	18,3%	57,2%	24,5%	100,0%
	Erkek	Sayı	150	424	344	918
		%	16,3%	46,2%	37,5%	100,0%
Toplam		Sayı	364	1092	630	2086
		%	17,4%	52,3%	30,2%	100,0%

Araştırmaya katılmış olan gençlerin, cinsiyet değişkeni çerçevesinde, şimdiki yaşamlarından memnuniyet - mutluluk durumu değerlendirildiğinde, kadınların %57,2'si, erkeklerin ise %46,2'si mevcut yaşamlarından orta derecede memnun olduklarını belirtmiştir. Şimdiki yaşamlarından memnun olmama durumu erkeklerde (%37,5) kadınlara (%24,5) oranla daha yüksek olarak tespit edilmiştir. Diğer bir deyişle, cinsiyete göre bakıldığında kadınlar, erkeklere göre birkaç puan daha fazla hayatlarından memnun ve daha az mutsuzdurlar.

Tablo 77. S1. Cinsiyetiniz? * S12. Size tercih imkânı verilse, Türkiye'de mi yaşamak istersiniz yoksa başka bir ülkede mi?					
		S12. Size tercih imkânı verilse, Türkiye'de mi yaşamak istersiniz yoksa başka bir ülkede mi?			Toplam
		Türkiye'de yaşamak isterim	Başka bir ülkede yaşamak isterim		
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	441	738	1179
		%	37,2%	62,7%	100,0%
	Erkek	Sayı	345	582	927
		%	36,9%	63,1%	100,0%
Toplam		Sayı	786	1320	2106
		%	37,0%	63,0%	100,0%

Katılımcılardan başka bir ülkede yaşamak isteyenlerin genel oranı %63'tür. Cinsiyete göre baktığımızda, Türkiye dışında başka bir ülkede yaşamak isteme durumunun kadınlar (%62,7) ile erkekler (63,1) arasında bir farklılığa sahip olmadığı görülmüştür. Diğer bir deyişle, gençlerin neredeyse üçte biri, fırsat olduğunda, yurtdışında yaşamak istemektedir. Bu konuda kadınlar ile erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Tablo 78. S1. Cinsiyetiniz? * S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?									
		S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?							Toplam
		Çok dindarım ve Allah'a inanıyorum	Allah'a inanıyorum ama pek dindar değilim	Allah'a inanıyorum ama dinlere inanmıyorum - Deistim	Allah'a ve hiç bir dine inanmıyorum - Ateistim	Cevap vermek istemedi	Başka		
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	311	652	86	52	62	1	1164
		%	26,7%	56,0%	7,4%	4,5%	5,3%	,1%	100,0%
	Erkek	Sayı	182	519	77	86	44	1	909
		%	20,0%	57,1%	8,5%	9,5%	4,8%	,1%	100,0%
Toplam		Sayı	493	1171	163	138	106	2	2073
		%	23,8%	56,5%	7,9%	6,7%	5,1%	,1%	100,0%

Cinsiyet temelinde din ile ilişki düzeyine bakıldığında, kadınların (%26,7) erkeklere (%20) oranla daha fazla dindar oldukları tespit edilmiştir. Deist olanlarda cinsiyet açısından erkeklerle (%8,5) kadınlar (%7,4) arasında önemli bir farklılık olmamasına karşın ateist olma durumu erkeklerde (%9,5) kadınların (%4,5) iki katından fazla olarak tespit edilmiştir. Bu soruya yanıt vermek istememe konusunda kadınlar ile erkekler arasında önemli bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 79. S1. Cinsiyetiniz? * S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?								
			S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?					Toplam
			Kesinlikle başarılı buluyorum	Başarılı buluyorum	Ne başarılı ne de başarısız buluyorum	Başarısız buluyorum	Kesinlikle başarısız buluyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	9	29	220	400	525	1183
		%	,8%	2,5%	18,6%	33,8%	44,4%	100,0%
	Erkek	Sayı	15	28	109	268	505	925
		%	1,6%	3,0%	11,8%	29,0%	54,6%	100,0%
Toplam		Sayı	24	57	329	668	1030	2108
		%	1,1%	2,7%	15,6%	31,7%	48,9%	100,0%

Şu andaki hükümetin uygulamakta olduğu ekonomi politikalarını nasıl buldukları konusunda kadınlar ile erkekler arasında oransal olarak küçük bir farklılık olduğu söylenebilir. Diğer bir deyişle, hükümetin ekonomi politikalarını başarısız-kesinlikle başarısız bulan kadınların oranı %78,2 iken erkeklerde bu oran %83,6 olarak tespit edilmiştir. Erkekler az bir farkla hükümetin ekonomi politikalarını daha fazla başarısız olarak değerlendirmiştir denebilir.

Tablo 80. S1. Cinsiyetiniz? * S22.1. Hükümetin yönetim biçimini						
			S22.1. Hükümetin yönetim biçimini			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	60	322	794	1176
		%	5,1%	27,4%	67,5%	100,0%
	Erkek	Sayı	70	168	685	923
		%	7,6%	18,2%	74,2%	100,0%
Toplam		Sayı	130	490	1479	2099
		%	6,2%	23,3%	70,5%	100,0%

Hükümetin yönetim biçimini, araştırmaya katılmış olan genç erkekler (%74,2), genç kadınlara (%67,5) kıyasla daha yüksek oranda doğru bulmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 81. S1. Cinsiyetiniz? * 2. Hükümetin adalet uygulamasını						
			2. Hükümetin adalet uygulamasını			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	42	179	956	1177
		%	3,6%	15,2%	81,2%	100,0%
	Erkek	Sayı	36	139	753	928
		%	3,9%	15,0%	81,1%	100,0%
Toplam		Sayı	78	318	1709	2105
		%	3,7%	15,1%	81,2%	100,0%

Hükümetin adalet uygulamasını doğru bulmama oranlarında, kadınlar (%81,2) ile erkekler (%81,1) arasında herhangi bir fark bulunmamıştır. Her iki grup da aynı düşünce ve değerlendirmelere sahiptir denebilir.

Tablo 82. S1. Cinsiyetiniz? * 3. Hükümetin ekonomi uygulamasını						
			3. Hükümetin ekonomi uygulamasını			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	36	173	966	1175
		%	3,1%	14,7%	82,2%	100,0%
	Erkek	Sayı	26	107	795	928
		%	2,8%	11,5%	85,7%	100,0%
Toplam		Sayı	62	280	1761	2103
		%	2,9%	13,3%	83,7%	100,0%

Hükümetin ekonomiye ilişkin uygulamalarını, aralarında çok fazla bir farklılık olmamakla birlikte, erkekler (%85,5), kadınlardan (%82,2) birkaç puan daha fazla düzeyde, doğru bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 83. S1. Cinsiyetiniz? * 4. Hükümetin eğitim uygulamasını						
			4. Hükümetin eğitim uygulamasını			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	45	261	871	1177
		%	3,8%	22,2%	74,0%	100,0%
	Erkek	Sayı	40	165	720	925
		%	4,3%	17,8%	77,8%	100,0%
Toplam		Sayı	85	426	1591	2102
		%	4,0%	20,3%	75,7%	100,0%

Hükümetin eğitim uygulamaları konusunda, erkekler (%77,8), kadınlardan (%74) çok az da olsa, birkaç puan daha yüksek oranda, doğru bulmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 84. S1. Cinsiyetiniz? * 5. Hükümetin özelleştirme uygulamasını						
			5. Hükümetin özelleştirme uygulamasını			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	49	367	756	1172
		%	4,2%	31,3%	64,5%	100,0%
	Erkek	Sayı	58	220	648	926
		%	6,3%	23,8%	70,0%	100,0%
Toplam		Sayı	107	587	1404	2098
		%	5,1%	28,0%	66,9%	100,0%

Hükümetin özelleştirme uygulamalarını da, erkekler (%70) kadınlara (64,5) kıyasla birkaç puan daha yüksek oranda, doğru bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 85. S1. Cinsiyetiniz? * 6. Hükümetin asgari ücret uygulamasını						
			6. Hükümetin asgari ücret uygulamasını			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	53	268	854	1175
		%	4,5%	22,8%	72,7%	100,0%
	Erkek	Sayı	48	157	723	928
		%	5,2%	16,9%	77,9%	100,0%
Toplam		Sayı	101	425	1577	2103
		%	4,8%	20,2%	75,0%	100,0%

Hükümetin asgari ücret uygulamalarına cinsiyet temelinde bakıldığında, yine, erkekler (%77,9) kadınlara (%72,7) göre birkaç puan daha yüksek oranda, asgari ücret uygulamasını doğru bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 86. S1. Cinsiyetiniz? * 7. Hükümetin göçmen politikaları uygulamasını						
			7. Hükümetin göçmen politikaları uygulamasını			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	30	151	995	1176
		%	2,6%	12,8%	84,6%	100,0%
	Erkek	Sayı	28	78	815	921
		%	3,0%	8,5%	88,5%	100,0%
Toplam		Sayı	58	229	1810	2097
		%	2,8%	10,9%	86,3%	100,0%

Hükümetin göçmen politikaları konusunda da cinsiyet açısından bir karşılaştırma yapıldığında, yine, erkekler (%88,5) kadınlara (%84,6) kıyasla az da olsa, birkaç puan daha yüksek oranda, doğru bulmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 87. S1. Cinsiyetiniz? * 8. Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını						
			8. Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	91	442	638	1171
		%	7,8%	37,7%	54,5%	100,0%
	Erkek	Sayı	86	285	556	927
		%	9,3%	30,7%	60,0%	100,0%
Toplam		Sayı	177	727	1194	2098
		%	8,4%	34,7%	56,9%	100,0%

Hükümetin iklim ve çevre politikaları, diğer konulara göre, daha az ölçüde, doğru bulunmamıştır. Ancak, erkekler (%60), bu konuda da yine, kadınlardan (%54,5) birkaç puan daha yüksek oranda, iklim ve çevre politikaları uygulamalarını doğru bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 88. S1. Cinsiyetiniz? * 9. Hükümetin insan hakları uygulamasını						
			9. Hükümetin insan hakları uygulamasını			Toplam
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	60	266	848	1174
		%	5,1%	22,7%	72,2%	100,0%
	Erkek	Sayı	65	171	690	926
		%	7,0%	18,5%	74,5%	100,0%
Toplam		Sayı	125	437	1538	2100
		%	6,0%	20,8%	73,2%	100,0%

Hükümetin insan hakları uygulamalarını doğru bulmama konusunda, kadınlar (%72,2) ile erkekler (%74,5) daha yakın bir orana sahiptirler. İnsan hakları kapsamında ele alınacak olan adalet uygulamaları konusunda da kadınlar ile erkeklerin hemen hemen aynı orana sahip olmaları bu veriyle tutarlılık göstermektedir.

Tablo 89. S1. Cinsiyetiniz? * 10. Hükümetin yabancılara emlak – gayri menkul satışını						
		10. Hükümetin yabancılara emlak – gayri menkul satışını			Toplam	
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	32	215	931	1178
		%	2,7%	18,3%	79,0%	100,0%
	Erkek	Sayı	38	113	775	926
		%	4,1%	12,2%	83,7%	100,0%
Toplam		Sayı	70	328	1706	2104
		%	3,3%	15,6%	81,1%	100,0%

Hükümetin yabancılara emlak-gayrimenkul satışı uygulamasını, erkekler (%83,7), yine, kadınlardan (%79) birkaç puan daha yüksek oranda, doğru bulmadıklarını belirtmiştir.

Tablo 90. S1. Cinsiyetiniz? * S35. Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?																	
		S35. Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?															Toplam
		AK PARTİ	CHP	MHP	İYİ PARTİ	HDP	DEVA PARTİSİ	GELECEK PARTİSİ	SAADET PARTİSİ	BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	ZAFER PARTİSİ	MEMLEKET PARTİSİ	VATAN PARTİSİ	Diğer	Cevap vermek istemiyorum		
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	78	378	17	54	37	8	1	2	5	32	22	1	16	422	1073
		%	7,3%	35,2%	1,6%	5,0%	3,4%	,7%	,1%	,2%	,5%	3,0%	2,1%	,1%	1,5%	39,3%	100,0%
	Erkek	Sayı	58	268	24	70	66	16	2	3	2	61	31	1	15	226	843
		%	6,9%	31,8%	2,8%	8,3%	7,8%	1,9%	,2%	,4%	,2%	7,2%	3,7%	,1%	1,8%	26,8%	100,0%
Toplam		Sayı	136	646	41	124	103	24	3	5	7	93	53	2	31	648	1916
		%	7,1%	33,7%	2,1%	6,5%	5,4%	1,3%	,2%	,3%	,4%	4,9%	2,8%	,1%	1,6%	33,8%	100,0%

Yarın yapılacak bir seçim olsa katılımcıların hangi partiye oy verecekleri konusu cinsiyet bazında değerlendirildiğinde şu sonuçlar elde edilmiştir: Genel toplamda kadınların en büyük grubu %39,3'lük bir oranla, bu soruya yanıt vermek istememiştir. Bu oran erkeklerde %26,8'dir. Bu bulgunun ayrıca değerlendirilmesi gerekir. Oy verilecek olan partiler açısından bakıldığında kadınlar %35,2, erkekler ise %31,8'lik oran ile CHP'ne oy vereceklerini söylemiştir. AKP açısından kadınlarla erkekler arasında önemli bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Erkeklerin, kadınlara oranla daha yüksek oy tercihleri olan partiler, HDP, İYİ Parti ve MHP'dir.

Tablo 91. S1. Cinsiyetiniz? * S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?							
			S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?				Toplam
			Millet İttifakı	Cumhur İttifakı	Kararsızım	Hiçbiri	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	527	128	253	255	1163
		%	45,3%	11,0%	21,8%	21,9%	100,0%
	Erkek	Sayı	443	87	173	215	918
		%	48,3%	9,5%	18,8%	23,4%	100,0%
Toplam		Sayı	970	215	426	470	2081
		%	46,7%	10,3%	20,5%	22,6%	100,0%

Cumhurbaşkanlığı seçiminde hangi ittifakın destekleneceği konusuna cinsiyet değişkeni açısından bakıldığında, Millet İttifakı'nı destekleyen gençlerin oranı genel toplamda %46,7, Cumhur İttifakının ise %10,3 olarak tespit edilmiştir. Tercihini Millet İttifakından yana kullanacağını belirtmiş olan erkekler (%48,3) kadınlardan sadece %3'lük bir fazlalığa sahiptir. Oysa Cumhur İttifakında kadınların (%11) erkelerden %1,5 oranında daha fazla oldukları görülmüştür. Diğer yandan önemli olan bir başka nokta, bu soruya da hiçbiri yanıtını vermiş olanların görece yüksek oranda olmasıdır (erkekler %23,4, kadınlar %21,9). Bu durum da, üzerinde düşünülmesi gereken bir konu olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 92. S1. Cinsiyetiniz? * S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir?

		S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir?																					Toplam
		Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Meral Akşener	Devlet Bahçeli	Selahattin Demirtaş	Temel Karamollaoğlu	Ali Babacan	Ahmet Davutoğlu	Ümit Özdağ	Doğu Perinçek	Muharrem İnce	Ekrem İmamoğlu	Mansur Yavaş	Abdullah Gül	Gültekin Uysal	Hüseyin Baş	Fatih Erbakan	Erkan Baş	Mustafa Sarıgül	Diğer		
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	130	22	40	15	53	3	12	2	28	0	35	188	490	6	0	1	1	10	2	36	1074
		%	12,1%	2,0%	3,7%	1,4%	4,9%	,3%	1,1%	,2%	2,6%	0,0%	3,3%	17,5%	45,6%	,6%	0,0%	,1%	,1%	,9%	,2%	3,4%	100,0%
	Erkek	Sayı	87	30	37	19	73	3	11	0	52	3	47	130	325	4	1	1	9	24	5	11	872
		%	10,0%	3,4%	4,2%	2,2%	8,4%	,3%	1,3%	0,0%	6,0%	,3%	5,4%	14,9%	37,3%	,5%	,1%	,1%	1,0%	2,8%	,6%	1,3%	100,0%
Toplam		Sayı	217	52	77	34	126	6	23	2	80	3	82	318	815	10	1	2	10	34	7	47	1946
		%	11,1%	2,7%	4,0%	1,7%	6,5%	,3%	1,2%	,1%	4,1%	,2%	4,2%	16,3%	42%	,5%	,1%	,1%	,5%	1,7%	,4%	2,4%	100,0%

Katılımcıların şu anki politikacılardan en çok beğendikleri-takdir ettikleri kişinin kim olduğuna dair görüşlerini cinsiyet temelinde değerlendirdiğimizde şu sonuçlar elde edilmiştir: Gençler, her ne kadar parti olarak CHP'yi büyük oranda tercih etmiş olsalar da, en çok beğenilen-takdir edilen politikacı konusunda Kemal Kılıçdaroğlu (%2,7) yerine, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş (%42), en çok beğenilip takdir edilen politikacı olmuştur. Cinsiyet açısından bakıldığında, kadınların erkeklere oranla Mansur Yavaş'ı yaklaşık 8 puan düzeyinde daha fazla tercih etmiş oldukları görülmüştür.

Tablo 93. S1. Cinsiyetiniz? * S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?										
		S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?								Toplam
		Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Meral Akşener	Ekrem İmamoğlu	Mansur Yavaş	Abdullah Gül	Diğer		
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	152	37	34	212	552	17	10	1014
		%	15,0%	3,6%	3,4%	20,9%	54,4%	1,7%	1,0%	100,0%
	Erkek	Sayı	113	49	20	181	408	9	5	785
		%	14,4%	6,2%	2,5%	23,1%	52,0%	1,1%	,6%	100,0%
Toplam		Sayı	265	86	54	393	960	26	15	1799
		%	14,7%	4,8%	3,0%	21,8%	53,5%	1,4%	,8%	100,0%

Araştırmaya katılmış olanların cinsiyet bazında, kimin Cumhurbaşkanı adayı olması gerektiği konusundaki görüşlerinde bir farklılık olup olmadığına bakıldığında, genel toplamda en yüksek oran %53,5 ile Mansur Yavaş adı öne çıkmıştır. Kadınlarda bu oran %54,4 iken erkeklerde %52 olmuştur. Kimin Cumhurbaşkanı adayı olması isteğinde, aslında, kadın ve erkekler arasında önemli bir oransal farklılık olmadığı söylenebilir.

Tablo 94. S1. Cinsiyetiniz? * S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?						
		S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?				Toplam
		Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını doğru buluyorum. Aynen devam etmelidir	Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış buluyorum. Değiştirilmelidir	Bilmiyorum (fikrim yok)		
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	25	1066	86	1177
		%	2,1%	90,6%	7,3%	100,0%
	Erkek	Sayı	21	866	38	925
		%	2,3%	93,6%	4,1%	100,0%
Toplam		Sayı	46	1932	124	2102
		%	2,3%	91,8%	5,9%	100,0%

Hükümetin sığınmacılara yönelik politikalarını gençler, çok büyük oranda (%91,9) doğru bulmadıklarını beyan etmişlerdir. Cinsiyet dağılımına bakıldığında, erkekler kadınlara göre üç puan daha yüksek oranda bu politikaları yanlış bulduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 95. S1. Cinsiyetiniz? * 4. Türkiye'deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor								
			4. Türkiye'deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor.					Toplam
			Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	
S1. Cinsiyetiniz?	Kadın	Sayı	725	216	136	37	56	1170
		%	62,0%	18,5%	11,6%	3,2%	4,8%	100,0%
	Erkek	Sayı	584	171	87	44	37	923
		%	63,3%	18,5%	9,4%	4,8%	4,0%	100,0%
Toplam		Sayı	1309	387	223	81	93	2093
		%	62,5%	18,3%	10,7%	3,9%	4,4%	100,0%

Sığınmacıların Türkiye'nin geleceği için bir tehdit oluşturduğu görüşünde, kadınlarla (%80,5) erkekler (%81,8) arasında önemli bir görüş ayrılığı olmadığı söylenebilir. Her iki cinsiyette, sığınmacıların Türkiye'nin geleceği için tehdit oluşturduğu konusunda görüş belirtmişlerdir.

Araştırmanın cinsiyet bazında, değişik konulara ilişkin görüşlerinde bir farklılık olup olmadığına ilişkin bulgular burada tamamlanmıştır.

3.1.5.3. Eğitim Duruma Göre Çapraz Tablolar

Bu kısımda, eğitim değişkenine göre katılımcıların, çeşitli konular temelinde, aralarında bir farklılık olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Tablo 96. S3. Eğitiminiz? * S10. Şimdiki hayatınızdan memnuniyet-mutluluk durumunuz nasıldır?							
			S10. Şimdiki hayatınızdan memnuniyet-mutluluk durumunuz nasıldır?			Toplam	
			Şimdiki hayatımdan memnunum: Mutluyum	Şimdiki hayatımdan ne memnunum ne de memnun değilim: Orta halli	Şimdiki hayatımdan memnun değilim: Mutsuzum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	2	2	2	6	
		%	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	6	8	4	18	
		%	33,3%	44,4%	22,2%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	13	21	15	49	
		%	26,5%	42,9%	30,6%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	203	711	410	1324	
		%	15,3%	53,7%	31,0%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	124	340	184	648	
		%	19,1%	52,5%	28,4%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	15	18	17	50	
		%	30,0%	36,0%	34,0%	100,0%	
	Toplam		Sayı	363	1100	632	2095
			%	17,3%	52,5%	30,2%	100,0%

Araştırmaya katılmış olanların eğitim düzeylerine göre şimdiki hayatlarından memnuniyet durumlarına bakıldığında, “memnunum-mutluyum” diyenler en çok (%33,3) diplomasız okur-yazarlar ile ilkokul mezunlarında görülmüştür. Lisansüstü bir dereceye sahip olanlar da, %30’luk bir oran ile şimdiki hayatlarından memnun olduklarını belirtmiştir. Şimdiki yaşamlarında orta derecede memnun olanlar arasında en yüksek oran %53,7 ile lise ve dengi

okul mezunlarında görülmüştür. Yaşamından memnun olmayan – mutsuz olduğunu belirtenler arasında ise en büyük oran %34 ile lisansüstü derecesine sahip olanlar olmuştur.

Tablo 97. S3. Eğitiminiz? * S12. Size tercih imkânı verilse, Türkiye'de mi yaşamak istersiniz yoksa başka bir ülkede mi?						
			S12. Size tercih imkânı verilse, Türkiye'de mi yaşamak istersiniz yoksa başka bir ülkede mi?		Toplam	
			Türkiye'de yaşamak isterim	Başka bir ülkede yaşamak isterim		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	2	4	6	
		%	33,3%	66,7%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	15	3	18	
		%	83,3%	16,7%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	31	20	51	
		%	60,8%	39,2%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	464	875	1339	
		%	34,7%	65,3%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	252	398	650	
		%	38,8%	61,2%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	24	26	50	
		%	48,0%	52,0%	100,0%	
	Toplam		Sayı	788	1326	2114
			%	37,0%	63,0%	100,0%

Yurtdışında yaşama isteğine baktığımızda, eğitim seviyesine bağlı olarak, yurtdışında yaşama isteğinin de arttığını görüyoruz. İmkânı olsa yurtdışında yaşamak istediğini belirten en büyük grupların, %66,7 ile diplomasız okur-yazarlar, %65,3 ile de lise ve dengi okul mezunları oldukları görülmüştür. İlkokul ve ortaokul mezunu kişilerin, yurtdışında yaşama isteği diğer eğitim derecelerine göre daha düşüktür (%16,7 - %39,2). Bu gruplar çoğunlukla Türkiye'de yaşamak istediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 98. S3. Eğitiminiz? * S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?										
			S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?					Başka		Toplam
			Çok dindarım ve Allah'a inanıyorum	Allah'a inanıyorum ama pek dindar değilim	Allaha inanıyorum ama dinlere inanmıyorum - Deistim	Allah'a ve hiç bir dine inanmıyorum - Ateistim	Cevap vermek istemedi			
S3. Eğitiminiz ?	Diplomasız okuyar	Sayı	4	1	0	1	0	0	6	
		%	66,7%	16,7%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	8	7	0	1	1	0	17	
		%	47,1%	41,2%	0,0%	5,9%	5,9%	0,0%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	19	22	3	3	3	0	50	
		%	38,0%	44,0%	6,0%	6,0%	6,0%	0,0%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	284	749	116	98	67	2	1316	
		%	21,6%	56,9%	8,8%	7,4%	5,1%	,2%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	160	379	40	32	31	0	642	
		%	24,9%	59,0%	6,2%	5,0%	4,8%	0,0%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	15	19	5	5	4	0	48	
		%	31,3%	39,6%	10,4%	10,4%	8,3%	0,0%	100,0%	
Toplam		Sayı	490	1177	164	140	106	2	2079	
		%	23,6%	56,6%	7,9%	6,7%	5,1%	,1%	100,0%	

Araştırmaya katılmış olanlar arasında, genel anlamda, en yüksek oran %56,6 ile “Allah’a inanıyorum ama pek dindar değilim” diyenlerde görülmüştür. Eğitim değişkenine göre bakıldığında ise “Allah’a inanıyorum ama pek dindar değilim” diyenler %59’luk bir oranla üniversite mezunlarında olmuştur. Eğitim düzeyi arttıkça, dindarlık oranının genel anlamda düştüğü; eğitim düzeyi düştükçe de dindarlık oranının göreceli olarak arttığı görülmüştür.

Tablo 99. S3. Eğitiminiz? * S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?									
			S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?					Toplam	
			Kesinlikle başarılı buluyorum	Başarılı buluyorum	Ne başarılı ne de başarısız buluyorum	Başarısız buluyorum	Kesinlikle başarısız buluyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	0	1	1	4	6	
		%	0,0%	0,0%	16,7%	16,7%	66,7%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	1	4	3	3	7	18	
		%	5,6%	22,2%	16,7%	16,7%	38,9%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	3	8	7	8	24	50	
		%	6,0%	16,0%	14,0%	16,0%	48,0%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	12	25	216	438	649	1340	
		%	,9%	1,9%	16,1%	32,7%	48,4%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	8	18	94	211	321	652	
		%	1,2%	2,8%	14,4%	32,4%	49,2%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	0	2	6	15	27	50	
		%	0,0%	4,0%	12,0%	30,0%	54,0%	100,0%	
	Toplam		Sayı	24	57	327	676	1032	2116
			%	1,1%	2,7%	15,5%	31,9%	48,8%	100,0%

Katılımcıların eğitim düzeyi arttıkça, hükümetin ekonomi politikalarına ilişkin başarılı bulma oranının düştüğü tespit edilmiştir. Hükümetin ekonomi politikalarını başarısız – çok başarısız bulanlar, en yüksek düzeyde, %84'lük oran ile lisansüstü mezunları olmuştur. Onları, %81,6 ile lisans mezunları izlemektedir. Lise ve dengi okul mezunu olanların da yakın (%81,1) bir orana sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 100. S3. Eğitiminiz? * S22.1. Hükümetin yönetim biçimini							
			S22.1. Hükümetin yönetim biçimini			Toplam	
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	1	5	6	
		%	0,0%	16,7%	83,3%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	4	3	11	18	
		%	22,2%	16,7%	61,1%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	9	14	28	51	
		%	17,6%	27,5%	54,9%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	70	319	945	1334	
		%	5,2%	23,9%	70,8%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	41	139	469	649	
		%	6,3%	21,4%	72,3%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	4	13	32	49	
		%	8,2%	26,5%	65,3%	100,0%	
	Toplam		Sayı	128	489	1490	2107
			%	6,1%	23,2%	70,7%	100,0%

Hükümetin yönetim biçiminin doğru bulunup bulunmadığının, cinsiyet temelinde bir değişiklik gösterip göstermediğine bakıldığında, hükümetin yönetimi biçimini yanlış bulanların oranı toplamda, %70,7'dir. Bu oranın en yüksek olduğu eğitim grubu, diplomasız okur-yazarlardan (%83,3) sonra, %72,3 ile Lisans mezunlarıdır. Onu, lise-dengi okul mezunları (%70,8) ve lisansüstü (%65,3) eğitim grubu izlemiştir.

Tablo 101. S3. Eğitiminiz? * 2. Hükümetin adalet uygulamasını							
			2. Hükümetin adalet uygulamasını			Toplam	
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	1	5	6	
		%	0,0%	16,7%	83,3%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	4	5	9	18	
		%	22,2%	27,8%	50,0%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	5	17	29	51	
		%	9,8%	33,3%	56,9%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	43	185	1110	1338	
		%	3,2%	13,8%	83,0%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	22	102	527	651	
		%	3,4%	15,7%	81,0%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	4	6	39	49	
		%	8,2%	12,2%	79,6%	100,0%	
	Toplam		Sayı	78	316	1719	2113
			%	3,7%	15,0%	81,4%	100,0%

Hükümetin adalet uygulamalarını en yüksek düzeyde yanlış bulan eğitim grubu, sırasıyla, diplomasız okur-yazar (%83,3) lise-dengi okul (%83) ve lisans mezunu (%81) olanlardır. Onu lisansüstü mezunları (%79,6) izlemektedir.

Tablo 102. S3. Eğitiminiz? * 3. Hükümetin ekonomi uygulamasını							
			3. Hükümetin ekonomi uygulamasını			Toplam	
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	1	5	6	
		%	0,0%	16,7%	83,3%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	3	4	11	18	
		%	16,7%	22,2%	61,1%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	4	14	33	51	
		%	7,8%	27,5%	64,7%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	32	169	1136	1337	
		%	2,4%	12,6%	85,0%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	19	85	546	650	
		%	2,9%	13,1%	84,0%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	5	8	36	49	
		%	10,2%	16,3%	73,5%	100,0%	
	Toplam		Sayı	63	281	1767	2111
			%	3,0%	13,3%	83,7%	100,0%

Hükümetin ekonomi uygulamalarını yanlış bulanların oranı, genel toplamda, %83,7'dir. Bu ortalamanın altına düşen eğitim grubunun, ilkokul, ortaokul ve lisansüstü mezunları olduğunu görüyoruz. Lise-dengi okul (%85) ve lisans mezunlarının ise (%84) ortalamaya en yakın grup olduğu görülmüştür. Hükümetin ekonomi uygulamalarını başarılı bulduğunu ifade eden en büyük grup ilkokul mezunları (%16,7) olmuştur.

Tablo 103. S3. Eğitiminiz? * 4. Hükümetin eğitim uygulamasını							
			4. Hükümetin eğitim uygulamasını			Toplam	
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	0	6	6	
		%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	5	3	10	18	
		%	27,8%	16,7%	55,6%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	9	15	27	51	
		%	17,6%	29,4%	52,9%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	46	276	1016	1338	
		%	3,4%	20,6%	75,9%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	22	125	501	648	
		%	3,4%	19,3%	77,3%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	4	8	37	49	
		%	8,2%	16,3%	75,5%	100,0%	
	Toplam		Sayı	86	427	1597	2110
			%	4,1%	20,2%	75,7%	100,0%

Hükümetin eğitim uygulamalarına ilişkin olarak, gençlerin eğitim ortalaması yükseldikçe, yanlış bulma oranının arttığı görülmüştür. Diğer bir deyişle, sayıca az olan (6 kişi) diplomasız okur-yazarlar dışarıda bırakıldığında; hükümetin eğitim uygulamalarını yanlış bulanlar sırasıyla, lisans mezunları (%77,3), lise-dengi okul mezunları (%75,9) ve Lisansüstü dereceye sahip olanlar (%75,5) olmuştur.

Tablo 104. S3. Eğitiminiz? * 5. Hükümetin özelleştirme uygulamasını							
			5. Hükümetin özelleştirme uygulamasını			Toplam	
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	1	5	6	
		%	0,0%	16,7%	83,3%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	2	6	10	18	
		%	11,1%	33,3%	55,6%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	8	12	31	51	
		%	15,7%	23,5%	60,8%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	62	395	877	1334	
		%	4,6%	29,6%	65,7%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	33	164	452	649	
		%	5,1%	25,3%	69,6%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	4	10	35	49	
		%	8,2%	20,4%	71,4%	100,0%	
	Toplam		Sayı	109	588	1410	2107
			%	5,2%	27,9%	66,9%	100,0%

Hükümetin özelleştirme politikalarına ilişkin uygulamaları, cinsiyet temelinde değerlendirildiğinde, eğitim ortalaması yükseldikçe, yanlış bulma oranının arttığı gözlenmiştir. Yine diplomasız okur-yazar grubu dışarıda bırakıldığında, hükümetin özelleştirme politikalarını yanlış bulan en büyük grup %71,4'lük bir oran ile lisansüstü derecesine sahip olanlardır. Onları, %69,6'lık bir oran ile lisans mezunları takip etmiştir. Hükümetin özelleştirme politikalarını doğru bulan en büyük grup ise %15,7'lik bir oran ile ortaokul mezunları olmuştur.

Tablo 105. S3. Eğitiminiz? * 6. Hükümetin asgari ücret uygulamasını							
		6. Hükümetin asgari ücret uygulamasını				Toplam	
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum			
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	0	6	6	
		%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	4	4	10	18	
		%	22,2%	22,2%	55,6%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	5	12	34	51	
		%	9,8%	23,5%	66,7%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	59	260	1018	1337	
		%	4,4%	19,4%	76,1%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	29	135	486	650	
		%	4,5%	20,8%	74,8%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	4	13	32	49	
		%	8,2%	26,5%	65,3%	100,0%	
	Toplam		Sayı	101	424	1586	2111
			%	4,8%	20,1%	75,1%	100,0%

Hükümetin asgari ücret uygulamasını doğru bulmayanlar arasında ilk sırada, sayıca az olan diplomasız okur-yazarlar dışarıda bırakıldığında, lise-dengi okul mezunları (%76,1) gelmektedir. Lisans mezunları da yakın (%74,8) oranda, hükümetin mevcut asgari ücret uygulamasını doğru bulmadıklarını belirtmiştir. Hükümetin asgari ücret uygulamasını doğru bulduklarını belirtenler arasında en yüksek oran, %22,2 ile ilkokul mezunlarında görülmüştür.

Tablo 106. S3. Eğitiminiz? * 7. Hükümetin göçmen politikaları uygulamasını							
			7. Hükümetin göçmen politikaları uygulamasını			Toplam	
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	0	6	6	
		%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	4	2	12	18	
		%	22,2%	11,1%	66,7%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	3	10	38	51	
		%	5,9%	19,6%	74,5%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	34	140	1159	1333	
		%	2,6%	10,5%	86,9%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	17	70	563	650	
		%	2,6%	10,8%	86,6%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	2	4	41	47	
		%	4,3%	8,5%	87,2%	100,0%	
	Toplam		Sayı	60	226	1819	2105
			%	2,9%	10,7%	86,4%	100,0%

Eğitim düzeyi temelinde hükümetin göçmen politikalarını doğru bulma-bulmama durumuna bakıldığında, sayıca az olan diplomasız okur-yazarlar dışarıda bırakıldığında, yine eğitim seviyesi yükseldikçe göçmen politikalarını yanlış bulma oranının arttığı görülmüştür. Diğer bir deyişle, hükümetin mevcut göçmen politikasını doğru bulmadıklarını belirtenler, en yüksek oranda (%87,2) lisansüstü eğitim grubu olmuştur. Hükümetin göçmen politikalarını doğru bulduklarını belirtenler arasında en yüksek oran, %22,2 ile ilköğretim mezunlarında görülmüştür.

Tablo 107. S3. Eğitiminiz? * 8. Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını							
		8. Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını			Toplam		
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum			
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	1	5	6	
		%	0,0%	16,7%	83,3%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	5	4	9	18	
		%	27,8%	22,2%	50,0%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	8	18	24	50	
		%	16,0%	36,0%	48,0%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	105	473	756	1334	
		%	7,9%	35,5%	56,7%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	55	218	377	650	
		%	8,5%	33,5%	58,0%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	3	15	30	48	
		%	6,3%	31,3%	62,5%	100,0%	
	Toplam		Sayı	176	729	1201	2106
			%	8,4%	34,6%	57,0%	100,0%

Hükümetin iklim ve çevre politikalarına ilişkin uygulamalarını doğru bulmayanların eğitim ortalamasına baktığımızda, sayıca çok az olan diplomasız okur-yazarlar dışında tutulduğunda, en yüksek oranın lisansüstü mezunu olanlarda (%62,5) olduğu görülmüştür. Onu, yine lisans (%58) ve lise-dengi okul mezunları (%56,7) izlemektedir. Eğitim ortalaması yükseldikçe, hükümetin iklim ve çevre politikalarını yanlış bulanların oranında da bir artış olduğu söylenebilir.

Tablo 108. S3. Eğitiminiz? * 9. Hükümetin insan hakları uygulamasını							
		9. Hükümetin insan hakları uygulamasını				Toplam	
		Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum			
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	1	5	6	
		%	0,0%	16,7%	83,3%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	4	3	11	18	
		%	22,2%	16,7%	61,1%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	11	11	29	51	
		%	21,6%	21,6%	56,9%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	72	273	992	1337	
		%	5,4%	20,4%	74,2%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	32	137	481	650	
		%	4,9%	21,1%	74,0%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	6	10	32	48	
		%	12,5%	20,8%	66,7%	100,0%	
	Toplam		Sayı	125	435	1550	2110
			%	5,9%	20,6%	73,5%	100,0%

Hükümetin insan hakları uygulamalarına ilişkin yanlış bulma oranı, genel toplamda, %73,5'tir. Eğitim derecesi açısından bakıldığında, yine sayıca az olan diplomasız okur-yazarlar dışarıda bırakıldığında, hükümetin insan hakları uygulamasını doğru bulmadığını belirten en büyük grup %74,2'lik bir oran ile lise-dengi okul mezunları ile %74'lük bir oranla lisans mezunları olmuştur.

Tablo 109. S3. Eğitiminiz? * 10. Hükümetin yabancılara emlak – gayri menkul satışını							
			10. Hükümetin yabancılara emlak – gayri menkul satışını			Toplam	
			Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	1	5	6	
		%	0,0%	16,7%	83,3%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	3	3	12	18	
		%	16,7%	16,7%	66,7%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	2	11	38	51	
		%	3,9%	21,6%	74,5%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	36	210	1092	1338	
		%	2,7%	15,7%	81,6%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	25	94	532	651	
		%	3,8%	14,4%	81,7%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	4	8	37	49	
		%	8,2%	16,3%	75,5%	100,0%	
	Toplam		Sayı	70	327	1716	2113
			%	3,3%	15,5%	81,2%	100,0%

Hükümetin, yabancılara emlak satışı gençler tarafından büyük oranda (%81,2) yanlış bulunmaktadır. Eğitim gruplarına göre baktığımızda, hemen hemen tüm eğitim grupları önemli oranda, bu uygulamayı yanlış bulduklarını belirtmişlerdir. Doğru bulduğunu belirten en büyük grup ise ilkokul mezunları (16,7) olmuştur.

Tablo 110. S3. Eğitiminiz? * S35. Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?

		S35. Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?														Toplam		
		AK PARTİ	CHP	MHP	İYİ PARTİ	HDP	DEVA PARTİSİ	GELECEK PARTİSİ	SAADET PARTİSİ	BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	ZAFER PARTİSİ	MEMLEKET PARTİSİ	VATAN PARTİSİ	Diğer	Cevap vermek istemiyorum			
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okuyar	Sayı	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	
		%	0,0%	33,3%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	100,0%
	İlkokul mezunu	Sayı	7	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	16
		%	43,8%	12,5%	6,3%	6,3%	6,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	100,0%
	Ortaokul mezunu	Sayı	11	11	1	1	5	2	0	0	0	1	2	0	0	0	8	42
		%	26,2%	26,2%	2,4%	2,4%	11,9%	4,8%	0,0%	0,0%	0,0%	2,4%	4,8%	0,0%	0,0%	0,0%	19,0%	100,0%
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	73	430	23	73	56	11	2	3	4	67	34	2	21	403	1202	
		%	6,1%	35,8%	1,9%	6,1%	4,7%	,9%	,2%	,2%	,3%	5,6%	2,8%	,2%	1,7%	33,5%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	40	196	13	44	42	10	1	2	3	23	15	0	10	215	614	
		%	6,5%	31,9%	2,1%	7,2%	6,8%	1,6%	,2%	,3%	,5%	3,7%	2,4%	0,0%	1,6%	35,0%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	3	14	3	4	3	2	0	0	0	1	2	0	1	14	47	
		%	6,4%	29,8%	6,4%	8,5%	6,4%	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	2,1%	4,3%	0,0%	2,1%	29,8%	100,0%	
	Toplam	Sayı	134	654	41	124	107	25	3	5	7	92	53	2	32	645	1924	
		%	7,0%	33,8%	2,1%	6,4%	5,6%	1,3%	,2%	,3%	,4%	4,8%	2,8%	,1%	1,7%	33,5%	100,0%	

Yarın seçim olsa oy verilecek parti olarak ilk sırada CHP cevabı verilmiştir (%33,8). CHP'ye oy verenlerin eğitim durumuna baktığımızda, en yüksek oy veren eğitim grubunun %35,8 ile Lise mezunları olduğu görülmüştür. AK Parti'ye oy vereceklerini belirtmiş olanlar içerisinde en yüksek oy oranı, ilk sırada, %43,8 ile ilkökul mezunlarının olmuştur.

Tablo 111. S3. Eğitiminiz? * S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?								
			S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?				Toplam	
			Millet İttifakı	Cumhur İttifakı	Kararsızım	Hiçbiri		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	1	0	1	4	6	
		%	16,7%	0,0%	16,7%	66,7%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	6	7	3	2	18	
		%	33,3%	38,9%	16,7%	11,1%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	14	15	6	16	51	
		%	27,5%	29,4%	11,8%	31,4%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	628	122	284	283	1317	
		%	47,7%	9,3%	21,6%	21,5%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	311	61	122	153	647	
		%	48,1%	9,4%	18,9%	23,6%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	23	5	10	12	50	
		%	46,0%	10,0%	20,0%	24,0%	100,0%	
	Toplam		Sayı	983	210	426	470	2089
			%	46,7%	10,3%	20,4%	22,5%	100,0%

Katılımcıların ittifak tercihlerine baktığımızda, ilk sırada (%46,7) Millet İttifakı yer almıştır. Eğitim dağılımlarına baktığımızda ise Millet ittifakını tercih edenlerin, Cumhur İttifakını tercih edenlere göre, her grupta, eğitim ortalamasının daha yüksek olduğu açık şekilde görülmüştür. Cumhur İttifakını tercih ettiğini söyleyen en büyük grup %38,9 ile ilkokul mezunları olmuştur. Ayrıca hiçbiri diyenler (%22,5) ile kararsızların da (%20,4) göz ardı edilmeyecek oranlarda olduğunu da ifade etmek gerekir.

Tablo 112. S3. Eğitiminiz? * S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir?

			S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir?																				Toplam	
			Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçda roğlu	Mer al Akşer ner	Devl et Bahç eli	Selaha ttin Demirt aş	Temel Kara molla oğlu	Ali Baba can	Ahme t Davut oğlu	Üm it Özd ağ	Doğu Perin çek	Muhar rem İnce	Ekre m İmam oğlu	Man sur Yava ş	Abdu llah Gül	Gültek in Uysal	Hüse yin Baş	Fatih Erba kan	Erka n Baş	Musta fa Sarigül	Diğer		
S3. Eği timiniz ?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	0	0	5
		%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%	40,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	İlkokul mezunu	Sayı	7	1	1	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	18
		%	38,9%	5,6%	5,6%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%	5,6%	0,0%	0,0%	0,0%	27,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Ortaokul mezunu	Sayı	15	1	0	1	5	0	0	0	3	0	2	8	11	0	0	1	0	0	0	0	0	47
		%	31,9%	2,1%	0,0%	2,1%	10,6%	0,0%	0,0%	0,0%	6,4%	0,0%	4,3%	17,0%	23,4%	0,0%	0,0%	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	121	31	49	21	67	4	13	2	47	3	58	225	544	2	0	0	5	16	7	26	1241	
		%	9,8%	2,5%	3,9%	1,7%	5,4%	,3%	1,0%	,2%	3,8%	,2%	4,7%	18,1%	43,8%	,2%	0,0%	0,0%	,4%	1,3%	,6%	2,1%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	66	19	27	11	52	2	10	0	27	0	21	84	239	8	1	1	4	15	0	17	604	
		%	10,9%	3,1%	4,5%	1,8%	8,6%	,3%	1,7%	0,0%	4,5%	0,0%	3,5%	13,9%	39,6%	1,3%	,2%	,2%	,7%	2,5%	0,0%	2,8%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	5	0	2	0	3	0	1	0	2	0	1	1	23	0	0	0	1	1	0	3	43	
		%	11,6%	0,0%	4,7%	0,0%	7,0%	0,0%	2,3%	0,0%	4,7%	0,0%	2,3%	2,3%	53,5%	0,0%	0,0%	0,0%	2,3%	2,3%	0,0%	7,0%	100,0%	
Toplam	Sayı	214	52	79	33	131	6	24	2	80	3	82	319	824	10	1	2	10	33	7	46	1958		
	%	11,1%	2,7%	4,0%	1,7%	6,7%	,3%	1,2%	,1%	4,1%	,2%	4,2%	16,3%	42,0%	,5%	,1%	,1%	,5%	1,7%	,4%	2,3%	100,0%		

Araştırmaya katılmış olanların, şu andaki politikacılardan en çok beğendikleri ve takdir ettikleri kişinin kim olduğu sorulduğunda genel toplamda ilk sırada açık ara fark ile (%42) Mansur Yavaş adı ne çıkmıştır. Arkasından Ekrem İmamoğlu (%16,3) ve R. Tayyip Erdoğan (%11,1) isimleri gelmiştir. Eğitim gruplarına bakıldığında ise Mansur Yavaş tercihi en çok lisansüstü derecesi olanlarda (%53,5) görülmüştür. Recep Tayyip Erdoğan adını ne çıkaran eğitim grubu ise %38,9 ile ilkööl mezunları olmuştur.

Tablo 113. S3. Eğitiminiz? * S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?										
			S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?							Toplam
			Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Meral Akşener	Ekrem İmamoğlu	Mansur Yavaş	Abdullah Gül	Diğer	
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	1	0	0	2	2	0	0	5
		%	20,0%	0,0%	0,0%	40,0%	40,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	İlkokul mezunu	Sayı	7	1	1	1	5	2	0	17
		%	41,2%	5,9%	5,9%	5,9%	29,4%	11,8%	0,0%	100,0%
	Ortaokul mezunu	Sayı	18	1	1	7	9	2	1	39
		%	46,2%	2,6%	2,6%	17,9%	23,1%	5,1%	2,6%	100,0%
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	156	55	33	278	623	9	11	1165
		%	13,4%	4,7%	2,8%	23,9%	53,5%	,8%	,9%	100,0%
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	73	30	19	102	303	12	3	542
		%	13,5%	5,5%	3,5%	18,8%	55,9%	2,2%	,6%	100,0%
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	5	0	1	4	27	1	0	38
		%	13,2%	0,0%	2,6%	10,5%	71,1%	2,6%	0,0%	100,0%
	Toplam	Sayı	260	87	55	394	969	26	15	1806
		%	14,7%	4,8%	3,0%	21,8%	53,5%	1,4%	,8%	100,0%

Kendilerine göre 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır sorusuna bakıldığında, yine genel toplamda ilk sırada %53,5 ile Mansur Yavaş adı öne çıkmıştır. İkinci sırada Ekrem İmamoğlu (%21,8), üçüncü sırada ise R. Tayyip Erdoğan (%14,7) yer almıştır. Bu bulgular bir önceki tablo bulguları ile birbirini desteklemektedir. Eğitim grupları bazında bakıldığında ise Mansur Yavaş'ı en çok tercih edenler %71,1'lik bir oran ile lisansüstü derecesi olanlar; Recep Tayyip Erdoğan'ı en çok tercih edenler ise %46,2'lik bir oran ile ortaokul mezunları olmuştur.

Tablo 114. S3. Eğitiminiz? * S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?						
			S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?			Toplam
			Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını doğru buluyorum. Aynen devam etmelidir	Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış buluyorum. Değiştirilmelidir	Bilmiyorum (fikrim yok)	
S3. Eğitim iniz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	0	5	1	6
		%	0,0%	83,3%	16,7%	100,0%
	İlkokul mezunu	Sayı	2	15	1	18
		%	11,1%	83,3%	5,6%	100,0%
	Ortaokul mezunu	Sayı	3	46	2	51
		%	5,9%	90,2%	3,9%	100,0%
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	28	1226	83	1337
		%	2,1%	91,7%	6,2%	100,0%
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	14	602	33	649
		%	2,2%	92,8%	5,1%	100,0%
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	2	48	0	50
		%	4,0%	96,0%	0,0%	100,0%
Toplam		Sayı	49	1942	120	2111
		%	2,3%	91,8%	5,9%	100,0%

Hükümetin sığınmacılara yönelik uyguladıkları politikalar, genel anlamda, çok yüksek oranda (%91,8) yanlış bulunmuştur. Eğitim durumuna göre bakıldığında ise, bu politikaları yanlış bulanlar arasında ilk sırada %96'lık bir oran ile lisansüstü eğitim derecesine sahip olanlar gelmektedir. İkinci sırada ise %92,8'lik oran ile üniversite mezunları, uygulanan politikaları doğru bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 115. S3. Eğitiminiz? * 4. Türkiye’deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor									
			4. Türkiye’deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor.					Toplam	
			Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum		
S3. Eğitiminiz?	Diplomasız okur-yazar	Sayı	3	1	1	0	1	6	
		%	50,0%	16,7%	16,7%	0,0%	16,7%	100,0%	
	İlkokul mezunu	Sayı	9	1	1	3	4	18	
		%	50,0%	5,6%	5,6%	16,7%	22,2%	100,0%	
	Ortaokul mezunu	Sayı	35	4	6	4	2	51	
		%	68,6%	7,8%	11,8%	7,8%	3,9%	100,0%	
	Lise ve dengi okul mezunu	Sayı	841	258	136	46	48	1329	
		%	63,3%	19,4%	10,2%	3,5%	3,6%	100,0%	
	Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)	Sayı	400	110	75	29	35	649	
		%	61,6%	16,9%	11,6%	4,5%	5,4%	100,0%	
	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var	Sayı	28	12	5	2	2	49	
		%	57,1%	24,5%	10,2%	4,1%	4,1%	100,0%	
	Toplam		Sayı	1316	386	224	84	92	2102
			%	62,5%	18,3%	10,7%	3,9%	4,4%	100,0%

Sığınmacıların Türkiye’nin geleceği için bir tehdit oluşturup oluşturmadıkları düşüncesine ne oranda katılıyor oldukları sorgulandığında, toplamda %81’lik bir grup sığınmacıların Türkiye’nin geleceği için bir tehdit oluşturduğu düşüncesine katıldığı görülmüştür. Eğitim derecesi açısından konu değerlendirildiğinde ise sığınmacıları Türkiye’nin geleceği için bir tehdit olarak değerlendiren en büyük grup %82,7’lik bir oran ile lise-dengi okul mezunları olmuştur. Bunu lisansüstü derecesi olanlar (81,6) ile üniversite mezunu (%78,5) olanlar takip etmiştir. Kısacası, eğitim düzeyi arttıkça, sığınmacıları bir tehdit olarak değerlendirenlerin oranı da artmaktadır denebilir.

Araştırmaya katılanların eğitim dercelerine göre çeşitli konulardaki düşünce ve değerlendirmelerinde bir farklılık olup olmadığına dair çapraz tablolar ve ilgili bulguların sunumu burada tamamlanmıştır.

3.5.1.4. Yaş Gruplarına Göre Çapraz Tablolar

Bu bölümde, araştırmaya katılanların çeşitli konulardaki düşünce ve değerlendirmelerinin yaş değişkenine göre bir farklılık oluşturup oluşturmadığına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

		S1. Cinsiyetiniz?		Toplam	
		Kadın	Erkek		
S2. Yaşınız?	18-19 Yaş	Sayı	241	160	401
		%	60,1%	39,9%	100,0%
	20-21 Yaş	Sayı	409	264	673
		%	60,8%	39,2%	100,0%
	22-23 Yaş	Sayı	326	269	595
		%	54,8%	45,2%	100,0%
	24-25 Yaş	Sayı	189	221	410
		%	46,1%	53,9%	100,0%
Toplam		Sayı	1165	914	2079
		%	56,0%	44,0%	100,0%

Araştırmaya katılanların yaş ve cinsiyet karşılaştırması yapıldığında, 24-25 yaş grubu hariç diğer tüm yaş gruplarında kadın katılımcılar erkeklere oranla, kısmen, daha fazla sayıdadır. Araştırmaya katılmış olan en büyük grup %60,8'lik bir oran ile 20-21 yaş grubunda görülmüştür.

		S12. Size tercih imkânı verilse, Türkiye'de mi yaşamak istersiniz yoksa başka bir ülkede mi?		Toplam	
		Türkiye'de yaşamak isterim	Başka bir ülkede yaşamak isterim		
S2. Yaşınız?	18-19 Yaş	Sayı	124	282	406
		%	30,5%	69,5%	100,0%
	20-21 Yaş	Sayı	249	426	675
		%	36,9%	63,1%	100,0%
	22-23 Yaş	Sayı	243	356	599
		%	40,6%	59,4%	100,0%
	24-25 Yaş	Sayı	166	249	415
		%	40,0%	60,0%	100,0%
Toplam		Sayı	782	1313	2095
		%	37,0%	63,0%	100,0%

İmkanları olsa yurtdışında mı yoksa Türkiye’de mi yaşamak istedikleri yaş temelinde sorgulandığında, gençler arasında, yaş aralığı büyüdükçe, yurtdışına gitmeme oranının azaldığı görülmüştür. Diğer bir deyişle, daha genç yaşlarda, yurtdışına gitme isteğinin daha fazla olduğunu söylemek olanaklıdır. İmkan verilse yurtdışına gitmek istediğini belirten en büyük grup %69,5’lik bir oran ile 18-19 yaş grubunda görülmüştür. Ancak, genel yüzdeler açısından baktığımızda, gençlerin üçte ikisinin, yurtdışına gitme isteği içinde olduğu görülmektedir.

Tablo 118. S2. Yaşınız? * S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?										
		S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?							Toplam	
		Çok dindarım ve Allah'a inanıyorum	Allah'a inanıyorum ama pek dindar değilim	Allaha inanıyorum ama dinlere inanmıyorum - Deistim	Allah’a ve hiç bir dine inanmıyorum - Ateistim	Cevap vermem - istemedi	Başka			
S2. Yaşınız?	18-19	Sayı	90	215	44	27	24	1	401	
	Yaş	%	22,4%	53,6%	11,0%	6,7%	6,0%	,2%	100,0%	
	20-21	Sayı	155	388	48	49	27	0	667	
	Yaş	%	23,2%	58,2%	7,2%	7,3%	4,0%	0,0%	100,0%	
	22-23	Sayı	152	331	38	35	31	1	588	
	Yaş	%	25,9%	56,3%	6,5%	6,0%	5,3%	,2%	100,0%	
	24-25	Sayı	89	234	31	28	22	0	404	
	Yaş	%	22,0%	57,9%	7,7%	6,9%	5,4%	0,0%	100,0%	
	Toplam		Sayı	486	1168	161	139	104	2	2060
			%	23,6%	56,7%	7,8%	6,7%	5,0%	,1%	100,0%

Yaş grupları temelinde, gençler arasında, dini inanç konusunda önemli bir farklılık tespit edilmemiştir. Tüm yaş gruplarında inanç ile ilişki düzeyleri birbirine yakın oranda olmuştur. Ancak “ateist” olduğunu söyleyenler arasında en büyük grup %7,3 ile 20-21 yaş grubunda görülmüştür. Deist olduğunu ifade eden en büyük grup ise %11 ile 18-19 yaş grubu olmuştur. Diğer yaş grupları oranları birbirine yakın düzeydedir.

Tablo 119. S2. Yaşınız? * S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?								
			S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?					Toplam
			Kesinlikle başarılı buluyorum	Başarılı buluyorum	Ne başarılı ne de başarısız buluyorum	Başarısız buluyorum	Kesinlikle başarısız buluyorum	
S2. Yaşınız?	18-19	Sayı	2	12	55	138	201	408
	Yaş	%	,5%	2,9%	13,5%	33,8%	49,3%	100,0%
	20-21	Sayı	8	13	116	208	331	676
	Yaş	%	1,2%	1,9%	17,2%	30,8%	49,0%	100,0%
	22-23	Sayı	9	17	100	196	275	597
	Yaş	%	1,5%	2,8%	16,8%	32,8%	46,1%	100,0%
	24-25	Sayı	4	13	55	127	216	415
	Yaş	%	1,0%	3,1%	13,3%	30,6%	52,0%	100,0%
Toplam		Sayı	23	55	326	669	1023	2096
		%	1,1%	2,6%	15,6%	31,9%	48,8%	100,0%

Hükümetin mevcut ekonomi politikalarını başarısız bulanların genel toplamda oranı %80,7'dir. Yaş grupları temelinde değerlendirildiğinde ise, bütün yaş gruplarında önemli ölçüde başarısız bulunduğu görülmüştür. Yaş grupları içinde, en büyük oranın %83,1 ile 18-19 yaş grubunda olduğu tespit edilmiştir. Diğer yaş grupları arasında ise önemli bir farklılık gözlenmemiştir.

Tablo 120. S2. Yaşınız? * S24. Türkiye'nin bugünkü yönetiminden memnuniyet durumunuz nasıldır?							
			S24. Türkiye'nin bugünkü yönetiminden memnuniyet durumunuz nasıldır?				Toplam
			Çok memnunum, Türkiye çok iyi yönetiliyor	Türkiye ne iyi ne de kötü yönetiliyor - orta halli denebilir	Hiç memnun değilim, Türkiye çok kötü yönetiliyor	Cevap vermek istemiyorum	
S2. Yaşınız?	18-19	Sayı	6	90	280	31	407
	Yaş	%	1,5%	22,1%	68,8%	7,6%	100,0%
	20-21	Sayı	12	148	469	47	676
	Yaş	%	1,8%	21,9%	69,4%	7,0%	100,0%
	22-23	Sayı	17	128	407	45	597
	Yaş	%	2,8%	21,4%	68,2%	7,5%	100,0%
	24-25	Sayı	8	75	304	28	415
	Yaş	%	1,9%	18,1%	73,3%	6,7%	100,0%
Toplam		Sayı	43	441	1460	151	2095
		%	2,1%	21,1%	69,7%	7,2%	100,0%

Türkiye'nin bugünkü yönetiminden duyulan memnuniyet oranı genel toplamda

oldukça düşük (%2,1) çıkmıştır. Yaş gruplarına göre memnuniyet durumuna bakıldığında en fazla memnun olduklarını belirtenler %2,8 ile 22-23 yaş grubunda, en çok memnun olmayanların ise %73,3'lük bir oran ile 24-25 yaş grubunda olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 121. S2. Yaşınız? * S29. Kendinizi politik yelpazede nerede görüyorsunuz?											
			S29. Kendinizi politik yelpazede nerede görüyorsunuz?								
			Aşırı Sağ	Merkez Sağ	Ne Sağ ne de Sol – Hiç biri	Merkez Sol	Aşırı Sol	Diğer	Cevap vermek istemedi	Toplam	
S2. Yaşınız?	18-19	Sayı	5	16	203	43	24	5	95	391	
		Yaş	%	1,3%	4,1%	51,9%	11,0%	6,1%	1,3%	24,3%	100,0%
	20-21	Sayı	15	46	340	84	24	9	139	657	
		Yaş	%	2,3%	7,0%	51,8%	12,8%	3,7%	1,4%	21,2%	100,0%
	22-23	Sayı	16	47	287	85	31	9	105	580	
		Yaş	%	2,8%	8,1%	49,5%	14,7%	5,3%	1,6%	18,1%	100,0%
	24-25	Sayı	10	42	212	51	26	5	58	404	
		Yaş	%	2,5%	10,4%	52,5%	12,6%	6,4%	1,2%	14,4%	100,0%
	Toplam		Sayı	46	151	1042	263	105	28	397	2032
			%	2,3%	7,4%	51,3%	12,9%	5,2%	1,4%	19,5%	100,0%

Katılımcıların kendilerini politik yelpazede nerede gördükleri yaş temelinde değerlendirildiğinde yarıdan fazlası (%51,3) kendisini ne sağda ne de solda tanımlamamış ve “hiçbiri” yanıtını vermiştir. Bu yanıtın, yaş grupları arasında önemli bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ayrıca, bu soruya cevap vermek istemediğini belirtenler, %19,5 ile ikinci en büyük grubu oluşturmuştur. Dikkat çeken noktalardan biri ise yaş azaldıkça, cevap vermek istememe oranının artmakta olduğudur. Bunun nedeni, büyük olasılıkla, gençlerin henüz politik kimliklerinin oluşmaması ya da bu kimliği ifade etmekte zorlanmaları olabilir.

Tablo 122. S2. Yaşınız? * S30. Kendinizi ideolojik olarak nasıl tanımlıyorsunuz?

			S30. Kendinizi ideolojik olarak nasıl tanımlıyorsunuz?													
			Bir ideolojim yok (Apolitik)	Atatürkçü	Ülkücü	Milliyetçi	Devrimci - Sosyalist	Liberal	Sosyal Demokrat	Muhafazakâr	İslamcı	Kürtçü	Diğer	Cevap vermek istemedi	Toplam	
S2. Yaşınız?	18-19	Sayı	78	175	6	27	16	10	10	6	8	8	4	53	401	
		Yaş	%	19,5%	43,6%	1,5%	6,7%	4,0%	2,5%	2,5%	1,5%	2,0%	2,0%	1,0%	13,2%	100,0%
	20-21	Sayı	112	264	14	65	32	19	18	17	18	11	6	95	671	
		Yaş	%	16,7%	39,3%	2,1%	9,7%	4,8%	2,8%	2,7%	2,5%	2,7%	1,6%	,9%	14,2%	100,0%
	22-23	Sayı	102	211	23	49	36	20	24	18	17	12	3	73	588	
		Yaş	%	17,3%	35,9%	3,9%	8,3%	6,1%	3,4%	4,1%	3,1%	2,9%	2,0%	,5%	12,4%	100,0%
	24-25	Sayı	64	125	13	35	22	32	21	22	12	11	3	43	403	
		Yaş	%	15,9%	31,0%	3,2%	8,7%	5,5%	7,9%	5,2%	5,5%	3,0%	2,7%	,7%	10,7%	100,0%
	Toplam		Sayı	356	775	56	176	106	81	73	63	55	42	16	264	2063
			%	17,3%	37,6%	2,7%	8,5%	5,1%	3,9%	3,5%	3,1%	2,7%	2,0%	,8%	12,8%	100,0%

Bu kez araştırmaya katılmış olan gençlere, kendilerini ideolojik olarak nasıl tanımlıyor oldukları sorulmuş ve yaş temelinde elde edilen bulgular şu şekilde olmuştur: Genel toplamda en büyük oran (%37,6), kendini “Atatürkçü” olarak tanımlamıştır. İkinci büyük grup (%17,3), bir ideolojik kimliği olmadığını – apolitik olduğunu ifade ederken, üçüncü büyük grup (%12,8) ise bu soruya yanıt vermek istemediğini belirtmiştir. Kendini İdeolojik açıdan Atatürkçü olarak tanımlayanlarda yaş grubu küçüldükçe oranın yükseldiği görülmüştür. Apolitik olduğunu söyleyenler de de benzer durum gözlenmiş olup yaş büyüdükçe oranlarda kısmi de olsa düşüş olmuştur.

Tablo 123. S2. Yaşınız? * S34. Yarın milletvekilliği genel seçimi olsa oy kullanır mısınız?						
			S34. Yarın milletvekilliği genel seçimi olsa oy kullanır mısınız?			Toplam
			Evet, oy kullanırım	Hayır, oy kullanmam	Kararsızım	
S2. Yaşınız?	18-19 Yaş	Sayı	299	47	62	408
		%	73,3%	11,5%	15,2%	100,0%
	20-21 Yaş	Sayı	532	59	83	674
		%	78,9%	8,8%	12,3%	100,0%
	22-23 Yaş	Sayı	481	52	65	598
		%	80,4%	8,7%	10,9%	100,0%
	24-25 Yaş	Sayı	355	31	28	414
		%	85,7%	7,5%	6,8%	100,0%
Toplam		Sayı	1667	189	238	2094
		%	79,6%	9,0%	11,4%	100,0%

Gençlerin, Türkiye’de gerçekleşen seçimlerde %80’nin üzerinde seyreden seçime katılım oranlarına yakın düzeyde katılım gösterecekleri anlaşılmıştır. Oy kullanmayacağını söyleyenlerin oranı sadece %9’dur. Bu oranlar, gençlerin seçimlere katılacağını ve seçim sonuçlarında etkili olacağını göstermektedir. Yaş grubu bazında bakıldığında ise yaş ilerledikçe seçimlerde oy kullanma düşüncesinin arttığı görülmüştür. Kararsız kalanlarda ise yaş yükseldikçe kararsızlık oranında düşüş olduğu gözlenmiştir.

Tablo 124. S2. Yaşınız? * S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?								
			S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?				Toplam	
			Millet İttifakı	Cumhur İttifakı	Kararsızım	Hiçbiri		
S2. Yaşınız?	18-19 Yaş	Sayı	175	35	102	92	404	
		%	43,3%	8,7%	25,2%	22,8%	100,0%	
	20-21 Yaş	Sayı	317	76	123	147	663	
		%	47,8%	11,5%	18,6%	22,2%	100,0%	
	22-23 Yaş	Sayı	271	60	123	138	592	
		%	45,8%	10,1%	20,8%	23,3%	100,0%	
	24-25 Yaş	Sayı	206	39	79	88	412	
		%	50,0%	9,5%	19,2%	21,4%	100,0%	
	Toplam		Sayı	969	210	427	465	2071
			%	46,7%	10,3%	20,6%	22,5%	100,0%

Gelecek seçimlerde tercihlerini hangi ittifaktan yana kullanacakları durumu yaş temelinde değerlendirildiğinde; genel toplamda %46,7’si “Millet”, %10,3’ü ise “Cumhur”

ittifakından yana oy kullanacağını belirtmiştir. Bununla birlikte her beş gençten bir tanesinden fazlası (%22,5) her iki ittifak için de oy kullanmayacağını ifade etmiştir. Yüzde 20,6'lık kesim ise oy tercihi konusunda "kararsız" olduğunu belirtmiştir. Yaş grubu temelinde değerlendirildiğinde ise yaş arttıkça oy kullanma tercihinde de artış olduğu gözlenmiştir. Bu durum Millet İttifakı'nda daha belirgin olarak görülmüştür.

Tablo 125. S2. Yaşınız? * S38. Türkiye'deki siyasi partilerin kendi aralarında ittifak yapmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?						
			S38. Türkiye'deki siyasi partilerin kendi aralarında ittifak yapmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?			Toplam
			Olumlu buluyorum ve destekliyorum	Olumsuz buluyorum ve desteklemiyorum	Fikrim yok	
S2. Yaşınız?	18-19 Yaş	Sayı	110	135	158	403
		%	27,3%	33,5%	39,2%	100,0%
	20-21 Yaş	Sayı	228	201	235	664
		%	34,3%	30,3%	35,4%	100,0%
	22-23 Yaş	Sayı	225	197	173	595
		%	37,8%	33,1%	29,1%	100,0%
	24-25 Yaş	Sayı	193	119	99	411
		%	47,0%	29,0%	24,1%	100,0%
Toplam		Sayı	756	652	665	2073
		%	36,2%	31,6%	32,2%	100,0%

Siyasal partilerin kendi aralarında ittifak yapmalarını nasıl değerlendirdikleri sorgulandığında, genel toplamda birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir: Olumlu buluyorum ve destekliyorum %36,2, olumsuz buluyorum ve desteklemiyorum %31,6, fikrim yok %32,2. Yaş gruplarına göre bakıldığında ise yaş yükseldikçe, özellikle olumlu bulanlarda, oranının da yükseldiği görülmüştür. Bu grupta en yüksek oran %47 ile 24-25 yaş grubunda görülmüştür. Fikri olmadığını belirtenler arasında ise 18-19 yaş grubu (%39,2) en fazla orana sahiptir.

Tablo 126. S2. Yaşınız? * S39. Türkiye’de gündemi takip ediyor musunuz?					
			S39. Türkiye’de gündemi takip ediyor musunuz?		Toplam
			Evet, gündemi takip ediyorum	Hayır, gündemi takip etmiyorum	
S2. Yaşınız?	18-19 Yaş	Sayı	321	77	398
		%	80,7%	19,3%	100,0%
	20-21 Yaş	Sayı	559	109	668
		%	83,7%	16,3%	100,0%
	22-23 Yaş	Sayı	534	62	596
		%	89,6%	10,4%	100,0%
	24-25 Yaş	Sayı	360	51	411
		%	87,6%	12,4%	100,0%
Toplam		Sayı	1774	299	2073
		%	85,6%	14,4%	100,0%

Gençlerin Türkiye’de gündemi genel anlamda takip ettikleri (%85,6) görülmüştür. Yaş gruplarına göre en yüksek oran %89,6 ile 22-23 yaş aralığındadır. En az takip ettiğini belirtenler (%80,7) ise 18-19 yaş grubu olmuştur.

Tablo 127. S2. Yaşınız? * S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir?

		S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir?																				Toplam	
		Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçda roğlu	Mer al Akşer ner	Devl et Bahç eli	Selah attin Demi rtaş	Temel Karam ollaoğl u	Ali Babac an	Ahm et Davu toğlu	Ümit Özda ğ	Doğu Perin çek	Muha rrem İnce	Ekre m İmam oğlu	Mans ur Yava ş	Abd ulla h Uysa l	Gült ekin Hüs eyin Baş	Fatih Erba kan	Erk an Baş	Mus tafa Sarıg ül	Diğer			
S2. Yaşınızı z?	18-19 Yaş	Sayı	31	12	12	5	19	1	2	0	17	0	18	78	168	0	0	0	2	5	1	6	377
		%	8,2%	3,2%	3,2%	1,3%	5,0%	,3%	,5%	0,0%	4,5%	0,0%	4,8%	20,7%	44,6%	0,0%	0,0%	0,0%	,5%	1,3%	,3%	1,6%	100,0%
	20-21 Yaş	Sayı	77	14	25	6	30	3	8	1	21	3	29	105	269	5	1	0	0	7	3	14	621
		%	12,4%	2,3%	4,0%	1,0%	4,8%	,5%	1,3%	,2%	3,4%	,5%	4,7%	16,9%	43,3%	,8%	,2%	0,0%	0,0%	1,1%	,5%	2,3%	100,0%
	22-23 Yaş	Sayı	70	13	25	10	45	0	8	0	15	0	22	79	230	4	0	1	6	11	1	14	554
		%	12,6%	2,3%	4,5%	1,8%	8,1%	0,0%	1,4%	0,0%	2,7%	0,0%	4,0%	14,3%	41,5%	,7%	0,0%	,2%	1,1%	2,0%	,2%	2,5%	100,0%
	24-25 Yaş	Sayı	36	13	16	13	34	2	6	1	26	0	11	56	147	0	0	1	2	11	0	12	387
		%	9,3%	3,4%	4,1%	3,4%	8,8%	,5%	1,6%	,3%	6,7%	0,0%	2,8%	14,5%	38,0%	0,0%	0,0%	,3%	,5%	2,8%	0,0%	3,1%	100,0%
	Toplam	Sayı	214	52	78	34	128	6	24	2	79	3	80	318	814	9	1	2	10	34	5	46	1939
		%	11,1%	2,7%	4,0%	1,8%	6,6%	,3%	1,2%	,1%	4,1%	,2%	4,1%	16,3%	42,%	,5%	,1%	,1%	,5%	1,8%	,3%	2,4%	100,0%

Araştırmaya katılmış olanların en çok beğendikleri ve takdir ettikleri politikacılar, sırasıyla Mansur Yavaş (%42), Ekrem İmamoğlu (%16,3) ve R. Tayyip Erdoğan (%11,1) olmuştur. Yaş gruplarına göre bakıldığında ise Mansur Yavaş'ın, yaş aralığı düştükçe, beğeni ve takdir düzeyinin yükseldiği görülmüştür.

Tablo 128. S2. Yaşınız? * S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?										
			S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?						Toplam	
			Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Meral Akşener	Ekrem İmamoğlu	Mansur Yavaş	Abdullah Gül		Diğer
S2. Yaşınız?	18-19 Yaş	Sayı	42	12	8	89	186	6	6	349
		%	12,0%	3,4%	2,3%	25,5%	53,3%	1,7%	1,7%	100,0%
	20-21 Yaş	Sayı	95	23	19	130	302	6	5	580
		%	16,4%	4,0%	3,3%	22,4%	52,1%	1,0%	,9%	100,0%
	22-23 Yaş	Sayı	79	32	16	103	270	10	3	513
		%	15,4%	6,2%	3,1%	20,1%	52,6%	1,9%	,6%	100,0%
	24-25 Yaş	Sayı	44	19	11	71	199	3	1	348
		%	12,6%	5,5%	3,2%	20,4%	57,2%	,9%	,3%	100,0%
Toplam	Sayı	260	86	54	393	957	25	15	1790	
	%	14,7%	4,8%	3,0%	21,8%	53,5%	1,4%	,8%	100,0%	

Katılımcılara 2023 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde kimin Cumhurbaşkanı adayı olmasını istedikleri sorulmuş ve genel toplamda yarından fazlası (%53,5) Mansur Yavaş'ın Cumhurbaşkanı adayı olmasını tercih ettiğini belirtmiştir. Yaş gruplarına göre bakıldığında, en yüksek oranın %57,2 ile 24-24 yaş aralığında olduğunu görülmüştür. İkinci olarak tercih edilen isim ise %21,8 ile Ekrem İmamoğlu olmuştur. İmamoğlu'nu tercih edenler arasında en yüksek oran (%25,5) 18-19 yaş grubunda görülmüştür.

Tablo 129. S2. Yaşınız? * S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?						
			S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?			Toplam
			Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını doğru buluyorum. Aynen devam etmelidir	Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış buluyorum. Değiştirilmelidir	Bilmiyorum (fikrim yok)	
S2. Yaşınız?	18-19 Yaş	Sayı	7	376	24	407
		%	1,7%	92,4%	5,9%	100,0%
	20-21 Yaş	Sayı	16	616	42	674
		%	2,4%	91,4%	6,2%	100,0%
	22-23 Yaş	Sayı	11	545	40	596
		%	1,8%	91,4%	6,7%	100,0%
	24-25 Yaş	Sayı	12	383	18	413
		%	2,9%	92,7%	4,4%	100,0%
Toplam	Sayı	46	1920	124	2090	
	%	2,3%	91,8%	5,9%	100,0%	

Araştırmaya katılmış olan gençlere, hükümetin sığınmacılara yönelik mevcut politika ve uygulamalarını nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda, genel toplamda %91,8'lik bir kesim, yanlış

bulduğunu ve değiştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Yaş grupları arasında ise yanlış bulma konusunda anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Diğer bir deyişle, tüm yaş grupları benzer-yakın oranlarda, hükümetin sığınmacılara yönelik politika ve uygulamalarını yanlış bulduklarını ve değiştirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Tablo 130. S2. Yaşınız? * 4. Türkiye'deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor.									
			4. Türkiye'deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor.					Toplam	
			Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum		
S2. Yaşınız?	18-19	Sayı	259	80	44	9	12	404	
	Yaş	%	64,1%	19,8%	10,9%	2,2%	3,0%	100,0%	
	20-21	Sayı	425	117	74	25	27	668	
	Yaş	%	63,6%	17,5%	11,1%	3,7%	4,0%	100,0%	
	22-23	Sayı	358	112	66	30	32	598	
	Yaş	%	59,9%	18,7%	11,0%	5,0%	5,4%	100,0%	
	24-25	Sayı	255	76	40	19	21	411	
	Yaş	%	62,0%	18,5%	9,7%	4,6%	5,1%	100,0%	
	Toplam		Sayı	1297	385	224	83	92	2081
			%	62,3%	18,5%	10,7%	3,9%	4,4%	100,0%

Katılımcılara Türkiye'deki sığınmacıların, Türkiye'nin geleceği için bir tehdit oluşturup oluşturmadığı sorulduğunda, %80,8'lik bir kesim tehdit oluşturduğunu ifade etmiştir. Yaş grupları açısından bir farklılık olup olmadığı değerlendirildiğinde ise, önemli farklılık olmamakla birlikte, en yüksek oran %64,1 ile 18-19 yaş aralığında görülmüştür. Konu hakkında kararsız olduğunu belirtenler arasında da yaş grupları arasında önemli bir farklılık tespit edilmemiştir.

Araştırmanın yaş grupları temelinde çeşitli konulara bakış ve değerlendirme açısından aralarında bir farklılık olup olmadığına ilişkin çapraz tablo bulguları burada tamamlanmıştır.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Bu araştırmanın verileri, NUTS1'e göre Türkiye çapında 16 il merkezinde, 18-25 yaş arası toplamda 2140 bireyle yüz yüze anket uygulanarak toplanmıştır.

Proje sahibi kurum, neden-sonuç ilişkilerini içeren bir analiz ve değerlendirme yapmaya gerek olmadığını belirtmiş ve değerlendirme-sonuç bölümünün yazılmamasını talep etmiştir. Dolayısıyla kapsamlı bir 'Değerlendirme ve Sonuç' bölümü yazılmamış ve çalışma raporu burada sonlandırılmıştır.

ANKET FORMU

Sayın Cevaplayıcı,

Bu anket, Hacettepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Ali ÇAĞLAR tarafından **gençliğe yönelik olarak** yürütülmekte olan bilimsel bir araştırma için düzenlenmiştir.

Anket kapsamında, ülkemizde, **gençliğin özellikle Türkiye’de ekonomik ve politik durum ile sığınmacılara ilişkin konulardaki görüşlerini** öğrenmek istiyoruz.

İsminiz dahil, her hangi bir özel kimlik bilginize yer verilmemektedir. Bu nedenle, kişisel kimlik bilgileriniz sorulmayacak veya bununla ilgili her hangi bir bilgi sizden istenmeyecektir. Süreç **tamamen isimsiz** sürdürülecektir.

Araştırma süresince, uluslararası bilimsel araştırma etik kurallarına harfiyen uyulacak olup, gerçekleştirilmekte olan bu araştırma çerçevesinde elde edilmiş olan **veriler tamamen bilimsel amaç için kullanılacaktır.**

Soruların **doğru veya yanlış cevapları yoktur.** Size en uygun olan veya en uygun olmayan seçenekler bulunmaktadır.

Bu doğrultuda, araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliği için, **size en uygun olan seçeneği işaretlemeniz** gerekmektedir.

Yapmış olduğunuz işbirliği için şimdiden teşekkür eder, saygılarımızı sunarız.

Prof. Dr. Ali ÇAĞLAR

Hacettepe Üniversitesi

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Öğretim Üyesi

06800 Beytepe/ANKARA

Tel : 0-532- 161 50 52

e-posta : acaglar@hacettepe.edu.tr

Anketin Uygulandığı İl:

Anketin Uygulandığı Tarih:

A. SOSYO-DEMOGRAFİK SORULAR

S1. Cinsiyetiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3.

S2. Yaşınız? 1.18-19 2. 20–21 3. 22–23 4. 24-25

S3. Eğitiminiz? (En son aldığı Diploma esas alınacaktır)

1. Okur-yazar değil
2. Diplomasız okur-yazar
3. İlkokul mezunu
4. Ortaokul mezunu
5. Lise ve dengi okul mezunu
6. Yüksek okul ya da Üniversite mezunu (Ön lisans dahil)
7. Lisansüstü (Yüksek Lisans ve/ya Doktora) derecesi var

S4. Herhangi bir işte ücretli olarak çalışıyor musunuz?

1. Evet
2. Hayır (*Lütfen soru 6'ya geçiniz*)

S5. (Çalışıyorsa) Şu an yapmakta olduğunuz iş nedir?

1. Devlet memuruyum (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
2. İşçiyim (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
3. Çiftçiyim (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
4. Esnafım(*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
5. Nitelikli Serbest Meslek sahibiyim (Avukat, doktor, vb.) (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
6. Marjinal işler yapıyorum (İşportacı, Seyyar Satıcı vb.) (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
7. Başka (belirtiniz).....

S6. (Çalışmıyorsa) Çalışmama nedeniniz nedir?

1. Öğrenciyim
2. İşsizim (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
3. Ev kadınıyım (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
4. Başka (belirtiniz)

S7. (Öğrenci ise) Almakta olduğunuz eğitimin kalitesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

1. Kaliteli bir eğitim alıyorum
2. Orta kalitede bir eğitim alıyorum
3. Kalitesi düşük bir eğitim alıyorum

S8. (Öğrenci ise) Eğitiminizi yürütürken ekonomik açıdan ne derecede bir zorluk yaşıyorsunuz?

1. Kesinlikle çok zorluk yaşıyorum
2. Zorluk yaşıyorum
3. Zorluk ne yaşıyorum ne de yaşamıyorum
4. Zorluk yaşamıyorum (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)
5. Kesinlikle hiçbir zorluk yaşamıyorum (*Lütfen soru 10'a geçiniz*)

S9. (Öğrenci ve zorluk yaşıyorsa) Yaşadığınız zorlukların derecesini belirtir misiniz?

	Kesinlikle zorluk yaşıyorum	Zorluk yaşıyorum	Zorluk ne yaşıyorum ne de yaşamıyorum	Zorluk yaşamıyorum	Kesinlikle zorluk yaşamıyorum
1.Eğitim masraflarımı karşılamakta zorlanıyorum	1	2	3	4	5
2.Ulaşım giderlerimi karşılamakta zorlanıyorum	1	2	3	4	5
3.İnternet, telefon vb. giderlerimi karşılamakta zorlanıyorum	1	2	3	4	5
4.Beslenme giderlerimi karşılamakta zorlanıyorum	1	2	3	4	5
5.Barınma giderlerimi karşılamakta zorlanıyorum	1	2	3	4	5

S10.Şimdiki hayatınızdan memnuniyet-mutluluk durumunuz nasıldır?

1. Şimdiki hayatımdan memnunum: Mutluyum
2. Şimdiki hayatımdan ne memnunum ne de memnun değilim: Orta halli
3. Şimdiki hayatımdan memnun değilim: Mutsuzum

S11. Gelecekteki en önemli hedefiniz ne yapmaktır?

1. Evlenip iyi bir aile hayatı kurmak
2. Kendi işimi kurmak
3. İyi bir hayat yaşamak
4. Çok para kazanmak - zengin olmak
5. Bir iş bulup çalışmak
6. İyi bir eğitim almak
7. Başka (belirtiniz)

S12. Size tercih imkânı verilse, Türkiye'de mi yaşamak istersiniz yoksa başka bir ülkede mi?

1. Türkiye'de yaşamak isterim **(Lütfen soru 15'e geçiniz)**
2. Başka bir ülkede yaşamak isterim

S13. Hangi ülkede yaşamak istersiniz?

S14.(Başka bir ülkede yaşamak istiyorsa) Neden başka bir ülkede yaşamak istiyorsunuz? (Birden fazla cevap verilebilir)

1. Türkiye'de iş bulamıyorum, orada daha kolay iş bulacağımı düşünüyorum
2. Türkiye'de kendimi güvende hissetmiyorum
3. Orada daha çok özgürlük var
4. Yaşam koşullarımı yükseltmek
5. Başka (belirtiniz)

S15. Din - inançla ilişkiniz nasıldır?

1. Çok dindarım ve Allah'a inanıyorum
2. Allah'a inanıyorum ama pek dindar değilim
3. Allaha inanıyorum ama dinlere inanmıyorum - Deistim
4. Allah'a ve hiç bir dine inanmıyorum – Ateistim
5. Cevap vermek istemedi
6. Başka (belirtiniz).....

B. EKONOMİK DURUM SORULARI

S16. Sizce Türkiye ekonomik gelişmişlik açısından nasıl bir ülkedir?

1. Türkiye çok gelişmiş, kalkınmış bir ülkedir
2. Türkiye orta derecede gelişmiş bir ülkedir
3. Türkiye az gelişmiş – gelişmekte olan bir ülkedir
4. Bilmiyorum (fikrim yok)

S17. Şu anki hükümetin ekonomi politikalarını nasıl buluyorsunuz?

1. Kesinlikle başarılı buluyorum
2. Başarılı buluyorum
3. Ne başarılı ne de başarısız buluyorum
4. Başarısız buluyorum
5. Kesinlikle başarısız buluyorum

S18. Türkiye'deki ekonomik durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

1. Türkiye'nin ekonomik durumu çok iyi
2. Türkiye'nin ekonomik durumu iyi
3. Türkiye'nin ekonomik durumu ne iyi ne kötü – orta halli
4. Türkiye'nin ekonomik durumu kötü
5. Türkiye'nin ekonomik durumu çok kötü

S19. Türkiye'de gelir dağılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?

1. Türkiye'de gelir dağılımı dengeli ve eşit düzeydedir
2. Türkiye'de gelir dağılımı orta düzeydedir
3. Türkiye'de gelir dağılımı dengesiz ve eşit değildir
4. Bilmiyorum (fikrim yok)

S20. Türkiye'de işsizlik konusu ile ilgili düşünceniz nedir?

1. Türkiye'de çok fazla işsizlik var
2. Türkiye'deki işsizlik düzeyi normal düzeydedir, fazla değildir
3. Türkiye'de işsizlik yok (**Lütfen soru 22'ye geçiniz**)
4. Bilmiyorum (fikrim yok) (**Lütfen soru 22'ye geçiniz**)

S21. (Evet işsizlik var ise) Sizce işsizliğin nedenleri nelerdir? (Birden fazla cevap verebilir)

1. Fırsat eşitsizliği olduğu için işsizlik var
2. Mevcut eğitim-öğretim sisteminden dolayı işsizlik var
3. Hükümet yatırım yapmadığı, iş sahası azaldığı için işsizlik var
4. Başka (belirtiniz)

S22. Şu anki yönetimin - hükümetin politikalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

	Doğru buluyorum	Ne doğru ne de doğru değil	Doğru bulmuyorum
1. Hükümetin yönetim biçimini	1	2	3
2. Hükümetin adalet uygulamasını	1	2	3
3. Hükümetin ekonomi uygulamasını	1	2	3
4. Hükümetin eğitim uygulamasını	1	2	3
5. Hükümetin zelleŐtirme uygulamasını	1	2	3
6. Hükümetin asgari ücret uygulamasını	1	2	3
7. Hükümetin göçmen politikaları uygulamasını	1	2	3
8. Hükümetin iklim ve çevre politikaları uygulamasını	1	2	3
9. Hükümetin insan hakları uygulamasını	1	2	3
10. Hükümetin yabancılara emlak – gayri menkul satışını	1	2	3

S23. Paranın değer kaybetmesi ve enflasyonun sizin üzerinizde nasıl bir etkisi oldu?

1. Tüketimim konusunda kendimi sınırlandırdım, tüketimimi azalttım
2. Tüketimim konusunda kendimi sınırlandırmadım, daha önceki tüketim düzeyimi aynen sürdürüyorum
3. Tüketim düzeyimi artırdım

C. POLİTİK DURUM SORULARI

S24. Türkiye'nin bugünkü yönetiminden memnuniyet durumunuz nasıldır?

1. Çok memnunum, Türkiye çok iyi yönetiliyor
2. Türkiye ne iyi ne de kötü yönetiliyor - orta halli denebilir
3. Hiç memnun değilim, Türkiye çok kötü yönetiliyor
4. Cevap vermek istemiyorum

S25. Türkiye'nin geleceğini nasıl görüyorsunuz?

1. Türkiye'nin geleceğini çok iyi görüyorum, geleceğinden umutluyum
2. Türkiye'nin geleceğini çok iyi görmüyorum, geleceğinden umutsuzum
3. Türkiye'nin geleceğini çok iyi görmüyorum, ama geleceğinden umutluyum
4. Türkiye'nin durumu hep aynı bir değişiklik olacağını düşünmüyorum
5. Bilmiyorum (fikrim yok)

S26. Sizce, Türkiye’de sorunlar yaşanıyor mu?

1. Evet, sorunlar yaşanıyor 2. Hayır, sorunlar yaşanmıyor (*Lütfen soru 28’e geçiniz*)

S27. Sizce, Türkiye’de en çok yaşanan sorun(lar) nedir? (Birden fazla cevap verilebilirsiniz)

1. Terörizm
2. İşsizlik
3. Mevcut ekonomik koşullar
4. Adam kayırma, yolsuzluk ve rüşvet
5. Güvenlik problemi
6. Hukuk ve Adalet
7. Eğitim sistemi
8. Başka (belirtiniz)

S28. Devlette işe alımlar hakkında ne düşünüyorsunuz?

1. İşe alımlarda tamamıyla ehliyet ve liyakate uygun davranıldığını düşünüyorum
2. İşe alımlarda kısmen ehliyet ve liyakate uygun davranıldığını düşünüyorum
3. İşe alımlarda ehliyet ve liyakate uygun davranılmadığını düşünüyorum
4. Bilmiyorum (fikrim yok)

S29. Kendinizi politik yelpazede nerede görüyorsunuz?

1. Aşırı Sağ
2. Merkez Sağ
3. Ne Sağ ne de Sol – Hiç biri
4. Merkez Sol
5. Aşırı Sol)
6. Başka (belirtiniz).....
7. Cevap vermek istemedi

S30. Kendinizi ideolojik olarak nasıl tanımlıyorsunuz?

1. Bir ideolojim yok (Apolitik)
2. Atatürkçü
3. Ülkücü
4. Milliyetçi
5. Devrimci - Sosyalist
6. Liberal
7. Sosyal Demokrat
8. Muhafazakâr
9. İslamcı
10. Kürtçü
11. Başka (belirtiniz).....
12. Cevap vermek istemedi

S31. Herhangi bir siyasi partiye üye misiniz?

1. Evet 2. Hayır 3. Başka.....

S32. Seçimlerde hiç oy kullandınız mı?

1. Evet 2. Hayır (*Lütfen soru 34'e geçiniz*)

S33. (Evet ise) Son genel seçimlerde (milletvekili) hangi partiye oy verdiniz?

1. AK PARTİ
2. CHP
3. MHP
4. İYİ PARTİ
5. HDP
6. SAADET PARTİSİ
7. BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ
8. Başka (belirtiniz)
9. Cevap vermek istemedi

S34. Yarın milletvekilliği genel seçimi olsa oy kullanır mısınız?

1. Evet
2. Hayır (*Lütfen soru 36'ya geçiniz*)
3. Kararsızım

S35. (Evet ise) Yarın seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?

1. AK PARTİ
2. CHP
3. MHP
4. İYİ PARTİ
5. HDP
6. DEVA PARTİSİ
7. GELECEK PARTİSİ
8. SAADET PARTİSİ
9. BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ
10. ZAFER PARTİSİ
11. MEMLEKET PARTİSİ
12. VATAN PARTİSİ
13. Başka (belirtiniz)
14. Cevap vermek istemiyorum

S36. (Hayır oy kullanmayacağım diyorsa) Neden oy kullanmak istemiyorsunuz?

1. Mevcut partilerin hiç birine güvenmiyorum
2. Oy kullanmamın bir değişiklik yaratacağını düşünmüyorum
3. Başka (belirtiniz).....

S37. Cumhurbaşkanlığı seçiminde tercihinizi hangi ittifaktan yana kullanırsınız?

1. Millet İttifakı (CHP-İYİ PARTİ ve diğerleri - 6'lı Masa)
2. Cumhur İttifakı (AKP-MHP-BBP)
3. Kararsızım
4. Hiçbiri

S38. Türkiye'deki siyasi partilerin kendi aralarında ittifak yapmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

1. Olumlu buluyorum ve destekliyorum
2. Olumsuz buluyorum ve desteklemiyorum
3. Fikrim yok

S39. Türkiye'de gündemi takip ediyor musunuz?

1. Evet
2. Hayır (*Lütfen soru 41'e geçiniz*)

S40. (Evet ise) Gündemi en çok hangi kaynaklardan takip ediyorsunuz (Birden fazla seçenek olabilir)

1. Televizyon kanallarından gündemi takip ediyorum
2. Gazetelerden gündemi takip ediyorum
3. Sosyal medya – internet kaynaklarından gündemi takip ediyorum
4. Yabancı gazete ve televizyonlardan gündemi takip ediyorum
5. Arkadaş çevremden bilgi ediniyorum
6. Başka (belirtiniz).....

S41. Şu anki politikacılardan en çok beğendiğiniz-takdir ettiğiniz kişi hangisidir? (TEK CEVAP)

Recep Tayyip Erdoğan	1	Ekrem İmamoğlu	12
Kemal Kılıçdaroğlu	2	Mansur Yavaş	13
Meral Akşener	3	Abdullah Gül	14
Devlet Bahçeli	4	Gültekin Uysal	15
Selahattin Demirtaş	5	Hüseyin Baş	16
Temel Karamollaoğlu	6	Fatih Erbakan	17
Ali Babacan	7	Erkan Baş	18
Ahmet Davutoğlu	8	Mustafa Sarıgül	19
Ümit Özdağ	9	20. Başka (belirtiniz).....	
Doğu Perinçek	10	
Muharrem İnce	11		

S42. Sizce 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı kim olmalıdır?

1. Recep Tayyip Erdoğan
2. Kemal Kılıçdaroğlu
3. Meral Akşener
4. Ekrem İmamoğlu
5. Mansur Yavaş
6. Abdullah Gül
7. Başka (belirtiniz)

S43. Size göre Türkiye için hangi yönetim biçimi daha uygun olur?

1. Parlamenter Sistem
2. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi
3. Başka (belirtiniz)

S44. Size göre, yakın gelecekte Türkiye'yi bekleyen sorunlar var mıdır?

1. Evet, var.
2. Hayır yok (*Lütfen soru 46'ya geçiniz*)

S45. (Evet ise) Sizce, yakın gelecekte Türkiye'yi bekleyen en önemli üç sorun – tehlike nedir?

1. Ekonomik sorunlar
2. İklim değişikliği
3. Terörizm/Radikalizm
4. Sığınmacılar
5. Savaş
6. Salgın hastalıklar
7. Nükleer silahların yaygınlaşması
8. Başka (belirtiniz)

D. SİĞINMACILARA İLİŞKİN DURUM SORULARI

S46. Sığınmacılara yönelik Hükümet politikalarını nasıl buluyorsunuz?

1. Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını doğru buluyorum. Aynen devam etmelidir
2. Mevcut sığınmacı politika ve uygulamalarını yanlış buluyorum. Değiştirilmelidir
3. Bilmiyorum (fikrim yok)

S47. Sığınmacılara yapılan yardımlar konusunda ne düşünüyorsunuz?

1. Sığınmacılara her türlü ihtiyaçları konusunda yardım etmeliyiz
2. Sığınmacılara sadece temel ihtiyaçları konusunda yardım etmeliyiz
3. Sığınmacılara hiç bir konuda yardım etmemeliyiz.
4. Bilmiyorum (fikrim yok)

S48. Türkiye'deki Sığınmacıların Türk toplumuna uyum sağlayacağını düşünüyor musunuz?

1. Evet sığınmacıların Türk toplumuyla bütünleşeceğini/kaynaşacağını düşünüyorum
2. Hayır, sığınmacıların Türk toplumuna uyum sağlayacağını düşünmüyorum
3. Bilmiyorum (fikrim yok)

S49. Türkiye'deki sığınmacılarla ilgili ne yapılmalıdır?

1. Sığınmacıların Türkiye'de kalmalarına izin verilmelidir
2. Sığınmacılar kendi ülkelerine geri gönderilmelidir
3. Sığınmacılardan isteyen ülkesine dönebilir isteyen Türkiye'de kalabilir
4. Sığınmacılar başka ülkelere gönderilmelidir
5. Bilmiyorum (fikrim yok)
6. Başka (belirtiniz)

S50. Türkiye’de sığınmacılarla ilgili aşağıdaki ifadelere ne oranda katılıp katılmadığınızı belirtiniz.

	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
1. Türkiye’de çok fazla sığınmacı var ve bu durumdan rahatsızım	1	2	3	4	5
2. Türkiye’deki sığınmacılar Türkiye’nin nüfus yapısını bozuyor	1	2	3	4	5
3. Türkiye’deki sığınmacılar Türkiye’nin ekonomisine önemli katkı yapıyorlar	1	2	3	4	5
4. Türkiye’deki sığınmacılar geleceğimiz için tehdit oluşturuyor	1	2	3	4	5
5. Türkiye’de sığınmacılara vatandaşlık verilmesi doğru bir karardır	1	2	3	4	5
6. Türkiye’de sığınmacıların seçimlerde oy kullanması doğru bir karardır	1	2	3	4	5

S51. Son olarak benim sormadığım ancak sizin eklemek istediğiniz veya benimle paylaşmak istediğiniz, önemli gördüğünüz bir şey var mı?

1. Hayır
2. Evet:
-
-

• **ANKETÖR DİKKAT:** Anketi uyguladığınızda, **aşağıdaki notları mutlaka okuyup işaretleyiniz.** Ayrıca, tüm soruları kontrol ediniz, boş bırakılan soru var ise lütfen tamamlatınız.

• **Görüşme sırasında;**

1. Yanıtlayıcı, soruları yanıtlarken samimi ve içtendi
2. Yanıtlayıcı soruları yanıtlarken samimi ve içten değildi
3. Başka (belirtiniz)

EKİP: _____ :

Anketör adı :

Denetleyici adı :

